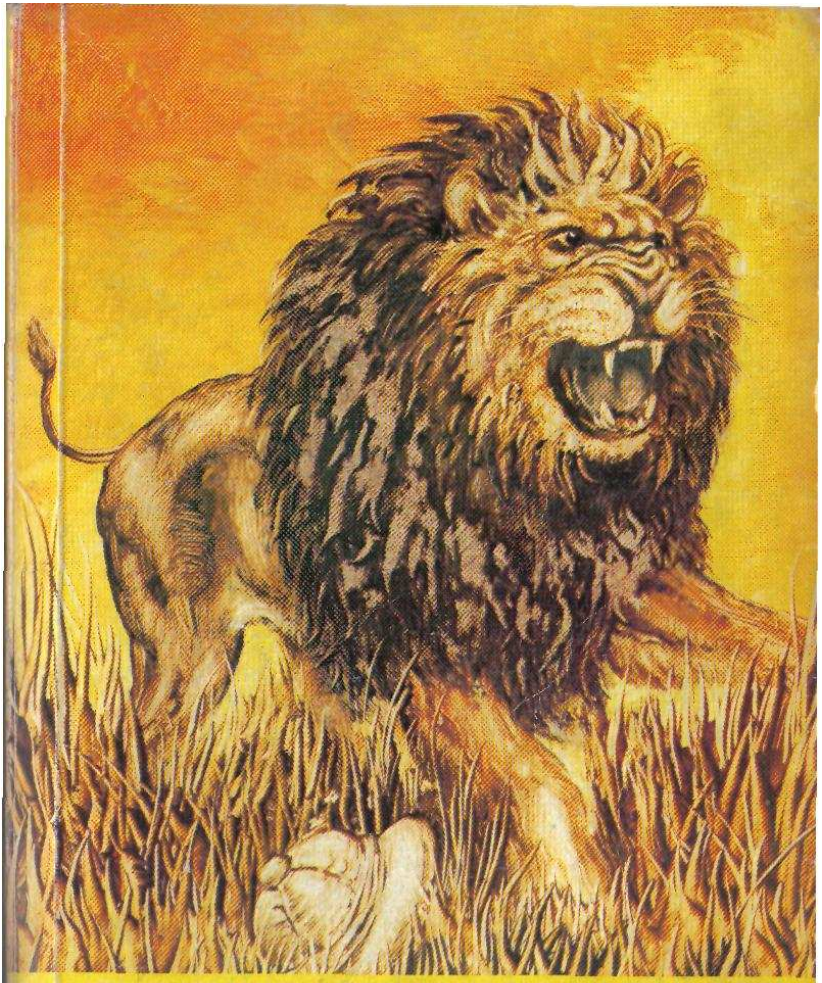

TŐKE PÉTER

VESZÉLYES SZAFÁRI

DELFIN KÖNYVEK

MÓRA FERENC KÖNYVKIADÓ

TŐKE PÉTER

VESZÉLYES SZAFÁRI

REGÉNY

MÓRA FERENC KÖNYVKIADÓ

A SZERZŐ RAJZAIVAL

Megjelent a Románia Szocialista Köztársaság és a Magyar
Népköztársaság közös könyvkiadási egyezményének keretében
ISBN 963 11 6046 7
Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest
Felelős kiadó: Sziládi János igazgató
Szikra Lapnyomda (87-1009), Budapest, 1938
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató
Felelős szerkesztő: Szakonyi Csilla
Műszaki vezető: Szakálos Mihály
Képszerkesztő: Szecskó Tamás Műszaki szerkesztő: Kardos Gábor
Terjedelem: 16,49 (A/5) ív IF 5959

A gyors harmadik lövés a vállán hatolt be, és föltétlenül halálos sebet ütött rajta. Támadóm ekkor lassan megfordult, mintha tudta volna, hogy nem képes távolról ártó ellenfelét legyőzni, és egy szanszeveriás bozót felé tartott. Gyors egymásutánban még három golyót küldtem a körülbelül 100-120 lépés távolságra levő oroszlánra, melyeket ő egy-egy farkfelütéssel nyugtázott, és lassan, nyugodt méltósággal lépdelt a szanszeveriás felé, ahol lefeküdt, és fel sem kelt többé.
Kittenberger Kálmán: Kelet-Afrika vadonjaiban

1.

Már közel volt dél, a „löncs" ideje, és Ullmann étkezésre alkalmas hely után tekingetett, amikor a keselyűszemű Mutinda észrevette a kafferbivaly nyomát. Tenyerével nagyot ütött a kocsi tetejére, majd leereszkedett a nyílásból, és máris kiugrott a zökkenve megálló Land Roverből.

- Mbogó! - mondta, a fűre mutatva, ökölbe szorított kezével.

Persze tüstént kiugrott Szepi meg Ullmann is; puskával a kézben hajoltak előre, s érdeklődve figyeltek valamit. Pillanatokig azt hittem, aprócska „mbogó" rejtőzik ott -egy pici bivalyborjú -, amit az anyja ittfelejtett. Már készítettem is a Praktisixet, hogy megörökítsem az elfogás mozzanatait, és csak akkor döbbentem rá, hogy nem bivalyról, hanem bivalynyomról van szó!

- Mgu mpya! - szólt Mutinda szuahéli nyelven. - Friss nyom!

Lekászálódva a kocsiról, magam is szemügyre vettem a lábnyomot - helyesebben azt a helyet, ahová Mutinda mutatott -, de hiába erőltettem a szememet, egy-két parányi mélyedésen kívül nem láttam semmit sem.

A kirongózi számára azonban e csekély jelek a napnál is világosabban beszéltek, és feljebb húzva kissé sovány csípőjén a felismerhetetlen színű sortnadrágot, magabiztosan kijelentette, hogy alig pár perce távozott el innen az erős bika, és ha sietünk, hát hamar utolérjük.

Ullmann összevont szemöldökkel vizsgálta a nyomot, s úgy látszott, erősen gondolkozik. Aztán váltott néhány

halk szót a feketével, amit nem értettem, de valamiben megegyezhettek, mert a kirongózi többször is bólintott.
- Bendzsamin, te velünk jössz! - fordult a fehér vadász a mellettünk álló legényhez. - Hozd a vizestömlőt és a löncsbokszot!... Ha meglőttük a mbogót, ebédelünk.
„Ezek szerint mégsem pár percre lehet az a bivaly!" - ötlött az eszembe, és gyorsan kivettem az autóból a szetttáskát, amelyben a „fotócucc"-okat tartottam.
Aztán már indultunk is a térdig érő fűben.
Bár vadászattal sohasem foglalkoztam - nem szerettem a kiömlő vér látványát, és különösen azt nem, ha én ömlesztem a vért -, de azért volt némi fogalmam a sűrűben járás szabályairól, s igyekeztem minél csöndesebben lépni. Miután Szepi néhány alapvető dologra megtanított, már nem voltam a legügyetlenebb, s ha nem is jártam olyan nesztelenül, mint az ágak közt kóborló fuvallat, azért lényegesen kisebb zajt csaptam, mint egy elefánt a porcelánboltban, s egyre ritkábban sziszegte felém az élről Mutinda, hogy „polepole!", vagyis: halkabban, finomabban.
Libasorban mentünk. Elöl Mutinda, a nyomkereső, hosszú, ruganyos léptekkel, időnként megállva, a füvet, a talajt, a bokrokat vizsgálgatva; mögötte a köpcös fehér vadász, kezében tartva a puskáját s időnként odavetve egykét szuahéli szót a vakambának. A *white hunter* után következett Szepi, görcsösen szorítva winchesterét, és szemmel láthatóan merő izgalomban, hogy végre elejtheti talán az első *igazi* nagyvadat - az öt „veszélyes" afrikai közül az egyiket! Szepit én követtem, egyre jobban izzadva a vállamat húzó tehertől, s titokban mázsás súlyúnak véltem a szett-táskát, noha valójában legfeljebb tizenöt kilós lehetett. Lelkiismeretes fényképészhez illően, mindig mindent magammal cipeltem, hisz sohasem tudhattam előre, mikor melyik gépemre lesz szükség, milyen objektívvel érdemes „lekapni a témát"; nagy nehezen hagytam otthon pár napos cipelés után a nehéz faállványt, de a kis sztereó gép-

hez való, összecsukható fémállvány a táska alján lapult, mert az alacsony érzékenységű mikrómafilm nemegyszer hosszú exponálási időt igényelt az árnyékos helyeken. A táskában volt a helye a 300-as Sonnar teleobjektívnek, a 180-as „Olympia" telének, a 65 mm-es, nagy látószögű objektívnek, a közgyűrűknek, szűrőknek, pár tekercs filmnek, fotózsáknak és a kis Stereo Mikromának, a hozzá tartozó előtétlencsékkel, szűrőkkel; ezenkívül még pár apróság volt csak benn, mert a súlyos, 6x6-os képeket készítő Praktisix rendszerint „lövésre készen" lógott a nyakamban, pentaprizmával felszerelve, míg a fénymérőt a szivarzsebben hordtam ... Énutánam Bendzsamin lépkedett, s hiába volt nehéz az ételhordó doboz meg a vizestömlő, mégis vidáman járt, s tudtam, ha ránéznék, az ajka széles vigyorra húzódna.
Bendzsi az én „személyes boy"-om volt, ha úgy tetszik, sikarim, vadászkísérőm, akit Ullmann azért adott mellém, hogy a dögnehéz terhemet cipelje. Én azonban két okból sem akartam igénybe venni ezt a szolgáltatást; egyrészt azért, mert nem szoktam hozzá, hogy más vigye az én holmimat, és a lelki szemem előtt megjelenő, táskám alatt roskadozó néger a rabszolgaságot juttatta eszembe, amit szívemből gyűlöltem; másrészt pedig azért, mert a táska tartalma valóságos vagyont jelentett számomra, és nehezen tudtam elképzelni, hogy komoly veszély esetén Bendzsi esetleg élete kockáztatásával is megvédené, amire én - ezt szilárd meggyőződéssel hittem! - bármikor kész lennék ... A néger boynak így hát minden oka megvolt a vidámságra mellettem, én pedig nap mint nap újra átélhettem, milyen lehetett régen a pagazik, a teherhordók sora, és ha akadt rajtam némi súlyfölösleg, hát az első napok alatt leadtam . ..
A bokrok között valósággal megrekedt a hőség, a forró levegő sípolva áramlott be a tüdőmbe, a tüskés ágak lépten-nyomon a ruhámat tépdesték, a húsomba akadtak, s

ahogy a percek egyre jobban nyúltak, egyre komolyabban kezdtem fontolóra venni, hogy egy kicsit odaadom Ben-dzsinek a táskát; egész rövid időre csak, amíg kifújom ma-; gam, és újra felerősödöm ...

Nyilván Bendzsamin is tökhülyének tartott, csakúgy, mint a többi fekete szafáriboy, ám ezt jólnevelten nem tudatta velem - a „gazdag, hóbortos klienssel"; végtére is mi fizetjük az egész szafárit, minden ember a mi pénzünket -helyesebben: Szepiét! - kapja, azt a vadat eszik, amit lövünk, így hát cserébe igazán elvárhatjuk tőlük a megértést „hóbortjaink" iránt; különösen, ha ez a hóbort senkinek sem árt - legfeljebb nekem, ami viszont Ullmannt aggasztotta, aki felelős volt kliensei biztonságáért. Bizonyára ugyanúgy elmarasztalták volna munkáltatói, ha megszakadok a cipekedéstől, mint ha engedné, hogy egy oroszlán fölfaljon. Arra természetesen nem kötelezhetett, hogy kiadjam a táskát a kezemből, de azért az első napon már mellém osztotta Bendzsit, és nyilván a lelkére kötötte: legyen gondja rám, nehogy elpatkoljak... Nos, nem mondhatnám, hogy a fekete boy nagyon könyörgött volna az alumíniumlemezből készült szett-táskáért, de azért mindig követett, akárhová mentem, s bizonyára remekül szórakozott rajtam.

A táskának köszönhettem végül szuahéli nevemet is, aminek tulajdonképpen örülnöm kellett, mert bizony a "kép" szó angol megfelelőjének szuahéli változata nem valami hízelgően cseng a magyar fülnek, márpedig a filmező, fotózó buanákat - urakat - éppen így szokták nevezni a szafárik emberei. A feketék számára semmitmondó Szer-gényessy Szabolcs helyett természetesen én is másik nevet kaptam, s noha tartottam tőle, hogy netán „Hóbortos úr"-nak keresztelnek, a rám akasztott név még jobban illett rám, és semmi sértő nem volt benne.

- Buana Szanduku! - súgta a nyomomban lépkedő Ben-

dzsamin, szuahéli nyelven. - Láda úr! Nagyon meleg van ma. Ha akarod, én viszem a ládádat.

- Aszante szána, Bendzsamin! - nyögtem, akaratom ellenére. - Köszönöm szépen! Majd szólok, ha elfáradtam... Inkább adjál egy kis vizet!

És nagyot kortyoltam a tömlőben lévő langymeleg folyadékból, mely alig enyhítette a szomjamat.

Húzta a vállam a táskaszíj, nyakam a Praktisix, és szakadt rólam a verejték. A meleg egyre elviselhetetlenebb lett, a bozót egyre sűrűbb, és csapatokban támadtak ránk a fájdalmas csípésű cecelegyek, amelyek különösen az ilyen bozótos helyeket kedvelték, noha a környéken mindenütt akadt belőlük.

Egyszer-egyszer jókora „tehénlepény" került az utunkba, és szerencsésen bele is léptem az egyikbe - nem kis gyönyörűségére Bendzsaminnak, aki más körülmények között valószínűleg harsány hahotára fakad, most azonban csupán kuncogni mert.

Haladásunk üteme hirtelen lelassult, ami azt is jelenthette, hogy nehéz követni a csapást, de azt is, hogy egészen közel van a mbogó, és bármely pillanatban felbukkanhat - esetleg ránk törhet! A szelünk szerencsére jó volt, kitartóan a homlokunkon lengedezett - orromba hajtva az előttem haladók izzadt testszagát.

Erősen reméltem, hogy rövidesen véget ér ez a vánszorgás, hiszen a déli órák Tanganyika ege alatt arra jók csak, hogy az ember az árnyékban heverje ki a délelőtt fáradalmait. Ilyenkor a vadak se nagyon mozognak - kivéve ezt a vén bivalyt, amelyet követtünk, s amelynek minden bizonnyal olyan szép, nagy ívű, cserepes szarva van, amilyenről Szepi álmodik.

Az én szempontomból ugyan teljesen mindegy, mekkora fejdísze van a „remetének", a barátom azonban már egy hete járja a *busht*, az afrikai bozótost egy kapitális bika után, és a szerencse mindeddig kerülte. Ezek a manapság

még ritkának egyáltalán nem mondható kérődzők valósággal csúfot űztek belőle, s mintha érezték volna, hogy őrájuk vadászik, a fülük csücskét is alig mutatták. Néhány esetben azért sikerült megpillantani egyiket-másikat... Az első kafferbivaly fiatal, gyenge szarvú bika volt, a második tehén, amelynek ugyan nem tilos a lövése, de Szepi érthetően nem akart tehéntrófeával büszkélkedni otthon a vadásztársak előtt, így hát futni hagyta. Aztán egy kisebb csapattal találkoztunk - csupa tehén, borjú, gyenge bika mind, és csak a negyedik napon bukkantunk igazi, nagy szarvú mbogóra, közvetlenül sötétedés előtt. Aránylag közel volt, de lövéshez rosszul állt, és a bokrok is takarták, közelebb kellett volna lopakodni hozzá, ám erre már nem volt elég idő. Az itteni vadásztörvény szerint ugyanis félórával naplemente előtt már tilos lövést tenni, mert ha a golyó nem talál halálosan, akkor általában kevés a félóra a nyomon követéshez, a hirtelen beálló sötétségben pedig menthetetlenül elvész a vad; a hiénák, sakálok, oroszlánok reggelre csak a csontját hagyják, vagy még azt sem. Így hát kénytelenek voltunk ezt a bikát elengedni, s ezúttal még én sem csettintettem rá a fényképzőgépet... A következő találkozásnál látszólag minden rendben volt. Kora délután bukkantunk a ritkás bozótban gyanútlanul lépegető állatokra; hárman voltak, mindegyik vén bika, s a szarva mindegyiknek jó. Rövidesen lőtávolra becserkésztük őket, és Szepi már a gyorsított ravaszt készült meghúzni, hogy a legnagyobb szarvú életét kioltsa, amikor Ullmann káromkodott egyet, megfogta barátom puskájának csövét, s a föld felé nyomta.

- Ne lőjön! - mondta parancsolón. - Odaát vannak, a park területén.

A „park", a Serengeti Nemzeti Park, csakugyan ott terült el valahol előttünk, de hogy pontosan hol húzódott a határa, azt semmiből sem lehetett megállapítani; Ullmann azonban nyilván jobban ismerte a vidéket, mint mi, és ha

azt mondta, ott van, akkor bizonyára ott volt; a fehér vadásznak semmi érdeke sem fűződhetett ahhoz, hogy eltérítse a lövéstől a vendéget. Épp ellenkezőleg: igyekeznie kellett, hogy kedvében járjon, hisz az messze földön jó hírét keltheti. Ha a vendég vadász nincsen megelégedve, az mindenkinek rossz; rossz a vendégnek, mert nem lőtt megfelelő számú, minőségű vadat; rossz a fehér vadásznak, mert nem kap borravalót az elégedetlen személytől - ami pedig adott esetben néhány kitűnő puskát is jelenthet! -, és rossz a szafárit szervező cégnek is, jelen esetben a kenyai Safariland nevű vadásztársaságnak, mert a csalódott külföldi legközelebb talán nem az ő irodájukhoz fordul majd vadászszenvedélye kielégítése céljából, sőt a barátainak sem ajánlja majd őket. Természetesen a vadásztörvényeket is tiszteletben kellett tartania, mert azoknak a megszegése megint csak súlyos következményeket vonhatott maga után ... A következő lehetőség elszalasztásáért a barátom egyedül csak magát okolhatta. Tegnap délelőtt pillantottuk meg az erős bivalybikát, tőlünk pár száz méternyire, egy mimózaligetben. Óvatos lopódzással sikerült vagy hatvan méterre becserkészni a gyanútlanul legelésző állatot, s még az éles szemű, fehér pásztorgémek sem fedeztek fel minket, pedig vagy három is ült rajta, s szedegette ki a vastag bivalybőrből a belefúródott élősdieket. Szepi ekkor gondosan célzott, majd meghúzta a ravaszt, ám a dörrenést követően nem hallottuk a golyó bevágását, és a bika sem jelezte a találatot; csak a fejét kapta fel, aztán már dübörgött elfele, s hiába lőtte rá az egész tárat a barátom, baj nélkül tűnt el a bozótban. Az történhetett, hogy izgalmában a ravasszal együtt a puskát is elrántotta az első lövésnél, a többi golyó aztán már hiába ment a bivaly után, a rossz szögből legfeljebb hatalmas szerencsével ejthetett volna komoly sebet rajta. A szerencse azonban egyelőre nem pártolt még hozzánk, s noha Mutinda talált egy-két apró vércseppet a rohanó bivaly csapáján, jelen-

téktelen horzsolásnak ítélte a sebzést, ami legföljebb arra volt jó, hogy elijessze a bikát a környékről.

„No, most talán több szerencséje lesz Szepinek!" - reménykedtem, amikor a menet hirtelen megtorpant.

Mutinda felemelte kissé a bal kezét, és mi idomított ebek módján kushadtunk a földre. Ullmann maga elé engedte barátomat, aztán kétrét görnyedve, lélegzetvisszafojtva osontunk tovább - igyekezve minél csendesebben lépni,' kerülni minden felesleges zajt

2.

A feltámadó szellő istállószagot sodort felénk, és hirtelen erős kísértés fogott el, hogy készítsek egy fotót az előttem osonókról - annyira jó volt az alakzat, a formák -, de uralkodtam magamon, hisz a felcsapódó tükör zaja könnyen elriaszthatta a most már bizonyosan közel lévő vadat; legfeljebb a kis sztereó géppel csettinthettem volna, de végül arról is letettem. Fáradtságot, hőséget, tüskét, cecelegyet feledve, hangosan dobogó szívvel lopóztam a többiek nyomában, és furcsa, mámoros érzéssel töltött el a tudat, hogy szerves része vagyok a civilizáció egyik halálbrigádjának, amely modern fegyverekkel készül győzedelmeskedni a természet vad őserején - saját erejének igazolására, az emberi ész felsőbbrendűségének kimutatására és nem utolsósorban Herr Josef Hidi osztrák építész bátorságának tanúsítására, amelyhez majd a szobája falán függő pompás bivalyszarv szolgáltatja a megdönthetetlen bizonyítékot ...

Kicsiny karavánunk megállt.

A vakamba nyomkereső leguggolt, Szepi archoz emelt puskával felemelkedett, s mögötte ugyanúgy tett a white hunter. Valahová a bozótba céloztak mindketten - az előttem láthatatlan bivalyra.

Az első lövés természetesen a barátomat illette, sőt kikötötte magának, hogy Ullmann akkor tüzelhet csak, ha 5 mindegyik töltényét ellőtte. A fehér vadász máskülönben rögtön tüzelt volna az első találat után - azért, hogy a netán rosszul találó elsőt gyorsan kövesse a második, gyakorlott kéz nyomán szálló golyó, s lehetőleg megszabadítson vadászt, klienset, kirongózit a fáradságos és veszélyes „utánkereséstől" ... A sebesült kaffer bizony kemény ellenféllé válhat, így érthető, hogy Ullmann csak vonakodva egyezett bele a kívánságba. Ki nem mondott legfőbb érve persze az volt, hogy alig ismerte még a barátomat, s nem tudhatta, hogyan viselkedik veszélyes helyzetben. Az a néhány lövés, amelynek a szafári első napjaiban néhány gazella, antilop, varacskosdisznó, denevérfülű róka meg egyebek estek áldozatul, csupán azt bizonyította, hogy Szepi nagyszerűen lő - ha ő maga éppen nem forog ve-; szélyben.

A tegnapi hibázás viszont amellett tanúskodott, hogy iz-gulékony természetű, márpedig egy támadó kafferbivallyal szemben csakugyan vasidegekre van szükség, ha az ember jól akar célozni.

Barátom kezében nagyot pukkant a minden vadra jó "három-hetvenötös", és a bozót egy csapásra megelevenedett!

Ágat törve-zúzva robajlott a *bivaly, és a szememhez szo*rított keresővel vártam felbukkanását előttünk, hogy megörökíthessem a legizgalmasabb pillanatot, amikor a halálra sebzett vad utolsó jártányi erejével még fel akarja öklelni,; el akarja tiporni legyőzőjét.

Ismét durrant a winchester, majd Ullmann kezében szól a „nehéz Holland", és én éreztem, hogy valami nincs rendjén, de titokban azért reméltem, sikerül megölniük a mbogót, és nem lesz szükség fáramászó tudományom bemutatására - különös tekintettel a tényre, hogy nem is volt fa a közelben.

Ám egy pillanattal később ráeszméltem, hogy a robaj halkul, nagy sebesen menekül a vad.

- Rosszul talált! - szólt Ullmann dühösen. - Mind a két golyója hátracsúszott!... Ha táncol a kezében a puska,' jobb, ha nem próbálkozunk többet a mbogóval; van még sok más állat a vadászjegyén.

Szepi nem válaszolt, nyilván méltóságán alulinak tartotta, hogy védekezzen a rossz lövések miatt. Miközben reszkető ujjakkal acélköpenyes töltényeket nyomkodott a winchester tárába, az álláról verejtékcsöppek hullottak lefelé.

- A tüdejét biztosan átlőttem - közölte mogorván. - Lehet, hogy kétszer is. Nem viszi messzire... Megyek, és megadom neki a kegyelemlövést

Indulni akart, de Ullmann elkapta a karját.

- Megőrült?! Unja az életét? ... Ha valóban tüdőlövést kapott, akkor egy idő után elfekszik valahol, és ha elég időt hagyunk neki, kellően elgyengül... Miért is nem engedte, hogy másodiknak lőjek? A puskám végig rajta volt a célon!

Majd rövid szünet után dörmögve tette hozzá:

- De a legjobb az lett volna, ha elsőnek lőhetek! Bevett szokás ugyanis némely újdonsült Afrika-vadász

részéről - aki csak azért ruccant le a forró kontinensre „ezernyi veszélyes kór, vérengző fenevadak közé", ' hogy legyen mivel ámítania otthon a cimborákat, hölgyeket, bár a háta közepébe sem kívánja a veszélyes vadakkal való találkozást -, hogy miután annak rendje és módja szerint befizetett egy szafárira, megvásárolt minden szükséges kelléket, elutazott a vadászat színhelyére, és felütötték a sátrakat, ő szépen lefekszik a magával hozott könyvek mellé, és megbízza a fehér vadászt, lője ki a vadászjegyén szereplő vadakat számára. Az ilyen kliensnek persze örül a white hunter, hiszen úgyis mindenképpen őneki kell felkutatnia az állatokat, de így nem állhat fenn az a lehető-

ség, hogy a kliens mellépuskáz, és ő kezdheti az egészet elölről.

Különösen a veszélyes vadak esetében volt így sokkal könnyebb a helyzete, ahol a reszketeg térdű és kezű „kocavadász"-ra nem kellett külön is vigyáznia, és csak rajta múlott, hogy a lehető legjobban helyezze el azt az első, gyakran mindent eldöntő lövedéket. Az ilyen vadászatok végén persze aztán nem maradt el az illő jutalom sem - a szokásos borravalón kívül - a hallgatás megvásárlásáért ...

Érthető hát Szepi felháborodása, mikor a dörmögés eljutott füléig.

- Ezt kikérem magamnak! - harsogta rákvörösen. - Minek néz engem maga? Más talán nem hibázott még el kafferbivalyt? Igenis jó helyre mentek a lövések, otthon egy szarvasbika bármelyiktől régen kimúlt volna!

- *All right! All right!* - dünnyögte az angol. - Talán igaza van. A mi vadjaink persze sokkal szívósabbak holmi szarvasoknál...

Maga is érezhette, hogy korábbi szavaival kissé messzire ment, mert sietve tette hozzá:

- Az az előbbi kijelentés csak úgy kicsúszott a számon. Kérem, felejtse el!... Szerintem is a tüdejébe kapta a golyót, de erről mindjárt meg is győződhetünk.

Nagy léptekkel sietett Mutindához, aki már a sebzés helyén vizsgálta a letaposott füvet, és bólogatva adta a tudtunkra, hogy nem is voltak olyan rossz lövések azok, mint Ullmann állította.

A rózsaszínű, habos vérfoltok láttán persze mindenki előtt nyilvánvalóvá lett, hogy a mbogó csakugyan tüdőlövést kapott, és ettől megnyugodva letelepedtünk egy csenevész ernyőakác alá - elkölteni a megkésett ebédet, pihenni egyet, és időt engedni a bivalynak az elgyengüléshez. Mondanom sem kell, hogy remek étvágyunknak, rettentő szomjunknak Bendzsamin örült a legjobban, s ez tel-

jesen érthető is volt, hisz a lapos tömlőt, üres ételdobozt cipelni sokkal kellemesebb, mintha tele lenne.

Két órát adtunk a bivalynak, aztán utána!

Ullmann eleinte hallani sem akart róla, hogy én is velük menjek az utánkeresésre - mint afféle kölönc, aki csak a veszélyt, a felelősségét növeli -, de aztán belátta, hogy akkor sem lennék nagyobb biztonságban, ha Bendzsaminnal egy fa alá telepedve várom meg, amíg visszajönnek. Három puskánk volt mindössze - és a kirongózinál lévőt sem hagyhatták nálam, mert ugyancsak szükségük lehetett rá, ha a bivaly támadna. Hosszas vita után végül velük mentünk mi is; Szepi ezúttal mögöttünk kullogott, ugyanis nem lehetett kizárni azt a lehetőséget, hogy a mbogó -amint ez már számtalan esetben megtörtént - vargabetűt írva visszakanyarodik a saját csapájához,, ott lesben állva várja az üldözőt, és oldalról vagy hátulról támad rá. Ilyenformán Szepi helyzete korántsem bizonyult veszélytelennek, s mivel ezt maga is belátta, nem volt mérges, amiért „hátraparancsolták".

Talán negyedóráig mehettünk a néhol térdig, combig, sőt derékig érő fakó fűvel benőtt bozótosban, és mindenütt találtunk vért, noha korántsem annyit, mint a fehér vadász szerette volna.

- Könnyebb a sebe, mint gondoltam! - hümmögetett egy idő után. - Nem hiszem, hogy túlságosan elgyengülne tőle!

Ráadásul a fű is egyre magasabb lett - gyakrabban ért nyakig, mint derékig -, s amikor egy kis tisztásra értünk a zöldellő bokrok közt, Ullmann kijelentette, hogy a terep veszélyességére való tekintettel sem értem, sem Szepiért nem vállalhatja a felelősséget, és kettesben hajtja meg a sűrűt Mutindával. Szilárd meggyőződése volt - bár az is lehet, nem az övé, hanem Mutindáé -, hogy itt vár be minket a vad, és majdnem biztosan támadni fog.

- Én is megyek! - szögezte le Szepi, ellentmondást nem

tűrően. - A bivalyt én sebeztem meg, jogom és kötelességem részt venni az utánkeresésben, és én akarom megadni neki a kegyelemlövést.

Ullmann dühös képpel akart mondani valamit, de aztán meggondolva magát, s a mérgét lenyelve legyintett:

- *Well!* Végül is maga tudja. Ha akar, velünk jöhet, a saját felelősségére. A boyaim tanúsítani fogják, hogy én elleneztem. Azt azonban jól vésse a fejébe, hogy hová kell lőnie, ha a bivaly támad. A mbogót nem lehet egy újabb sebzéssel eltéríteni a szándékától, ha egyszer úgy dönt, hogy végez velünk. Tehát agyon kell lőni, hogy mozdulni se tudjon, bár még halálában is szerfölött eleven. Ha szemből támad, nehogy a homlokát célozza, mert a szarupajzs csaknem teljes egészében elfedi az agyat, és mert a fejét is feltartja, igen kicsi a sebezhető hely; a legjobb, ha az orrába lő, vagy a szájába. Ha pedig magának oldalvást áll, úgy értem, ha minket támad, és ön oldalról látja, akkor a legjobb, ha egy arasszal a füle mögé lő, és eltöri a gerinc-csigolyáját ... Nem szeretném, ha temetéssel végződne a dolog, de ha úgy lesz, és ha ön lesz az áldozat, a felelősség egyedül csak önt terheli érte!

- Ndiyo, Buana Nene! - kontrázott buzgón Bendzsamin,' s noha Ullmannhoz szólt, a barátomra nézett. Talán ő is jobb szerette volna, ha Szepi velünk marad, a puskájával együtt, de ebben nem voltam egészen bizonyos. Valamint abban sem, hogy a szuahéli „nene" melyik jelentését tartják a feketék Ullmannhoz méltónak: a „kövér"-et, az „erős"-et vagy az „esetlen"-t.

- Megyek! - mondta Szepi újra, elszántan markolva fegyverét.

A white hunter ekkor felém fordult.

- Maga természetesen marad! - mondta szigorúan. -A legokosabb, ha felmásznak a mimózára - mutatott egy csenevész ernyőakáciára mellettünk. - Vagy legalább alatta legyenek, hogy szükség esetén felmászhassanak!

És hiába volt minden érvelésem, hiába erősítgettem, hogy fára mászni otthon is tudok, Magyarországon, támadó kafferbivalyt fényképezni azonban nem - Ullmann hajthatatlan maradt, és csak akkor indultak a bivaly után, amikor becsületszavamat adtam, hogy nem követem őket.

Mutinda vezetésével óvatosan nyomultak be a sűrűbe; Szepi utolsónak haladt, én pedig - meg sem gondolva, mit teszek - hirtelen elhatározással készítettem róla egy felvételt a Sixszel, mielőtt eltűnt a bozótban.

... A felcsapódó tükör zaja szokatlan erővel visszhangzott a forró leheletű csendben, és jeladásul szolgált egy lesben álló nagy, fekete lénynek, amely régóta figyelte már az embereket. Négy vaskos, kemény patájú lábon állt a rejtőzködő, sarló formájú szarvakkal ékes feje moccanás nélkül meredt előre, s meg-meglibbentek néha a fülei. Orrlyukából vércseppek pottyantak a földre, és maga sem értette, miért nem rohant rá még a vadászokra, a tüdejét szaggató fájdalom okozóira, de valami rejtélyes erő - talán az életösztön - visszatartotta eddig a támadástól... A fényképezőgép csattanásától azonban élet költözött testébe! Talán azt gondolta, ismét fegyver csattan, talán úgy vélte, ő a célpont újra, vagy csak egyszerűen dührohamot kapott a váratlan zajtól - nem tudni. Szempillantás alatt kitört a bozótból, és félelmetes fújással, vért és nyálat fröcskölve rohant a tisztáson álló két alak felé ...

Vészjóslóan dübörgött a föld a paták alatt, s amikor feltekintve megláttam az őrült vágtában közelgő kafferbivalyt, valósággal megdermedtem a rémülettől; a veszély nagysága lenyűgözött, nem engedte mozdulni a tagjaimat.

„Valaminek történnie kell!"' - gondoltam kétségbeesetten, a szemem sarkából Bendzsire pillantva, aki pávián hoz méltó fürgeséggel kapaszkodott fel a mimózára.

Már csak öt méterre volt tőlem a bivalybika! Fejét vízszintesen nyújtotta előre, orra szinte egy vonalba került a

szemével - széles szügye: egy gőzmozdony eleje, vágtató lábai: a mozdony kerekei.

„Szép felvételt lehetne készíteni róla!" - cikázott át agyamon az őrült gondolat, ám a gépet sem tudtam megfogni érzéketlen ujjaimmal... Csak álltam, és néztem a nekem rontó bivalyforma halált, miközben a halványsárga füvek lágyan hajlongtak mellettem a feltámadó széltől...

3.

Félelmetes nagy volt a szénfekete mbogó!

Nyolcmázsás teste mindent elsöprő, földöntúli démonként közeledett, és csak pár lépésre volt tőlem, amikor hirtelen megtört száguldásának irama; mellső lábai lerogytak, mintha kihúzták volna őket a teste alól, és hason csúszva siklott a lábamig.

Gyenge lökésétől tehetetlen bábuként zuhantam a földre.

Közvetlen közelről hallottam a haldokló bika vérfújó hörgését, s mire zúgó fejjel, kalapáló szívvel feltápászkodtam, már kiszenvedett... Körülötte lucskos volt a fű a kiömlött vértől.

Aztán hangok hallatszottak, és valaki a hónom alá nyúlva próbált támogatni.

- Jól vagy, öreg fiú? - kérdezte Szepi aggódva. - Megsérült valamid?

- Áááá ...! - nyögtem, a fejem rázva. - Éppen csak fellökött, de nincsen semmi bajom.

- Akkor jó! - mondta, szusszantva egy nagyot, s az arcára ült aggódó kifejezést sugárzó öröm kezdte felváltani. - Mit szólsz, milyen remek bika?!

- Gratulálok! - lépett mellé Ullmann, és elismerőn akkorát csapott a hátára, hogy Szepi kalapja leesett, aztán a jobbját ragadta meg, és rázta hosszan, lelkesülten. – *Nice*

shooting, sir, very nice! Remek lövés volt! Maga egészen kiváló bivalyvadász! A lehető legjobb helyre küldte a golyóját, és ha ezt a jó szokást továbbra is megtartja, akkor minden a legnagyobb rendben lesz, és én olyan kapitális vadakat lövetek magával, hogy mindenki irigyelni fogja!

A fehér vadász nyilvánvalóan igyekezett jóvá tenni korábbi megjegyzéseit, Szepi azonban ebből semmit sem vett észre - vagy, ha észre is vett, nem mutatta -, csak mosolygott szerényen, és ragyogott az arca a boldogságtól. Álmatag szemekkel nézte a földön fekvő mbogót, és talán nem is hallotta Mutinda meg Bendzsamin gratulációit, nem is érezte a jobbját szorongató fekete kezeket... Végül, mintha álomból ébredne, megrázkódott kissé, kiszabadította magát a karok közül, és levéve teljesen bepárásodott, izzadságtól maszatos szemüvegét, törölgetni kezdte az ingzsebéből előhúzott zsebkendővel.

- Tiszta ügy volt... - magyarázta el-elcsukló hangon. -Mikor a fújását hallottam, rögtön visszaléptem a sűrűből, és teljes nyugalomban lőhettem az oldalát mutató bikára... Csak a sebességét kellett figyelembe vennem ...

A magyarázatát azonban senki sem hallgatta; én is csak fél füllel, mert Ullmannékat néztem, akik szorgos méhek módján döngték körül az elejtett kafferbivalyt... Nini! Az egyik hátsó láb hatalmasat rándul!... Ijedten lépek hátra: jó lesz itt vigyázni! Úgy látszik, van benne még élet!... De már ugrik is Mutinda, s áhítatos „Allahu ak-bár!" kíséretében elvágja a bivaly nyakát borotvaéles pangájával. Vastag sugárban fröccsen ki a vér, és Ullmann káromkodva ugrik félre az útjából; a kezében tartott mérőszalag - amivel épp a bivaly szarvát készült megmérni - egyszeriben csupa vér lesz. Bendzsamin szélesen vigyorogva áll a tetem mellett, lába ott van szorosan az imént mozduló bivalylábnál. „Hát persze! - villan fel bennem a felismerés. - Mutinda mohamedán, és ő csupán olyan állat húsából ehet, amelynek a nyakát halála előtt szertartáso-

san elmetélték. A derék Bendzsamin tehát segített kicsit a barátjának, és egy óvatlan pillanatban megrúgta a csülköt, amiből aztán a vak is láthatta, hogy a mbogó él - ha egyszer mozog! -, és Mutinda nyugodt lelkiismerettel végezhette el a csincsálást."

- Mekkora a terpesztése? - kíváncsiskodik Szepi, visszahelyezve orrára a megtisztogatott pápaszemet; majd a sebtében letörült szalagot fogva, Ullmann-nal együtt hajol a szarv fölé, és nemcsak a terpesztését mérik, de a szarvak hosszát is, a görbületük mentén.

- A terpesztése lehetne nagyobb is - állapítja meg a fehér vadász -, de a hossza, az kiváló! És nagyon szép, cserepes !

A barátom úszik a boldogságban.

- Gyere, Szabi! - fogja meg a karom. - Készíts néhány remek fotót erről a vén remetéről!- Akár minden oldalról is lefotózhatod, csak azt szeretném, ha pár képen én is rajta lennék!

Őszintén szólva semmi kedvet nem éreztem a kimúlt kérődző fényképezésére, mert tagjaimban még ott bizsergett az átélt félelem, de aztán összeszedtem magam, és jó képet vágva láttam a dologhoz. Ennyivel csakugyan tartoztam Szepinek; aki utazásom minden költségét fizette; sőt ennél többet is, hisz éppen most mentette meg az életemet... Készítettem néhány képet alapobjektívvel, majd a 180-as telével portrékat az állatról és elejtőjéről, aztán egy csoportképet, amelyen rajtam kívül mindenki szerepelt; sőt a nagy látószögűvel is, hogy minél nagyobb rész férjen a képre abból a terepből, amely könnyen végzetessé válhatott volna a számomra.

A fényképezés befejeztével Ullmann és a feketék nekiláttak a bivaly feldarabolásának. Elsősorban a pompás szarvú fejet választották le a törzsről, amit a máj, a szív meg egyéb finomságok kiemelése követett, s végül az egyik hatalmas combot is levágták

Időközben megérkezett a kocsival Aszáli. Mint mondta, elbóbiskolt kissé délben, és így nem hallotta az első lövéseket. Amikor felébredt, tüstént utánunk döcögött a Land Roverral, mert biztosra vette, hogy már lelőttük a mbogó-t; amikor aztán megtalálta a helyet, ahol ebédeltünk, tudta már, mi történt, és csak lépésben jött tovább. Végre meghallotta az utolsó lövést, és mert nem követte több, gyorsított a tempón - hiszen vagy elhibáztuk a bivalyt, és az elmenekült, vagy végeztünk vele.

Felraktunk mindent a kocsira, aztán hazafelé vettük az útirányt. Mutinda ismét a szokott helyén állt - a hátulsó ülés előtt lévő ládán -, és derékig kiemelkedve a tetőablakból figyelte az utat, nehogy valami gödörbe tévedjünk, nehogy fűtől takart termeszdombnak menjünk, és halk hangon közölte a szükséges irányváltoztatási manővereket Ullmann-nal. Szepi ezúttal is a fehér vadász mellett ült, és élénk eszmecserét folytattak a lezajlott eseményekről. Szemmel láthatóan a legnagyobb egyetértés uralkodott köztük, a bivaly lelövése helyreállította Ullmann bizalmát Szepiben, aminek én örültem a legjobban - mivel általában rajtam szokott csattanni az ostor, ha nem volt jó kettejük között a hangulat. Az a halk csettenés, amit az exponálás okozott, Ullmann szerint bőven elég arra, hogy mesz-sze elriassza a vadat közelünkből, s emiatt a cserkészések során szüntelenül szálka voltam a szemében. Sőt, nemegyszer Szepi is bosszúsan nézett rám, ha úgy gondolta, alkalmatlan pillanatban állok meg „lekapni egy témát"; úgy éreztem, százszor is megbánta, hogy elhozott magával, és a legszívesebben megtiltaná a fényképezést, amíg együtt vagyunk. Való igaz: a bushban lépdelve nem tudhatta az ember, melyik pillanatban téved a puskacső elé valami, és olykor megesett, hogy a fényképezés zajára ugrott el a máskülönben gyanútlanul legelésző vad. Az általam riasztott gazellák, antilopok természetesen kivétel nélkül *„very good"-ok* voltak - Ullmann szerint -, s noha állítása bizo-

nyára nem volt mentes némi túlzástól, mégis legszívesebben a föld alá süllyedtem volna olyankor... Az persze egészen nyilvánvaló, hogy a legkitűnőbb fotólehetőségek mindig akkor akadtak utamba, amikor szó sem lehetett a fényképezésről, amikor különös gonddal próbáltunk belopni valamit.

Erre szokták mondani, hogy „olcsó húsnak híg a leve", meg, hogy „ajándék lónak ne nézd a fogát"; azt csakugyan nem kívánhattam a barátomtól, hogy külön fehér vadászt béreljen részemre - saját Land Roverral -, aki oda visz, ahová akarom, aki puskával őrködik a biztonságomon, s aki mellett kedvemre fényképezgethetek. Lett volna ugyan még egy módja annak, hogy a magam ura legyek, ám ehhez rendelkeznem kellett volna pár ezer fölösleges dollárral, s mivel dollárom egyáltalán nem volt, így ez a másik lehetőség csak elméletileg létezett. Végül is nem maradt más hátra, mint alkalmazkodni a körülményekhez, s ha már egyszer elfogadtam a meghívást az ingyenszafárira, akkor fogadjam el olyannak, amilyen, és örüljek, hogy egyáltalán Afrikában vagyok ...

- Kabubi! Kabubi! Kabubi! Kabubi! - zengett fel hirtelen a mellettem ülő feketék torkából, s ahogy közeledtünk a borasszuszpáknáktól övezett táborunkhoz, egyre vadabbá vált a dal, a dicsőítő ének, amihez Mutinda verte a taktust a bádog kocsitetőn.

Az igazi ünneplés azonban a táborban kezdődött, ahol az egész személyzet táncolva, dalolva fogadott bennünket, és Szepit tábori székre ültetve hordozták a sátrak közt, miközben mindenki „kabubi"-t üvöltött torkaszakadtából, és csörömpölt, zörgött, csattogtatott, dobolt. minden arra alkalmas tárggyal. Ez a kabubizás kijárt a vadásznak, a veszélyes vad bátor elejtőjének, és valahol az ősidőkben voltak a gyökerei, amikor még nyíllal és lándzsával ejtették el a félelmetes állatot. A kabubi tulajdonképpen a törzs örö-

mét jelentette, amelynek a környékén ismét kevesebb lett eggyel a veszélyes vadállat.

Természetesen siettem számos felvételen megörökíteni a nem mindennapos eseményt, és egyik képet a másik után készítettem - egészen addig, amíg döbbenten fedeztem fel Szalimó, a szakácsunk kezében a szett-táskámat. A fekete legény nyilván tökéletes tamtamdobnak vélte, s olyan önfeledten verte a tetejét, olyan átéléssel ordítozott hozzá, mintha otthon lenne a falujában, és éppen főnökválasztáshoz vagy más nagy jelentőségű ceremóniához szolgáltatná a megfelelő hangulatot. Artikulálatlan üvöltésemre az egész kabubizó társaság rémülten elhallgatott, s még a fejek fölött trónoló Szepi kezéből is kipottyant a Coca-Colás üveg - az egyik boy fejére, amit az hangos nyögéssel nyugtázott.

Fúriaként rohantam oda a mpisihez, kikaptam kezéből a táskát, és elmondtam mindennek - magyarul -, ami eszembe jutott hirtelen. Dühös kitörésemre a fekete szerényen mosolygott, mintha azt akarná értésemre adni, hogy igazán nem érdemel dicséretet a tette, a többiek pedig hangos hahotára fakadtak, s a nagy röhögéstől még Szepit is leejtették. Ezzel aztán vége lett a kabubinak; barátom aprópénzt meg némi cigarettát osztott szét a boyok között, majd beültünk a fürdőkádjainkba, és a kellemesen mocsárszagú, forró fürdőben kipihentük kissé a nap fáradalmait.

Miután tiszta ruhát vettünk, elfogyasztottuk a szokásos *„sundowner"-t,* az esti italt - whisky szódával és jéggel a petróleumhűtésű jégszekrényből -, aztán pihentünk a sátorban vacsoráig. Kilenc óra tájban Szalimó magas fejhangján elrikkantotta a szokásos „csakula tayári"-t, ami azt jelenti: kész az ennivaló, és mi siettünk a kis ebédlősátorba, ahol már várt minket a gőzölgő bivalypecsenye.

Embereink a saját tüzüknél ültek, s amíg a szakács készítette mindennapos posójukat, ezt a kukoricalisztből ké-

szült kásaféleséget, a kafferbivaly beleit vették kezelésbe. A kezelés abból állt, hogy szépen kinyomkodták belőlük a béltartalmat - csak úgy nagyjából, a kicsire nem adva -, majd hosszú nyársakra tűzve megpirították a szétvagdalt béldarabokat, és látható élvezettel fogyasztották a megpörkölődött, helyenként zöld színű csemegét...

4.

Lassan közeledett felém a bivalybika. A fején díszelgő szarvak nagysága felülmúlt minden képzeletet, s ha néha megrázta egy kicsit a legyek elriasztására, csillogott-villogott a napfény a fekete szarupáncélon. Már egészen a közelembe ért, s akár a karommal is elérhettem volna - ha van annyi erő a karomban, hogy felemeljem és megérintsem vele szimatoló orrát. Hangos horkantások törtek ki a száján, és tudtam, hogy másodperceken belül vége életemnek, a bika szarvára kap, feldob a magasba, aztán előbb szarvaival, homlokpajzsával töri szét a csontom, majd a patáival tapos - jóval azután is, hogy én már meghaltam! -, és alaktalan formává gyömöszöl... A bivaly torkából most hisztérikus kacagás tört elő, s mielőtt felfoghattam volna, hogy mi történt, máris nekem ugrott. . .

Verejtékben ázva ébredtem fel, s miután sikerült kigabalyodnom az arcomra feszülő moszkitóhálóból, a csandaluából, tapogató ujjaim megtalálták a vasaló formájú *Hunter Lantern* kapcsolóját. Halvány fény áradt szét körülöttem, és kimondhatatlan megnyugvással tapasztaltam, hogy nem fenyeget veszély, a sátorban vagyok kényelmes ágyamon, a szafárikitandán, és a másik ágyban alvó barátom bivalyfújásszerű hortyogása lehetett az oka ijesztő álmomnak.

Ez a hortyogás határozottan idegesítő volt Szepi részéről, de persze ugyanúgy nem tehettem semmit sem ellene,

mint az ellen, hogy a Praktisix tükre ne csapódjon fel hangosan, így hát bele kellett törődnöm ebbe is, és azzal vigasztalni magam, hogy otthon talán nyugodtabban tölthetném az éjszakát, de akkor napközben sem az egyenlítői nap tüze égetné bőrömet... „Van-e kedved velem jönni Afrikába?" - kérdezte tőlem Szepi tavaly ősszel, mikor a magyar szarvasok bőgése ismét átcsábította hozzánk a szomszédos Ausztriából. Én először viccnek gondoltam a kérdést, és jót nevettem rajta, de aztán kiderült, hogy korántsem volt tréfa; Szepi ugyanis Afrikába készült, az oroszlánok hazájába, egy kis „emberpróbáló szafárira", a kényelmes, úgyszólván veszélytelen európai pufogtatás helyett. „Tudod, Szabi - magyarázta -, Kelet-Afrika szavannáin, bozótosaiban talán a jövő évben lehet vadászni utoljára; vagy talán már akkor sem!" Értetlenségemet látva aztán kifejtette, hogy Tanganyika, Kenya és Uganda szemmel láthatóan forronganak, s ha egy kicsit is figyelemmel kísértem a kelet-afrikai politika alakulását az utóbbi években, hónapokban, akkor tudnom kéne, hogy az „Uhuru” - a gyarmati uralom alól történő felszabadulás -.bármelyik percben bekövetkezhet. „A független országok pedig valószínűleg nem engedik majd meg a gyűlölt fehéreknek, hogy továbbra is lövöldözzék az ő vadjaikat" - állította a barátom, s mivel én teljességgel tájékozatlan voltam a vadászat berkeiben, nem tudtam véleményt nyilvánítani az ügyről. „Én tehát azt terveztem - fejtegette Szepi -, hogy jól kivadászom magam Afrikában, aztán ha lelőttem mindent, amit csak érdemes, felőlem akár be is csukhatják a boltot!... Nos, jössz vagy sem?" „Őszintén szólva nem értek a vadászathoz, és-kedvem sincs hozzá -feleltem. - De fényképezni azt szeretek, és azt hiszem, remek tájakat, növényeket, állatokat lehetne ott fényképezni." „Tehát eljössz?" - ütötte a vasat, mire én kénytelen voltam felvilágosítani anyagi lehetőségeim korlátairól. Ezt a részét a dolognak azonban ő egy kézlegyintéssel elintéz-

te. „A vendégem vagy - jelentette ki egyszerűen. - Tekintettel az ottani viszonyokra, ez alig jelent nekem többletköltséget; feltéve, ha nem kívánsz külön sátrat, vezetőt, autót meg mindent." Minekutána biztosítottam igénytelenségemről - sietve, nehogy meggondolja bőkezű ajánlatát -,' az ügyet lezártnak tekintettük. A szükséges formaságok -; papírok beszerzése, védőoltások stb. - után végül is Bécsben ültünk a repülőre, és most itt voltunk ketten egy dupla tetejű, fakózöld sátorban, és a jelen pillanatban barátom horkolásán kívül igazi afrikai hiénakacagásban, sakálvoní-tásban is gyönyörködhettem.

Rengeteg fiszi meg mbueha járhatott odakint, mert eszelős nevetésük, ijesztő ugatásuk unos-untalan felhangzott; nyilván a bivalyhús szaga vonzotta őket, meg a csontdarabok, amiknek az eltakarítása egyenesen az ő feladatuk volt. A pokoli hangzavar sikeresen ki is verte az álmot a szememből, csak hajnaltájban szundítottam el egy kis időre.

Arra ébredtem fel, hogy valaki hangos „Jambó szána!" kiáltással bontogatja sátrunk befűzött ajtaját. Mire kidörzsöltem az álmot a szememből, már be is lépett Tóbi nevű „sátor-boy"-unk, s a gőzölgő teáskannát odaállította kitan-dáink közé, az asztalul szolgáló állványra. Aztán letette melléje a magával hozott kis Aladdin-lámpát is - amely petróleummal működött, és sokkal jobb fényt adott, mint a nehéz Hunter Lantern -, majd szokása szerint-szélesen ránk vigyorgott, és nesztelen léptekkel kisietett.

Kedveltem Tóbit, a szukuma nép fiát, barátságos, megnyerő modora, természetes viselkedése miatt, és sohasem volt olyan érzésem vele kapcsolatban, hogy én vagyok az úr, ő pedig a szolgám; inkább úgy éreztem, hogy mindketten egy közös cél elérésére - néhány vadállat elejtésére, fényképezésére - szövetkezett munkacsoport tagjai vagyunk, s ebben a csoportban mindenkinek megvan a kijelölt feladata azért, hogy a munka minél jobban sikerül-

jön. Ehhez a felfogásomhoz, azt hiszem, nagymértékben hozzájárult a mód, ahogy Tóbi a munkáját végezte - egyfajta szerető gondoskodással, mintha kedves barátai, rokonai lennénk; de ugyanakkor komoly méltósággal is, megfontoltan lépegetve fűzős papucsában, csaknem a bokáig érő hófehér ingében - melyet széles öv tartott össze a derekán -, fején vidáman lengő bóbitájú fezzel... Népe, a szukuma, Tanganyika legnagyobb törzse, a nyamvezi rokona. Kis bantu csoportokból alakult az ország nyugati felében, ahol a föld sokkal termékenyebb, mint a kopár keleten. Az angolok nagy haszonra tettek szert a szukumák földjén lévő óriási gyapotültetvényeik révén, mígnem a nép megunva a kizsákmányolást, egyszer csak lázongani kezdett. Ellenállásuk nagymértékben hozzájárult a tanga-nyikai felszabadítási mozgalmak megerősödéséhez, bár Tóbinak személy szerint nem sok köze lehetett mindehhez; persze az is lehet, hogy tévedek ...

A teát szürcsölgetve gyorsan belebújtunk hosszúnadrágunkba, melyet előbb gondosan kirázogattunk az esetleg belemászott rovarfélék miatt; aztán a magas szárú, fűzős yászoncipőket vettük fel - szintén nem mulasztva el a „skorpióriasztó" rázogatást -, és a nadrágszárat jól a cipőbe gyűrtük.

Miközben öltöztünk, Tóbi forró vizet öntött a sátor előtt álló lavórokba, s az inget és a zubbonyt már úgy vettük fel, hogy előbb derékig lemosakodtunk.

Aztán irány az étkezősátor, ahol várt ránk a reggeli.

Igazi farkasétvággyal kebeleztük be a bőséges, angol típusú reggelit - az elmaradhatatlan sonkás tojást, *Ryvita* nevű svéd kenyérféleséggel, ami inkább kétszersült, mint kenyér, s amit kis pléhdobozokban árulnak; bekaptunk még néhány kanál kornfléket - kukoricalisztből készült csigatésztafélét, tejporból kotyvasztott tejjel leöntve, megcukrozva -, felhörpintettünk rá egy újabb csésze teát, és már elő is állt a Land Rover.

Még teljesen sötét volt odakint.

A sárkány formájú Dél Keresztje ékszerként ragyogott fölöttünk, s a vízszintes helyzetű, hasán álló holdsarló gyér ezüstös fénnyel szórta be a tájat.

- Merre megyünk ma? - kérdeztem, csakhogy megtörjem a csendet, mert hisz teljesen mindegy volt az útirány számomra. Ráadásul a program mindig egyformán kezdődött: szép sorjában lejártuk a kirakott „kill"-eket - a leopárd és az oroszlán számára fákra kötözött zebra- és antilophullákat - s miután megállapítottuk, hogy egyiknél sem járt „magas rangú" látogató, kezdetét vehette a gyalogos cserkészés vagy az autós barkácsolás.

- Megnézzük a bivalydögöt - világosított fel Szepi. -Ullmann szerint nem lehetetlen, hogy találunk ott szimbát. Azt állítja, oroszlánbőgést hallott az éjjel abból az irányból, de ezt kötve hiszem, mert én nem hallottam semmit.

„Amin én egy csöppet sem csodálkozom" - helyeseltem gondolatban, a bivalyhangú horkolásra emlékezve, hangosan azonban csak annyit jegyeztem meg, hogy én sem hallottam oroszlánordítást, bár az éjszaka nagy részén át *nem tudtam aludni.* Szepit viszont nem érdekelte, miért nem aludtam az éjjel, és különös hangsúllyal ejtett szavaimat a legcsekélyebb figyelemre sem méltatta; talán nem is figyelt rá. mit mondok, vagy a kocsi zötykölődésétől nem hallotta.

Nagyokat zökkenve haladt a Land Rover, s jó szerencse, hogy már alaposan megismert úton haladtunk, mert így kisebb volt a veszély, hogy gödörbe billen valamelyik kerék. A varacskosdisznók esküdt ellenségei a civilizációnak, és valóságos aknamunkát folytatnak az autózás megakadályozására - hatalmas gödröket, lyukakat ásva a szavannák, sztyeppék vörös talajába. Ezeket a lyukakat a fűtől gyakran képtelenség látni, és megint csak a tetőablakból kém-

lelő Mutinda volt az, aki jó előre figyelmeztetett minket a veszélyre.

Keleten pirkadni kezdett az ég alja, mintha tűz égne a látóhatár alatt: előbb meggypiros, majd narancsvörös lett a mennybolt, aztán sárgás árnyalatú, s ahogy oszladozott a sötétség fölöttünk, úgy lett egyre világosabb a táj, és már egészen jól láttunk a sárga derengésben, amikor végre a nap is felbukkant, vakítón ragyogva, bár még nem a teljes fényerővel.

A bokros szavannán itt is, ott is állatok mozogtak; legelésző gnúcsordákkal, különféle antilopokkal, gazellákkal találkoztunk - sőt egy szigorúan védett gepárddal is -, de most nem törődtünk velük, mert „nemesebb" cél vezérelt bennünket.

A sebességet fokozatosan csökkentve közeledtünk a helyhez, ahol a bivalytetem feküdt. Ügy ötszáz méterre tőle megálltunk, és Aszáli őrizetére bízva a kocsit, kétrét görnyedve lopóztunk a bokrok takarásában lévő dög felé. Kétszáz lépésnyire lehettünk tőle, amikor az élen haladó Mutinda kezével „megállj"-t parancsolt, és kitartóan fülelt valamire. Én ugyan semmit sem hallottam, de ez persze nem jelentett semmit, hiszen a vakamba hallása sokkal élesebb volt az enyémnél; ez rövidesen fényes bizonyítást is nyert, mert én csupán harminc-negyven lépés után észleltem valami különös ropogást.

- Alighanem szimba! - súgja hátra Ullmann, mire lelki szemem előtt máris megjelenik a pompás sörényű oroszlán, amint - királyhoz ugyan cseppet sem méltóan - fogaival tépi, marcangolja a dög húsát, töri a csontokat.

A bokroktól, a magas fűtől azonban még nem látni semmit, és fokozott óvatossággal lopózunk közelebb... Mellkasomban hangosan dörömböl a szív, miközben leveszem a nyakamban lógó Sixről a lencsevédőt; a gépet már előbb felhúztam, és most „lövésre készen" lapul enyhén reszkető kezemben: Igyekszem közelebb kerülni az élen haladókhoz,

de Ullmann fenyegető pillantása megállít, így hát be kell érnem szokott negyedik helyemmel a többiek mögött. Természetesen Ulknann-nak igaza van, beletörődöm hát a sorrendbe. Azért erősen remélem, hogy én is meglátom még az eleven vadat, s ha egyszer meglátom, talán le is fényképezem. Még egyszer ellenőrzöm a beállítást, utolsó pillantást vetek a fénymérőre; távolság, blende rendben, az idő ötszázad - talán megfelel az elugró oroszlánhoz, bár jobb volna ezreddel fotózni, de ahhoz kevés a fény.

Mutinda most ér az utolsó bokorhoz, és vigyázva kémlel ki mögüle. Sebesen lódulok előre, de a néger csak legyint, s köp egy hatalmasat.

— Fiszi! - mondja megvetően.

A hiéna még nem vett észre minket; elmerülten tépi, nyűvi a bivalyhullát, fogai közt szilánkokká morzsolódnak a mellkas bordái, s egyetlen harapással töri ketté a vastag lábszárcsontot, hogy a velőhöz juthasson.

Oroszlánra vártam, hiénát találtam - de ez legalább él, S mivel eleven hiénát még nem volt alkalmam fényképezni, rövid célzás után elsütöm a Sixet; a fiszi megugrik, mintha lövés érte volna.

De megugrik ám más is a tetem túloldalán, és tarka árnyként suhan el egy állat a magas fű között!

- Piga! - ordít Ullmann magából kikelve, s arcához kapja a puskáját.

5.

Nagyot pukkan mellettem Szepi winchestere, mire tompa hörrenés a válasz, s a fű vadul mozog, amerre menekül az állat.

Ullmann fegyvere azonban néma, a füvektől már nem látja a célt.

- Anakoszal - dörmögi rosszkedvűen. - Elhibázta!

- Anapiga! - szól csendesen Mutinda. "- Eltalálta! Hallottam a golyó bevágását.

Ullmann-nak nincs ínyére, hogy ellentmondanak neki, de Mutindával nem akar vitatkozni, hát legyint rá.

- Ha úgy is van, nagyon hátracsúszott, megpiszkolta kissé, de pár nap múlva kutya baja sem lesz.

Szepi dörmög az orra alatt, de hangosan nem szól- Kétségkívül nagyon bántja a dolog, bár az én szememben az is kiváló teljesítmény, hogy legalább el találta… No, az igazi vadász másképp vélekedik erről. Az igazi vadász szerint egy lövés sebezze halálra a vadat, vagy egyáltalán ne találjon. A könnyű sebesülés csak az állatot kínozza, és még akkor sem ér semmit, ha napokkal később végül belepusztul a sérüléseibe - hisz a trófeáját nem lehet megmenteni, tönkreteszik a hiénák, keselyűk, sakálok. A leopárd esetében pedig különösen rossz a helyzet mert két órával a kimúlása után a szőre állítólag hullani kezd,és nem lehet megmenteni a bundáját. A sebzett leopárdot viszont nem ajánlatos azonnal követni, hiszen nem gyengülhetett még el kellően a vérveszteségtől.

- Menjünk vissza a kocsihoz! - ajánlotta Rosszkedvűen a fehér vadász; szemmel láthatóan ki akart térni az utánkeresés fárasztó és ebben az esetben rendkívül veszélyes kötelezettsége alól.

Szepi azonban nem engedett.

- Jó helyre ment a lövés! - állította határozottan. - Biztos vagyok benne, hogy egy órán belül nyugodtan megkereshetjük: szikrányi élet sem lesz benne.

- Well - mondta az angol -, majd visszajövünk később, azután meglátjuk...

E pillanatban iszonyatos sikoly hallatszott a bozót felől, ahol a ragadozó eltűnt, egy halálos veszélyben lévő ember kiáltása!

Mozdulatlanná dermedtünk mindannyian'

A legiszonyúbb az volt a kiáltásban, hogy rémisztő hör-

gésbe fulladt, mintha nagy erejű ujjak szorítanák el a szerencsétlen torkát.

- Valaki veszélyben van! - dadogta Szepi elsápadva. -Egy ember van a bozótban, és bizonyára összeakadt a leopárddal, amelyet megsebeztem ... Talán megmenthetjük, ha sietünk!

Indulni akart, de Ullmann elkapta a karját.

- Egy tapodtat se menjen! Én vagyok felelős a maga testi épségéért, és nem engedhetem most a vad közelébe. Értse meg, ember, halálos veszélybe rohanna! Ebben a magas fűben a legcsekélyebb esélyünk sincs rá, hogy előbb lássuk meg a csuit, mintsem az a lépteinket meghallaná. Fülével, orrával aztán olyan pontosan beméri a helyünket, hogy akár vakon is a nyakunkba ugorhat!

- De hát nem hagyhatjuk sorsára azt az ismeretlent! -tépte ki a karját Szepi Ullmann markából. - Én vagyok a felelős érte!

- Szó sincs róla! - magyarázta a white hunter. - Ez a környék a mi vadászterületünk. Itt rajtunk kívül senki sem vadászhat, jó szándékú ember nem mászkálhat. A közelben falu sincs, ahonnan valami eltévedt mézkeresőt vethetne erre a sors. Aki a bozótban jár, az csak vadorzó, és azt kapta meg, amit megérdemelt. Mert talán mondanom sem kell, hogy már nincs életben; a halálsikolyát hallottuk az előbb.

Kétségkívül sok igazság volt abban, amit mondott. Az elmúlt hét folyamán tucatnyi alkalommal találtunk vadorzók által kihelyezett hurkokat, csapdákat, s az egyik emberünk lába csúnyán meg is sérült egy tüskés hurokban. Legalább húsz dögre bukkantunk, amit csak részben, vagy egyáltalán nem használtak fel a „pócserek", ahogy itt a vadorzókat hívják; néhány gnúnak, zebrának csak a farkát vágták le - talán fejdísznek, talán légycsapónak -, de akadtunk fejetlen oroszlántetemre is, meg egy kimúlt orrszarvúra, amely súlyos fakölöncöt cipelt a nyakában - míg

élt -, s az oldalából gerely formájú lándzsa állt ki, jócskán meggörbülve. A lándzsa maszájé volt, de Ullmann szerint a maszáj nem vadorzó, hanem az történhetett, hogy a hurokba került állat összetalálkozott a nomád pásztorral - aki talán épp a nyáját, csordáját legeltette -, és minden ok nélkül rátámadt, vagy az állatait akarta szétzavarni esztelen dühében. A maszáj aztán védekezésül az oldalába vágta a lándzsáját, mire a kifaru elinalt, de később belepusztult sérüléseibe ... A lándzsát egyébként megtartottam magamnak, mert úgy véltem, hangulatos szobadísz lesz odahaza, néhány jól sikerült fényképtrófea társaságában. Bin-dió, a fundi, vagyis nyúzómester szépen ki is egyengette.

- Lehet, hogy meghalt az az ember - érvelt a barátom -, de az is lehet, hogy mások is vannak ott, akik még élnek, és a felbőszült fenevad talán éppen őrájuk vadászik most! Ha nem kísér el, megyek egyedül!

- Elment az esze magának! - dühöngött Ullmann nekivörösödve. - Ha többen is voltak, azok ugyanúgy hallották a kiáltást, mint mi, és nyilván tudják, mit kell tenniük. Bizonyára egy csomóba tömörülve, felkészülten várják a csui támadását.

- És ha ketten vannak csupán? Illetve: voltak?... Akkor az a másik bármely pillanatban szörnyű véget érhet. Az *én* hibámból!... Még ha vadorzó, sem hagyhatom, hogy a leopárd martaléka legyen!

Határozott léptekkel indult a sűrű felé, s miközben Ullmann mérgesen nézett utána, magamban kalapot emeltem Szepi bátorsága előtt.

- Várj! - kiáltottam. - Lehet, hogy szükségtelenül teszed ki magad veszélynek! Ha az az ember már meghalt, és...

- Ha szavadat adod, hogy odabenn senki sem forog veszélyben, akkor nem megyek - szólt vissza a válla fölött, jól tudva, hogy lehetetlent kíván.

Azzal eltűnt a bozótban.

- Én Buana Mivánival megyek - szólt halkan Mutinda, és a puskáját markolva nesztelen léptekkel rohant a barátom nyomában.

Mutinda a közel kétmilliós, Kenyában élő kamba nép fia volt. A kambák története ma még jórészt feltáratlan, csak az látszik biztosnak, hogy körülbelül száz évvel ezelőtt vándoroltak Nairobi közelébe az északabbra lévő partvidékről. Akkoriban nomád pásztorok voltak, de mellesleg kitűnő vadászok is, akik az eszközökben csöppet sem válogatva irtották a vadat letelepedésük helyén. A kontinens szívébe induló szafárik általában közülük fogadtak vezetőt, és nagy számmal voltak teherhordók, kereskedők is közöttük. A gyarmati uralom idején belőlük lett a legtöbb rendőr és katona, sokan viszont remek földművessé váltak, és igyekeztek magukévá tenni a korszerű mezőgazdasági módszereket - amennyire ezt elmaradott viszonyaik lehetővé tették. Sajnos gyakran előfordult, hogy eső hiánya miatt az egész termésük tönkrement, s ilyenkor kukorica helyett kasszavagyökéren kellett élniük hónapokig ... Aki nem akart így élni, az ott keresett munkát, ahol lehetett, s így került Mutinda Ullmannhoz. Úgy tetszett, nem csupán munkáltatói viszony, hanem barátság is van kettejük között, mert ővele egész másképp beszélt a fehér vadász, mint a szafári többi fekete tagjával. Vele szemben egyszerűen lenyelte a mérgét; most sem szólt rá, csak mereven nézett utána, miközben szivarzsebéből a szájába dugott egy Camel cigarettát.

- Menjetek csak! - mormogta foghegyről. - Megjegyzem, különb módja is van az öngyilkosságnak, mint egy sebzett csui követése... Maga nem sétál utánuk? - kérdezte tőlem gúnyosan, meggyújtva a Camelt az öngyújtóval.

- De igen! - feleltem rekedten. - Adja kölcsön a puskáját, és már itt sem vagyok!

Valami ifjonti dac, gyerekes elszántság mondatta velem

e szavakat, s titokban bizonyosra vettem, úgysem adná oda a fegyverét. Kimondhatatlanul megdöbbentem tehát, amikor Ullmann intett a mögöttem álló Bendzsaminnak, aki ezúttal vizestömlő helyett a nehéz, kétlövetű elefántpuskát szorongatta - minden eshetőségre készen -, s már nyújtotta is felém.

Szinte hipnotizáltan vettem át a fegyvert, s mintha transzban lennék, merev léptekkel indultam a bushba.

- El ne feledje kibiztosítani, mielőtt lő! - szólt utánam Ullmann. - A két töltény bőségesen elég a csuinak.

Esztelenség volt, amit cselekedtem, talán ugyanolyan esztelenség, mint a barátomé - ámde vannak az életben helyzetek, amikor nem mérlegel az ember, amikor a józan ész diktálta szabályokat elmossák az érzelem hullámai... A magas fűben jól látszott az előttem haladók iránya, s rövidesen már én is szorosan mögöttük lopóztam.

Szepi rosszallóan csóválta a fejét, mikor megpillantott, de a körülmények nem voltak alkalmasak a társalgásra, így hát napirendre tért a dolog fölött, s haladtunk tovább, mintha ez lenne a legtermészetesebb, amit csak tehetünk.

- Damu! - szólt Mutinda, rámutatva egy széles levélre, amelyen sötét folt csillogott. - Vér!

Szepi tehát jó irányban jött - akár ösztönösen, akár látva a leopárd nyomait. Mostantól azonban Mutinda állt az élre, és gyors léptekkel indult a fenevad csapáján. Itt is, ott is vérnyomok sötétlettek, s egy helyen szörnyű bűz jelezte, hogy a csui kihányta bivalyhúsból álló reggelijét.

A vakamba hirtelen megdermedt. Bal kezét kinyújtva, ököllel mutatott az egyik bokor alá, ahol a füvektől eléggé takartan, de mégis kivehetően valami test lapult.

- Uszipiga! Ne lőj! - súgta a kirongózi, mikor látta, hogy Szepi arcához kapja a fegyverét. Óvatosan lopózott közelebb, és csakhamar odaért a mozdulatlan testhez.

- Kufa! - mondta közömbösen. - Halott! A csui végzett vele.

Középkorú néger férfi hevert a földön, jókora vértócsában. A torkát harapta széjjel a vad, és borzalmas karmo-lások voltak a combján. Valószínűleg oldalról támadt a leopárd, s a hirtelen feléje forduló feketét mindjárt nyakon kapta...

Éreztem, hogy kezdek rosszul lenni, ezért gyorsan elfordultam a látványtól, és megpróbáltam legyőzni magamban a feltörő hányingert.

Ez a félrefordulás mentette meg az életemet, mert a közelben lapuló leopárd régóta figyelhetett minket, s mivel én voltam hozzá a legközelebb, rajtam szándékozott kitölteni a mérgét.

Amikor szemem sarkából megláttam a felém vágódó árnyat, ösztönszerűen arra fordítottam a puskacsövet, a ravaszt azonban egy gondolattal előbb rántottam meg, s így a golyó ártalmatlanul süvített el a vad mellett. Életemben soha nem lőttem még „elefántágyúval", és a nehéz Cordite Express visszalökő ereje hanyatt döntött, akár egy rongybabát.

A következő pillanatban már rajtam is volt az őrjöngő fenevad, és a puska kihullott kezemből.

6.

Közvetlen közelről éreztem a leopárd forró leheletét, vártam a torkomba mélyedő fogakat, és a másodperc törtrésze alatt elbúcsúztam az élettől.

Aztán nagyot pukkant valami mellettem, a csui földobta magát, teste ívben hátrahajolt, majd teljes súlyával rám zuhant, és néhány rúgással kiszenvedett...

Mutinda volt a megmentőm, aki Szepit megelőzve, két lépésről lőtte fejbe a párducot, elefántölő 458-as winchesterével; az acélköpenyes, nagy kaliberű lövedék a ragadozó fejét simán átütötte.

Én pedig szerencsésen életben maradtam, sőt mindnyájunk meglepetésére egyetlen karcolás nélkül vészeltem át a kalandot; a rajtam lévő vér csupán ellenfelemé volt.

- Szép nagy kandúr! - mondta Szepi elismerőn, a szemüvegét törölgetve. - Kevésen múlt, hogy el nem kapott minket! Derék fiú vagy, Mutinda - fordult a vakambához. - Köszönöm, hogy utánam jöttél, de legfőképpen azt, hogy megmentetted a barátom életét.

- Aszante szána, Mutinda! - mondtam én is, még mindig reszketve, és sokáig ráztam a vakamba izmos jobbját.

Csakhamar lépések hangzottak, és megérkezett Ullmann, Bendzsivel. Az angol először a leopárdot vette szemügyre, és úgy látszott, roppant elégedett a zsákmánnyal. Ki is pipálta nyomban a vadászjegyen, aztán a szerencsétlenül járt feketéhez lépett, és tüzetesen megszemlélte.

- Ha nem tévedek, vandorobó - mondta elkomorult arccal. - Csak az a furcsa, hogy nincsen nála fegyver. Pedig teljesen valószínűtlen, hogy fegyvertelenül járná a bozótost.

Aztán utasította Mutindát, hogy nézzen szét a környé-; ken alaposan, hátha megtalálja a hiányzó fegyvereket, vagy valami más magyarázatra lel az emberrel kapcsolatban.

Közben én már szorgalmasan fényképeztem a leopárdot,' és odaállítottam mellé a derék vakambát is, mielőtt elindult volna nyomokat keresni. Természetesen Szepi is odaállt a vadhoz, majd ő készített egy felvételt velem és a csuival. Mikor jól kifényképeztük magunkat, Bendzsamin nekilátott a nyúzásnak, a visszatérő Mutinda pedig átadott egy kicsi tárgyat az angolnak.

- Igazam volt - bólogatott Ullmann, hozzánk lépve. - Ez a fickó csakugyan a vandorobó törzs tagja. Ezzel a nyíllal lőtt az előbb a csuira - mutatott egy közel arasznyi, vasból készült nyílhegyet, melynek lándzsahegy alakú első fele

mögött öt-hat hegyes tüske meredezett; ezek a hátrahajló szakák voltak hivatva megakadályozni a nyílhegy kicsúszását az áldozat testéből, és ily módon biztosították a méreg felszívódását a vérbe. A vashegy ugyanis vastagon be volt kenve szirupszerű, fekete méreggel..;

- Őszintén sajnálom - felelte szomorúan Szepi, akit szemmel láthatóan lesújtott a dolog.

A fehér vadász azonban sietett megvigasztalni őt.

- A fickóért nem kár - magyarázta. - Minden vadorzó az életével játszik, amikor vadászni megy, és ha rajtam múlna, el is venném mindnek az életét. Azt hiszem, az lenne a legbiztosabb módja a vadorzás megszüntetésének, mert amíg ezek a feketék élnek és mozognak, addig lőni fognak mindenre, ami él és mozog. A tény azonban, hogy a fegyverei eltűntek, azt bizonyítja, nem egyedül volt itt. Mutinda talált is néhány lábnyomot... Remélhetőleg nem válnak veszélyessé számunkra a fickók! - Talán a vadállatok számára, nem? - helyesbített a barátom, azt gondolva, tévedett a fehér vadász.

Kiderült azonban, hogy Ullmann nem tévedett.

- Gyalázatos népség a pócserek - mondta. - Ha nem volna fekete amúgy is mindegyik, azt mondhatnám rájuk: sötét gazemberek! Mérgezett nyilakkal lövik a vadakat, hímet, nőstényt, öreget, fiatalt, válogatás nélkül, ami elébük kerül. Hurkokat raknak ki, csapdát állítanak, vermet ásnak, egyszóval irtják a vadat minden eszközzel. Évente több tízezer állatot pusztítanak így el, és a legszörnyűbb a dologban, hogy az állatok egy része még csak nem is az ő kezükbe kerül, mert mire lejárják az összes csapdájukat, a megfogottak jó része már kiszenvedett, és a hiénák, keselyűk apró darabokra tépték. Tehát jóval több állatot pusztítanak, mint amennyit képesek „begyűjteni". Ha nem sikerül hamarosan és végérvényesen gátat vetni a működésüknek, rövidesen hírmondó sem marad az értékesebb vadakból!

- Ez valóban szörnyű! - ismerte el Szepi. - De még mindig nem látom, milyen veszéllyel jár ez ránk nézve.

- Azonnal rátérek... A kormány természetesen évek óta kemény harcot folytat az állatirtók ellen, ám ez a harc eléggé titokban folyik, hiszen nem érdekünk, hogy elriasszuk az idekívánkozó turistákat, vadászokat... Bár az utóbbiak talán nem is hagynák elriasztani magukat, tekintve, hogy fegyverforgatásban jártas, puskás emberek maguk is, akik nem ijednek meg a saját árnyékuktól vagy néhány vadembertől... Az egyszerű turisták azonban vagy a fényképező szafárik tagjai már kevésbé bátrak, s bizony inukba szállna a bátorság, ha megtudnák, hogy nem elég a veszélyes vadaktól, mérges kígyóktól rettegniük, ráadásul még nyílvesszők is röpködnek errefelé.

- Úgy gondolja, megölhetnek minket? - tette fel barátom a kérdést egyenesen.

- Úgy gondolom - felelte a white hunter kemény pillantással. - Ezeknek a feketéknek semmivel sem szentebb a maguk élete, mint egy gnúé vagy zebráé. Ha sarokba szorítanánk őket, és ha biztosak lennének benne, hogy sikerül a gaztettet bántatlanul megúszniuk, gondolkozás nélkül végeznének velünk ... Elfogatásuk esetén ugyanis hosszú évekre börtönbe kerülnének, s mivel erkölcsi előítéleteik nincsenek, könnyű belátni, hogy minden lehetséges módon igyekeznek elkerülni a börtönbüntetést.

Ullmann elhallgatott, és komor tekintettel meredt maga elé.

Amit elmondott, az valóban nem volt szívderítő, és kiválóan alkalmas rá, hogy elvegye az ember kedvét a bush-ban való mászkálástól... Talán azért mondta mindezt nekünk, hogy elriasszon minket a szafárizástól? A harmincnapos szafári díját előre kellett lefizetni, csakúgy, mint a vadászjegyek árát, s ha előbb elutazunk, ha felét sem lőjük ki az engedélyen szereplő vadaknak, a pénzünk akkor

is odavan, Ullmannék pedig ugyanúgy megkapják a bérüket, mintha még három hétig nekünk dolgoznának... Ha így okoskodott a fehér vadász, akkor a saját szempontjából mindenképpen helyesen cselekedett; ráadásul még igaza is volt bizonyos értelemben, hisz a feketék mérgezett nyilai csakugyan komoly veszélyt jelenthetnek. Elhatároztam, hogy „lovat adok alá", vagyis kipróbálom, milyen messzire megy a rémisztgetés terén; ha ugyanis valóban szeretné, hogy elutazzunk innen, akkor minden eszközzel ijesztgetni fog.

- Erősek ezek a nyílmérgek? - kíváncsiskodtam aggodalmas képpel, bár őszintén szólva nem is kellett nagyon megjátszanom az aggódót.

- Rendkívül erősek - biztosított róla a white hunter. -A friss méregből elég egyetlen karcolás, és percekkel később iszonyú görcsök, fájdalmak közepette múlik ki az ember. Igaz, nem minden méreg egyforma; van, amelyiknek több idő, esetleg pár óra kell a felszívódásához, de végül mindegyik halálos, mert a nyílmérgeknek nincsen ellenszerük ... Aztán olyan eset is előfordulhat, hogy régi már a méreg, sokat veszített az erejéből, s ilyenkor hetekig is elhúzódhat a borzalmas szenvedés, amely végül szintén halállal végződik... El lehet képzelni, mit szenvedhet egy ilyen mérgű nyíllal meglőtt elefánt!

„Vagy ember!" - tettem hozzá gondolatban a ki nem mondott sejtetést. Most már tisztán láttam, mire megy a játék, csak azt nem értettem, miért akarja Ullmann, hogy rossz hírét vigyük a kelet-afrikai szafárizásnak, és elriasszuk a leendő klienseket ismerőseink körében. Aztán eszembe jutottak Szepi szavai, aki szerint talán ez az utolsó vadászszezon, s ekkor minden megvilágosodott: a rövidesen távozó angol white hunternek édes mindegy már, miket mondanak otthon a vadászok, az viszont kifejezetten jó neki, ha egy hét alatt megkeresi egy hónapos fizetését, négy- vagy ötszáz fontot, és a fennmaradó három hét alatt

vállal egy újabb szafárit, amit esetleg szintén igyekszik majd megrövidíteni!

- Szörnyű dolgok ezek! - mondtam kissé drámaian, Szepire pillantva, aki láthatóan eltöprengett a hallottakon.

Aztán Ullmann erőltetett vidámsággal elnevette magát; nyilván ez is hozzátartozott a taktikájához:

- De most nehogy megijedjenek ám, és hazaszaladjanak! Mr. Hidit én nem olyannak nézem, aki begyullad a pócserek mérgezett nyilától!... És ami azt illeti, Mr. Szandukut is alábecsültem kissé bátorság dolgában, hiszen mégiscsak öt lépésről lőtt rá a csuira; célozni persze nem tud, de ha gyakorolja kicsit, belejöhet, és ha csakugyan szükség lesz rá, eredményesen fogja használni a bundukit. Mellesleg egyik-másik vadat maga is meglőhetne, ha a barátja engedi! Erre még nem gondoltak? Ebben nincsen semmi szabálytalan.

- Szó sem lehet róla! - hárítottam el sietve az ajánlatot.

- A barátom a vadász, én nem foglalkozom ... ilyesmivel.

Azt akartam mondani: nem foglalkozom „gyilkolással", de még idejében észbe kaptam, hogy ha őszintén kimondanám a vadászatról alkotott véleményemet, azzal Szepit nagyon megbántanám; így hát őszinteség helyett a megalkuvás köpenyét húzva magamra, hallgattam ... Na de mi is az a megalkuvás? Az ember egész élete tele van „megalkuvásokkal", számtalan helyzetben kell olyat tennünk; amit nem szívesen teszünk, ám a körülmények megkívánják. Azt hiszem, bárki kapásból tucatnyi megalkuvást sorolhatna fel, amelyre családja, munkahelye, baráti környezete kényszeríti, s amely nélkül nem illeszkedhetne bele semmilyen emberi „élettérbe" ...

- Na jó, ez a maguk dolga - vonta meg a vállát Ullmann; azzal odalépett a csuihoz, ahol már buzgón ügyködött Mutinda és Bendzsi.

- Mi lesz a halottal? - kérdeztem Szepitől. - Itt hagyjuk a földön?

- Természetesen eltemetjük - felelte. - Hacsak nem akarja Ullmann elszállítani valahová; például a rendőrségre.

Az angol jót nevetett barátom feltételezésén, és kifejtette, hogy ez itt nem Európa, ahol esetleg megállapíthatnák a halott személyazonosságát, és a kapott szálon elindulva folytathatnák a nyomozást a vadorzók ellen. Azt ugyan pontosan nem tudta, miként temetik el halottaikat a vandorobók, de úgy vélte, lesz némi fogalmunk az itteni temetésekről, ha megismertet minket a maszájok módszerével. Azok a végüket járó betegeket, tehetetlen öregeket egyszerűen kiviszik este a bozótba, kikötik egy fához, és a hiénák reggelre elvégzik a temetésüket. A kötelet néha másnap visszaviszik, ha elég erős, és fel lehet újból is használni. Ha pedig véletlenül valaki a falujukban hal meg, a kerítésen belül, hát felgyújtják az egész bómát, és gyorsan eltávoznak onnan.

- Azt akarom csak ezzel mondani - fejezte be az oktatást -, hogy minden törzsnek mások a temetkezési szokásai, és lehet, hogy mi akkor járunk el a legmegfelelőbben, ha itt hagyjuk heverni a pócsert, a hiénák gondjaira bízva.

- Ragaszkodom hozzá, hogy eltemessük! - jelentette ki ellentmondást nem tűrő hangon a barátom, és a white hun-ter végül is beleegyezett ebbe a szerinte fölösleges eljárásba.

A feketék segítségével kellő mélységű gödröt kapartunk a vörös lateritba, s a halott fölé köveket halmoztunk, hogy ne férjenek hozzá a dögevők.

Csaknem dél lett, mire mindennel végeztünk, és sietnünk kellett a bőrrel a fundihoz. A szokásos kabubizás után alaposan megmosakodtam az összecsukható vászon fürdőkádban, s amikor tiszta ruhát vettem, és elszállt rólam a leopárdvér szaga, ismét embernek éreztem magamat.

A löncs után lefeküdtünk a sátrunkba pihenni.

- Szabi! - mondta Szepi egy kis idő múlva. - Én gondolkoztam azon, amit Ullmann mondott...

- Na és, hogy döntöttél? Elutazunk? - kérdeztem. - Ullmann bizonyára *very happy* lenne!

- Bizonyára, de nem *szerezzük meg neki ezt az örömet.* Néhány rabsic miatt nem hagyom itt Tanganyikát… Azonban nem ezt akartam mondani, hanem azt, hogy Ullmann javaslata csakugyan jó: teljesen mindegy, melyikünk lövi a vadakat, a lényeg a trófea, és az az enyém marad. Szóval, ha van kedved, vadászhatsz te is. Majd megbeszéljük, melyik vadat lőheted ki, persze csak a nem veszélyesek közül kapsz, amiből nem származhat bajod. A még hátralévő oroszlánt és elefántot mindenképpen nekem kell meglőnöm, ezt megértheted.

Várakozásteljesen elhallgatott, s noha tudtam, hogy jó szívvel, őszinte barátságból tette az ajánlatot, azzal is tisztában voltam, hogy nem örülne túlságosan, ha elfogadnám. Arról nem is beszélve, hogy kifejezetten arcátlanság lett volna részemről, ha - mint az ő költségén szafárizó „lógós" - most még a drága pénzen vásárolt vadjait is lelövöldözném. Azonkívül - és ezt Szepi nem tudhatta, bár lehet, hogy sejtette - rendkívül ellenszenvesnek találtam a vadászatot magát, és sehogy sem bírtam megérteni, mi öröme telhet *egy* embernek erős, egészséges vadállatok legyilkolásában... Nem könnyű erről a kérdésről vadásszal beszélni, és én érthetően óvakodtam tőle, hogy meddő vitába kezdjünk, melynek során valószínűleg egyikünk sem tudná meggyőzni a másikat a maga igazáról. Hiszen bizonyára Szepinek is megvoltak a maga érvei a vadászat mellett, csakúgy, mint nekem ellene. Így hát bölcsen hallgattam mindig a témáról, de arra azért mégsem vetemedtem, hogy dicsérőleg szóljak a trófeagyűjtésről. Amikor a barátom büszkén megmutatta eisenstadti irodájában az asztalon ha-

mutartóul szolgáló hatalmas zsiráfpatát - pár schillingért vette a bécsi bolhapiacon -, elég udvariatlanul csak annyit jegyeztem meg: ez a zsiráf se gondolta, hogy így fogja bevégezni egyszer! Szepi akkor jót nevetett a szellemességemen, de valószínűleg egészen más, pozitívabb lelkesedést várt *tőlem, leendő szafáritársától.* Nekem *viszont a* patáról eszembe jutottak a búrok, akik Dél-Afrikában azért gyilkolták halomra a jámbor, légynek sem ártó, védekezésre képtelen zsiráfokat - „tevepárducokat" -, mert a hosszú bőrből remek korbácsot lehetett készíteni az ökrösszekereik hajtására! Ezeket a szelíd, gyönyörű állatokat ma már a legtöbb afrikai országban szigorúan védik, persze csak ott, ahol még nem irtották ki őket egészen ...

- Igazán rendes tőled - mondtam a válaszomat türelmesen váró Szepinek -, de tudod jól, hogy sokkal szívesebben vadászom fényképezőgéppel. A fénykép ugyanis ...

- A fénykép! - szakított félbe legyintve. - A fénykép csak arra jó, hogy albumba ragassza az ember, a diákat meg néha levetítse... Bezzeg, ha volna egy szép oryx-fejed, azt kitehetnéd a falra, és mindenki láthatná, milyen ügyes voltál... Igaz is: hogy állsz a céllövéssel? - A katonaságnál elég jól ment - feleltem kitérőleg. -De hát a céltábla az más, az nem élőlény.

- Ebben egyetértünk - bólintott komolyan. - Na, gyere! Tegyünk néhány próbalövést!... Meglátod, a szafári végére neked is megjön majd a kedved a vadászathoz!

„Azt hiszem, szeretnéd is, hogy csak a végére jöjjön meg a kedvem, ha egyáltalán megjön" - gondoltam magamban, és eszembe jutott, hogy bár nem is mondtam „nem"-et az ajánlatára, ő mégis annak vette a fényképezésre való hivatkozásomat.

- Csak nem akarsz vadászt faragni belőlem? - kérdeztem, titokban derülve azon, hogy én meg a vadászattól szándékozom eltéríteni őt.

- De bizony akarok! - nevetett. - Ez az egyik ok, amiért elhoztalak!

A sebtében elhatározott lő gyakorlat azonban kis híján a vesztemet okozta ...

7.

Szepi az eddig még nem használt nyolchatvanas magnum-puskát kapta kézbe, a cseh Zbrojovka-gyár termékét, s miután zsebeibe dugott néhány marék rézköpenyes, ólomvégű töltényt, kisiettünk a tábor szélére, ahonnan mintegy százlépésnyire jókora Kandeláber euforbia, egy kaktusz formájú kutyatejfa ágaskodott. Annak az ágai voltak hivatva célpontul szolgálni, és Szepi kezembe nyomta a frissen töltött puskát.

- Lődd át sorban az ágait! - biztatott. - Balról kezdve haladj!

Aztán szeméhez kapta a távcsövét, hogy azon keresztül figyelje a lövések eredményességét.

Már-már arcomhoz emeltem a fegyvert, amikor egy belső hang sugallatára ismét leeresztettem, kinyitottam a zár-dugattyút, és elölről a csőbe néztem.

Tömény sötétség tárult szemem elé ...

- Szelíd figyelmeztetés a sorstól! - mondtam erőltetett vidámsággal; hangom azonban kenetlen kocsikerék módján csikorgott, s hirtelen reszketni kezdtem, akár a kocsonya.

-Visszamentünk a sátorba a puskavesszőért, s amikor végigtoltam a csövön, kis szürke gubó esett ki belőle; az előbb még szorosan tapadt a fegyver falához, s ha meghúztam volna a ravaszt, minden valószínűség szerint felrobban kezemben a puska - és szétviszi az arcom, a kezemet. Egy errefelé honos darázs gubója volt ez a szürkeség, s noha mindketten tudtunk a darázsról, Ullmann jóvoltából - aki az első napon elmondott nekünk minden hasznos tudniva-

lót a környékkel kapcsolatban -, most mégis anélkül akartunk lőni a régóta használt puskával, hogy előzőleg meggyőződtünk volna a golyó útjának járhatóságáról.

Természetesen főleg Szepit terhelte a felelősség, el is fehéredett, akár a fal, és csak nagy nehezen bírtam megnyugtatni - nem mulasztva el, hogy ne példázódjak kicsit a vadászat veszélyességéről, akár vad nélkül is.

No de aztán mégis célba lőttem, és a golyók nyomán mindenütt kibuggyant a kuyatejfa sűrű fehér nedve, amit a barátom harsány bravóval nyugtázott. Vagy két tucat töltényt ellődöztem, és megállapítottuk, hogy egész tűrhetően lövök, ám én ennek ellenére sem szándékoztam vadászni - Szepi nem kis megkönnyebbülésére. - Majd szólj, ha kedvet kaptál! - mondta, s mind a ketten tudtuk, hogy az még odább lesz, s ettől mind a ketten megnyugodtunk.

Négy óra tájban Ullmann vezetésével elhajtottunk egy időszakos folyócska - a Grumeti - medréhez, amelyben most még elég sok volt a víz. Az angol szerint ezen a tájékon impalák tanyáztak, és állítólag nem egy kapitális méretű szarv került ki erről a vidékről.

Egyelőre azonban még híre sem volt impalának, csak egy magányos gnú ballagott a sztyeppén, tőlünk irdatlan messzire. Az engedélyezett három gnúból eddig még csak egyet lőtt ki Szepi, és mert amúgy is szükségünk volt húsra - részben „oroszlánkill"-nek, részben a magunk számára -, megtávcsövezte a bikát, s úgy találta, szép erős szarva van.

A gnú nagyon szívós állat, egyik legszívósabb az antilopok között, ezért úgy döntöttünk, hogy belopjuk, amilyen közelre csak lehet, és Szepi gondos célzás után lehetőleg „tűzbe rogyasztja" majd.

Óvatosan gurultunk hát közelebb a gnúhoz, amely első pillantásra holmi sovány, csenevész bivalyra hasonlított,' majd egy alkalmas helyen kiugráltunk a kocsiból, és Aszá-

li szépen továbbhajtott. A szelünk jó volt, a bokrok tűrhető takarást nyújtottak, s minden reményünk megvolt a sikerre.

Ámde nem így történt.

Vagy kétszáz lépésnyire közelítettük meg, és Szepi már lőni akart, mert tartott tőle, hogy megugrik az állat, ha tovább közeledünk. - Várjon még! - súgta Ullmann kétrét görnyedve. - Ha odaérünk ahhoz a bokorhoz, onnan biztos lövése lesz. Ha el nem hibázza, már zsebében érezheti a nyumbut.

- Majd Szabi táskájába tesszük - adta vissza a tréfát a barátom.

- És ha ...

Sohasem tudtam meg, mit akart mondani, mert e pillanatban az élen haladó Mutinda olyat ugrott, akár egy antilop, és-kiáltott is hozzá egy hatalmasat. Példáját Ullmann is sietve követte, és csaknem feldöntötte Szepit, aki viszont engem ingatott meg a lábamon. - Nyoka! - üvöltött Bendzsamin mögöttem akkorát, hogy majdnem belesüketültem, de már én is láttam a sárga foltos, szürke kígyót, amint a térdig érő fűből vagy egy méterre kiemelicedve, hajlékony gumicsőként imbolygott előttünk alig néhány lépés távolságban.

Mutinda csaknem rálépett az imént, és csupán rendkívüli fürgeségének köszönhette, hogy sikerült elugranla a támadó elől. A veszély azonban még így sem múlt el, tekintve, hogy a kígyó ismét támadhatott, s ha a helyzet úgy kívánta, bizonyára sebesen tudott siklani a fűben. A helyzet azonban ennél is rosszabb volt, mert ez a mérgeskígyó-faj távolról is tudott ártani az embernek.

Ezt azonban már csak később tudtuk meg, mert barátom kezében eldördült a puska, és a nyoka szétlőtt fejjel zuhant a fű közé.

Szepi óvatosan lépett oda hozzá, s amikor látta, hogy megdöglött, alája nyúlt a puskacsővel, felemelte, s rövid

szemlélődés után magas ívben hajította fel a mellettünk lévő tüskebokor tetejére.

- Szimama, Buana Miváni! - kiáltott Bendzsamin, mikor már a kígyó a levegőben repült. - Várjál, Szemüveg úr!

Szepi csodálkozva fordult feléje.

- Kellett volna neked? - kérdezte. - Talán ez is olyan csemege, mint.a bivalybél? - Hápána, buana! Nem! - felelte zavartan Bendzsamin, s a szemét forgatva nézett hol Szepire, hol a white hunter-re, mintha szeretne mondani valamit, de nem meri.

Ullmann azonban nem törődött vele. Még most is remegett az élménytől, és angolul szidta a balvégzetű kígyót Mutinda viszont megszólalt: - Ez nem volt helyes, Buana Miváni! - közölte rosszallóan. - Most hogyan hozzuk ki onnan a nyokát? Ki kell vágnunk az egész bokrot érte!

- De hát mit akartok vele? - ámult „Szemüveg úr".

Az egyenes kérdéstől Mutinda zavarba jött, és felelet helyett inkább csapkodni kezdte pangájával a tüskebokrot, hogy ígéretéhez híven kivágja.

- A kígyó szerencsétlenséget jelent az afrikaiak szemében - magyarázta kelletlenül Ullmann. - A szerencsétlenséget úgy lehet csak elhárítani, ha az ember a megölt kígyónak levágja a fejét, és egy hatalmasat köp rá. Ha ezt nem teszik meg, akkor minden baleset, ami a szafárin történik velünk, azért történik, mert elmulasztottuk ezt az óvintézkedést. Ha nem engedjük nekik kivágni a bokrot, és elvégezni ezt a rontásűző szertartást, akkor az embereink morálja láthatja a kárát ... Természetesen mindez a legnagyobb badarság, ám a feketék legtöbbje hisz az ilyesmiben. Még azok is, akik felvették már a kereszténységet, vagy muzulmán hitűek. A törzsi Afrikát bizony nem könnyű átalakítani civilizált Afrikává; a négerek nem tudják egykönnyen túltenni magukat évszázados, évezredes babonaságaikon. Szerintük a halottjaik továbbra is az élők kö-

zött járnak, s ezek a szellemek gyakran beleszólnak a dolgok alakulásába. A feketének még ma is több bizalma van a törzs kuruzslój ában, a mgangában, mint a tanult orvosokban, és a gonosz varázslót, a mcsávit ugyanúgy rettegi most is, mint azelőtt. Ha ön egy négernek elmondja, hogy találkozott egy élő halottal, akit varázsló keltett életre, akkor az nem a hasát fogja majd nevettében, hanem megkérdezi, hol találkoztak, nehogy véletlenül arrafelé menjen ... Szóval nem ártott volna, ha megvárja, míg levágják azt a kígyófejet.

- Na de honnan tudhattam volna ezt a dőreséget? ! - méltatlankodott Szepi a magasba tekintve, ahol jól láthatóan függött a halott kígyótest a tüskés ágak között.

Természetesen Ullmann-nak kellett volna figyelmeztetni bennünket a dologra, de ő valamiért elmulasztotta - talán nem akarta, hogy kinevessük. így hát választanunk kellett, hogy megvárjuk-e, amíg feketéink kivágva a bokrot a kígyóhoz jutnak, vagy megtiltjuk a sarabolást, továbbmegyünk, és így elveszítjük a boyaink rokonszenvét' Az előbbit választottuk, s mivel pangáink nem voltak, rövid tanakodás után leültünk a fűbe, és néztük az izzadva dolgozó Mutindát, Bendzsamint.

Ez volt az első kígyó, amit Afrikában láttam, pedig állítólag sok van belőlük, csak elbújnak az ember elől.

- Köpő kobra - magyarázta Ullmann. - Négy méterre is képes kiköpni a mérgét, és ha a szembe jut, esetleg vakságot okozhat.

- Van nálunk ellenszérum? - tudakolta Szepi.

- Természetesen - vágta rá sietve. - A kocsiban tartom. Többféle szérumot hordunk magunkkal, csupán akkor lenne baj, ha olyan kígyó mar meg, amit nem ismerek. Persze külön gondot okoz, hogy az ellenmérget mindig hűtve kell tartani, különben elveszíti a hatékonyságát. A táborban a hűtőszekrényben van a legjobb helye.

Ullmann elhallgatott, és én úgy véltem, hogy a széru-

maink most is a táborban vannak - előírásszerű hőfokon tárolva; - ugyanis ezúttal még a löncsboksz sem volt velünk, melynek aránylag hűvösebb belsejében csakugyan elférhetett egy-két kígyószérum, a szükséges fecskendőkkel, egyebekkel együtt ... Persze, akit az esetleges kígyómarás idegessé tesz, annak jobb, ha otthon marad, és nem jön Afrikába. Otthon legfeljebb a megszokott veszélyek leselkednek rá - kezdve az ámokfutó autóstól a fürdőkádban szenvedett nyaktörésen át a gyógyíthatatlan betegségekig.

A feketék kiabálása ugrasztott talpra bennünket.

Mutinda, Bendzsamin és az időközben visszakocsikázott Aszáli ijedten mutattak az égre, ahol egyre távolodva tőlünk jókora madár szállt, s a csőrében vitt egy hosszúkás valamit. Másodpercek alatt eltűnt a folyómeder túloldalát szegélyező fák mögött.

- Elvitte a ndege! - motyogta Bendzsi, őszinte aggodalommal hangjában, s a másik két néger sem látszott vidámabbnak.

Sajnos teljesen reménytelen lett volna gyalog a madár után menni, s jóllehet, Mutinda komolyan felvetette ezt a változatot, Ullmann határozottan megrázta a fejét, s visszaülve a kocsiba tovább barkácsoltunk az innenső parton.

Egy kisebb sűrűségből kikanyarodva impalacsapatra bukkantunk, s mivel ők is észrevettek minket, nyugodtan készíthettem néhány felvételt a megriadt állatokról; földhöz ütött gumilabdák módján szöktek magasba, átugorva bokrokon és egymás feje fölött.

Barátom kiugrott a fékező kocsiból, kezében kétszer szólt a puska, s a csapat egyetlen bakja felugrással jelezte a lövést. Aztán látszólag sértetlenül, vad iramban viharzott a távozó szarvatlan suták nyomában. Szepi utána küldött golyója is talált - tisztán hallottam a becsapódást -, de a bak jóformán nem is jelezte a találatot.

Barátom értetlenül nézte a távolodó impalákat, majd

rosszalló pillantást vetett a kezében lévő mannlicherre, mintha a puskát okolná a sikertelenségért.

- Azt hiszem, mindhárom lövés ült - mondta a fehér vadász. - Csak ezek a dögök roppantul szívósak ... Gyerünk utánuk!

Egy darabig kocsin követtük a menekülőket, majd mikor úgy láttuk, iramuk meglassul, kiszálltunk, és futva igyekeztünk a közelükbe jutnL A földön helyenként kisebb vértócsákat láttunk, erősen vérzett hát a sebesült antilop, s minden reményünk megvolt rá, hogy hamarosan kézre keríthetjük. Mikor a csapatot ismét megláttuk, nyugodtan álltak egy helyben. Messzelátón keresztül a beteg állat is kivehető volt. amint fejét lelógatva álldogált a többiek közt.

- Elég jó lövések! - dörmögte Ullmann távcsövezve. -Az egyik a nyakát ütötte át, a másik hátracsúszott, a váll-lapot érte, a harmadik a csontot törte el a bal hátulsó lábán ... Csoda, hogy eddig bírta a tempót a sutáival!... Lője agyon innét!

Szepi rátámasztotta a puskát az előtte térdelő Mutinda vállára, és gondos célzás után húzta meg a gyorsított ravaszt.

A bak nagyot ugrott a távoli lövésre, majd a csapattal együtt elvágtatott. Hasznavehetetlen lábát húzta maga után. és szinte hihetetlen volt, hogyan képes a többivel haladni.

- Kissé hátracsúszott - jegyezte meg Ullmann. - Az oldalába kapta. Na, gyerünk, már nem húzhatja soká!

Ötperces rohanás után ismét megálltunk.

Az impalák ezúttal vagy négyszáz lépésre lehettek, de most nem álltak egy helyben, hanem összevissza lépegettek, s úgy tetszett, a sebesült, nagybeteg bakot támogatják, azt akarják újabb haladásra bírni.

- Nem tudok így lőni! - panaszkodott Szepi. - A többiek állandóan takarják!

- Menjünk még közelebb! - vezényelte Ullmann, s legörnyedve rohantunk újabb ötven méteren át.

Az impalák ismét megindultak, s hol eltűnték előlünk a bokrok között, hol meg felbukkantak, ha nyíltabb lett a terep. A sebesültet ketten támogatták, s amikor Szepi hosz-ezas célzás után elhúzta a ravaszt, a meglóduló csapat vitte, vonszolta, sodorta magával a sérültet is.

- Pedig ismét kapott egyet! - bosszankodott Szepi, s úgy nézett a fehér vadászra, mintha tőle várná a biztatást, hogy csak lőjön tovább, amíg bírja tölténnyel és szusszal, előbb-utóbb aztán úgyis terítéken marad az a bak.

- Well! - mondta az angol közömbösen. - Ha jól láttam, ezúttal rézsút ment bele az oldalába, és a hátulsó combot is feltépte.

Újabb és újabb rohanás után végre csökkent az antilopok sebessége; egyre gyakrabban pihentek a suták, idegeik nem bírták már elviselni fenyegető közelségünket, és halálosan sebzett társukat a sorsára hagyva, óriási szökkenéseikkel viharzottak tova.

A nagybeteg impala szemlátomást gyengülve igyekezett elfutni előlünk, s bár minden erőnket összeszedve rohantunk nyomában, csak lassan sikerült a közelébe jutni. *A* véres csapán itt-ott béldarabokat találtunk - fényes bizonyságául annak, hogy az egyik golyó az; állat beleit roncsolta szét.

- Lője már agyon azt a dögöt! - zihálta az angol kifulladva. - Törje el a vállát, vagy lőjön a fejébe, csak végezzen vele!

Az impalabak azonban még véletlenül sem fordította felénk az oldalát, és bicegő járásával egyre inkább egy mankóra támaszkodó nyomorék ember hatását keltette.

Szepire is hasonló benyomást tehetett, mert az arcán kezdetben tükröződő vidám mohóságot fokozatosan felváltotta a bosszúság, mely a legutóbbi „futam" során valami különös riadtsággá vált a vad hihetetlen szívóssága miatt.

Az impala megbotlott, térdre bukott, s néhány pillanatig úgy látszott, nem bír lábra állni. Aztán felállt mégiscsak, és kitartóan bicegett előre.

A nap most kezdett lebukni a bozót fölött, s noha most még teljesen világos volt, tudtuk, hogy perceken belül halványul majd a fény, és rövid, aranyszínű derengés után hirtelen tör ránk a trópusi éjszaka. Ha nem érjük utol sötétedés előtt az impalát, akkor talán örökre elbúcsúzhatunk tőle, mivel lámpa hiányában még az éles szemű Mu-tinda sem képes követni a nyomot.

Verejtékezve rohantunk a bak után, és megállva Szepi ismét belelőtt hátulról.

- Good! - nyugtázta Ullmann a találatot - A farába kapta, és azt hiszem, mélyre befúródott!

Most már támolyogva haladt az antilop, s amerre ment, széles vércsíkot húzott maga után. Szinte minden lépésnél megbotlott, s noha még mindig sebesen haladt a három ép lábán, egyikünk előtt sem volt kétséges a hajsza kimenetele.

Csak hát persze nem vadászhoz méltó szitává lyuggatni *a* vadat, és a barátom ajkát harapdálta idegességében.

Végül az impala feladta a kilátástalan küzdelmet.

Egy szanszevériás bozót mellett állt meg, fejét oldalt fordította, és szelíden nézett ránk nagy, barna szemével ... A szanszevériák hegyes, kardszerű levelei különös keretbe foglalták karcsú, véráztatta testét az aranyló ég előtt. ..

Szepi most már nem akart kockáztatni. Húsz lépésre közelítette meg a csendesen álló, egész testében finoman reszkető kecses antilopot, és gondos célzás után lőtt a vállapjába, oda, ahol a még mindig lüktető szívet sejtette.

Az impala felbukott, de még volt benne egy kis élet, és karcsú lábaival, hegyes patáival a földet kapálta.

A barátom újra lőtt, aztán újra és újra, míg ki nem fogyott a töltény a mannlicherből. ..

A beálló csöndben csak szaggatott lihegésünk hangzott,

és még akkor is zihálva szedtük a levegőt, amikor a zsákmányt körülálltuk.

_- Végre! - nyögte Szepi, lekapva orráról a szemüveget Már azt hittem, sohasem adja be a kulcsot!

.- Én sem láttam még ilyen szívós szvalát - jegyezte meg Ullmann, miközben a líra formájü szarv csúcsához illesztette a mérőszalagot. - A gnú, a zebra, a bozótlakó antilop sokkal szívósabbak nála, de nem hiszem, hogy valamelyik is bírta volna így, a hat találattal ... Mellesleg a szarva is szokatlanul erős, jóval fölötte van az átlagnak, bár így kapásból nem tudom, mennyi is a rekord.

Készítettem egy felvételt a kimúlt impaláról, de Szepi ezúttal nem állt oda mellé; azt mondta, legszívesebben a szarvat is itthagyná, mert nyomasztja ez a lövöldözés ... Hangosan tülkölve közeledett ekkor a Land Rover, s feketéink a nap utolsó fényénél lökték be a vadat a saroglyába; majd otthon intézik el a többit, a fundi és a mpisi közreműködésével.

Zötykölődve gurultunk hazafelé, Ullmann szüntelenül a kiváló trófeát dicsérte, és szavaitól lassan-lassan elenyészett Szepi komorsága. Néhány perccel később már isrnét a ré$i szenvedéllyel tárgyalta egy nagy sörényű oroszlán elejtésének esélyeit, s amikor Ullmanntól megnyugtató választ kapott, angolul hátraszólt:

- Boy ha minde kígyó ilyen ballszerencsét hoz, mint ez a kapitális bak, akkor azt kívánom, minél több kerüljön, utunkba!

Még nincsen vége a szafárinak, Buana Miváni! - szólt le figyelőhelyéről Mutinda, és volt valami a hangjában, amitől hideg borzongás futott végig rajtam.

Valamikor az éjszaka közepén arra ébredtem, hogy a nevemen szólítanak.

- Szabi! Hallod, Szabi! - súgta a hang.

- Mi? ... Mi az? ... Mi van? - motyogtam félálomban, kinyitva a szemem.

- Azt hiszem, oroszlán! Hallgasd csak!

A távolból, úgy rémlett, irdatlan messziről, tompa hördülések, különös nyögések hallatszottak, s időnként mély, torokhangú bőgés zengett az éjszakában ... Talán nyolctíz percig tartott a szerenád, és képzeletben megjelent előttem egy hatalmas termetű oroszián, amint pompás, sö-rénydíszes fejét leszegve elbődül, s a föld vörös porát szertefújva adja tudtára a környék lakóinak érkezését.

- Valóban oroszlán! - mondtam áhítattal. - Az állatok királya üdvözletét küldi!

- Kár, hogy nem írta rá az üdvözlőlapra a címet is! - elégedetlenkedett a barátom. - Sehogy sem tudom megállapítani, merről jön a hang.

Ezt, sajnos, én sem tudtam, így hát találgatás helyett inkább a fenséges koncertet hallgattuk. Mikor abbamaradt, a hiénák igyekeztek kárpótolni minket, és hátborzongató, hisztérikus kacagásuk néha közvetlen mellettünk hangzott a sátorponyva túlsó oldaláról.

- Utálom ezeket a férgeket! - dörmögte Szepi. - A dögevést még csak elnézném nekik, hiszen az a dolguk, de valósággal kifigyelik, mikor ellenek az antilopok, s ha tehetik, nyakon csípik az újszülöttet... Állítólag még az oroszlánkölyköket is elkapják, ha nem vigyáz rá eléggé az anyjuk. De leginkább azért utálom őket, mert olyan rettentően gyávák! ... Pedig ha nem lenne gyáva, eredményesen küzdhetne meg akár az oroszlánnal is, hiszen a fogazata erősebb, mint azé! Más kérdés, hogy a termete korántsem királyi, s őérte bizony nem utaztam volna át egy világré-

szen ... Most már bevallhatom neked, hogy engem leginkább az oroszlán izgat az egész szafáriból. Szeretném meglőni a legszebb szimbát, egy gyönyörű fekete sörényest! Azért is jöttem pont erre a helyre, mert azt hallottam, hogy itt a Ruwana környékén élnek a legszebbek.

Elhallgatott, s talán a válaszomat várta, de én nem tudtam, mit mondjak, a szünet kissé hosszúra nyúlt, s egyszerre csak egyenletes szuszogás szüremlett Szepi ágya felől. A szuszogás idővel ismét horkolássá erősödött, én pedig sietve tömtem be a fülem vattával, hogy tompítsam a zajt...

Reggel Tóbi a szokásos „Jambó száná!"-val ébresztett bennünket, és gyors öltözködés, mosakodás, reggelizés után már útban is voltunk a Ruwana folyó felé, amerről Ullmann szerint az oroszlán ordított.

- Most már semmi kétség! - közölte vidáman a fehér vadász. - A szimba rövidesen itt lesz a zsebünkben, arra mérget vehetnek!... Akár nyílmérget is, vandorobó módra! ... Az utóbbi időben ugyan rendkívüli módon megfogyatkozott az állomány. Ezek a pócserek minden oroszlánt lenyilaznak!

Nem akartam szólni, de azért volt egy olyan sejtésem, hogy nemcsak a vadorzók irtották az oroszlánokat, hanem a sportvadászok is. Valamikor, még a felfedezések korában tucatjával ejtették el a fehér utazók az állatok királyát, és nemegyszer csak a farkát vágták le - akár a mai vadorzók a gnúnak -, hogy legyen mivel kérkedniük otthon. Volt idő, amikor darabszámmal mérték a vadász „nagyságát", s az volt a legnagyobb, aki több száz oroszlánt vagy ezernél is több elefántot ejtett. A helyzet azóta persze megváltozott, ám az is biztos, hogy minden vadász a szép sörényű szimbákat kereste, s ahogy azok fogytak, úgy érték be egyre kevesebbel - serkenő szakállú, rövid hajú kamasz oroszlánnal. A védett területeken azonban még ma is szép számmal találni „öreg sörényest", és ez talán a legfénye-

sebb bizonyítéka annak, hogy nem lehet mindent a vadorzókra kenni, hisz ők ugyanúgy „dolgoznak" a védterületen is, mint máshol

- Fiszi! - kiáltott hirtelen az odafent figyelő Mutinda, de már én is észrevettem az undok állatot, valahogyan beletévedt autónk sugárkévéibe, és, most képtelen volt kiszabadulni a fényből.

Esetlen ügetéssel poroszkált előttünk a térdig érő fűben, *ám a* sebessége meglepően nagy volt, s hiába gyorsított Ullmann, gyorsabban futott a fiszi is. Végül azért bizonyosan utolértük volna, ha egy bokor mellett nem veti be magát a sötétségbe.

Ullmannt addigra már teljesen elragadta a versengés láza, s ahelyett hogy hagyta volna elmenni a fiszit, hirtelen csavart egyet a kormányon. Ez még önmagában talán nem lett volna baj, de balszerencsénkre az egyik első kerék nekiütközött egy kőkemény, alacsony termeszdombnak, s az ütközéstől mindnyájan egymásra zuhantunk. A többieknek nem esett bajuk, én azonban csúnyán beütöttem bal bokámat a láda élébe, amelyről Mutinda lába lecsúszott. Sérülésemet persze senki sem vette komolyan - még én sem -, és Ullmann változatlan sebességgel hajtott tovább a célunk felé.

Időközben jócskán kivilágosodott, és messzire elláttunk a fátlan, rövid füvű sztyeppén, ahol itt is, ott is állatok mozogtak, magányosan vagy kisebb-nagyobb csapatokban. Minket azonban most nem a kérődzők érdekeltek, s miután Mutinda keselyűszeme sem fedezett fel lapuló oroszlánt, elhagytuk a mbugát, s berobogtunk a bokrokkal tűzdelt szavannába.

- Akkor szólj csak, ha szimbát látsz! - mondta Ullmann az éberen őrködő Mutindának. - Ma nem érdekel bennünket más vad.

A vakamba komolyan bólintott; a sors azonban ismét közbelépett, s miután vagy fél órán át hiába keresgéltünk

oroszlánt a bokrok között, és vagy tucatnyi antilopot, gazellát riasztottunk el, mégiscsak megszólalt:

- Mpofu! - mondta széles mosolygással, és akkorát nyelt hozzá, hogy azt hittem, kiugrik az ádámcsutkája menten.

A hírre a másik két fekete is fölvillanyozódott, és szuahéli nyelven magasztalni kezdték a jávorantilop kiválóságait, felvilágosítva minket, hogy az „nyama mzuri szána", vagyis nagyon jó hús.

- Akar lőni jávorantilopot? - kérdezte Ullmann lelassítva. Úgy látszik, ő is szerette a húsát.

- Talán később - felelt Szepí- - Most előbb keressük meg az oroszlánomat! - A szimba nem szalad el - bölcselkedett az angol -, a mpofuk viszont itt vannak előttüpk, és abban a boyaimnak tökéletesen igazuk van, hogy kitűnő a húsuk. Okvetlenül meg kell kóstolniuk!... Hány mpofu van Mutinda? - szólt fel a kirongózinak.

- Vengi! Sok! - hangzott a feltet.

- Biztos akad köztük egy erős bika is - magyarázta Ullmann. - Kár lenne elszalasztani! - A vadászjegyén amúgy is szerepel, és nem könnyű találkozni velük. Ha most elszalasztjuk őket, meglehet, pár napunk is rámegy, amikor ön le akarja lőni.

- Az oroszlán fontosabb! - erősködött a barátom. - Ha a közelben van, a puskadurranás elriaszthatja innen, aztán kereshetjük!

Ullmann azonban már nagyon beleélte magát az eland-húsba, és eltökélt szándéka volt, hogy nem enged.

- Az oroszlán valóban szép zsákmány - mondta leállítva a Land Rover motorját. - Igazán megérdemli, hogy az ember lemondjon érte egyről-másról- Ez a lemondás azonban csak akkor ésszerű, ha az oroszlán már biztos. Maga most van itt először, ezért ne vegye rossz néven, ha felvilágosítom: mifelénk úgy érdemes vadászni, ha az ember mindig azt lövi le, ami a csöve elé kerül. A vadászjegyén tucatnyi

állat szerepel, és nem érünk rá mindegyiket külön keresgélni, de ez fölösleges is, mert sokan maguktól sétálnak eli-bénk. Attól pedig ne féljen, hogy a szimbát egy-két lövés elriasztja! Ha erős, nagy sörényű hím, akkor szagolt már az életben puskaport, arra mérget vehet! Javaslom tehát, hogy használjuk ki az alkalmat a mpofu kilövésére, nehogy végül anélkül kelljen hazautaznia ... Mellesleg, amúgy is kéne lőnünk csalétket, ha most nem bukkan fel a szimba, és az elandnál keresve sem találunk erre alkalmasabbat! Az érvek hallatára Szepi végül is beadta a derekát, és Ullmann-nal együtt kiszállt a kocsiból. Természetesen rni is ki akartunk szállni, ám ez csak a bennszülötteknek sikerült, mert az én bokám már csúnyán megdagadt, s amikor ráléptem, egyszerűen nem akart megtartani. - Segíts! - szóltam Bendzsaminnak, aki szolgálatkészen nyújtotta a kezét, de hiába támaszkodtam rá, be kellett látnom: nem vagyok cserkészésre alkalmas állapotban.

Ullmann sebtében megvizsgált, s bár hangosan sziszegtem minden érintésére, kijelentette, hogy nem törött el a csont, csak alapos zúzódást szenvedtem.

- Egy-ket napos pihenés, vizes borogatás tökéletesen rendbe hozza! - csapott a vállamra biztatón; láthatóan örült, hogy megszabadul tőlem egy időre. - Maradjon itt a kocsiban a feketékkel! Legalább nem unatkoznak hármasban.

Természetesen maradtam, s ők még a fele úton sem jártak a mpofuk felé, amikor én már fönn könyököltem a kocsi tetején, és kezemben szorongatva a Praktisixet, árgus tekintettel kutattam a „témát". Szememet a pentaprizma keresőjére tapasztva szép lassan forogtam, nézelődtem, s szinte azonnal ejtettem is zsákmányt egy kigyászkeselyű képében, amely komótosan lépegetett az alacsony fűben. Szerettem volna látni, amint megküzd egy kígyóval, de erre most nem került sor, így hát lefotóztam, mielőtt túlságosan eltávolodott volna, és lett belőle madárportré ... Egy

közeli ernyőakáciáról szövőmadarak fészkei lógtak; egy felvételt róluk is csináltam, és lencsevégre kaptam egy érdekes jelenetet, amint az egyik elégedetlen, sárga tollú szövőmadár dühödten szétráncigált egy másik által készített fészket. Ullmann később felvilágosított, hogy a kis rontó-pál volt a nőstény, és bizonyára nem nyerte meg tetszését a fészek, amit a leendő párja készített számára... Aztán fordultam tovább, és egyszerre csak farkasszemet néztem a vigyorgó Bendzsaminnal, aki Aszáli társaságában egy bokor alatt heverve pihente ki az utazás fáradalmait, s jobb híján bennem gyönyörködött, ahogy fényképeztem. Arcátlanul még a nyelvét is kiöltötte felém, én pedig csak azért is rálőttem egy kockát, és elhatároztam, hogy küldök neki róla egy másolatot. Aztán felhúztam a gépet, és hátat fordítottam nekik, a kocsi másik oldalán elterülő tájat pásztázva az objektívvel.

És hirtelen úgy éreztem, mintha leöntöttek volna hideg vízzel: a matt üvegen át egy sörényes oroszlánfej bámult felém!

Egészen közel lehetett, mert a busa nagy fej csaknem félig kitöltötte a képmezőt.

„Hű, a mindenségit!" - nyögtem gondolatban, s ha az előbb fáztam, most melegem lett, patakokban folyt a verejték arcomról.

Az oroszlán mereven nézett borostyánszínű szemével, s olyan mozdulatlanul állt, hogy beillett volna szobornak.

Aztán ez a szobor hunyorgatott egyet, rózsaszínű nyelve hegye kilükkent szájából, megnyalta az orrát, és komoly elszántsággal indult felém az állatok királya ...

A fülemben zúgó vér elnyomta a környező világ zajait, mintha minden élőlény lélegzetét visszafojtva figyelné a királyt, és kíváncsian várná, hogyan szerzi meg legújabb ebédjét. Mert abban biztos voltam, hogy énrám fáj a foga; és a sorsom másodperceken belül eldől... Az oroszlánfej egyre nagyobb lett a matt üvegen, én pedig végre meg-

mozdultam, és végtelenül lassan, szememet a Keresőre szorítva süllyedtem le a kocsi belsejébe. Mikor a fejem s a Land Rover teteje egy vonalba értek, leengedtem a gépet arcom elől, s noha e pillanatban az oroszlán éppen felém lódult, megkönnyebbülten szusszantottam egyet.

Hát persze! Korántsem volt pár méterre tőlem, ahogy hittem, mert elfeledkeztem róla, hogy a nagy 300-as telén át nézek, s az négyszerte közelebbnek mutatja a dolgokat.

A valóságban tehát jó harminc méterre volt az oroszlán, és tulajdonképpen semmi okom sem volt a fellélegzésre; mégis nyertem néhány másodpercet, és reméltem, hogy ezalatt történik valami.

- Oroszlán! - ordítottam torkomszakadtából. - Jön az oroszlán! Persze magyarul kiáltottam, amit a közelemben senki sem érthetett, s ezért megismételtem szuahéli nyelven:

- Szimba! Szimba kvenda!

Aszáli és Bendzsamin rémülten pattantak fel, de el is tűntek újra a fű között, s én csak ekkor döbbentem rá, hogy nem vitt magával puskát egyik sem.

A következő pillanatban nagyot zökkent a Land Rover, és elszörnyedve néztem a felágaskodó oroszlánt, amint hatalmas mancsával a hátsó ajtó üvegét tapogatja, igyekszik betörni.

Most vettem észre, hogy a kocsi mindegyik ajtaja tárva van, de ha csukva lettek volna, azzal sem érek sokat, mert az oldalakon nem voltak üvegek, csak elöl és hátul.

Reszkető ujjakkal próbáltam kiszabadítani a saroglyában lévő puska tar tóból valamelyik nehézpuskát; mire igyekvésem sikerrel járt, a szimba is abbahagyta az ajtó döngetését, és előrejött a kocsi oldalához. Hatalmasan, fenséges-fenyegetőn állott pár lépésre tőlem, és koromfekete sörényében egyetlen fehér tincs virított a homloka fölött ... A fejére akartam célozni, de sehogy sem sikerült, mert a puska ide-oda táncolt a kezemben.

Pedig már az első lövéssel végeznem kell vele, hiszen ismétlésre, második lövésre bajosan jut idő - ezért úgy döntöttem, várok a lövéssel, amíg biztos nem leszek a dolgomban.

A kérdés csak az volt, vár-e addig ő is?

Az oroszlán most bedugta fejét a kocsiba; az orrom megtelt erős ragadozószaggal, s az elkerülhetetlen döntés közelsége egy csapásra nyugalmat árasztott szét bennem.

„A szemébe lövök" - határoztam el, s mikor a cső végre mozdulatlanul ült felhúzott térdemen, meghúztam a ravaszt.

A várt dörrenés azonban elmaradt; izgalmamban elfelejtettem kibiztosítani a puskát, s mire pótoltam a mulasztást, már a szimba is mozdult - ezer ráncba torzult a pofája, és egyetlen csapással kiverte kezemből az eldörrenő fegyvert.

Egyéb híján a fényképezőgépet kaptam magam elé -mint a fuldokló, aki megragad minden szalmaszálat -, s a felhangzó dühös morduláskor behunytam a szemem ...

9.

Aztán úgy tetszett, mintha a morgás messzebbről hangzana, s feltekintve láttam, hogy az oroszlán a kocsi mellett áll, hevesen összerándul, majd nagy ugrásokkal szalad a sűrűbe.

Ekkor tisztán hallottam egy puska dörrenését, s az állat fara kissé oldalt lendült, mintha ütés érte volna. De máris továbbrohant, s egyetlen szökkenéssel eltűnt a bokrok között.

A puskára támaszkodva kászálódtam ki az autóból, s eléggé megviselt látványt nyújthattam, mert a felém rohanó Szepi rémülten kiáltotta:

- Jól vagy? Minden rendben?

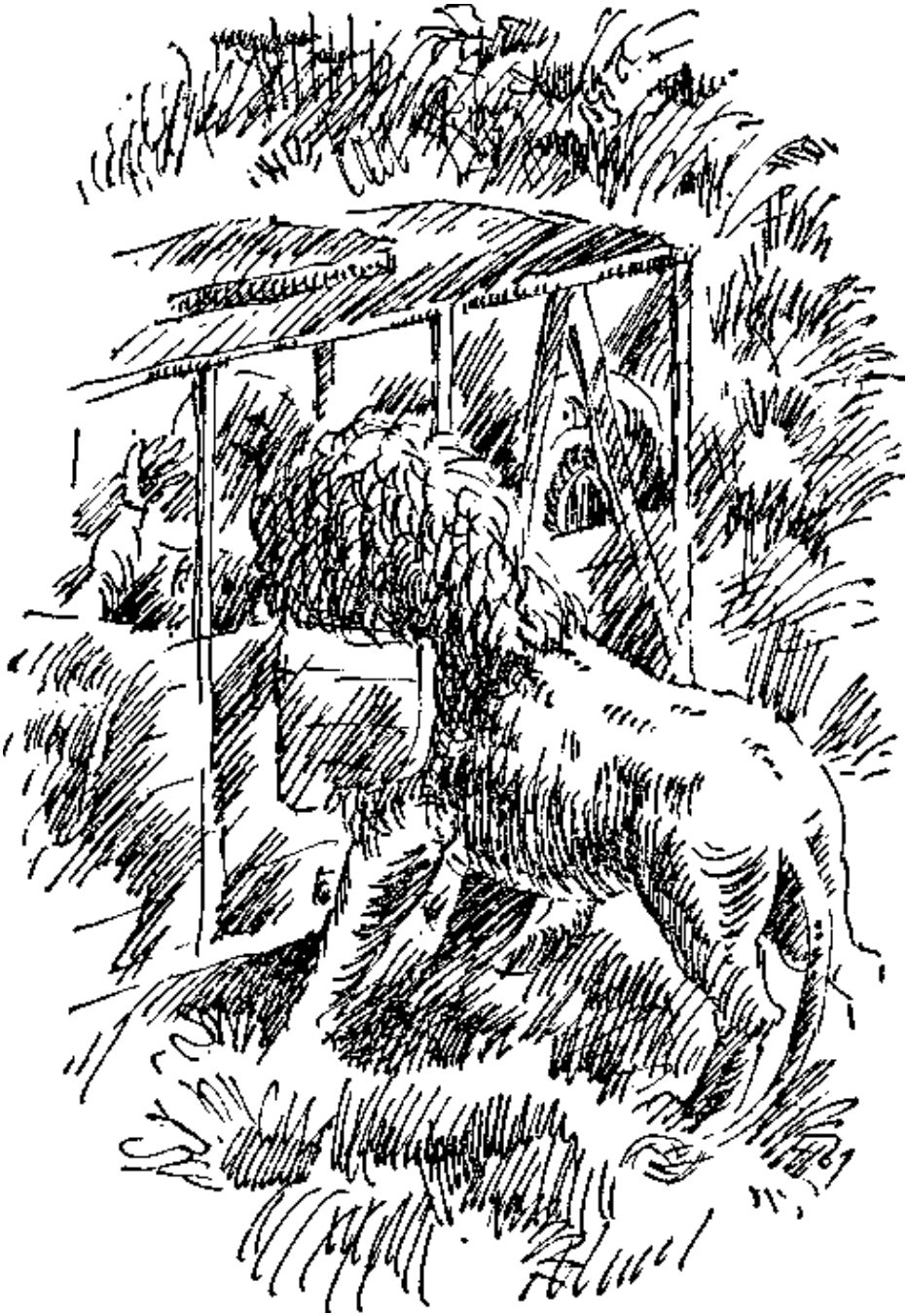

Miután meggyőződött róla, hogy nincsen semmi bajom, hosszan örültünk a megmenekülésemnek.

- Bendzsinek köszönheted, hogy idejében jöttünk - világosított fel a barátom. - Amikor meghallotta tőled, hogy jön az oroszlán, nyomban hasra vágta magát, és lapos kúszásban haladt addig, amíg veszély nélkül felállhatott, aztán nyargalt hozzánk kiáltozva.

- Semmiféle életmentést nem kell köszönnie Bendzsaminnak - fordult felénk Ullmann, aki eddig sebesen pergő szuahéli szidalmakkal illette életem megmentőjét és a társát. - Ez a két msenzi, mihaszna az oka, hogy Mr. Szanduku ilyen helyzetbe került. Világosan megmondtam Bendzsaminnak, hogy vigyázzon önre, s ha már kimentek a kocsiból, legalább vittek volna puskát is magukkal! Bendzsamln persze jól tudta, mi vár rá, ha baj éri magát; ezért futott utánunk, kockáztatva, hogy az oroszlán meglátja, mert még az is jobb lett volna neki, mint amit tőlem kap, ha nem hív segítséget!

A két fekete arcán látszott, hogy igencsak szívükre vették Ullmann szidalmait, és lógó orral, szemlesütve, egyik lábukról a másikra álltak előttünk.

Mérgében hatalmasat köpött a white hunter, aztán Szepihez intézte szavait. - Kár, hogy nem lőtte agyon ezt a szimbát! Még mindig hátracsúsznak a lövései, pedig hozzászokhatott már, hogy a mi vadjaink rendkívül gyorsan mozognak.

- Elismerem - bólintott rá Szepi. - Az első lövéssel ugyan a farát akartam eltalálni, mert az állat a kocsiban volt, és a nyitott ajtók eltakarták a többi testrészét. A második golyóról nem tudom, hova ment, de a harmadikat megint csak megkapta ... Sajnos, azt is elég hátul. Legalább a combcsontját eltörhette volna!

- Ép mindegyik lába - jelentette ki a fehér vadász. -A sebek könnyű hússebek csak, nem is tudom, van-e értelme az utánkeresésnek.

- Szép, fekete sörényes oroszlán - mondta Szepi elmélázva, inkább csak magának. - Ha most nem is kerül terítékre, addig nem nyugszom, amíg az enyém nem lesz!

A megriasztott jávorantilopok közül persze egyet sem sikerült lelőni, így hát választhattunk a tennivalók között: nyomon követjük az oroszlánt, ha tudjuk; folytatjuk a cserkészést, vagy pihenünk egyet a nagy ijedségre. Ullmann az utóbbi mellett döntött, és én végre nekiláttam vizes borogatást rakni veszettül lüktető bokámra, a zsebkendőm s a vizestömlő segítségével. Aztán Ullmann, Szepi és Mutinda a sebzett - ám alig-alig vérző - oroszlán keresésére indultak.

Mi hárman pedig beültünk a Land Roverba; csukott ajtók mögé, ám óvatosságból mindegyikünk kezében kibiztosított nehézpuska.

A két fiú közül Bendzsamin volt a levertebb, s mivel nem akartam, hogy tovább bánkódjon a mulasztása miatt, elhatároztam, hogy megvigasztalom. A fekete tűrhetően beszélte az angolt, s noha jól értettem már a szuahélit, azért angolul könnyebben fejeztem ki magam, s ezen a nyelven szóltam hozzá:

- Buana Néne szerint te vagy a hibás a mostani esetért, Bendzsi. Szerintem azonban nem te tehetsz róla. Buana Nenének kellett volna figyelmeztetni mindhármunkat a veszélyre; ugyanúgy, mint most. Nem igaz?

- Ndiyo, Buana! - felelte színtelenül, továbbra is a környéket figyelve.

- Szóval csak azt akarom mondani - tettem hozzá -; hogy igazán bátor tett volt, ahogy hírt vittél a szorult helyzetemről Buana Miváninak! Te nagyon derék ember vagy, és én hálásan köszönöm, amit értem tettél!

- Aszante szána, Buana Szanduku! - mondta melegen, és egy pillanatra szélesen rám mosolygott, a szokott módon kivillantva hófehér fogait. Aztán ismét elmerült a bozót

tanulmányozásában; nyilván semmi szín alatt nem akarta, hogy a szimba az ő hibájából lepjen meg bennünket, ha kedve volna visszatérni ide.

Szimba helyett azonban a vadászok jöttek. Az oroszlán sebesülése jelentéktelennek bizonyult, és a csapáját követve hamarosan megszűnt az a kevés vérnyom, ami az elején még útbaigazítást adott. Ráadásul kemény, köves talajra váltott át a vad, ahol még Mutinda sem sokáig tudta tartani a nyomot.

- Tapasztalt vén dög! - vélekedett Ullmann, szájába dugva egy Camel cigarettát. - S mi több, rendkívül veszélyesnek nézem; ugyanis az oroszlán általában kerüli az embert, ha teheti, ez pedig épp ellenkezőleg: messziről rohant a kocsihoz, holott senki sem háborgatta ... Nem tetszik ez a szimba nekem egyáltalán! Könnyen kiderülhet, hogy ravasz emberevőre akadtunk; csak azt szeretném tudni, mitől emberevő ilyen vadban dús vidéken?

Nekem azonban más gondolatom támadt.

- Talán a Serengetiből tévedt ide - találgattam. - Ott bőven lehetett alkalma hozzászokni az autókhoz ... Lehet, hogy csak a kíváncsiság kergette oda hozzám, s ha nem sütöm el a puskát, esetleg beérte volna azzal, hogy szemügyre vesz, aztán szépen eloldalog. Az igazság az: egy pillanatig sem éreztem, hogy meg akarna enni, és dühös is csak akkor lett, amikor ráfogtam a puskát. - Miért hagyta volna ott a Serengeti Parkot? - húzta fel Ullmann a szemöldökét. - Az oroszlán nem vándorfaj, legfeljebb akkor vándorol, ha a közelében élő növényevők is ezt teszik. De ha egy területen bővében van a vad, és nem is háborgatják, a világért sem költözne el onnan ..: Ami pedig a kíváncsiságát illeti, hát lehet, hogy arra is kíváncsi volt, milyen ízű az ön húsa, Mr. Szanduku.

Ullmann következetesen a szuahéli nevemen szólított -talán azért, mert nehezen tudta kimondani a Szergényessyt, vagy azért, mert szimpatikus volt számára.

- Most azonban induljunk, és lőjünk egy killt a szimbának! - tette hozzá a Land Roverbe ülve.

Lassú tempóban haladtunk az alacsony füvű szavannán, és rövidesen meg is pillantottunk egy kis csapat legelésző zebrát, néhány kongóni társaságában. A kongónik között volt egy nagyon erős bak is, Szepi azonban már kilőtte az engedélyezett darabot ebből az antilopfajból, így hát csak a távcsövön át szemlélhette vágyakozva. A zebrák mögött pár száz lépésnyire két zsiráf is sétált, a mimózák levelét csipegetve.

- Azért egy zsiráfot szívesen elejtenék! - jegyezte meg a barátom. - Kitömve nagyszerűen mutatna a házam halljában. Kár, hogy olyan szigorúan védett... Mondja - fordult az angolhoz -, nincsen arra valamilyen törvényes lehetőség, hogy én lőjek egyet?

- Itt Afrikában minden lehetséges - felelte rejtélyes mosollyal a fehér vadász. - Mégtvigát is lehet lőni törvényesen, hiába tiltja meg a törvény ... A kérdés csupán az, mennyit ér magának?

Miután Szepi mondott egy eléggé borsos összeget, Ullmann rábólintott, és közölte, hogy a barátom már a zsebében érezheti az állatot, csak legyen türelemmel, és hagyják a dolgot a szafári végére. Többet azonban nem árult el, hiába kérdeztük.

- Nyilván „önvédelemből" lőhetek majd egyet, nem igaz? - firtatta Szepi, amire Ullmann csak annyit mondott, hogy ilyen önvédelmet még a legbutább game warden, vadászati felügyelő sem hinne el, pedig azok között akad buta.

Kill számára maradt hát a zebra. A legkényelmesebb el-ejtési módszer az lett volna, ha autóval robogunk közéjük, és közvetlen közelről puffantjuk le valamelyiküket. A vadásztörvény azonban szigorú ilyen tekintetben, és ha meg is engedi az autóval történő vadkeresést - a barkácsolást -, ahhoz ragaszkodik, hogy gépkocsiból tilos lövést tenni;

sőt legalább kétszáz lépésnyire kell távolodni tőle. Azt azonban nem mondja a törvény, hogy a vadász legyen a távolodó, s a gyakorlatban az szokott történni, hogy a vadász észrevétlenül kiugrik a mozgó autóból, s miközben az állat az autót figyeli, ő szépen lepuffantja, ha a kocsi kellő távolságra ért.

Ezt a módszert alkalmaztuk mi is; Szepi, a ravasz sportvadász ügyesen kifordult a lassító Land Roverből, Ullmann pedig gázt adva sebesen elrobogott. Barátom alig pár lépésről tüzelt az egyik mit sem sejtő pompás csődörre, s noha csaknem tökéletes váll-laplövést vitt be, gyors ismétléssel még kétszer kellett oldalba lőnie a zebrát, mire az felbukott. De még akkor is fel akart állni minduntalan, és csak a negyedik golyó végzett vele, amely két méterről zúzta szét a nyakcsigolyáját.

Közben én is kihasználtam a kínálkozó alkalmat, és egymás után készítettem a felvételeket a vágtató zebrákról, kongónikról, amíg csak vissza nem kanyarodtunk a zebra teteméhez.

Az elhibázott oroszlán meg a sértetlenül elmenekült já-vorantilop rosszkedvűvé hangolták barátomat, de ez a mostani eset visszaadta a jókedvét. Elégedetten paskolta meg a kimúlt punda milia feszes farát, és megjegyezte, hogy tulajdonképpen egy zebrabőr is igen jól mutatna a dolgozószobája falán. Most azonban szó sem lehetett róla, hogy az állatot megnyúzzuk, mert az oroszlán nem menne rá a neki szokatlan külsejű dögre, így a zebrabőr falidísz beszerzése későbbi időpontra tolódott.

A szokott fényképezés után vontatókötélre vettük a tetemet, és jó darabig kocsikáztattuk azon a környéken, ahol a szimbával találkoztunk.

- Némi szerencsével akár ma este is idetalálhat a dögre - magyarázta Ullmann, mikor egy kis tisztás melletti fára felkötöztük a killt. Olyan magasságban lógott a föld felett, hogy a felugró oroszlán éppen elérhette, sőt hosszabb

próbálkozás után le is szakíthatta onnan. Ha nem így teszünk, hanem egyszerűen a földön hagyjuk, a keselyűk, marabuk, hiénák és a sakálok könnyen eltakaríthatták volna, mire a király fölfedezi; a fa ágai azonban elrejtették a madarak éles szeme elől, míg a hiénák hasztalan ágaskodtak, kurta lábukkal nem tudtak olyan magasra ugrani.

- Azon a fán nagyszerű magaslest lehetne építeni - mutattam okosan egy húsz méterre lévő ernyőakáciára. - Ha éjjel beleülnénk, biztosan sikerülne elejteni a szimbát, ha idejön. Én a megfelelő pillanatban majd rávillantok a vakuval, és te könnyen meglőheted, bármilyen sötét lesz is.

- Sajnos, az elméletednek több hibája is van - mosolygott Szepi szomorkásán. - Kelet-Afrikában nem szabad lest építeni, nem szabad fénnyel vakítani a vadat, és persze nem szabad egyetlen puskalövést sem leadni sötétedés után. Itt még azt sem szabad, hogy itatónál, vizesgödörnél álljon lesbe az ember; sőt igazság szerint még dögön sem szabad lőni ragadozót, mert az is lesnek számít. Ullmann szerint azonban ettől az utóbbitól mindenki eltekint, mert különben leopárdot csak igen nagy szerencsével, oroszlánt pedig vajmi ritkán lehetne puskavégre kapni ... Szigorú ám a törvény errefelé!

- Lest építeni valóban nem szabad, de fát, bokrot kivágni, azt igen, s így mi sem maradunk leskunyhó nélkül - világosított fel bennünket Ullmann a rendeleten lévő „kiskapuról". - Amott, a tisztás túloldalán alagutat vágunk abba a bokorba, a legszélső ágakat azonban meghagyjuk, s aki innen nézi, nem is sejtheti, hogy ott valami változás van. Hajnalban aztán, ha a szimbát itt találjuk, onnan nyugodtan meglőheti. Reméljük, nem lesz áruló szelünk se!

Jócskán elmúlt már dél, mire az alagút elkészült, és nekiláthattunk a löncsnek. A zebrától meglehetős távol ültünk le, egy fa alá, szél ellen, mert a dög hasát Aszáli felnyitotta, hogy minél erősebben illatozzék; a csábító szag

máris felhőnyi legyet vonzott a helyszínre, s azok rövidesen nem érték be a zebrával, hanem ellátogattak hozzánk egy kis csipkelődésre. Hamarosan megérkezett az első hiéna is, de mikor bennünket meglátott, gyáván elsompolygott

Ebéd után szokás szerint „szieszt áztunk" kicsit, ami abból állt, hogy mindenki lehevert, és néhányan csakhamar el is szenderedtek.

Csak én voltam még ébren, mivel sajgó bokám nem hagyott nyugodni, és szüntelenül cserélgetnem kellett rajta a langymeleg vizes borogatást. Végül azonban az én szempilláim is elnehezültek a fullasztó melegben, a fejem újra és újra lebillent...

Éles sikoltás ébresztett fel egy idő múlva!

10.

Mindenki felugrott.

Ullmann és Szepi a puskájukat szorítva, álomittasan kapkodták jobbra és balra a fejüket, Mutinda kezében fenyegetőn villant meg a panga, Bendzsi pedig reszketeg ujjakkal igyekezett elérni a földön fekvő 458-as winchestert, miközben szeme a környező bozótot kutatta.

- Hol van Aszáli?! - csattant a fehér vadász hangja, s mintegy válaszképpen ismét sikoltott valahol valaki, és a hangba rémisztő morgás vegyült. - Uápi?! Uápi?! - ordította Ullmann, mert nem tudta, merről jön a hang. - Uápi?! Hol van?! Merre?!

-Hápa! Hápa! Erre - kiáltott Mutinda, és magasra emelve a bozótvágó kést, már rohant is abba az irányba, amerről állítása szerint a hangok hallatszottak.

A fehér vadász fürgén szaladt a nyomában, s persze velük ment Szepi is.

Bendzsi azonban hősicsen mellém állt.

- Te csak ne félj semmit, Buana Szanduku! – mondta

fogvacogva, s reszkető kezében csaknem úgy táncolt a puska, mint nem is olyan régen az enyémben. - Ha jön a szimba, én majd lepuffantom a jó bundukival!

Bendzsi bizonyára örült, hogy mellettem maradhat, és azzal az ürüggyel, hogy énrám vigyáz, nem kell a bozótosban dühös szimbát hajszolnia. A sors azonban úgy akarta, ne sokáig örülhessen ennek, és mert Afrikában állítólag az a szabály, hogy nincs szabály semmire - vagyis a legváratlanabb dolgok történhetnek bármikor -, meg se nagyon lepődtem attól, ami következett.

A sűrűből még egyre hallatszottak az ijesztő hördülések meg a szerencsétlen Aszáli sikolyai, mikor végre odabicegtem az autóhoz, és kiemeltem az ülésen fekvő nehézpuskát. Aztán eldördült az első lövés a bozótban, az elsőt követte a második, harmadik, negyedik, és alig halt el az utolsó dörrenés, alig szűnt meg Aszáli kiáltozása, szétnyílt előttünk a bozót, és a tisztáson termett a fekete sörényes oroszlán.

Egyetlen pillantást vetett ránk mindössze, majd két könnyed szökkenéssel átszelte a tisztást, és már el is tűnt a bokrok között.

Reszkettem, mint a nyárfalevél, s amikor Szepi futva a tisztásra ért, csak a kezemmel tudtam mutatni az irányt, amerre a szimba eltávozott - hang nem jött ki a számon.

Aztán megérkezett Ullmann és Mutinda, kétoldalról támogatták a szegény Aszálit, kinek merő vér volt egész teste, és szemmel láthatóan nagy erőfeszítésébe került megállni a lábán.

Nyomban elővettem a kocsiból a vöröskeresztes dobozt, majd sietve vonultam félre, miközben a szerencsétlent elsősegélyben részesítették. Az emberi vér látványa borzasztóan felkavart, és tartottam tőle, hogy elájulok ...

- Dolgát végezni ment a bokrok közé - magyarázta később a barátom. - Már éppen indult volna vissza, amikor az oroszlán rárohant, és hiába volt nála a puska, nem tudta

használni. A szimba feldöntötte, irtózatos csapásokat mért rá, és belemart a fogával is. Egyetlen szerencséje volt a fiúnak, hogy a pangája is nála volt, és azzal sikerült az állat képébe vágnia. Persze nem ejtett rajta komoly sebet,' de az hátrahőkölt, és így Aszáli újabb ütést mérhetett rá. Közben ordított a fiú, ahogyan a torka bírta, és amikor odaértünk, az oroszlán már ismét rátámadott, s kiverte a pan-gát a kezéből. Ullmann lőtt elsőnek, de egy ág eltérítette a lövedéket, és az egyetlen eredmény az lett, hogy a fenevad Aszáli helyett most felénk fordult. Ullmann ekkor megbotlott valamiben, és a második lövés is célt tévesztett. Aztán én lőttem rá, de még most sem tudom, eltaláltam-e; az oroszlán mindenesetre megfordult és elmenekült. Utána küldött golyóim bizonyára célt tévesztettek... Ullmann aztán a sebesült fiút vette szemügyre, én pedig a szimba után rohantam Mutindával, mert úgy láttuk, hogy visszakanyarodott ide a tisztásra. Szerencsére nektek nem esett bajotok, de Aszáli ugyancsak megkapta!

Ullmann csaknem egész kötszerkészletünket felhasználta a szegény fiú sebeinek bekötözésére, úgyhogy az alig látszott a sok géz meg vatta alatt. Mint később megtudtuk, a fehér vadászoknak bizonyos alapfokú orvosi ismereteket is el kell sajátítaniuk, sőt nem riadhatnak vissza kisebb műtétek elvégzésétől sem. Szükség is van erre, hisz a legközelebbi orvos gyakran több száz mérföldre van a vadász-szafárik színhelyétől, s ha nem kap gyors segélyt a sérült, könnyen pórul járhat. Az oroszlán, leopárd behúzható karmai alatt mindig akadnak bomló húsdarabkák, s ha ezek a hullamérget tartalmazó anyagok belekerülnek a sebbe, szinte biztos a vérmérgezés, ha nincs kéznél ellenszer. Szerencsére minden volt velünk a Land Roverban, s így Aszáli is kapott egy „dava ya szindáno"-t, vagyis tetanusz elleni injekciót. A fiú azonban továbbra is nagy veszélyben forgott, s mindannyian tudtuk, hogy sürgősen orvoshoz kell kerülnie.

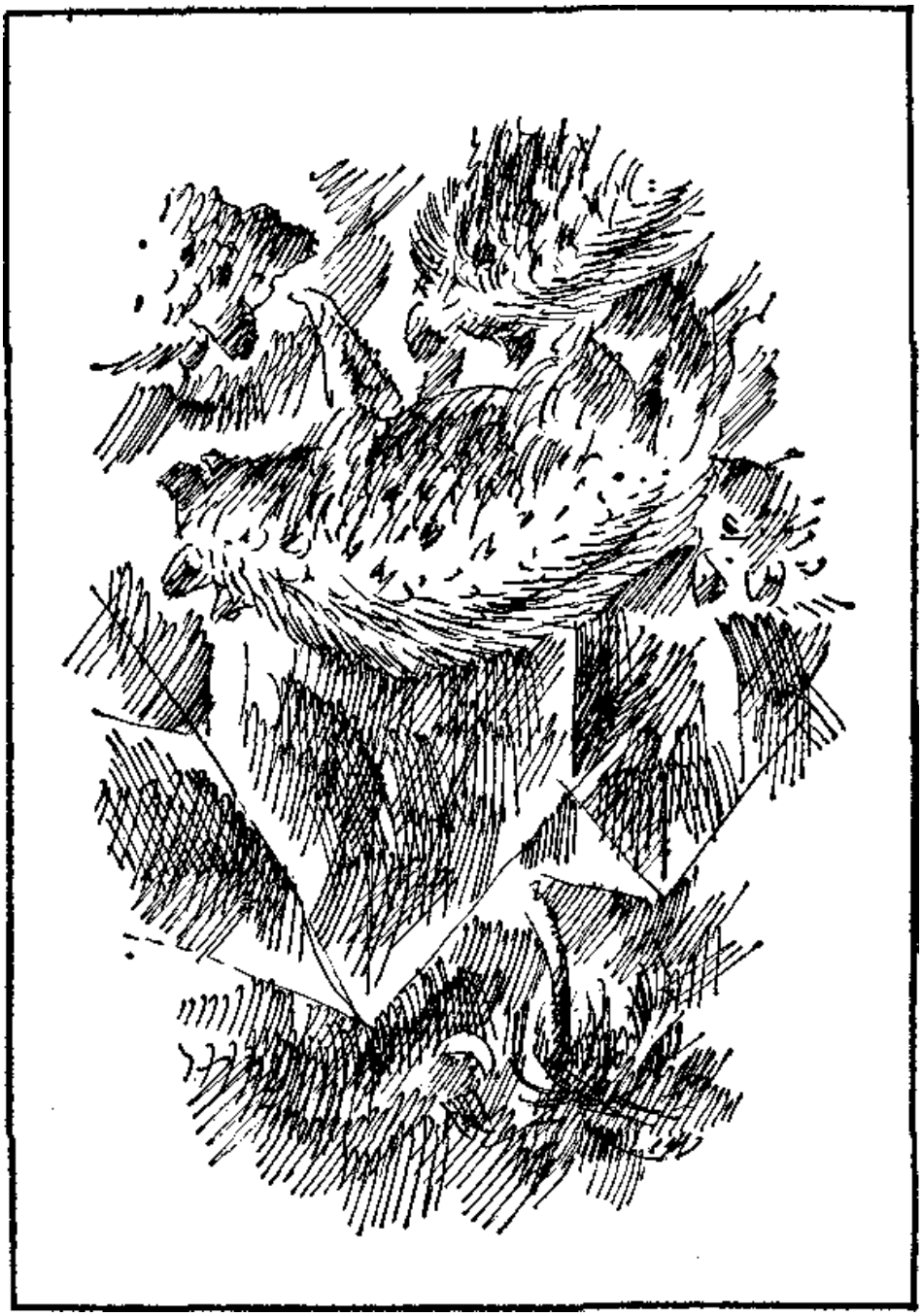

- Még ma beviszem Musomába - közölte velünk a fehér vadász, miután elhelyeztük a fiút a hátulsó ülésen, és Bendzsi meg én helyet foglaltunk a saroglyában. - Ott van ugyanis a legközelebbi kórház; egyetlen hindu orvossal persze meg néhány fekete asszisztenssel… - Ha minden jól megy, reggelre visszaérek - búcsúzott el tőlünk Ullmann a táborban. - Délelőtt majd kialszom magamat, és délután kimegyünk cserkészni.

- Fölösleges agyonfárasztani magát - nyugtatta meg Szepi. - Aludjon Musomában, és csak reggel induljon el. A szállodát fizetem. - Ali right! - biccentett az angol. - Akkor legalább megnézetem a kocsit is. Nem tetszik a hangja az utóbbi időben... Löncsre itthon vagyok, és délután vadászunk: Addig pihenjenek, Mr. Szanduku pedig gyakorolhatja a puskával való bánásmódot.

A Land Rover minden fehér vadásznak személyes tulajdona, s a gazdája kap utána kilométerpénzt is; ha felmondaná a szolgálatot a vadon közepében, abból a legnagyobb bajok származhatnának, és a fehér vadász anyagilag is megsínylené. Érthető hát, ha nagyon is szükséges a legnagyobb rendben tartani a kocsit, és igazán nem vehettük rossz néven Ullmanntól, hogy egy füst alatt javíttatni is szándékozik. Tekintettel a rendkívüli terepviszonyokra, a Land Roverok legfeljebb egy évig képesek szolgálni gazdájukat, utána már csak ócskavasnak jók. A nap hátralévő része már eseménytelenül tel el a számunkra.

Alkonyatkor szokás szerint felhörpintettük „kötelező" whiskyadagunkat - melyre Ullmann szerint azért van szükség a trópuson, hogy a szervezet energiaveszteségét pótolja -, s miután megfürödtünk a szűrőberendezésünkkel egészségessé tett, Bilharzia-mentes* vízben, az ágyain-

** Bilharzia haemstobia: főleg forró égövi vidéken előforduló máj-, hólyag- és belbántalmakkal járó betegség okozója*

kon heverésztünk vacsoráig, a rádiót hallgatva ... A Safariland tulajdonát képezte a kis telepes készülék, amelyen gyakorlatilag két állomást tudtunk élvezhetőén fogni: a kenyai és a tanganyikai központi adókat. Számunkra az előbbi volt a fontosabb, mivel Nairobiból a szafárik számára is közvetítettek mindenféle üzeneteket. Mr. Armstrong, -a Safariland egyik igazgatója megígérte, hogyha levelet vagy bármilyen üzenetet kapnánk otthonról, azt beolvastatja az este kilenctől működő Szafári adóba - ha hozzájárulunk -, s mivel hozzájárultunk, esténként általában kíváncsian vártuk, kapunk-e hírt az otthoniaktól. Eddig azonban még senkinek sem jutottunk eszébe; legalábbis nem olvastak be a rádióba semmi személyesen nekünk szóló hírt. Ámde időjárás-előrejelzés is volt a műsorban, s ez már minket is érdekelt - persze csak a mi vadászterületünkre vonatkozó.

Az általános közleményeket angol és szuahéli nyelven mondták, a műsor legnagyobb részét pedig szórakoztató zene alkotta - mely főleg húsz-harminc év előtti slágerekből állt, és remekül álomba ringatta az embert.

Ezen az estén is álomba ringatott, mihelyt vacsora után lefeküdtünk, és fájó lábam ellenére úgy aludtam reggelig, mint a bunda.

Ez volt az első éjszaka, hogy sem a barátom hortyogása, sem a kacarászó fiszik nem zavartak.

11.

A szafári olajozott gépezete a fehér vadász nélkül is remekül működött, és reggel Tóbi a szokott időben ébresztett bennünket. Mivel amúgy is kialudtuk magunkat, szokásunkhoz híven felkeltünk, reggeli után azonban sehogy sem találtuk helyünket.

- Tulajdonképpen miért nem mehetünk el egy kis gya-

logos cserkészésre? - tettem fel a kérdést Szepinek, aki kedvetlenül szipákolta elefántcsont szipkájából az „ezüst" Kossuthot.

- Ullmann nélkül nem szabad vadásznunk - felelte komoran. - Ha valami bajunk történne, csúnyán ráfizetne szegény feje; talán az állásából is kirúgnák. Igazság szerint nem is lett volna szabad egyedül hagynia bennünket; valamelyik emberét kellett volna Musomába küldeni a sebesülttel ... De hát persze a feketékért is felelősséggel tartozik …

Rosszkedvűen hallgatott el, s én nagyon is meg tudtam érteni. A szafári minden napja sok pénzébe került, s nem volt mindegy, hogyan tölti a napokat.

Ekkor támadt egy remek ötletem.

- De hát miért nem vesszük le Ullmann válláról a felelősséget? - kérdeztem merészen. - Amikor a csui után mentünk a sűrűbe, akkor is a saját szakállunkra cselekedtünk! Ullmann egyszerűen kijelentette a feketék előtt, hogy nem fogadtunk szót neki, tehát nem tartozik értünk felelősséggel. Az ő távollétében Elimu a tábor vezetője, s talán ha neki is teszünk egy ilyen kijelentést, akkor azt csinálunk, amit csak akarunk. Végül is nem valószínű, hogy megkötözve tartana fogva bennünket, amíg Ullmann megérkezik!

Barátom arca földerült, és hirtelen nagyot csapott a vállamra.

- Igazad van, öreg! - rikkantotta. - Elég jól lősz te is, és ha a fotócuccod mellé még egy puskát is teszel a válladra, akkor kettesben ugyanolyan biztonságban leszünk, mintha Ullmann is velünk volna. Mellesleg akár el is vihetjük magunkkal Mutindát, talán vállalja a kirongóziságot, ha kap egy kis borravalót!

- Elimu! - kiáltott a feketék tábortüze felé, ahol a szafáriboyok vezetője, a mnyampara ügyködött. - Ndzsó há-pa! Gyere ide!

- Ndiyo, Buana Miváni! - hangzott a szolgálatkész felelet, és Elimu fürgén hozzánk szaladt.

- Vadászni akarunk! - közölte vele Szepi keményen. - Tudom, hogy ez Buana Néne nélkül nem szabályos, de mi magunkra vállaljuk a teljes felelősséget, ugyanúgy, mint a sebzett csui követésekor. AH right?

Angolul beszélt, amit Elimu kitűnően értett, sőt írni, olvasni is tudott ezen a nyelven, persze, mint a legtöbb afrikai, sajátos kiejtéssel beszélte az angolt, néha nem tett különbséget *W*, *V* és B között, s *R* helyett L-t mondott, illetve fordítva. Népe, a csagga törzs, a Kilimandzsáró lejtőin élt a XIX. század elejétől. Földműveléssel, állattenyésztéssel foglalkoztak, és maguk gyártották a lándzsáikat is, amelyekkel elefántokra vadásztak régebben. Sok más törzstől eltérően ők nem zárkóztak el a gyarmatosítókkal együtt érkező civilizáció - gyakran kétes értékű - „vívmányai" elől, és szívesen vettek fel különféle új szokásokat. Nagy megbecsülésben részesítették az első misszionáriusokat is, aminek az lett az eredménye, hogy sok iskola épült a vidékükön, és a csaggák ma általában művelt afrikainak számítanak.

Elimu is megtanult egyet-mást a misszió iskoláiban; s amikor úgy vélte, műveltsége elég magas fokra hágott, elhagyva otthonát boynak szegődött a Safarilandhez, amelyet mostanáig hűségesen szolgált. Hűsége azonban nem akadályozta meg, hogy nekünk is a kedvünkben járjon, s miután egy darabig gondterhelten vakargatta bongyor tincsekkel fedett koponyáját, széles vigyorra húzódott a szája.

- Ali right! - közölte vidáman. - Én nem tarthatlak fogva benneteket, ha menni akartok, mehettek ... Csak előbb. írjátok le egy papírra, hogy tiétek minden felelősség. Ha aztán valami bajotok történne, sem Buana Nenét, sem engem nem vádolhat senki.

Szepi firkantott pár sort a jegyzetfüzetébe, majd kitép-

te a lapot, és a feketének adta, aki gondos elolvasás után a zsebébe süllyesztette.

- Oké, buana! Mehettek, ahová akartok... Sajnos, Land Rover az nincs, így csak gyalog vadászhattok.

Gyors pillantást vetett a békésen álldogáló teherautóra, majd távozni készült.

- A teherautót elvinnénk, ha nincs ellene kifogásod -jegyezte meg a barátom; - Most úgysem kell senkinek.

- Tévedsz, buana! - felelte Elimu udvarias határozottsággal. - Jelen pillanatban csakugyan nincs rá szükségünk, de bármi is történhet, és akkor már lesz. A lóri, mint tudod, a Szafariland tulajdona, s ha valami baj érné, nekem kéne megfizetni a kárt, mivel én engedtem, hogy használjátok.

- Kapsz egy írást arról is, hogy felelősséget vállalok a lóriért - jelentette ki a barátom, és már írta is a következő papírt, amit egy egész csomag ezüst Kossuth kíséretében adott át Elimunak.

A csagga fancsali képpel vette át az írást és a cigarettát, majd szomorúan intett a lóri felé, hogy vihetjük.

Eddig tehát rendben volt a dolog; kirongózit azonban, úgy látszott, nem kapunk.

Az egyébként merész és jókedvű Mutinda most szokatlanul komoran hallgatta kérésünket, és sajnálkozva közölte velünk, hogy őneki a gazda távollétében kötelessége vigyázni a feketékre, ezért nem kísérhet el bennünket, bármennyire szívesen is tenné. Ez talán csakugyan igaz volt, a többi négert azonban láthatóan aggasztotta a tegnapi oroszlánkaland, amit ők kizárólag a kígyóval történt balszerencsés találkozásnak tulajdonítottak. Ügy vettem észre, az is közrejátszik nyugtalanságukban, hogy nem bíznak Szepi puskájában; szerintük nem rendes dolog volt, hogy több lövéssel sem tudta megölni a szimbát, és azt állították, a kígyó rontotta el.

Végül a vanyamvezi Jambuna vállalta a kirongóziságot.

Úgy látszik, kevésbé volt babonás, mint a többiek, vagy csak jobban kifejlődött benne a kalmárszellem. Ősei híres teherhordók voltak a gyalogszafárik korában, de akadt köztük számos remek kereskedő is; a nyamvezi nép férfiait egyfajta társadalmi igény hajtotta el távoli utakra, mivel. valóságos presztízskérdést csináltak belőle, hogy látták-e a tengert Afrika keleti partjánál.

Talán Jambunát is ilyen hiúság fűtötte, mikor jelentkezett, ám nem tagadta meg kalmárőseit sem, mert olyan magasra srófolta a nyomkeresés árát, amennyire bírta: öt csomag Kossuthot meg húsz shilling készpénzt kért - ami magyar pénzre átszámítva nem túl nagy összeg, noha csaknem a felét tette ki Jambuna egyhavi fizetésének. Az ös:-szehasonlítás kedvéért érdemes megjegyezni, hogy egy jobbfajta ingért is elkértek ennyit Arushában, a khakinadrág pedig negyvenbe került az osztrák emigráns Mr. Sharp boltjában. Jambuna mindenesetre elégedettnek látszott, csupán azt kötötte még ki, hogy a fekete sörényes, fehér tincses szimba vadászterületére nem megyünk, és ő nem vállalja rá a vezetést.

- Majd azt lövünk, amit elénk hoz a sors - egyezett bele Szepi mindenbe.

Mutindától, aki Ullmann távollétében a fegyvereire vigyázott, kölcsönkértünk még egy nehézpuskát - minden eshetőségre -, aztán beültünk a lóriba. Jambuna hátul a platón kapott helyet, ahonnan állva figyelhette a vadakat meg az utat előttünk, és alkalmasint a vezetőfülke tetejére csaphatott megállást jelezve. Elimunak természetesen, meghagytuk, hogy ha Ullmann megérkezik, és nem túlságosan fáradt, küldje el utánunk a keréknyomon, hátha szükségünk lesz rá.

Úgy terveztük, hogy a bivalydög maradványainak környékén cserkészünk - ha nem is pontosan ott, ahol a tetem feküdt, hanem attól északabbra -, mert Jambuna szerint azon a környéken gyakran megfordulnak jávorantilo-

pok, és Szepi szerette volna pótolni a tegnap elmulasztottakat. Azt hiszem, ő is kíváncsi lett arra a finom mpofu-húsra!

A vanyamvezi váltig erősítgette, hogy *ezeknek* a mpofuknak különlegesen erős szarvuk van, és alighanem akad köztük néhány kapitális; így hát telve reménységgel, emelkedett hangulatban robogtunk a hajnali sztyeppén. Ezúttal Szepi vezetett, mert én a még mindig érzékeny lábammal nem tudtam kezelni a pedált, és az esze már bizonyára a vadászaton járt, mert nem vette figyelembe Jambuna veszett dobolását, aminek következtében jobb első kerekünk belebillent egy mély lyukba. Miután a kocsi kiszabadítására irányuló kísérleteink kudarcot vallottak, gyalog folytattuk az utat - kellőképpen megrakodva puskával, ételleltallal.

Rengeteg állat volt a végtelen sztyeppén, de gyalogszerrel hiába is akartuk volna megközelíteni bármelyiket, már messziről elfutottak volna, mert sehol sem nőtt fedezéket nyújtó bokor a térdig sem érő fűtengerben.

Ezért inkább a közeli bozótos felé igyekeztünk, ahol állítólag a mpofuk is jól érzik magukat, és csakhamar ott is jártunk a tüskés bokrok között, és élvezhettük ismét a cecelegyek társaságát, melyet a nyílt sztyeppén nélkülöznünk kellett.

Jó félórát kutyagoltunk már, de színét sem láttuk jávorantilopnak, és kezdtük úgy érezni: a vezetés ára kidobott pénz csupán. Annál is inkább, mert nem egy esetben ugrott meg vad a közelünkben - bizonyítva ezzel, hogy Jambuna nem állott hivatása magaslatán, hiszen a szemfüles állatok előbb vettek észre minket, mint mi őket. Különösen egy elviharzó oryxbika bosszantotta Szepit, mert úgy látta, remek szarva volt, hiába erősítgette a vanyamvezi, hogy a „pembe" nagyon kicsi.

Újdonsült kirohgózink végül mégis kitett magáért.

- Mpofu! - rikkantotta egyszer csak diadallal, a távol-

ba mutatva, és mi sietve húzódtunk a legközelebbi bokor mögé.

Tőlünk úgy kétszázötven-háromszáz méternyire szarvasmarha formájú állatok mozogtak; szürkés-lilás testük meleg, pasztellárnyalatú kontrasztot képezett a szavanna halványsárgára fakult füvével.

Barátom kétrét görnyedve indult az éber antilopok felé, és egy intéssel maga mögé parancsolta Jambunát, aki a löncsboksszal, vizestömlővel, tartalék puskával megrakodva elég különösen festett. A kereskedő szellemű fekete meg is ragadta mindjárt az alkalmat, hogy széles vigyorral odasúgja nekem - természetesen úgy, hogy Szepi is meghallja: „Jambuna ni kirongózi mzuri!" - vagyis hogy Jambuna kitűnő nyomkereső!

Talán harminc eland lehetett együtt a csordában. Akadt néhány bika is közöttük, s amikor sikerült úgy hatvanlépésnyire belopni őket, Szepi hosszas távcsövezés után kiválasztotta a legerősebb szarvút. Puskáját az elébe térdelő Jambuna vállára helyezte, hogy egészen biztos legyen a lövés, aztán meghúzta a ravaszt.

Tisztán hallottuk a lövedék becsapódását; a váll-lapon talált vad felvágta magát, aztán összerogyott, mint egy kártyavár, és rövid bőgés után kiszenvedett. Ez bizony mesteri lövés volt, úgy látszik, a kígyó átka kezdett elmúlni Szepi puskájáról...

A jávorantilop a legnagyobb afrikai antilopféle, és annyira hasonlít a szelíd marhára, hogy még a csupán véres tejet ivó, vadászattal nem foglalkozó maszájok is elejtenek egyet nagy ritkán közülük, és esznek a húsából. Testsúlya elérheti a hétszáz kilogrammot - csaknem olyan nehéz, mint egy kifejlett kafferbivaly! -, így hát döbbenten néztem az óriási állatokat, ahogy a lövéstől megriadva hatalmas szökkenésekkel távolodtak, igazi antilopok módján.

- Megvan! - ordította Szepi diadallal, és boldogan fu-

tott a mozdulatlanul heverő állathoz. Nyomában loholt a kurjongató Jambuna, és csakhamar mindketten vad afrikai táncot lejtettek a zsákmány körül. Jambuna öröme nyilván ugyanolyan őszinte, mélyről fakadó volt, mint a barátomé, csak míg az utóbbi a trófeának örült, az előbbit csupán a „nyama" érdekelte. A szarvat megmérve kiderült, hogy jó közepes, de Szepi így is elégedett volt, és lelkiismeretesen rávezette a vadászjegy hátuljára a szükséges adatokat. A szokásos fényképezés után nekiláttak leválasztani a megtört szemű fejet, én meg körülnéztem kicsit a környéken, hátha akad lencsevégre való. A vállamon a szett-táska mellett lövésre készen lógott a nyolchatvanas magnum, mert okultam már az előzményekből, és nem akartam kellemetlen meglepetésnek kitenni magamat valamely támadó kedvű vad részéről.

Mindazonáltal mégis elállt a lélegzetem, amikor az egyik bokor mögül kifordulva csaknem beleütköztem egy méter magas, vörösesbarna tömegbe, a „tömeg" hirtelen megperdült, éleset visított, és úgy tett, mintha támadni akarna ...

Egy apró, bár korántsem veszélytelen orrszarvúbébi állt előttem!

Pár méterrel odébb pedig, a bokrok közti nyiladékban ijesztő szoborként tornyosult a rinómama. Hátáról hangos szárnyalással rebbentek fel a halványbarna nyűvágó madarak meg egy hófehér pásztorgém -, és az őskori óriás felém lódult.

12.

A rinocérosznak két faja él ma Afrikában. Az egyik a fehér vagy széles szájú rinocérosz, amely a sztyeppék alacsonyra nőtt füvét legeli a marháéra emlékeztető szájával; a másik pedig a fekete vagy keskeny szájú, amely a legkisebb rügyet, levelet is képes lecsipkedni a bokrokról hegyes, már-már ujjformájúvá nyúlt ajkával. A nagyobb ter-

metű és nagyobb szarvú fehér rinocéroszt már sikerült csaknem teljesen kiirtani, ám a feketéből ma is akad jó pár, és egyes országokban még ma is szabad a vadászata.

Az orrszarvúk számának rohamos csökkenéséért valóban nem a sportvadászok a felelősek, hanem a vadorzók. Évente tömegesen mészárolják le az őskori lényekhez hasonlító kolosszusokat, melyeknek csupán a szarvát vágják le, a hatalmas tetem a dögevők prédája lesz. Válogatás nélkül ölnek hímet, nőstényt, öreget, fiatalt; csupán az a lényeg, hogy szarv legyen az orrán. A „pembét" aztán megvásárolja az arab, a hindu vagy a hongkongi kereskedő, aki porrá törve árusítja tovább, hiszékeny vevőinek - szentül fogadva, hogy az a por a legkiválóbb szer a szerelmi hajlandóság fokozására. A csodás elixír főleg az idősebb korosztály körében rendkívül népszerű, és a gazdag, ám fölöttébb ostoba férfiak minden árat hajlandók megfizetni érte. A tudósok ugyan már régen kimutatták, hogy a pornak semmi ilyen tulajdonsága nincs, az egész csak buta kitalálás ... No, a vadorzókat a tudomány nemigen érdekli, ők tehát szorgalmasan öldösik a rinocéroszokat. A legkisebbeket, a szarv nélküli, apró kifarut azonban még ezek a lelkiismeretlen emberek sem gyilkolják meg. Sőt! A legszívesebben tejben-vajban fürösztenék, csakhogy minél előbb felnőhessen, minél nagyobb szarv nőjön az orrán. A kis orrszarvúnak csupán a szüleit ölik meg, és arról már igazán nem tehetnek, hogy nincsenek meg a szükséges eszközeik az így elárvult kölykök felnevelésére, s azok szülők nélkül nyomorultul elpusztulnak - akár az éhségtől, akár a ragadozók fogaitól.

Ez a sors várt az előttem prüszkölő orrszarvúbébire is, mivel hasztalan indult a mamája rohamra ellenem, a lábába vágódó kábeldrót s a drót végére kötött hatalmas fakolonc két lépésnél tovább nem engedte ...

Nagyot szusszanva töröltem le homlokomról a verejtéket.

Az orrszarvú persze nem tudhatta, hogy tőlem nem kell félnie, hogy én csak fényképezőgéppel vadászom, sőt valószínűleg azt sem tudta, hogy tilos rá vadászni Tanganyika-szerte.

Óvatosan hátráltam - el a fújó, prüszkölő, horkantó, minduntalan felém törő orrszarvútól, s amikor kikerültem látómezejéből, még gyorsabban szedtem a lábaimat.

Szepi és Jambuna már puskával a kezükben szaladtak utánam, mert meghallották a dühös rinók hangját. Néhány szóval megnyugtattam őket, majd együttesen visszaóvakodtunk a póruljárt állatokhoz, és készítettem róluk egy felvételt.

A csettenés zajára mindketten felkapták fejüket, aztán csak álltak tovább egykedvűen, beletörődve sorsukba. A rinómama szeme véres volt az erőlködéstől, a szájából habos nyál csorgott, orra sípolva szedte a levegőt. Most láttam csak, hogy a nyakáról is lóg egy drótdarab: kettős hurokba akadt; egyiket a fejének, másikat a lábának szánta "az előrelátó *poacher, és* fényesen bevált a számítása. A fejhurok ugyan elszakadt a roppant test rándításaitól, a mellső lábon lévőn viszont rajta volt a nehéz fakolonc, s a vonszolás nyomán a vadorzó előbb-utóbb meg is találná a zsákmányt, ha veszi magának a szükséges fáradságot. Mellesleg már mindkét hurok mélyen belevágódott a sebbe, s a nyakon lévő továbbra is fojtogatta a szerencsétlen növényevőt ...

A kis rinó szorosan az anyja mellett állt, s a velünk átellenes oldalról kukucskált felénk, az oszlopszerű lábak oltalmából.

- Nem lehetne kiszabadítani? - tettem fel a kérdést.

- Drótvágó fogó kéne hozzá - dörmögte a barátom. -Meg egy kéz, amely elvágja a drótokat a farú nyakán és a lábán...

- A teherautóban talán akad fogó - mondtam. - Jambuna elszaladhat érte; nincs az olyan messze.

- Aztán te majd elvágod a drótokat, igaz? - kérdezte ha* miskás mosollyal.

- Valakinek meg kell tenni! - feleltem elszántam, de titokban reméltem, nem én leszek az a valaki. - Kétségkívül nagyon veszélyes a dolog, és jó adag bátorság kell hozzá, de képtelen volnék itthagyni a biztos pusztulásnak „anyát és gyermekét" ... Azt hiszem, ez a művelet több bátorságot kíván, mint ha puskával állnék szemben a rinó-val - tettem hozzá némi hátsó gondolattal, de nem túl erős éllel.

Barátom arca elkomorult, de nem válaszolt semmit, csak gyors pillantást vetett Jambunára, aki egy kukkot sem értett magyarul folyó beszédünkből.

A fekete aggodalmas képpel ácsorgott mellettünk, a 350-es expresszt szorongatva.

- Jambuna! - szólt Szepi szuahéli nyelven. - A lóriban biztos van egy éles fogó. Menj és hozd ide nekünk! Ki akarjuk szabadítani a farut.

Jambuna arca hamuszürkévé vált a gondolatra, hogy egyedül kell megtennie a jó egyórás gyalogutat, és riadtan tiltakozott a merénylet ellen. Hiába volt szép szó, fenyegetés, a vanyamvezi kitartott amellett, hogy ő kirongózinak szegődött el hozzánk, nem boynak, s a magányos küldönc szerepét nem vállalta. így hát nem maradt más hátra, mint elmenni nekünk is.

Előbb azonban levágtuk az eland fejét, hogy az legalább biztonságban legyen, és csak remélhettük, hogy nem falják fel a dögevők teljesen, mire visszaérünk. Szepi úgy döntött, hogy a rinók kibírnak még néhány órát, ha eddig kibírták, s ha már egyszer ott vagyunk ismét az autónál, megkíséreljük azt is kiszabadítani, és a visszautat már a kocsin tesszük meg; anélkül úgyis bajos lett volna elszállítani a finom mpofunyamát. Amennyire tudtuk, befedtük hát a tetemet gallyakkal, hogy rejtve legyen a keselyűkrtől, s így remélhettük, hogy a keselyűket figyelő hiénák

sem találnak rá egyelőre. Aztán siettünk a lórihoz, ahogyan csak bírtunk, s nagy meglepetésemre fájó bokámat fokozatosan javulni éreztem.

Egy teljes óránk ráment a kocsi kiszabadítására, és közel volt már a dél, amikor a rinók közelében végre kiszállhattunk.

A rínómama már nagyon erőtlennek látszott, hörögve szedte a levegőt, s félő volt, hogy megfullad, ha tovább várunk a mentéssel. Így hát leintettük a mpofuért aggódó vanyamvezit, és munkához láttunk.

- Természetesen én vágom el a drótokat - mondta Szepi, kiragadva kezemből a fogót, amit elszántan vettem elő a szerszámos dobozból. - Nehogy azt hidd, hogy csak puskával a kezemben merek egy vadállat közelébe menni!

Biztosítottam róla, hogy azt én egy percig sem hittem, de türelmetlenül félbeszakított:

- Nem érdekes, ne is beszélj róla! Most a legfontosabb, hogy te és Jambuna itt álljatok, fegyverrel a kézben, és ha a rinó fel akar nyársalni, akkor lőjétek le. Ha oldalról lesztek a támadóhoz, akkor a váll-lapját lőjétek, azt nehéz eltéveszteni ilyen közelről. Persze a halántéklövés sem rossz, de ahhoz már egy kicsit célozni is kell... Ha úgy látjátok, engem is érhetne a golyó, akkor inkább várjatok a lövéssel. Azt hiszem, ez egészen világos, nem igaz?

- Buana Miváni, veve ni sudzsa kabisza! Szemüveg úr, te nagyon bátor vagy! - forgatta szemét Jambuna, s bár láthatóan félt az elkövetkezendőktől, annak mégis örült, hogy nem neki kell a drótokat elvágni.

Szepi levetette magáról az ingét, ledobta a trópusi sisakját, s a homlokára felkötötte összecsavart zsebkendőjét.

- Nem szeretném, ha a hajamból lecsurgó izzadság összekenné a szemüvegemet - magyarázta. - Persze valószínűleg olyan melegem lesz, hogy az üveg is bepárásodik; akkor pedig vaksibbá válok, mint az orrszarvúak.

Szorosabbra húzta még a derékszíját, majd kezében a fogóval lassan közelített az állatokhoz.

A kicsi az előbb még buzgón szopott anyja emlőiből, de már befejezte, és most jóllakottan, elégedetten álldogált. A rinómama azonban igencsak éhes lehetett, mert körülötte az ehető növényzet teljesen hiányzott; a bokrok ágait - ameddig csak elért - leszaggatta, és kicsupálta a füveknek még a gyökerét is a vörös színű, vastartalmú földből. Az ember közeledtére fenyegető horkantás tört elő szájából.

Szepi halk, bátorító szavakat hallatott, mintha bajba jutott kutyához vagy lóhoz közelített volna. A rinómama viszont nem értett németül, s nagyot rántva béklyóba vert lábán, támadni akart. Szándéka persze nem járt sikerrel, és Szepi - látva, hogy barátságos közeledése nem talál megértésre - hirtelen elhatározással a rinó oldalához ugrott, és egyetlen szökkenéssel fenn termett a vastag bőrű nyakon. Bal kezével az állat fülébe kapaszkodva igyekezett „nyeregben" maradni, miközben jobbjával a húsba ágyazódott drótkötelet próbálta elvágni a nyakon, hogy a megfulladás veszélyét elhárítsa. Az orrszarvú vadul hánykolódott, előre-hátra vetette magát, s a barátom sehogy sem tudta kivitelezni szándékát.

„Ha egy pillanatig nyugodtan állna a faru, máris elvághatná!" - villant az eszembe, és hirtelen ötlettel megrántottam a magnum ravaszát.

A váratlan dörrenéstől csakugyan kővé dermedt néhány másodpercre, és Szepi nyomban vágott - egy csípés, egy tekerés, egy rántás a fogóval -, és a drót kétharmada kiszakadt a testből. A csel tehát sikerült, az orrszarvú azonban azt hihette a fájdalomtól, hogy a fejét akarják levágni, ezért még vadabb hánykolódásba fogott, és egyszerre csak szabályosan hanyatt vágta magát. Kiszabadítója szerencsére időben lerepült hátáról, s így nem került a kéttonnás test alá; balszerencséjére azonban egy tüskebokor kel-

lős közepébe pottyant, és ujjnyi tüskék fúródtak testébe. A kezéből még esés közben kihullott fogó alig egy méterre feküdt a hátán fekvő, veszettül fickándozó farutól. A mellső lábat szorító drótkötél egészen megfeszült - furcsa szögbe kényszerítette a lábat, és bármely pillanatban eltörhette. Szepi nem volt közvetlen veszélyben, így hát hirtelen ötlettel ledobtam a puskát - a szett-táskát már előbb egy faágra akasztottam, hogy ne akadályozzon a mozgásban, ha a rinó kiszabadul -, odarohantam a fogóhoz, felkaptam, s a vörös porfelhőt verő orrszarvút félig megkerülve odaléptem a megkötött végtaghoz. A feszítés hatására kiemelkedett kissé a csomós rész, és én merészen böktem alá a fogóhegyet - be egészen a húsba, ahol a drót alja volt. Vad erővel nyomtam össze a két fogószárat, a rinóláb megrándult, és a drót elszakadt... A következő másodpercben rettentő ütés sodort el: az apró rinóbébi rohant nekem teljes erejével, s amikor a földre zuhantam, rám is taposott kicsiny lábaival.

Ekkor lövés dörrent, a kis rinó visítva elszaladt, s a hirtelen felálló rinómama bőszült fújással rohant Jambunára, aki a riasztólövést leadta.

13.

Az akció sikerült, kiszabadítottuk a vastagbőrűt - bár ennek Jambuna most egy cseppet sem örült, mivel az ő élete került így veszélybe. Egyetlen jól irányzott lövéssel leteríthette volna a támadót, de nagyon reméltem, hogy más megoldást keres, mert hisz akkor minden fáradozásunkat semmivé tenné. Reményem valóra is vált, mert a vanyamvezi fürgén elugrott a támadó útjából, és azt hiszem, ez volt a legjobb megoldás mindnyájunknak, mert a felbőszült farú szépen továbbrohant, míg el nem tűnt előlünk. Nyomában visítva száguldott a kicsi, és megkönnyebbülten sóhajtottam egyet.

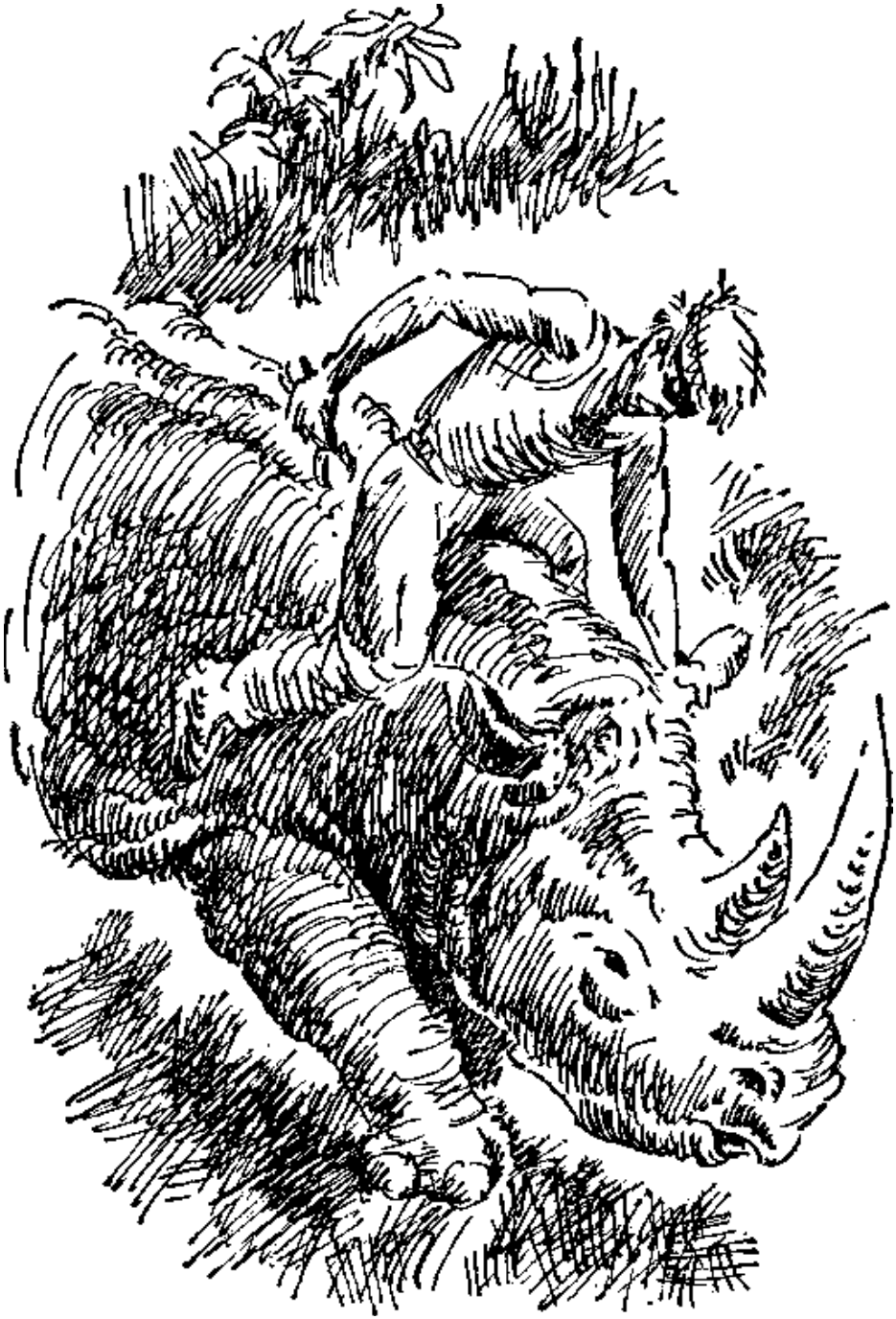

Komolyabb bajom nem történt, csak a ruhám szakadt el pár helyen; csodálatosképpen még a sebesült bokám is helyrejött! Úgy látszik, jót tett neki a „kezeled"; helyrerúgta a kis rinó.

- Jól vagy? - kérdeztem nem egészen stílszerűen a tüskék közé ágyazott szegény barátomtól. - Mindjárt kiszabadítunk, csak maradjál nyugodtan!

- Óvatosan! - sziszegett, amikor ritkítani kezdtük az ágakat körülötte. A nagyobbakat Jambuna vágta le a pangájával, a kisebbeket én a tőrömmel, és néhány perccel később kiemelhettük Szepit szorult helyzetéből.

Csurom vér volt, és először nagyon megijedtem, de alaposabb vizsgálódás kiderítette, hogy nincsen súlyos sebe, csak a tüskéktől vérzik. Természetesen azonnal nekiláttunk a tüskehúzgálásnak, és sokat ki is tudtunk húzni; egy részük azonban mélyen beletörött, s Jambuna tanácsára azokat nem bántottuk.

- Majd ha meggyűlt, kijön magától - vigyorgott a néger, és jobb híján el kellett fogadnunk a módszert.

Miután lefertőtlenítettük és leragasztottuk a sebeket, Buana Miváni úgy nézett ki, mint egy szemüveges hirdetőoszlop, amelyről valaki letépkedte ugyan a plakátokat, de a fennmaradt kis papírdarabkákat ott hagyta.

Jambuna a hasát fogta nevettében, valahányszor Szepire pillantott, de most nem törődtünk ezzel.

- Rosszabbul is végződhetett volna - vigasztalta magát a barátom, egy kutyatejfa alá telepedve. - Ha történetesen rám esik a faru, akkor most alulról szagolhatnám az ibolyát.

- Igazán szerencséd volt - bólogattam. - Te sem hitted volna, hogy a szafári legkomolyabb sérüléseit úgy szerzed be, hogy élethez segítesz egy állatot, ahelyett hogy megölni akarnád, nem igaz?

- Ez a legborzasztóbb az egészben! - felelte sóhajtva,

és kissé oldalt fordult, hogy összeszurkált hátsó felét a kemény föld ne nyomja annyira. - Ha legalább igazi élethalálharcot vívtam volna valamelyik veszélyes nagyvaddal, és egy kapitális trófeáért folyó küzdelemben szerzem a sebeket, akkor most még örülni is tudnék; akkor tudnám, hogy *miért* szenvedek ...

- Két rinóért szenvedsz - mondtam. - Az egyik még gyerek, a másik meg az anyja. Anya és gyermeke!

- Ez hülyeség! - legyintett. - Az állat az nem ember. Ez egy nőstény a kölykével... Az állat arra való, hogy az ember megölje, megegye, korra és nemre való tekintet nélkül; esetleg hazavigye valamelyik részét szobadísznek ... És nehogy azt hidd, hogy ezt én találtam ki! Tudod, hogy nevezik ezek a feketék - akiknek az állatait puskavégre kapjuk mi, fehér vadászok - az állatot? „Hús"-nak, barátom, „nyamá"-nak; hallhattad elégszer. Az ilyen széplelkűség, amit te képviselsz, minden józan gondolkodású embertől távol áll... Na de nézzük, milyen csakulát tett nekünk a mpisi a löncsbokszba!

Szenvedő arckifejezéssel látott neki az ebédnek, mi pedig követtük példáját; a vitatkozó kedv azonban feltámadt bennem.

- Az, hogy a feketék számára a vadállat nyama, csupán azt jelenti - magyaráztam -, hogy étkezés céljából ejtik el a legtöbbet, néhányat pedig azért, hogy használati tárgyakat készítsenek különböző részeikből. A feketék nagyon is megbecsülik a vadat, amikor nyamának nevezik, hiszen nyama nélkül az életüket is bajosan tudnák elképzelni; a nyama az egyik legjobb dolog az életben, s az állatokat a tiszteletük jeléül nevezik így. Természetesen én is tudom, hogy a mi vágóhídjainkon naponta ezrével mészárolják le a marhákat, disznókat, csirkéket meg egyebeket; ezek nélkül a mi életünk is igen nehéz lenne; gyümölcsöket, füvet kéne ennünk, hogy élhessünk, de az meg a

növények halálával járna. Egyesek véleménye szerint a növények is képesek érezni, vagyis a virágnak fáj, ha letépik, és a sárgarépának sem mindegy, hogy békés öregkort ér-e meg a földben, vagy kihúzzák, lekaparják a héját, és forró vízben megfőzik... A megélhetés érdekében történő ölés a legtermészetesebb dolog a világon; enélkül az élet nem is volna lehetséges ... Amit te széplelkűségnek nevezel, az valójában nem más, mint az idegenkedésem attól, hogy nem a szükség alapvető törvényének engedelmeskedve pusztul el egy állat, hanem más okból; ez az ok többek közt lehet betegség, elemi csapás, vadorzás ... - És vadászat - tette hozzá dünnyögve, s harapott a hideg bivalysültből. - Én vagyok a gonosz vadász, aki puszta szórakozásból ártalmatlan vadakat lődöz halomra... Azt persze elfelejted, hogy a szafárink minden tagjának szüksége van húsra, és ha nem lőnék antilopot, akkor marhakonzervet kéne ennünk, ami végső soron ugyanolyan állati hús. Vagy talán a vadállat magasabb rendű faj, mint a szelíd háziállat? ... Az az egy-két ragadozó pedig, amit esetleg sikerül lelőnöm, eggyel csökkenti a lehetséges emberevő fenevadak számát, s ki tudja, talán emberéleteket mentettem meg azzal a lelőtt csuival is ... Talán azt a vadorzót akkor is megölte volna a leopárd, ha én nem sebzem meg.

Kétségkívül sok igazság volt abban, amit mondott, és be kellett látnom, hogy a vadászok rendszerint meg is eszik az elejtett vadakat, vagy legalább azoknak egy részét. Ebből a szemszögből nézve a dolgokat persze korántsem tekinthetők valamiféle különc lényeknek, akik legfőbb örömüket a vérontásban lelik, inkább olyan mészárosoknak mondhatók, akik mindjárt meg is eszik az állatot, amit leölnek. Ebben a megvilágításban az állat trófeája csupán a ráadás, ami a szükséges hússal együtt kerül a vadász kezébe, szobája falára... Hamarjában nem is tudtam, mit feleljek erre, s egészen elhűltem a gondolattól, hogy a va-

dászatról, vadászokról korábban alkotott elítélő véleményem talán hibás alapokon nyugszik...

Csendben költöttük el az ebédet, s mindegyikünk a gondolataival volt elfoglalva ... Egyszerre csak azt láttam, hogy a velünk szemben ülő Jambuna szeme kidülled a rémülettől, és félig nyílt szájából kihullik az éppen leharapott kenyérdarab.

- Szimba! - dadogta alig hallhatóan. - Szimba kvenda! Jön az oroszlán!

Természetesen a mi kezünkből is kipottyant az étel, s villámgyorsan felkaptuk a mellettünk heverő puskáinkat. Hátrafordulva azonban nem láttuk a szimbát, csak a bokrok mozgása mutatta, hogy valami nagy állat távolodik.

- Milyen volt a szimba? - kérdezte Szepi fojtottan Jambunától.

- Mkubva szána! Igen nagy! - felelte fogvacogva. - Tűzben égett a szeme, ahogyan rám nézett, és fekete sörénye volt, benne egy fehér tincs. Éppen olyan, mint a tegnapi oroszlán, amit nem tudtál meglőni a bundukival, ó, Buana Miváni!

- Ne butáskodj! - förmedt rá Szepi. - Az a hely, ahol azt az oroszlánt láttuk, legalább huszonöt mérföld ide; egy szimba nem tesz meg csak úgy ok nélkül ekkora távolságot! Ráadásul kapott is pár golyót, az egészen bizonyos!

- Ezt a szimbát nem fogja a golyó! - jelentette ki határozottan Jambuna, és ha nem lett volna olyan halálosan rémült, azt hihettem volna, hogy csak a bolondját akarja járatni velünk, csupán kitalálta az oroszlánt.

- Gyerünk! - mondta Szepi. - Nézzük meg a helyet, a ...

Halk hörrenés fagyasztotta torkára a szót.

Az oroszlán közvetlen közelünkben rejtőzött a sűrű bokrok között, s nyilván csak az alkalomra várt, hogy villámgyors lerohanással feldöntsön, szétmarcangoljon bennünket!

- Mama yangu! Anyám! - sikított Jambuna, s a puskáját elejtve leroskadt a földre, ahol szívszaggató jajgatásba kezdett.
- Kelele! Hallgass! - förmedt rá Szepi. - Így nem halljuk meg, ha támad a szimba!
Jambuna siráma a fenyegetés hatására abbamaradt, és mi fülünket hegyezve igyekeztünk felfogni a legcsekélyebb neszt, mely a ragadozó pontos helyét elárulta volna.
- Támaszd a hátad az enyémnek! - súgta a barátom, izgalomtól elcsukló hangon. - Figyelj minden mozgásra, de ne forgasd a fejed, csak a szemed, és akkor látsz mindent félkörben, ami előtted van. A kör másik felét én figyelem ... Csak akkor lőj, ha tisztán látod az oroszlánt. De akkor pontosan!

14.

Kiszáradt torokkal, a puskát görcsösen szorítva vártuk a támadást, a ragadozó azonban nem sietett. Nyilván jól látta minden mozdulatunkat, s bízott benne, hogy a feszült figyelmünk végül is alábbhagy. Ha teljesen mozdulatlan marad, mi bajosan tudjuk felfedezni őt, hisz homokszínű bundája remekül beleolvad a sárgás fűbe, míg fekete sörénye valamely árnyék benyomását keltheti a szemlélőben. Csak azt a jellegzetes fehér tincset lehetett volna könnyen észrevenni, így hát feketeséggel körülvett fehér foltot keresett a szemünk.
Hosszú percek teltek feszült, néma csendben, s leszámítva a bozótos megszokott neszeit, csupán a saját ziháló lélegzésünk hallatszott.
Végül nem bírtam tovább, és rekedten súgtam Szepinek:
- Menjünk be az autóba! Ott biztonságban leszünk.
- De a szimbát sem tudjuk elejteni - súgta vissza. - Csak most van rá esélyünk, amikor támadásba lendül!. .. Adok neki még öt percet. Ha azalatt nem jön, akkor való-

színűleg letett a szándékáról… Persze az is lehet, hogy egyáltalán nem akart ránk támadni; csak szemügyre vett bennünket, aztán szépen elsompolygott, mikor látta, hogy résen vagyunk.

E pillanatban ismét felhangzott a félelmetes morgás, és az volt az érzésem, hogy ezt már a várva várt roham követi.

- Oda nézz! - mutattam a bokrok közé, ahol feltűnt egy fekete folt, s a nagy feketében egy kisebb fehérség.

- *Mein Löwe!* - lihegte Szepi reszketve. - Az én oroszlánom!

Mohóságtól kidülledő szemmel figyelte a vadat, melynek elejtésére mindennél jobban vágyott, s talán még a többi trófeáról is lemondott volna ennek az egynek a kedvéért…

„Tudod, Szabi - mondta, amikor a szafári még csak terv volt a számunkra -, az állatok királya már gyerekkoromtól fogva izgatja a képzeletemet. Annyi könyvet olvastam hős oroszlán vadászokról, hogy nincsen nyugodalmam, amíg el nem ejtek egyet Úgy érzem, addig nem tekinthetem igazán férfinak magamat, amíg meg nem öltem egy hatalmas, erőtől duzzadó példányt!” „A maszájok is ezt tartják - jegyeztem meg. - ök csak akkor vehetik fel a »mo-rán« vagyis a »hareos« nevet, ha lándzsájuk megfürdött egy oroszlán vérében ... őnáluk az sem ritkaság, hogy egészen fiatal gyermekek a háziállataik védelmében ölnek meg oroszlánt...” Barátom elengedte füle mellett a gyengéd célzást a modern golyóspuska és a lándzsa közti különbséget illetően, és ábrándos szemmel beszélt tovább a pompás oroszlánbőrről, amit majd a kandalló fölötti falra tesz a hallban, s amely minden szónál ékesebben bizonyítja majd az ő vitézségét. Nekem pedig Kittenberger Kálmán, a nagy magyar vadász jutott eszembe, aki ötven esztendeje a Ruwana folyó sztyeppéjén egy perc alatt három oroszlánnal végzett; igaz, ő nem kedvtelésből lődözte agyon a vadakat, hanem hasznos gyűjtőmunkát folytatott a Magyar

Nemzeti Múzeum és a Budapesti Állatkert részére - nemegyszer rendkívül mostoha körülmények között, s a költségek jó részét az elejtett állatokért kapott pénzből tudta csak fedezni...

Ismét felhangzott az oroszlán rekedt hördülése, és Szepi kezében eldördült a 375-ös winchester.

A morgás félbeszakadt, mintha késsel elmetszették volna, a fekete tömeg megingott, majd az ágakat tördelve el-ugrott. Barátom gyorsan utánaküldött golyója azonban végképp helyben marasztotta - mert a csapkolódás, ágtördelés megszűnt, s hallottuk, amint egy nagy test a földre zuhan.

- *Ich hab' ihn! Ich hab' ihn!* - ordította Szepi magánkívül az örömtől, és új töltényt ismételve a csőbe, dudorászni kezdett.

- Most következnek a legnehezebb percek - magyarázta repedtfazék-hangon. - Meg kell várni, amíg az élet utolsó szikrája is elköltözik az állatból, mert nem egy vadász pórul járt, aki idő előtt közelítette meg a holtnak hitt vadakat.

Remegő kézzel vett elő egy Kossuthot, s ezúttal csak úgy szipka nélkül dugta a szájába. A keze azonban annyira táncolt az öngyújtóval, hogy képtelen volt meggyújtani, s végül dühösen kiköpte a cigarettát.

Vártunk pár percet, aztán óvatosan lopóztunk az elcsendesült vadhoz, s ezúttal már Jambuna is ott vacogott a hátunk mögött - igaz, puska nélkül, mert azt nem mertük reszkető kezében hagyni, attól való félelmünkben, hogy belénk lő véletlenül.

Már csak két méterre lehettünk a zsákmánytól, amikor Szepi felismerte, s arcán az örömtől mámoros kifejezést előbb az értetlenség, majd a dühös csalódás váltotta fel.

- Buni! - szólt ámultán Jambuna. - Buana, te egy struccot lőttél meg a szimba helyett!

Csakugyan: döglött strucckakas hevert előttünk! Szepi

nek ugyan volt rá engedélye, s tervezte is egy kakas elejtését - „Képzeld, milyen jól mutatna kitömve az irodámban!" -, de most mégsem örült a váratlan vadászszerencsének.

- Esküdni mertem volna, hogy ez morgott - motyogta révetegen, s noha nekem is az volt a véleményem, a tények magukért beszéltek, az mégiscsak valószínűtlen volt, hogy az oroszlán madárrá változna.

Ekkora ügyességet még Jambuna sem tételezett fel róla, és látható megkönnyebbüléssel közölte a jó hírt:

- Buana Miváni, a szimba elszaladt!

- Az korántsem biztos - világosította fel a barátom. - Keresd meg a nyomát, aztán majd követjük! Szerintem itt ólálkodik most is a közelünkben!

Jambunának erre ismét inába szállt a bátorsága, és megállapodásunkra hivatkozva kijelentette, hogy oroszlánra nem vállalt vezetést. Ez persze igaz volt, s így választanunk kellett: módosítjuk-e a megállapodást, vagy mi csapunk fel kirongózinak. Szepi az előbbi lehetőség mellett döntött, s hajlandó volt minden árat megfizetni, ha Jambuna hozzásegíti őt az oroszlán lepuffantásához.

- Ha odavezetsz a szimbához, azt kérsz tőlem, amit akarsz! - mondta a feketének. - De ha nem jutok lövéshez, semmit sem kapsz.

A vanyamvezi hosszan gondolkodott ezen az ajánlaton, de végül is többre értékelte személyes biztonságát minden földi jónál, és sajnálkozva közölte, hogy nem vállalja a dolgot.

- Rosszat álmodtam az éjjel, ó, buana! - siránkozott. - És biztosan tudom, hogy csúnyán ráfizetnék, ha most követném a szimbát!

Így hát magunk próbálkoztunk a nyomkereséssel, de képtelenek voltunk teljes bizonyossággal felismerni az oroszlán nyomait a száraz, füves földön, és rövidesen abbahagytuk az egészet. Nagy nehezen felraktuk a kétszáz kilós

bunit a kocsira, aztán folytattuk félbemaradt ebédünket - abban a reményben, hogy nem támad ránk a szimba, vagy ha igen, hát sikerül megölnünk.

Mindenesetre rendkívül furcsa volt, hogy a tegnapi fenevad így elénk került, s a dolog egészen úgy festett, mintha utánunk jött volna, mintha itt, a bozótban csak a kedvező alkalomra várna, hogy elintézhessen bennünket... Ez persze ostobaság, hiszen nem tudhatta, hogy mi éppen ide jövünk, és csupán a véletlen játéka, hogy mindez így történt ... De akkor is egészében érthetetlen, mi késztethette rá, hogy megtegyen akkora távolságot; hiszen vadásznia sem kellett, ott lógott a zebradög a fán, s néhány jókora ugrással birtokba vehette.

Szepi is csak nehezen tudott napirendre térni az ügy fölött, de végül is nem törtük a fejünket megmagyarázhatatlan rejtélyeken, hanem ebéd után eldöcögtünk a lórival a jávorantilophoz, s a még mindig sértetlen tetemből kivágtunk annyi húst, amennyit jónak láttunk. Mire a munkával végeztünk, a keselyűk már mindenfelől gyülekeztek, sőt a merészebbek a földön lépegetve közeledtek felénk.

- Azt hiszem, mára én már kivadásztam magam - jelentette ki Szepi, mikor a mészárosmunkát befejezve, az utolsó húsdarabot is elhelyeztük az autón. - Holnapra talán már nem sajognak annyira ezek a tüskék és tüskehelyek.

Ullmann-nál biztosan van valami jó kenőcs ilyen sebesülésre is. Remélem, otthon lesz, mire hazaérünk!

Még csak kora délután volt, mikor a táborhoz érkeztünk, Ullmann-nak azonban már régen itt kellett lennie. Nagy meglepetésünkre kiderült, hogy nem érkezett még meg, s a feketék már aggódni látszottak a white hunter - szerintük is - indokolatlan késedelme miatt... Vagy nem is volt a késés indokolatlan? Valójában persze százféle oka lehetett - a nem várt defektektől, meghibásodott alkatrészeken át a vadállatok támadásáig -, Szepi azonban úgy gondolta: tudja az igazit.

- Szabadságolta magát a gazember! - dühöngött németül, nehogy megértse valaki. - A városban lebzsel az én pénzemen; nyilván lányok után mászkál, s a végén még nekem fogja benyújtani a számlát a szórakozása költségeivel!

Ez bizony előfordulhatott, hisz a fehér vadász hivatali úton van a szafári egész ideje alatt, és bármit csinál is, bármerre van dolga, a költségeket a kliens hivatott viselni. A kiadásokban ugyan nincsen benne holmi éjszakai dorbézolás, ám a white hunter „nehéz" italait, sőt a cigarettáit is a szafárizó vendég vadásznak kell fizetnie; hogy aztán mennyire rúg ez a „borravaló", az már az egyénektől függ. Akad fehér vadász, aki nem dohányzik, tejporból készült tejet iszik, és soha egy korty alkohol nem csúszik le a torkán, de akad olyan is, aki derekasan állja a „legnehezebb" *drinket.* Szepi balszerencséjére Ullmann az utóbbi fajtához tartozott, így hát aggodalma nem volt teljesen alaptalan.

- Ha reggelig nem jön meg, holnap érte megyünk! - jelentette ki a barátom mérgesen, aztán bement a sátorba pihenni.

Napközben mindig felgombolták a sátrak oldalait, hogy járhasson alul a levegő, s a dupla sátortető alatt így aránylag elviselhető lett a hőmérséklet, még a legforróbb déli órákban is.

Én azonban korainak találtam még a lefekvést, így hát fényképezőgéppel a kezemben mászkáltam egy kicsit - készítettem pár felvételt a *camp* hétköznapi életéről, a struccot nyúzó fundiról meg segédjéről és mindenről, amit érdemesnek véltem a megörökítésre.

Az emberek közt Jambuna volt most a hangadó, hisz egyedül ő szakadt ki ma az egyhangú tábori életből. Ékesszólóan ecsetelte az átélt kalandokat, szemléletes módon mutatta be, hogyan lovagolta meg Buana Miváni a dühöngő farut, és hogyan akarta eltaposni őt a kiszabadult állat. Természetesen elmesélte az oroszlánkalandot is, nem mu-

lasztva el hozzátenni, hogy ugyanaz a szimba volt, amely Aszálit „elkapta", s amelyet nem tudtak komolyan megsebezni a buanák golyói.

- Én mondom nektek - fejezte be eszmefuttatását -; hogy nem rendes szimba ez a szimba! Már a homlokán lógó fehér tincs is azt mutatja, nem olyan állat, mint a többi; Ez a sátán oroszlánja! Szimba ya seitáni!

... Vacsorára jávorántilop-pecsenyét szolgált fel a mpisi, és mondhatom, csakugyan kitűnő íze volt!

15.

Mr. John P. Ullmann korántsem szórakozott alkalmazója rovására. Egyetlen árva tanganyikai shillinggel sem csökkentette Herr Josef Hidi bankbetétjét - azon egyszerű oknál fogva, hogy az afrikai bozótosban úgyszólván minimális a pénzköltési lehetőség. Ez a minimális lehetőség is csupán abból adódik, hogy a tőkeerős bozótjáró netán elveszíti pénztárcáját vagy a zsebében felejtett aprópénzt. Az ilyenfajta pénzköltést azonban nehéz utólag behajtani a kliensen, így hát Ullmann gondosan ügyelt rá, hogy ez vele ne forduljon elő.

A környezetre azonban még a zsebénél is jobban ügyelt a fehér vadász, s a legcsekélyebb nesznek, gyanús zörrenésnek is a legnagyobb figyelmet szentelte.

A tarkóját simogató szél ellen azonban nem tehetett semmit, és ez roppantul aggasztotta. Hányszor hallotta már ilyen esetekben megugrani a követett vadat, bizonyítva, hogy a szél a vadász legalattomosabb ellensége. És az még a jobbik eset volt, ha szagot kapva menekült a sebzett bivalybika, felbőszült elefánt; mert az is megesett, hogy ellenkezője történt a dolognak, s a megdühödött vad egyszeriben a vadász üldözőjévé vált... Most azonban nem törődhetett a széliránnyal, mert tekintetével a földön húzódó

csapat figyelte. „Remélhetőleg nem érzi meg rajtam a tegnapi szappannak a szagát!" - bizakodott, emlékezve rá, hogy némely bennszülött szaglása csodálatosan fejlett.

Buana Nene ugyanis emberre vadászott az úttalan bozótban; minden megtett méter után megállt, gondosan körülszemlélődött, és csak akkor lépett tovább, amikor sehol sem látott gyanúsat. Pedig a vadorzók a környéken lehettek - talán éppen most vette célba egyikük mérgezett nyílvesszővel! -, csak hát lehetetlen észrevenni bárkit ebben a sűrűségben, ahol néhány méter után ágak szövevénye állja útját a fürkésző tekintetnek. Hirtelen beszédzajt hallott jobb felől!

Nyomban mozdulatlanná vált, s kétrét görnyedve figyelt a hangokra. Úgy tetszett, egy helyben vannak a beszélők, így hát végtelenül lassan megpróbált a közelükbe jutni.

Minden centimétert végigtapogatva kúszott a hangok felé, és azért fohászkodott, hogy ne kerüljön mérges bogár, kigyó az útjába. A szerencse azonban vele volt mindvégig, és baj nélkül sikerült megközelítenie a gyanútlanul társalgó feketéket. Azok halk hangon beszéltek - puszta megszokásból, hogy ne hívják fel magukra a bozót vadjai figyelmét -, s Ullmann-nak két méterre kellett megközelítenie őket, ha érteni akarta beszédjüket. Az egyik a vandorobó vadász volt, akit idáig követett… „He is a poacher, I bet! Lefogadom, hogy vadorzó!" - gondolta előző este a fehér vadász, amikor a buhembai Hotel Simba előtt meglátta a vandorobót. Mozdulatlanul állt a bal lábán, jobb talpát a bal térdén pihentetve jobb kezével könnyedén fogta az embermagas íjat, melynek vége a talajra támaszkodott; a bal válláról lógó vastag bambusznád tegezben tetővel lezártan pihentek a mérgezett nyílvesszők - a szemlélődő számára láthatatlanul. A néger bal keze sötétbarna, méternél hosszabb, bunkós fejű buzogányon, a rungun pihent, melynek vége pontosan az íj mellett nehezült a földre. A tógaszerű, vékony, rozsdavörös

lepel alatt csíkos pokróc is volt az emberen, amely alól kikandikált a bozótvágó kés, a panga bőrtokba rejtett formája. Fűzős bőrsaru meg a hosszúra nyúlt fülcimpáiban lógó rézkarikák, apró csecsebecsék egészítették ki az öltözékét. Valamikor Kenya egész nyugati része az ő vadászterületük volt, de amikor észak felől náluk erősebb nomádok érkeztek, visszaszorultak az erdőkbe; a szomszédaiktól eltanulták az állattartást, földművelést, de a vadászat benn volt a vérükben, s ha tehették, mindig kilőtték a magukkal hordott nyílvesszőket, ha megfelelő vad került eléjük ... Külsőre semmiben sem különbözött a vandorobó más, egyenes úton járó bennszülöttől, aki vándorútja során megpihenve csendesen nézi a naplementét - Ullmann azonban finom ösztönével érezte, hogy ez az ember görbe úton jár, s nyomban töprengeni kezdett, hogyan fordíthatná hasznára a találkozást, hogyan vehetné fel az orvvadászok elfogásáért járó jutalmat. Mindenekelőtt tetten kellett érnie az embert, és el is határozta, hogy majd tetten éri.

„Mr. Hidi úgyis csak holnapra vár vissza - gondolta magában. - Ez a fickó valószínűleg itt éjszakázik a hotel mellett, és hajnalban indul vadászatra ... Az is lehet, hogy azokhoz a vadorzókhoz tartozik, akik közül a másik vandorobó való, a csui áldozata, és ha így van, akkor talán kapcsolatot akar teremteni a csoporttal. Ha a nyomát követve sikerülne eljutnom a pócserek tanyájára, akkor hatalmas jutalom ütné a markomat!"

Gyors elhatározással leszállt a megjavított Land Roverről, s bevitte holmiját a hotelba, mintha eredetileg is azt akarta volna, s nem csupán a szokásos *sun-downer* felhörpintése késztette volna megállásra a kis aranybányászváros apró, földszintes szállodája előtt. A verandán ülve aztán már feltűnés nélkül szemmel tarthatta a vadorzógyanús egyént, s roppantul megnyugodott, amikor az a hotel fala melletti szélárnyékban tért nyugovóra. Ullmann is aludni ment, számláját azonban előre rendezte, számolva a

lehetőséggel, hogy netán szélvészgyorsasággal kell majd távoznia a néger nyomában. Szobája ablakán kihajolva bármikor meggyőződhetett róla, helyén van-e még, s erősen bízott benne, hogy hajnal előtt nem indul útjára, márpedig ő egy órával napkelte előtt mindig fel szokott ébredni, hála a szafárizásnak. Nem is vetkőzött le, csak a cipőjét rúgta le magáról, mikor bebújt a szúnyogháló alá ... Reggel azonban hajszál híján lekéste a csatlakozást, mert szokásától eltérően mégiscsak elaludt, s amikor felneszelt, a vadorzó már elég távol lépdelt a vörös földúton, a napfelkeltét megelőző sárgás derengésben. Ullmann gyorsan felhúzta cipőjét, nyakába akasztotta látcsövét, fogta a puskáját, és már ugrott is ki az ablakon - határtalan meglepetésére a fekete szállodaszolgának, aki éppen hangos „Jambó szána!" kiáltással lépett a szobába, kezében egyensúlyozva a teástálcát. „Jambó! - szólt vissza a fehér vadász. - Vigyázz a löncsbokszomra és az autómra! Majd jövök értük!" A vandorobó elég messze járt már, de Ullmannnak sikerült felzárkóznia hozzá, és biztonságos távolból követte. A várost elhagyva órákon át mentek a poros barabarán, amikor a néger végre lefordult az útról a ritkás szavannába. Itt már korántsem volt olyan könnyű követni a fickót, hiszen csak az alig kivehető lábnyomok mutatták az utat, ráadásul időről időre jeleket is kellett ejtenie a bokrokon késével, hogy könnyen megtalálja majd a visszautat. Fáradozása azonban, úgy látszik, meghozta gyümölcsét, mert itt lapult most a két pócser mögött, és lelki szemével már látta a vadorzótanya megtalálásáért járó hatalmas összeget

Szuahéli nyelven folyt a társalgás, melybe anyanyelvük szavait keverték mindketten, s mert néha nagyon halkan mondtak ezt-azt, Ullmann értette is, nem is a beszédet. Közelebb menni azonban mégsem volt tanácsos, így hát beérte azzal, amit hallott, a többit pedig igyekezett kikövetkeztetni. A fehér vadász arca egyre jobban elkomorult a hallot-

taktól, és legszívesebben lelőtte volna mind a két msenzit - „vadembert" -, de persze erről szó sem lehetett... Ezek itt most nem kikujuk voltak, régen elmúlt a véres mau-mau-lázadás, a feketéket most már ismét emberszámba veszik, s a megölésük törvénybe ütköző cselekedet. „Amit elmondtak itt, az több ezer állat halálát jelenti - dühöngött magában -, ám a törvény előtt csak a tettek számítanak, így hát semmi értelme sincs fülön csípni őket! No de talán elvezetnek a rablótanyára, és akkor pár nap múlva rájuk húzhatjuk a vizes lepedőket!"

Ullmann annyira belemerült a hallgatózásba, hogy nem vette észre a hátulról nesztelenül közelítő árnyat, és csak akkor rezzent össze, amikor valami a nyakához ért.

16.

Másnap ismét a szokott időben keltünk, és némi vesződséggel újabb tüskéktől sikerült megszabadítanom a barátomat. Hangulata ennek ellenére sem volt rózsásnak mondható. Ullmann nem érkezett meg az éjszaka folyamán -: ami önmagában egészen természetes, hiszen fölösleges éjszaka utazni, ha nappal sokkal könnyebb -, s ha a tegnapi éjt is Musomában töltötte, akkor csak a délelőtt folyamán Várható valamikor. Ügy látszik, komolyabb probléma volt az autóval, mint gondoltuk.

Szepi mindegyre dünnyögött, hogy Ullmann kilopja a pénzt az ő zsebéből, s végül úgy döntött, hogy - tegnapi szándékától eltérően - mégsem megyünk Ullmann elé, hanem vadászni fogunk ma is.

- Nem lehet, hogy baleset érte? - tettem fel a kérdést:
- Szó sem lehet róla! - ingatta fejét a barátom. - Ugyan mi érhetné?

Erre azonban nem feleltem, hiszen még elsorolni is sok lett volna mindazt a veszedelmet, amely egy magányos

autóst fenyegethet Kelet-Afrikában. Nyilván Szepi is tisztában volt a veszélyekkel, csupán rosszkedve mondatta vele, amit mondott. Reggeli után ismét Elimuval folytattunk beszélgetést.

- Szeretném meghajtani azt a helyet, ahol tegnap az oroszlánt látta Jambuna - mondta a barátom. - Miután eltávoztunk, bizonyosan odament a mpofuhoz, és telezabálta magát. Tele hassal pedig nem mehet messzire. Ha az emberek elég ügyesek, és sikerül a szimbát elejtenem, minden résztvevő kap tíz shillinget tőlem és öt cigarettát. Menj, és szedjél össze elegendő embert! - Kétlem, hogy sikerülni fog, Buana Miváni - mondta szelíden Elimu, de azért összehívta a feketéket, és szemmel láthatóan igyekezett a lelkükre beszélni. A „boyokon" azonban a lelkesedés legcsekélyebb jelét sem tudtuk felfedezni, és a mnyampara csakugyan szomorúan tért vissza hozzánk néhány perccel később - Jambuna kíséretében.

- Sorry, buana! Sajnálom! - jelentette a karját széttárva. - Az embereink buták és gyávák, mint a pici vatotók, gyermekek. A szimba ya seitánit egyikük sem meri háborgatni, hiszen bebizonyosodott, hogy nem fogja a golyó. Buana Nene bundukija sohasem téveszt célt, tegnapelőtt pedig kétszer is elhibázta, egészen közelről, és te is hiába sebezted meg, csupán jelentéktelen horzsolást sikerült okoznod neki. Egyedül a bátor Jambuna nem fél elkísérni téged, ha ismét kirongózira lenne szükséged. A vanyamvezi szerényen bólogatott, és hozzátette, hogy a tegnapi fizetségért és még azonfelül egy teljes doboz cigarettáért ma is hajlandó vállalni a vezetést bármire, az oroszlánt is beleértve - tekintettel a megemelt tarifára.

Mivel nem akartunk tétlenül a táborban lebzselni, elfogadtuk végül az ajánlatát. Én azonban nem tudtam szabadulni a gondolattól, hogy a ravasz vanyamvezi ludas az emberek félénkségében; nyilván addig rémisztgette őket a fehér tincses oroszlánnal, amíg biztos nem volt benne,

hogy rajta kívül senki sem mer elkísérni minket. Hárman pedig nem lehet hajtást rendezni oroszlánra, így hát nyugodtan ajánlkozhatott, és bizonyosra vettem, hogy a szim-bát legfeljebb azért igyekszik felkutatni majd, hogy a hollétét eltitkolhassa előlünk: nehogy véletlenül arrafelé irányozzuk a lépteinket. Ily módon két nap alatt nagyjából egyhavi bérét megkeresi rajtunk, és ha vigyáz, ha kellő ügyességgel végzi a vezetést, és minden veszélyes vadat elkerül, akkor ez őneki egészen jó üzlet.

Elimu is megkapta az autóhasználatért járó ezüst Kossuthot, aztán elindultunk. Ezúttal én ültem a volánhoz, és tekintettel Szepi sebeire, a szokottnál is lassabban haladtunk a hajnali derengésben. Ennek az óvatosságnak köszönhettük, hogy nem akadtunk el ismét egy jókora gödörben, melyet a felülről figyelő Jambuna csak későn vett észre. Eleinte a tegnapi jávorantilop teteme felé haladtunk, de aztán Szepi parancsára más irányba kormányoztam a lórit.

- Jobb, ha nem találkozunk ma a szimbával - magyarázta. - Amilyen gyalázatos állapotban vagyok, még el sem tudnék ugrani előle, ha az első golyóm nem éri halálosan.

- Félsz a seitánitól? - incselkedtem vele, más irányba tekerve a kormányt. - Pedig ha igazán seitáni, mindenhol ránk talál!

Végül is a tegnapi vadászatunk színhelyétől úgy húsz kilométer távolságban álltam meg, egy nekem szimpatikus bozótos részen, és mindhárman biztosra vettük, hogy itt nem találkozhatunk össze a „sátán oroszlánjával". Más oroszlán azért itt is akadhatott, s noha Szepi megfogadta, a fekete sörényes, fehér tincses szimbát lövi le magának, azért nem lehetett kizárni a lehetőséget, hogy egy másikkal szemben kell majd használni a puskát.

Az autót egy pompás „szalámifa" - kigelia - alatt hagytuk, s miután készítettem néhány fotót a fa hosszúkás, érőfélben lévő terméseiről - amit csak a páviánok és az ele-

fántok" fogyasztanak -, csöndes cserkészésbe kezdtünk … Eleinte legalábbis csöndesen haladtunk, de később egyrö nagyobb zajjal, mert szüntelenül csapkodnunk kellett a szinte felhőkben ránk támadó cecelegyeket!

Ez a kellemetlen légyfaj huszonegy képviselővel rendel kezik Mrikaoan, melyek közül hét Tanganyikában is megtalálható. Mivel nemcsak a szúrásuk kellemetlen, hanem az álomkór nevű veszedelmes betegséget is terjesztik, a fehér telepesek már kezdettől fogva harcolnak ellenük különböző módszerekkel. Ámde sem a vegyszerrel történő permetezés, sem a legyek kedvenc élőhelyének, a bozótnaK a nagy területeken történő kiirtása, sem pedig a feltételezett gazdaállatok tömeges lemészárlása nem hozta meg a kívánt eredményt. Az állatirtásban a legrosszabb az volt, hogy miután több mint félmillió antilopot, bivalyt, elefántot és más „nemes" vadat leöltek, a tudósok kiderítették, hogy nem is őket szurkálták a cecék, hanem a varacskos-és bozótdisznókat elsősorban. Ujabban szaporításra képtelen, sterilizált hím legyek kihelyezésével kísérleteznek, s remélik, hogy így sikerül gátat vetni a legyek szaporodásának... A mi vidékünkön ugyan Ullmann szerint csupán egyetlen cecelégyfaj élt, ez is ártalmatlan, mert álomkórt nem terjesztett. Hogy ez csakugyan így volt, arra nézve a bizonyítékot a közeli Ikoma falu jelentette, ahol tehenet és, kecskét is tartottak, álomkóros vidéken ez nem volna lehetséges.

A magunk részéről azonban egyáltalán nem tekintettük ártalmatlannak a cecét, melynek szúrása a többrétegű ruhán, vászoncipőn akadálytalanul áthatolt, és csípései nyomán a viszkető, felhólyagosodott bőrünket nemegyszer véresre vakartuk kínunkban.

Az alattomos vámpírlégy a legváratlanabb pillanatokban, a legkülönbözőbb helyeken szúrt belénk - nesztelen röpüléssel közelítve meg a kiszemelt helyet -, s ha egy jó -

kora ütéssel sikerült megölnünk a rendkívül szívós teremtést: ronda, barna folttá mázolódott.

- Hát ebből elég volt! - fakadt ki Szepi dühösen, amikor egy cece pont az orra hegyére szállt és belecsípett. - Gyerünk vissza a kocsihoz, és keressünk egy szelídebb helyet, ahol nem zabálnak fel ezek a bestiák! Futólépésben igyekeztünk a lóri felé, és már alig láttunk a felhőkben támadó legyektől, amikor tőlünk úgy kétszáz lépésnyire sötét árny lépett ki a bokrok közül. - Szimba! - lehelte Jambuna hamuszürke arccal. – A szimba ya seitáni ide is utánunk jött!

Csakugyan a fekete sörényes állt a combig érő fűben, a sörényében tisztán látszott a hófehér tincs.

- Most nem menekül! - horkantotta Szepi, arcához kapva a fegyverét, és rövid célzás után tüzelt a mozdulatlanul álló alakra. Persze elhamarkodta a lövést, hasztalanul vártuk a becsapódó golyó hangját, s mire új töltényt ismételt a csőbe, a szimba már elugrott. Olyan volt az egész, akár egy látomás; mintha nem is eleven, hús-vér állat lett volna ott egy másodperccel előbb! - Anakosza! - motyogta Jambuna halálra vált képpel, s ujjai görcsösen szorongatták a nehéz 350-es expresszt. - Elhibázta ismét a buana!... Ezt a szimbát nem fogja a golyó, én megmondtam! Csak nehogy kedve szottyanjon ránk támadni most!

Idegesen nézett széjjel a környéken, s a véletlen úgy akarta, hogy ebben a pillanatban rebbenjen fel éktelen rikácsolással egy csapat gyöngytyúk egy fa alsó ágaira. Jambuna puskacsöve a zaj felé rándult, nagyot pukkant, és az egyik madár telibe találtán hullott le a földre.

- Elment az eszed? - torkolta le Szepi, ám a vanyamvezi roppantul büszke volt céllövő tudományára, amiben persze a véletlennek volt a legnagyobb szerepe.

Az oroszlán megugrása helyén nem találtunk vérnyomot, s így semmi értelmét sem láttuk a követésének, hisz

azóta már hetedhét határon túl járhatott. Folytathattuk volna hát az utat a kocsihoz, Szepinek azonban nem akarózott elmennie innen.

- Nem is olyan sok itt a cecelégy - szólt hirtelen pálfordulással, agyoncsapva kettőt a combján. - Érzésem szerint kitűnő vadászterület ez, hisz máskülönben nem lenne itt az oroszlán; nem hagyta volna el érte azt a helyet, ahol először találkoztunk vele, jó huszonöt mérföldnyire innen.

Ebben csakugyan lehetett némi igazság, de ha arra gondoltam, hogy a tegnapi találkozásunk legalább ötven kilométerre esett ettől a helytől, akkor ismét felmerült a kérdés: miért van mindig ott ez az oroszlán, ahol mi? ... Talán csakugyan szerepe volt ebben a szakszerűen le nem köpött kigyófejnek? Talán a „sátán oroszlánja" mégiscsak valóság, és a pokol fejedelme őt küldte az elpusztításunkra?

„Badarság!" - hessegettem el magamtól a gyermeteg feltételezést, és biztosan tudtam, hogy mindennek egészen egyszerű magyarázata van, amely valahol az állat életében rejlik. Valószínűleg történt vele valami, ami arra készteti, hogy hatalmas távokat tegyen meg naponta, a véletlen pedig éppen az utunkba tereli...

17.

Lassan mentünk tovább a bozótos szavannán, s minden pillanatban vártuk az oroszlán támadását. Azt hiszem, titokban Szepit is nyomasztotta a vad különös viselkedése, csak nem akart beszélni róla.

Egy bokor mögül kilépve kis csapat oryx ugrott meg előttünk. Barátom odavetett lövésére az egyik bak fölhemperedett, de máris talpon volt újra, és hatalmas ugrásokkal menekült a többiek nyomában.

A második lövés után jól hallottuk a golyó becsapódását,

s az állat szökkenve nyugtázta a találatot. Azonban változatlan sebességgel rohant tovább, s mielőtt Szepi újra lőhetett volna, már el is tűnt a bokrok közt - Az ördög vigye el! - mérgelődött a barátom. - Ma semmi sem akar sikerülni! Kétszer is eltaláltam pedig, bár a második lövés kissé hátracsúszott.

A sebzések helyén vértócsát találtunk, és a csapat követve, pár méterrel odébb megtaláltuk az oryx teljes gyomrát; a második lövés valósággal kizsigerelte szegényt, és teljesen érthetetlen volt, hogyan bírt továbbmenni. Pedig jócskán maradt még ereje, mert amikor ismét megpillantottuk, dülöngélő járással bár, de elég sebesen távolodott, és csak újabb lövés marasztotta helyben. - Óvatosan! - mondta Szepi, amikor a fekvőhöz közeledtünk. - Volt már olyan eset, hogy a halottnak hitt oryx felnyársalta hegyes szarvával a vigyázatlan vadászt.

És csakugyan megmozdult a finom vonalú fej, mikor a közelébe értünk, s a barátom alig négy lépésről adta meg neki a kegyelemlövést.

Aztán kedvtelve nézegette a tűhegyes szarvakat, és előrántva a mérőszalagot, pontosan megmérte.

- Ha nem tévedek, nagyon erős bak! - jelentette ki örömmel. - Igaz, Jambuna? Látod, nem is olyan rossz az én bundukim!... Szabi! Csinálj képet rólunk, légy szíves!

Ragyogó arccal térdelt a bak mögé, bal kezével megtámasztotta a magasba meredő szarvakat, jobbjával pedig a puskáját ölelte át, mintha kedves hozzátartozója lenne.

Készítettem pár felvételt, aztán levágtuk az oryx fejét s a két combját. A zsákmány természetesen Jambuna hátára került, amitől a fiút még jobban körülvették a cecelegyck, s alig győzte elzavarni, agyoncsapni őket.

- Buana Miváni! - óbégatott néhány percnyi menés után. - Nem vihetnénk vissza a kocsihoz a nyamát? Hiszen úgyis mindegy, milyen irányban haladunk.

Ebben igaza volt, visszafordultunk hát a kocsihoz.

Az úton nem történt semmi említésre méltó; a cecák miatt fényképezni sem volt kedvem, mert általában éppen akkor szoktak belém szúrni, amikor az exponáló gombot benyomtam, aminek következtében rendszerint el is rántottam a gépet. A szett-táska így haszontalanul húzta a vállamat, és határozottan örültem volna, ha letehetem egy időre.

A lórihoz érve már messziről láttuk, hogy nincs rendben Valami, mert kissé félszegen állt. Rosszat sejtve lépkedtünk közelebb, s elhűlten láttuk, hogy a jobb első kereket valami feltépte és a belső is kilyukadt.

Szepi elkomorult arccal hajolt a kerékhez, és rövid vizsgálódás után kijelentette, hogy a gumit valószínűleg késsel vágták fel vagy valami más, éles szerszámmal.

- Csak a pócserek tehették! - közölte sötéten. - Rendes emberektől távol áll az ilyen barbárság! Ráadásul szükségtelenül tépték szét a gumit, hiszen, ha defektet akartak, elég lett volna egyszerűen kilyukasztani. Akad itt elég tüske a környéken, bármelyiket beleszúrva ugyanezt a hatást érték volna el.

- Hápána pócseri! - hebegte Jambuna holtra váltan. -Ez nem emberek műve! Ezt nagy fogak, éles karmok tették! Ez a szimba műve, uram, hogy ne tudjunk elmenni, és nyugodtan végezhessen velünk!

- Marhaság! - legyintett Szepi. - Egy oroszlán nem tépi szét a gumikereket.

- Egy közönséges nem, de ez a szimba ya seitáni, és…

- Kelele! - üvöltött rá a barátom méregtől vörösen. - Ha még egyszer kiejted a szádon ezt a nevet, hát olyat teszek veled, hogy magam is megbánom!... A kereket igenis a vadorzók tették tönkre; valószínűleg szükségük van a kocsira, és így akarták elérni, hogy itt hagyjuk nekik. Arról persze megfeledkeztek a sietségben, hogy pótkerekünk is van!

Ez valóban elkerülte a merénylők figyelmét. Jambuna

szerint viszont éppen ez volt a legfényesebb bizonyítéka annak, hogy nem ember műve a defektünk. „Ember ugyanis nem feledkezne meg a pótkerékről" - állította a vanyamvezi.

Mire a kerékcserét befejeztük, hólyagosra csíptek a cecék, és patakokban folyt rólunk a verejték; hogy mégsem ragadt ránk a ruhánk, annak egyetlen oka volt, éspedig az, hogy a verejték a fullasztó melegben néhány másodperc alatt elpárolgott.

- Add a slusszkulcsot! - tartottam a kezem Szepi elé, amikor nagyot szusszanva elhelyezkedtünk a szinte kibírhatatlanul meleg vezetőfülkében. Barátom csodálkozva mondta, hogy nála ugyan nincs, én azonban váltig erősítettem, hogy odaadtam neki, mikor elhagytuk a kocsit.

- Akkor pedig nálam kéne lenni! - dühöngött, kiforgatva a zsebeit; ám a kulcsot sehol sem találtuk.

Végül nem maradt más hátra, mint közönséges autótolvaj módszerrel indítani el a lórit, ha nem akartunk itt rostokolni addig, amíg Ullmann visszaérkezik a táborba, és onnan a keréknyomunkat követve megérkezik. Rövid mérlegelés után kitéptem hát a szükséges vezetékeket helyükből, egymáshoz kötöztem a két megfelelőt, a harmadikkal pedig létrehoztam a gyújtást.

Határtalan megkönnyebbülésünkre felbúgott a motor, és már indulhattunk volna, amikor Szepi megfogta a sebváltóért nyúló kezemet, és kidülledt szemekkel suttogta:

- Az oroszlán!... Na, most nem menekül!

Tőlünk alig kétszáz lépésnyire fenségesen lépdelt a fekete sörényes szimba. Velünk egyáltalán nem törődött, pedig biztosan tudta, hogy itt vagyunk, hisz az autó zúgását hallania kellett.

Szepi már ki is ugrott a kocsiból, és kétrét görnyedve szaladt a lépegető felé, gondosan ügyelve rá, hogy mindig takarásban legyen.

Felkaptam hát én is a puskát meg a szett-táskámat -"

ösztönös mozdulattal, talán egy belső hang sugallatának engedelmeskedve -, intettem a dermedten figyelő Jambunának, hogy csak legyen türelemmel, és futottam Szepi után. Természetesen szüksége lehetett az én fegyveremre is, ha nem találja el halálosan az állatot első lövésével.

Az oroszlán még mindig nem vett észre minket, továbbhaladni azonban kockázatos volt, és Szepi hirtelen fél térd-, re ereszkedett, hogy feltámasztott kézzel adhassa le rá a lövést. A fű azonban zavarta a célzásban, így hát felállt ismét, és álló helyzetből lőtt.

Tisztán hallottuk a golyó becsapódását; a szimba hirtelen megperdült, mintha pofon csapták volna, ezernyi ráncba torzuló pofával ordított egy rettenetest, majd egyetlen szökkenéssel a közeli bokor mögött termett.

- Utána! - lihegte Szepi fojtott hangon. - Te balról, én jobbról kerítem a bokrot. Ha látod, azonnal lőj, de persze gondosan célozd meg! Most már biztosan az enyém, hiszen a bokor mögül nem képes úgy kijönni, hogy ne vegyük észre; akkor pedig lövünk! Óvatos léptekkel haladtunk előre, s ahogy közeledtünk a bokorhoz, szívem a torkomban dobogott. „Minek vagyok én itt? - tettem fel magamnak a kérdést egy kissé megkésve. - Miért fogok puskát egy élőlényre, amelynek elpusztításához a legcsekélyebb érdekem sem fűződik, s amelyet szívesebben látnék élve a szabad szavannán, mint trófeaként egy kandalló fölött?" A válasz azonban nagyon egyszerű volt, ugyanis a barátomra kellett vigyáznom, aki elhozott engem ide Afrikába, aki megmentette egyszer az életemet, s akinek mindenképpen tartoztam azzal a baráti szolgálattal, hogy nem hagyom magára egy esetleges élethalálharcban ... Fogaimat összeszorítva, minden idegszálammal az előttem lévő terepet, a veszélyt figyelve kerültem meg a bokrot bal felől, miközben Szepi ugyanezt cselekedte jobbról…

Az oroszlán azonban sehol sem volt!

Eltűnt, mintha a föld elnyelte volna, mintha a seitáni lehúzta volna magához arra az időre, amíg a veszély elmúlik feje fölül...

- Érthetetlen - dörmögte a barátom. - Egyszerűen felfoghatatlan, hová tudott eltűnni előlünk!

Centiméterről centiméterre vizsgáltuk át az egész környéket, de nem akadtunk nyomára a vadnak, amely éberségünket kijátszva talán egy távolabbi bokor alól figyelte, mit teszünk.

- Hívjuk ide Jambunát! - javasoltam. - Ha itt állunk mellette, talán végre hajlandó lesz használni a szemét, és felkutatni azokat a nyomokat, melyeket a mi gyatra látószervünk egyszerűen nem lát.

- Megpróbálhatjuk - egyezett bele a barátom -, bár azt hi...

Ebben a pillanatban lövések dörrentek a lóri irányából, és fojtott kiáltást hallottunk.

- Megtámadta az oroszlán! - kiáltottam, azzal rohantam a kocsi felé, ahogy a lábamtól tellett.

Szepi természetesen szorosan mögöttem, de mire az autó közelébe értünk, az már veszettül rázkódva, dülöngélve eltűnt a bokrok közt. Szepi mérgében utána lőtt, de persze semmit sem ért vele; aminthogy utána szaladni sem sok értelme volt, de mi mégis szaladtunk - csak azért, hogy csináljunk valamit, hogy ne kelljen ölbe tett kézzel nézni a távozó után, amikor minden porcikánkban lobogott a tettvágy.

- A nyavalyás Jambuna! - zihálta Szepi kifulladva. -Lehet, hogy megpillantotta a szimbát, aztán feléje lőtt, hogy elriassza! Végül pedig annyira inába szállt a bátorsága, hogy elmenekült, itt hagyott bennünket faképnél!

- Talán csak egy kicsit hajt odébb - reménykedtem. -Ha megijedt, egy idő után elmúlik majd az ijedelme, és a keréknyomon könnyen visszajöhet értünk ... Nem is hittem volna, hogy tud autót vezetni!

- Ezek a szafáriboyok mindenhez értenek. Sohasem lehet tudni, mikor kinek mi lesz a feladata, így aztán minden lehetséges mesterséget megtanulnak a vadászszezonok közti esős évszakokban ... Persze nem állítom, hogy kitűnően vezet, de a járó motorú autót mindenesetre el tudja indítani, mint a tények is mutatják... Remélhetőleg meg is tudja állítani, ha szükséges. Egyelőre azonban inkább fokozza a gázt!

- Azt hiszem, elég soká fog tartani, amíg ismét bátorságra kap - jegyeztem meg kissé borúlátón. - Ha gondolod, elindulhatunk utána, vagy leheveredhetünk a szalámifa alá... Esetleg kereshetjük tovább a szimbádat - tettem hozzá túlzott udvariassággal, mert ez volt az utolsó, amire vállalkoztam volna a rekkenő hőségben.

- Már elmúlt dél - nézett órájára a barátom. - Hajnalban ettünk utoljára, és ha jól emlékszem, négy órával ezelőtt ittam pár korty vizet.

- Az ebédre ezek szerint még várhatunk kicsit - vontam le a következtetést. - Ami pedig a vizet illeti, hát én olyan szomjas vagyok, hogy még a langymeleg Coca-Colát is meginnám!

Ekkor halkan reccsent egy ág a közelben; puha, osonó lépteket hallottam meg egy rövid hörrenést, amely nyilván véletlenül hagyta el a lopakodó száját...

Szepi elkerekült szemmel emelte célzásra fegyverét - valahová a hátam mögé célzott -, és ijedten döbbentem rá, hogy elfelejtett ismételni előbb, mikor a csőben lévő töltényt a lóri után lőtte!

18.

A fekete mamba sokak szerint a legveszedelmesebb afrikai mérges kígyó. Tekintélyes gyorsasággal siklik a fű között, s ha a sebesen futó embert nem is képes utolérni, a lassút annál inkább, és gyakran minden ok nélkül az em-

berre támad. Mérge nagyon erős, rövid idő alatt kifejti hatását, és ha nincs kéznél szakszerűen tárolt ellenszérum, a halál elkerülhetetlen.

Ullmann is tisztában volt mindezzel, és mert nem lapult zsebében a szérum, a halálra ítéltek arcával figyelte a válla mögül elősikló, gyermekkar vastagságú kígyótestet. Elég mambát látott már ahhoz, hogy kiléte felől a legcsekélyebb kétség se támadjon agyában, és érezte, hogy elérkezett a perc, amelyre oly régóta számított. A white hunterek élete mindig is bővelkedett veszedelmekben - akár egy sebzett kafferbivaly, dühöngő elefánt vagy más vad jóvoltából; akár azért, mert az ügyetlen kliens rosszul tartott puskája elsült véletlenül, vagy készületlenül érte egy mérges kígyó harapása ... „Úgy látszik, nekem az utóbbi lesz a végzetem!" - állapította meg igazi angol hidegvérrel. A két vadorzó beszédje egyszeriben nagyon távolivá vált, s a hirtelen megsűrűsödött csendben tökéletes élességgel hallatszott a ruháján, a bőrén, a bokor ágain sikló mámba bőrpikkelyeinek finom surrogása. Aztán ez a zaj is abbamaradt. A kígyó négy méter hosszú testéből közel másfél méter a vadászon nyugodott, hátulsó fele Ullmann lába mögött nyúlt a bokrok közé, feje és nyakrésze viszont az ember arca előtt imbolygott csöndesen, és láthatóan igen jól érezte magát.

Ullmann arcáról patakokban ömlött a verejték, le a nyakára, be az inge alá, s az álláról szapora csöppökben hullott le a földre. Verejték folyt a szemébe is, de nem mert pislogni, nehogy támadásra ingerelje a mambát, amely talán *nem* döntötte még el, megharapja-e őt, vagy szépen továbbcsúszik ... Még elképzelni sem lehetett, mi játszódhat most le a kígyó agyában a mereven néző szemek mögött; érzékeli-e az alatta lüktető eleven húst, amely ugyan túl nagy falat ahhoz, hogy táplálékul szolgáljon, s legfeljebb puszta kedvtelésből érdemes mérget fecskendezni bele. A vadász hallott egy esetről, amikor az ingerlékeny mam-

ba valósággal vadászott az emberekre, és valami tíznek vette el életét a tanyája közelében, amíg egy hajtásban sikerült puskavégre kapni. „Sauri ya mungu!" - sóhajtott Ullmann magában. - „Isten akarata!" Hogy a feketék istenéé vagy a fehéreké, ez már nem is érdekelte. Leszámolt életével, s ha pislákolt is még szívében a reménység halvány sugara, arról maga is alig vett tudomást. „Tartalmas életem volt - állapította meg magában, beszédnél sokkal gyorsabb, szavakká nem formálódó, gondolatdarabkákból álló képekkel. - Rengeteg trófeát szereztem, és rengeteg vadászt juttattam gyönyörű trófeákhoz. Alice-emnek soha nem lehetett oka panaszra miattam, s ha voltak is nézeteltérések közöttünk, szerettük egymást mégiscsak, és hűen kitartottunk egymás mellett a nehezebb időkben. A fiunk már jóformán felnőtt ember, Angliában tanul, és ha én nem élek, ő viseli majd gondját anyjának; az sem lehetetlen, hogy fehér vadász lesz; feltéve, ha lesz még szükség fehér vadászokra Kelet-Afrikában ..." Hiszen könnyen elképzelhető, hogy a fehér buanáknak takarodniuk kell a környékről az Uhuru után, s mivel Afrika nélkül végképp nem tudta volna elviselni az életet, szinte megbékélve várta a harapást, amely megkíméli őt a későbbi öngyilkosságtól.

A rettegett mérges kígyó teste lassan végigcsúszott a fehér vadász hátán, szemét azonban továbbra is az emberre függesztette, s a feje csak kicsit távolodott el arcától.

„Lehet, hogy mégsem harap belém?" - fogalmazódott meg Ullmannban a homályos gondolat, de hinni még nem mert a dologban, mert nem akarta újból átélni a halálfélelmet, ha a kígyó megváltoztatja a szándékát. Jobb volt ilyen fásult tompasággal várni az elmúlást, amely része az életnek, amely minden élőlényt utolér, s amelyet számtalan élőlény számára éppen ő jelentett, egy-egy jól irányzott golyó formájában. Életében soha nem érzett szánalmat, lelkifurdalást az erejük teljében lévő vadállatok meg-

ölése miatt, hisz a vadászat törvényes, megengedett dolog, és ráadásul pénzt hoz a konyhára. A fehér vadász pedig megbecsült személyiség, és nemegyszer igen nagy tisztelet övezi a feketék részéről, akiket megszabadít egy gyilkos bivalytól, ámokfutó elefánttól, emberevő oroszlántól vagy a sambáikat tönkretevő állathordáktól. Ullmann egyszer még egy nehéz szülést is levezetett, hála orvosi előképzésének, s talán még él valahol az a kicsi mtotó, akit ő segített a világra egy egész éjszakai fáradozás árán. A fehér vadász úgy érezte, az az egyetlen kisgyermek többet nyom a „mérleg" egyik serpenyőjében, mint a megölt állatok százai a másik serpenyőben, többet, mint a legyilkolt tucatnyi kikuju, akikre vadásztársaival csapatba tömörülve ugyanúgy vadászott a kenyai Mau-Mau-felkelés idején, mint békeidőben az állatokra; általában egyetlen lövéssel igyekezett végezni a két lábon járó „prédával" is, akár férfi volt, vagy nő vagy gyermek, aki nem tűrte már tovább az angol gyarmatosítók évszázadok óta fojtogató uralmát, és szabadsága, földje visszaszerzéséért ezerkilencszázötvenkettőben fegyvert fogott a kezébe ...

A kígyó feje most ismét közel lendült a férfi arcához, és attól néhány arasznyira megmerevedett.

Ullmannt újra végigsimította az elmúlás szele, idegei kezdték felmondani a szolgálatot, lába önkéntelen rándulással a magasba szökkent, és messze hangzón rúgott a közeli bokorba.

A süket mamba ebből mit sem hallott, de nem úgy a vadorzók, és egy másodperccel később már a fekvő mellett álltak. Értetlenül nézték a mozdulatlan mzungut, s egyikük lehajolt kissé, hogy az arcát lássa.

- Hápána kufa! - jelentette ki örömmel. - Nem halott! Csak rátört valami nyavalya, ami időnként elkapja a vazungukat, és olyankor nem tudnak magukról.

- Részeg? - kérdezte a másik, nem tudva pontosan, miféle rejtélyes kórról beszél is a társa. - Na de honnan ke-

rült ide? Lehet, hogy gémvarden? Talán kihallgatta, miről beszélgettünk, és közben tört rá a nyavalya!

- Mit tegyünk? - kérdezte aggódva emez. Ha csakugyan kihallgatott minket, akkor minden tervünknek vége, ha magához tér, jelenti a főnökeinek.

- Hát majd gondoskodunk róla, hogy ne térjen magához! - felelte ördögi vigyorral a másik. Leoldozta a bőrtokot lándzsája méreggel bekent hegyéről, s a lándzsahegyet határozott mozdulattal döfte a mzungu oldalának.

19.

Ujabb fújtató hördülés hallatszott mögöttem, s éreztem, hogy hajam égnek áll a vászonsapka alatt.

- Ismételj! — nyögtem reszelősen Szepi felé, aki észbe kapva, gyorsan csőre töltötte fegyverét. Mire végzett, már én is megfordultam, s igyekezve mozdulatlanná tenni reszkető kezemet, megállítani a puskacső táncát, farkasszemet néztem a kibukkanó fenevaddal.

Ám alig pillantottuk meg a „fenevadat", a megkönnyebbülés sóhaja szakadt ki belőlünk, mert egy aprócska elefánt volt ijedelmünk oka. Egészen fiatal lehetett, nem több néhány hónaposnál, és hosszú, vékony ormánya még inkább hasonlított holmi öntözőcsőre, mint becsületes szerszámra. Bizonyára még a vizet sem tudta felszívni vele, s ha megszomjazott, úgy kellett nekihasalnia az ittató vizének, mint más közönséges vadnak. Arra azonban jó volt ez az ormány, hogy kinyújtsa felénk, és zajos hörrenéssel szívja be a felőlünk érkező levegőt. A szagunk nyilván nem tetszhetett neki, mert hirtelen elfordult, és trombitálva a bozótba törtetett.

- Futás! - vezényelte Szepi, és rohantunk, mint akit az ördög kerget; mert hát a napnál is világosabb volt, hogy ez a kicsi nem kószál úgy, egy szál magában, hanem vele

van legalább egy felnőtt elefánt, méghozzá az anyja vagy a nénikéje, akinek az a feladata, hogy vigyázzon rá, aki megszoptatja, ha a kicsi éhes. Márpedig az anyaelefánttal nem lehet tréfálni, s ha netán megtámadna minket, lőni kényszerülnénk — amiből viszont újabb kellemetlenségek származhatnak a Vadászati Hivatal részéről. Feltéve persze, ha nem az elefánt büntetne meg minket, mely esetben a *Game Office* csupán a hozzátartozóinkat lenne kénytelen értesíteni a sajnálatos balesetről - ami nem is olyan ritka ezen a vidéken.

Rohantunk hát az autó csapáját követve, és csak akkor álltunk meg, amikor teljesen kifulladtunk.

- Kutya meleg van itt, Afrikában! - humorizáltam, verejtékemben fürödve.

- Pedig ez még nem is igazi kánikula! - lihegte Szepi vigyorogva. -Mi most csak a „langyos" száraz évszakban vagyunk.

- Hát van egy „forró" is? - kérdeztem döbbenten, és a tüdőm szinte égett a beáramló meleg levegőtől. - Mikor?

- Január elejétől február végéig ... Ez a mostani, június elejétől szeptember végéig kellemesen langyos ahhoz képest. Apró eltérések persze lehetnek az időpontokat illetően, de különben is területenként változó, hogy mikor van esős és mikor száraz évszak. Ez nagyon sok tényezőtől függ, de legfőképpen az Egyenlítőtől való távolságtól és a tengerszint feletti magasságtól. Na és persze az is előfordul, hogy napokon át esik a száraz évszakokban, az esősben pedig napokig ragyogó napsütés van.

Miután kifújtuk kissé magunkat, és meggyőződtünk róla, hogy nem üldöz elefánt, siettünk tovább a keréknyomon, amely kitartóan követte az ide vezető csapánkat, Jambuna ugyancsak megijedhetett, ha még mindig nem mert megállni, de reméltük, hogy a megtett távolsággal egyenes arányban nő a bátorsága, és ez erőt adott hozzá, hogy tovább szaporázzuk lépteinket.

Talán félórát mehettünk, és a bokrok már kezdtek ritkulni - jelezve, hogy a szavanna nemsokára átcsap nyílt sztyeppébe -, amikor egy helyen csodálatosan szép kutyatejfákra lettem figyelmes. Sötétzöld ágaik még így porosan is jól elütöttek a környező szanszeveriák kékes színű, kard alakú leveleitől, s a kép annyira lenyűgözött, hogy elhatároztam, készítek róla egy felvételt - Álljunk meg egy percre! - szóltam Szepinek, aki készséggel hajlott a szavamra, és máris letelepedett az egyik bokor alá. Itt már feleannyi sem volt a cecelégy, mint a sűrű bozótosban, és talán ez is közrejátszott abban, hogy ismét fogékonnyá váltam a táj szépsége iránt. Rövid gondolkozás után a nagy 300-as telét kapcsoltam a gépre, majd a keresőn át tüzetesen szemügyre vettem a kis facsoportot, hogy eltaláljam a legjobb képkivágást. Egyszerre csak megdermedt kezemben a Praktisix, mert az egyik fa mögül fekete lábat láttam kinyúlni. Egy néger lapult ott! Talán vadorzó? ... Jobban odanézve aztán felismertem Jambuna jellegzetes lábbelijét, a kimustrált tornacipőt, és ettől nyomban fényes jókedvem kerekedett.

„Ha Jambuna itt van, akkor a kocsi sincsen messze!"

- gondoltam okosan, és gyorsan közöltem Szepivel a felfedezésemet.

- Ügy látszik, észre tért! - dörmögte a barátom. - Na, legfőbb ideje, már kezdtem elfáradni!... Ezek szerint itt állhat a lóri valahol előbbre, a fickó meg elbújt, hogy lássa, milyen hangulatban vagyunk a kocsilopás miatt; nem akarjuk-e levágni a fülét vagy ilyesmi.

- Jambuna! - ordítottam a rejtőzködő felé. - Látjuk, hol vagy! Gyere elő! Nem bántunk!

A vanyamvezi azonban a füle botját sem mozgatta, hiába csalogattuk. Csináltam hát gyorsan egy felvételt a facsoportról, aztán odamentünk hozzá.

- Szégyelld magad, fickó! - korholta Szepi a feketét, és

már nyúlt feléje, hogy meghúzza a haját, amikor keze megállt a levegőben, s az arca hirtelen elsápadt.

- Halott! - mondta elfordulva. - Jobb, ha nem nézed meg!

Most vettem csak észre, hogy a tornacipős lábon rengeteg bogár és légy mászkál...

Sietve távolodtunk el a balvégzetű helyről, s ezúttal még Szepi sem tett javaslatot a temetésre. A vadorzók ugyanis egészen a közelben lehettek, bármely pillanatban minket is lelőhettek mérgezett nyilaikkal - hiszen kitűnő puskáink talán nagymértékben megkönnyítenék a vadászataikat.

- Ezek szerint ellopták a kocsit - vonta le Szepi a következtetést, mikor már vagy öt perce haladtunk tovább a keréknyomokon, és a visszafelé haladó elvált az ide vezetőtől. - Jambuna valószínűleg már akkor halott volt, mikor az autó elindult az oroszlános helytől. A vadorzók bizonyára lesben álltak, és mindenáron meg szerették volna kaparintani a kocsit. A slusszkulcsot azonban elvittük, s így nem tudták elindítani. Erre kilyukasztották a kerekünket, igyekezve azt a látszatot kelteni, hogy nem ember műve a defekt. Talán arra számítottak, hogy lyukas kerékkel nem tudunk elmenni, és itthagyjuk a kocsit, ők meg szépen kijavítják a kereket, és lesz egy autójuk. A tartóban lévő pótkerék nyilván elkerülte a figyelmüket, különben azt elemelték volna, és megelégednek azzal, hogy egyszerűen kibökik a kerekünket. Egyikük érthetett valamicskét az autóhoz, de arra már nem futotta az ügyességéből, hogy kulcs nélkül beindítsa a motort. Azt hiszem, a szimbának köszönhetjük, hogy nem végeztük úgy, mint Jambuna, bár az is lehet, hogy bennünket, fehéreket nem mertek volna megtámadni, miután elindítottuk a kocsit. A fehér emberek megölése mindig is „rossz dzsu-dzsu" volt a bennszülöttek között, mert az angolok kegyetlen megtorló akciókkal szoktak válaszolni az ilyesfajta cselekedetekre, és egy-

egy lemészárolt mzunguért cserébe egész csapat négert tettek el láb alól; köztük rendszerint a vétkes törzs főnökét is ... Ha véletlenül nem találod szépnek itt a tájat, most nyugodtan ballagnánk tovább, aztán törhetnénk rajta a fejünket miért hajt másfelé Jambuna. A szerencsétlen fickó rájuk lőtt, mikor megtámadták, és nincs kizárva, hogy megsebezte, vagy tán le is lőtte valamelyiket az expresszel. Talán eredetileg nem is akarták megölni, beérték volna azzal, ha engedi elvinni az autót, de Jambuna bátor akart lenni - talán egyszer életében.

- De hát mire kell nekik az autó? - értetlenkedtem. -Eddig megvoltak anélkül is? És arra nem gondolnak, hogy az autó nyomait követve eljutunk hozzájuk egy másik autóval, és szépen visszavesszük a miénket?

- Nyilván gondoltak erre is... Azt hiszem, befejezték már a „munkájukat", leölték azt a vadmennyiséget, amit akartak, és most szeretnének minél előbb továbbállni, mert ég a talaj a lábuk alatt, valami előttem ismeretlen okból... Lehet, hogy nyomukban vannak a vadőrök, rendőrök, aszkárik vagy tudom is én, kik.

Lassan elmaradtak mögöttünk az utolsó bokrok, és elmaradtak az utolsó cecék is, ahogy a nyílt mbugára értünk. Most már a vadorzóktól sem kellett tartanunk, hiszen ha le akartak volna nyilazni bennünket, azt a bozótok fedezékéből sokkal könnyebben megtehették volna, mint itt. Ennek ellenére továbbra is éberek maradtunk, bár ez egyre nehezebb lett; lábunk rogyadozott a kimerültségtől, szemünk előtt vörös karikák táncoltak. Valahol a messzeségben, túl a forró levegőtől remegni látszó mbugán, borasszuszpálmák árnyékában várt ránk a táborunk - egyelőre még hiába, hiszen legalább hat mérföld út állott előttünk. Szepi sebei még be sem gyógyultak, s én is újra érezni kezdtem a tegnap váratlanul megjavult bokámat.

- Ott, annál a fánál megpihenünk - mutatott Szepi egy körülbelül kétszáz lépésnyire álló ernyőakác felé, mely

kissé eltért az utunktól, de az egyetlen árnyékos hely volt a környéken.

- Remélhetőleg nincsenek alatta oroszlánok! - jegyeztem meg borúlátón, mert úgy emlékeztem, hogy éppen ilyen fák alatt szoktak szieszt̀ázni a rekkenő melegben.

- Hát majd elijesztjük őket - törölte meg Szepi, immár ki tudja, hányadszor, elpiszkolódott szemüvegét, és magabiztosan lépdelt előre.

A hőségtől rezgő levegőben a mimóza is imbolyogni látszott, és imbolygott a combig érő száraz fű is a fa alatt. Szinte megigézve, kábulatban mentünk a tenyérnyi árnyék felé, és azt hiszem, mindkettőnkben csak a közeli pihenés reménye tartotta a lelket.

Hirtelen panaszos üvöltés hallatszott, és a fa alatt komondor nagyságú állatok pattantak fel. Lehettek vagy húszan-huszonöten, és olyan farkaskutyára emlékeztettek, amelynek a koponyáján kerek fülek nőnek, a bundája fekete meg sárga foltokból áll, és fehér a farka vége...

Hiénakutyafalkával hozott össze bennünket a végzet! Ezek Afrika legvérengzőbb állatai, és különösen az teszi őket veszélyessé, hogy sohasem egyedül, hanem mindig falkában vadásznak. A kiszemelt állatot addig űzik hosszú lábaikkal, amíg el nem fogják, és a víz kivételével semmi sem térítheti el őket az áldozattól. Mint a vérbeli vadászok, nem is annyira a zsákmányt, mint inkább a vad űzését élvezik, és sosem törekednek arra, hogy gyorsan feldöntsék, széttépjék a prédát; inkább csak úgy futás közben hozzá-hozzákapnak, maroknyi húsdarabokat tépve ki testéből - szinte gyönyörködve az okozott szenvedésben. Természetes hát, hogy a szavannák, sztyeppék fűevői a legnagyobb félelemmel tekintenek a hiénakutyára, és jobban tartanak tőle, mint az oroszlántól, gepárdtól, melyek elől nemegyszer elmenekülhetnek. Azon a vidéken, ahol tanyáznak, sokkal vigyázóbb, éberebb a vad, mint máshol, a vadász-

nak nehezebb belopni. Így hát nem is védi vadásztörvény őket, sőt a vadásztársaságok mindenkit felkérnek, hogy lője, ahol éri a hiénakutyákat... Jót talán csak annyit lehet elmondani róluk, hogy példás a családi életük, féltő gonddal nevelik kölykeiket, és a falka öregjei valóságos „nyugdíjat" kapnak fiatalabb társaiktól, eléjük öklendezett húsdarabok formájában ...

Mi azonban szemernyit sem tudtuk értékelni a jó tulajdonságaikat, amikor a vezérállat nyomában az egész csapat felénk lódult. Talán tíz méterre lehettek csak tőlünk, amikor eldörrentek lövéseink, s bár ketten fölhemperedtek, a többi szélvészként rohant ránk.

20.

Amikor a lándzsa hegye felé zuhant, az addig mozdulatlanul fekvő fehér vadász hirtelen életre kelt. A kígyóval mit sem törődve - oly mindegy volt már, kígyó - vagy lándzsaméreg okozza-e a halálát! - villámgyorsan oldalt perdült. A lecsapódó lándzsahegy csak az ingét lyukasztotta át, s anélkül hogy a bőrét megkarcolta volna, a földbe fúródott.

Megelevenedett a fekete mamba is! Figyelmét eddig elkerülte a két vadorzó, s talán Ullmannt akarta megmarni, ám annak hirtelen mozdulása váratlanul érte, s a lecsapó lándzsa végképp megzavarta. A bot formája talán egy másik kígyóra emlékeztette, bár az is lehet, hogy nem - de bármi volt is az ok, rávetette magát, felsiklott a nyelet tartó karig, és belemart

Ordítva ugrott hátra az orvvadász, magával rántva a kígyót is, amely ismét belemart, ezúttal az arcába. A bennszülött tudta, hogy perceken belül vége van. Rekedt kiáltással fogta meg a kígyót, s nem törődve az újra és újra belevágódó fogakkal, pangája egyetlen csapásával kettészel-

te halála okozóját... Aztán artikulálatlan hangokat hallatva összerogyott.

Mindez olyan gyorsan játszódott le, hogy a másik pócser jóformán fel sem foghatta, mi történt. Annyit látott csupán, hogy a társa hátraugrik, s először azt hitte, a fehér sebezte meg - a mzungu, aki boszorkányos ügyességgel tért ki a döfés elől, s aki talpra szökkenve feléjük rántotta puskáját. A vadorzó már előbb nyílvesszőt helyezett íjára, és most gondolkodás nélkül megfeszítette a húrt, hogy ellenfelével végezzen.

- Szimama! Állj! - kiáltotta Ullmann, de már tudta, hogy elkésett, és a figyelmeztetéssel egy időben a ravaszt is meghúzta.

A golyó a szívébe hatolt az embernek, és nyomban megölte.

Ullmannon ekkor vett erőt az átélt izgalom, és puskája tusát a földre téve pihent egy keveset. Életveszélyes vadászatokon edződött idegrendszere azonban csakhamar győzedelmeskedett teste gyengeségén, és a fehér vadász magában dünnyögve látott munkához. Elsősorban letépte és eldobta ingéből azt a darabot, amelyhez a lándzsahegy hozzáért, aztán meggyőződött róla, hogy sem a kezéhez, sem az oldalához nem ragadt a halálos anyagból. Csak azután kutatta át a holttesteket - nincs-e valamelyiknél elrejtve valami, ami támpontul szolgálhat a vadorzók elleni harcban. Végül a lelőtt vandorobó tegeze aljában, bőrdarabba rejtve, talált egy papirost, különféle ábrákkal. Szemöldökét ráncolva tanulmányozta egy darabig, de nem sokra ment vele, s így a megfejtését későbbre halasztotta. Ideje volt eltűnni a kettős tragédia színhelyéről, hiszen a többi pócser a közelben lehetett, és ha hallották a lövést, akkor már bizonyosan útban vannak ide. Valószínűleg a bozót belsejében rejlik a tanyájuk, és persze minden hozzá vezető útvonalon őrszemeket helyeztek el, nehogy váratlanul meglephessék őket. A lándzsás néger is ilyen őrszem volt,

s ha nem jön az az átkozott kígyó, talán el is vezeti a vandorobót a tanyára, ő pedig kényelmesen utánuk ment volna.

Most azonban erről már szó sem lehetett; igyekeznie kellett, hogy a vadorzók ideérte előtt a szavannába érjen, s amilyen sebesen csak tudott, haladt visszafelé, tekintetével a nyomokat s az útjelzőül lenyesett ágakat kutatva.

Félúton járhatott, amikor halk neszt hallott balról.

Egy bokor mögé leguggolva rövidesen meg is pillantotta a közeledőt - ormótlan, elöltöltős puskát szorongató néger személyében.

Szakadozott kockás inget, rongyos sortnadrágot viselt a fekete, s amikor keresztezte a fehér ember nyomát, éles szemével tüstént észrevette. Lehajolt, gondosan megvizsgálta a nyomokat, majd elégedett mosolyra húzódott a szája, s a puskája kakasát felvonva, beült egy közeli bokor alá ... A terve nyilvánvaló volt: megvárni a visszatérő mzungut, és felszólítani megadásra; esetleg felszólítás nélkül eltenni láb alól, ami sokkal egyszerűbb.

Ullmann kelepcébe került.

A bokortól nem látta, csak sejtette, hol lapul a fickó, és keservesen bánta már, miért nem kiáltott rá, amíg annak nem volt a puskája felhúzva, s amíg tisztán állt előtte. Akkor azonban úgy vélte, várhat, amíg a fekete elindul a csapán, és akkor majd hátulról szólhat rá - elkerülve így a veszélyt, hogy esetleg eldurran az a rozsdás elöltöltő; márpedig az a cső nyilván szegekkel, vasdarabokkal van tele a fojtás alatt, s ha abból csak egy is eltalálja őt, hát azt nem köszönné meg... Sajnos a pócser azonban a kényelmesebb lesben állás mellett döntött, biztosra véve, hogy a mzungu ezen az úton igyekszik visszafelé, hisz máskülönben minek vágott volna jeleket a bokrok ágain.

Türelmes ember volt a vadorzó, megszokhatta nagyon a lesben állást a vadváltókon, az állatok ivóhelyeinél, óra

óra után telt el, és már dél is elmúlt, de még mindig bírta türelemmel.

Ullmann már sokkal kevésbé! Nemegyszer azon a ponton volt, hogy odakiált neki, adja meg magát, különben lelövi. Hisz az úgysem tudná, látja-e őt csakugyan a fehér, vagy csak blöfföl; és ha bevenné a blöfföt, ha előjönne feltartott kezekkel, akkor máris megnyerte az ügyet. De bevenné-e a trükköt a vadorzó?

Ez volt az, amit Ullmann nem tudott, és mert hallatlanul fontos lett volna egy eleven szemtanú - pontosabban: a banda egyik tagjának kézre kerítése -, úgy döntött, lemond a kétes kimenetelű blöffölésről. Ha ugyanis a fickó nem engedelmeskedik - bízva benne, hogy úgysem lőne rá a törvény őre, hiszen semmi rosszat nem tett -, akkor itt ülhetnek estig, amikor is a sötétség leple alatt a pócser csöndesen kereket old.

A néger végül mégis elunta a várást; nyilván úgy gondolta, másik úton távozott a fehér, vagy elfogták már régen a társai. Nagyot nyújtózva bújt elő rejtekéből, ám alig tett két lépést, kemény hang csattant mögötte szuahéli nyelven:

- Ne moccanj, mert halál fia leszel! Dobd el a fegyvert, vagy lelőlek!

A sóbálvánnyá dermedt pócser kezéből kihullott a puska, és feltartotta lassan a kezeit.

- Uszipiga, Buana Mkubva! - mondta alázattal. - Ne lőj, Nagy úr! Szegény mézkereső vagyok, nem ártok én a légynek sem.

Ullmann-nak persze beszélhetett! Rövidesen hátrakötött kézzel és lógó orral ballagott a fehér előtt a kivezető csapán, és hiába igyekezett mindenféleképpen lassítani a haladás ütemet, végül mégis kijutottak a nyíltabb szavannára, ahonnan már csak egy ugrás volt a bara-bara.

„Kis szerencsével akár egy kocsi is jöhetne, ami Buhemba felé tart!" - gondolta a fehér vadász. A sors azonban

nem volt hozzá ilyen kegyes, de végül szerencsésen megérkeztek a városkába, az alkony utolsó derengésénél.

Ullmann a Simbába vezette a foglyát, ahol elsősorban rengeteget ivott, majd evett egy keveset, és rendbe szedte magát. Aztán a vadorzó és a visszakapott löncsboksz társaságában beült a szálloda előtt türelmesen várakozó Land Roverébe, és begyújtotta a motort.

- Hová viszel, Buana Mkubva? — kérdezte a pócser.

- Ha éppen tudni akarod, Musomába - felelte a fehér vadász. - A poliszin majd elbeszélgetnek veled a barátaidról.

Egyikük sem vette észre azt az európai ruhába öltözött férfit, aki egy ház fala mellől figyelte őket, és minden szavukat hallotta. Fehér ember volt, középkorú, napbarnított bőrrel. Szivarzsebéből finom mívű, antik zsebórát vett elő, és egészen sajátságos módon tartva az ujjait, gúnyos mosolygással tanulmányozta a mutatók állását. Aztán elsietett valamerre.

21.

Minden fáradtságunk elmúlt a halálos veszélytől. Lázas sietséggel ismételtünk újabb golyókat a csőbe, és két másik hiénakutyát is sikerült lelőnünk, közöttük a vezért.

Ekkor a falka, mintha vezényszóra tenné, megtorpant, és mohón vetette rá magát a vezérre; iszonyú morgással, hör-géssel másodpercek alatt széjjeltépték. Aztán nekiestek a másik három sebesültnek, amelyek közül csak egyet sebeztünk halálra; társaik vadállati kegyetlenséggel végeztek velük is, majd ismét felénk fordították a figyelmüket.

A lélegzetvételnyi szünetet kihasználva, lázas sietséggel pótoltuk a fegyverünkből hiányzó golyókat, és az újra támadókat hiánytalan tárakkal fogadtak.

A hiénakutyák harci kedve most már kissé alábbhagyott; nyilván hozzájárult ehhez, hogy társaik húsával el-

verték éhüket, s az nem űzte őket olyan parancsolón, hogy bőrüket vigyék a vásárra néhány ízletes falatért. Ketten - hárman nem is támadtak ellenünk, hanem mohón rágták tovább széttépett társaik csontjait.

Lövést lövés után adtunk le a vérszomjasán kaffogó, vicsorgó fenevadakra, és elégedetten állapítottam meg, hogy minden golyóm harcképtelenné tett egyet közülük.

Még legalább tíz kutya acsarkodott ránk pár lépés távolságról, amikor fegyverünk tára ismét kiürült. Most azonban nem volt idő az újratöltésükre, így hát választhattunk a biztos halál vagy a férfias küzdelem között, s mi az utóbbi mellett döntve marokra kaptuk az átforrósodott puskacsöveket, és hatalmas csapásokat mértünk a ránk ugrók fejére.

A küzdelem kimenetele persze nem lehetett kétséges, és csupán rövid ideig verhettük így vissza a rohamot, amikor hirtelen felhangzott egy autóduda, és a legszélső kutyákat legázolta egy érkező Land Hover,

Ullmann két méterről sörétes puskával lőtt a kutyák közé, mire három fekve maradt, néhányan pedig a lábukat húzva, vonítva igyekeztek távolodni. Miután a másik csövet is kilőtte, ledobta a puskát, és a könnyű, 7 mm-es Holland-Hollandjával egymás után öt kutyát lőtt agyon; aztán újratöltött.

A harcnak vége volt, az épségben maradt vagy könnyebben sérült kutyák riadtan menekültek; Ullmann azonban vérszemet kapott, beparancsolt minket a kocsiba, és máris felbőgette a motort.

- Végezzünk velük! - bömbölte, s fél kézzel vezetve a kocsit, fél kézzel lődözte a hiénakutyákat; ekkor tapasztaltam először, milyen praktikus, ha az autó jobb oldalán van a kormánykerék, és történetesem nem balkezes a vezető. Természetesen mi is tüzeltünk, mint a parancsolat, és csak akkor hagytuk abba az akciót, amikor se közel, se távol nem volt élő kutya.

Thank you very much! - lihegte Szepi őszinte hálával. -Éppen a legjobbkor érkezett!

- Átkozott dögök! - csikorgatta a fogait Ullmann, és hirtelen lefékezett egy súlyosan sebesült, de még mozgó kutya mellett. Egy ugrással kinn termett a kocsiból, és vadászkését az állat torkába szúrva, végzett vele. - Fúj, de büdösek!... Hát Jambuna hol van?Ővele elbántak?

Megtörölte véres tőrét egy száraz fűcsomóban, majd előhúzott a kocsiból egy üveg Johnnie Walker-t, és nagyot kortyolt a barnásvörös folyadékból. Aztán minket is megkínált.

- Jambunát a vadorzók ölték meg - közölte vele Szepi, és letelepedtünk a fa árnyékában, hogy kissé kifújjuk magunkat. Ullmann-nál szerencsére volt egy kulacs víz is meg némi marhakonzerv a löncsbokszban, s miközben igazi farkasétvággyal ettünk, ittunk, és bekötöztük a harcban kapott - szerencsére jelentéktelen - sebeinket, röviden elmeséltük neki a történteket.

- Gyilkos gazemberek ezek a pócserok! - sziszegte mélységes gyűlölettel. - Nekem is volt velük egy kisebb kalandom, azért is késtem a visszatéréssel... Na, menjünk! Temessük el a szegény Jambunát; közben majd elmondom.

Autóval egykettőre odaértünk a helyhez, ahol a fiú holtteste volt. Mivel felülről az ágak eltakarták, nem akadtak rá még a keselyűk, és nem hívták fel rá a kóborló hiénák figyelmét. Az egyik bokor mellett sírt ástunk a kocsin lévő ásóval - jó mélyre, nehogy a vadak kikaparják -, a sír tetejére pedig felhalmoztuk az összes követ, amit a környéken találtunk.

Aztán kalaplevéve álltunk kicsit a halom mellett, és azt hiszem, mindegyikünk elgondolkozott az élet értelmén meg a halálon, amely előbb-utóbb mindenkiért eljön, s amelyben csak az a jó, hogy nem tudja az ember, mikor kerül sorra. Az emberi optimizmus szerencsére határtalan, és biztosra veszem, mindhárman úgy éreztük, hosszú-

hosszú évek állnak még előttünk, és ha nem is éppen aggkori végelgyengülésben, mások segítségére utalt, ágyban sínylődő betegként szándékoztuk befejezni életünket, azért még jó néhány évtizedre számítottunk.

Nyomott hangulatban szálltunk a kocsiba, és közepes iramban indultunk el a tábor felé.

- Na és mi történt azután, hogy Buhembából elvitte a vadorzót? - tettem fel a kérdést, mert Ullmann eddig jutott az események elbeszélésében.

- Sötét volt már, mikor elindultunk - folytatta. - A pócser a hátulsó ülésen ült, jól megkötözve, és persze hozzáerősítve a kocsihoz is, nehogy eszébe jusson valami butaságot csinálni útközben. Fütyörészve, aránylag vidáman vezettem, teljesen lekötött az út figyelése. Hébe-hóba szóltam a fickónak, de az meg se mukkant, bármit kérdeztem, és végül abba is hagytam a hiábavaló próbálkozást. Az út később még rosszabb lett, mint az elején volt, és már előre örültem, hogy Buszegwénél rátérhetek majd a széles országútra, amely szintén földút, de rendszeresen gondoskodnak a karbantartásáról. Egyszerre csak tüzet pillantottam meg pár száz méternyire tőlem. A bara-barán égett, és gyorsan haladtam feléje. Már messziről láttam, hogy két bennszülött áll a tűz mellett, és bőszen integetnek. Fegyver nem volt a kezükben, de az óvatosság még soha nem ártott senkinek, így hát fél kézzel fogtam a kormányt, és a puskát az ablakon kidugva rájuk irányoztam.

- Mi van? - kérdeztem szuahéli nyelven. - Mit kerestek itt az éjszakában? - Félünk hazamenni, buana! - felelte egyikük. - Tojást és gombát gyűjtöttünk a póriban, de egy bivalycsapat megkergetett minket, és fenn voltunk egy fán egész mostanáig. A bivalyok ugyan elmentek alkonyatkor, de mi mégsem mertünk lejönni, hogy hazatérjünk otthonunkba, mert féltünk, hogy visszajönnek a mbogók, vagy a szimbák karma közé jutunk. Akkor merészkedtünk csak le, amikor láttuk

a kocsid lámpáját Gyorsan tüzet gyújtottunk hát, hogy idejében észrevegyél minket, és elvihess magaddal Buszegwébe.

Mindez elég hihetően hangzott, de mégis volt valami, ami nem tetszett nekem, mintha egy hang azt súgta volna, hogy vigyázzak, nincs rendben a dolog.

Végül rájöttem, mi volt az! A feketék azt mondták, akkor gyújtottak tüzet, mikor látták, hogy közeledem. Igaz, nem jöttem túl gyorsan, de arra mégis kevés lett volna az idejük, hogy a fáról lemásszanak, rőzsét szedjenek a sötétben, meggyújtsák, és az akkora lánggal égjen, hogy én már messziről észrevegyem. Márpedig észrevettem, és ez azt jelentette, hogy régebben égett a tűz; vagyis hazudnak a fickók!

A hazugságnak pedig egyetlen okát abban láttam, hogy nagyon is jól tudták, jön erre egy kocsi. Mivel azonban a legritkább esetben hajt valaki erre éjjel autóval, azt kellett hinnem, hogy éppen énrám vártak.

Mire idáig értem a gondolataimmal, a két ember már óvatosan ellépett egymástól, és egyikük át akart kerülni a kocsi túlsó oldalára.

- Állj! - dörrentem rájuk magasabbra rántva a puskámat. - Egy lépést se tovább, mert lövök!

Nyomban kővé merevedtek, s abból, ahogy egymásra villant a tekintetük, láttam: tudják, hogy nem sikerült a csel, nem szállhatnak be hozzám, mert valamivel elárulták magukat. Természetesen vadorzók voltak, és azzal a céllal állítottak meg, hogy a társukat kiszabadítsák, esetleg átküldjenek engem is a másvilágra.

Pillanatnyi tétovázás nélkül ütközésig nyomtam a gázpedált, s a két négernek arra jutott csak ideje, hogy életét mentve elugorjon a nekilóduló Rover elől. Egy másodperccel később már el is viharzottam a lobogó tűz fölött.

Aztán gyors egymásutánban néhány koppanást hallot-

tam; valami elsüvített a fejem fölött, majd rettentő nyögés tört fel a megkötözött pócser torkából. Ámde nem értem rá megnézni, mi baja, mert bármely pillanatban elérhetett a végzet, így hát amilyen sebesen bírta a motor, továbbrobogtam az úton.

Szerencsére a fekete bőrű útonállók korántsem voltak járatosak ebben a mesterségben, és olyan biztosra vették, sikerül a kitervezett mesével elérni céljukat, hogy nem emeltek torlaszt a tűz túloldalán. Persze többen voltak, nemcsak az a kettő, aki beszélt velem, ám a többiek az út menti bozótban lapultak, s lövésre kész nyíllal várták a fejleményeket. Amikor aztán látták, hogy nem dőltem be nekik, kilőtték rám az összes nyilukat, és csak a gondviselésnek meg a saját gyorsaságomnak köszönhettem, hogy nem hagytam ott a fogamat... A foglyomat azonban eltalálták; a nyakába fúródott a mérgezett nyílhegy, s amikor kicsivel később ránéztem, már meghalt.

Több incidensem ezután nem akadt, és szerencsésen leadhattam a holttestet a musomai poliszin. Amit tudtam, ott rögtön elmondtam az ügyeletes tisztnek, majd egy kényelmes zárkában töltöttem az éjjelt, és másnap délelőtt, a szükséges formaságok elintézése után indultam vissza. A táborban Elimu közölte, hogy maguk vadásznak, amit én nagyon is megértek, és köszönöm a nyilatkozatot, amelyben felmentenek a felelősség alól. Gyorsan megtöltöttem a kulacsomat - mintha éreztem volna, hogy szükségük lesz rá -, beraktam néhány puskát a kocsiba, aztán elindultam a nyomaikon ... És mint a tények igazolják, a legjobbkor érkeztem ...

Ullmann elhallgatott, mi pedig újra kifejeztük hálánkat a remekül időzített felbukkanásáért.

- És most mit szándékszik tenni? - kérdezte a barátom.

- A többi nem az én dolgom - vont vállat a fehér vadász. - Mi folytatjuk a szafárit, ha még nem ment el tőle a kedvük. Persze elköltözhetünk egy másik táborba is, pél-

dául Nabererába, de ott nem lőhetünk oroszlánt, mert ötéves tilalom van rá.

- Szó sem lehet róla, hogy lemondjak erről a fekete sörényesről! - jelentette ki Szepi határozottan. - Amíg meg nem lövöm, sehova sem megyünk innen! És különben is! Ezek a csirkefogók ellopták a lórit, amiért én tartozom felelősséggel, az Elimunak adott nyilatkozatom alapján," Ha az autó nem lesz meg, akkor kifizethetem az árát, igaz?

- Könnyen lehet - vélte a white hunter. - Nekem meg a kitűnően lövő 350-esem volt a kocsin. Azt biztosan magukkal vitték a nyomorultak!

- Meg az oryxfejemet is! - kontrázott Szepi. - Azt hiszem, hadat kell üzennünk a pocsereknek, és visszavenni tőlük, ami jogosan a miénk!

- Kevesen vagyunk mi egy ilyen feladathoz - dörmögte Ullmann. - De ha az illetékesek intézkednek, ha nem akasztják szegre, amit Musomából üzentem nekik rádiótelefonon, akkor néhány nap múlva megérkezhetnek a segédcsapatok, és a környék átfésülésével együtt az ellopott javaink is megkerülhetnek... Persze lehet, hogy más dolguk van éppen; Tanganyika nagy, és a vadorzás mindenütt virágzik.

- Azt a kis papirost, amit a vadorzónál talált, meg tudták fejteni a rendőrségen? - kíváncsiskodtam.

- Ó, arról egészen megfeledkeztem! - ismerte be. - De amúgy sem hiszem, hogy azok okosabbak lennének, mint én, és ki tudtak volna sütni belőle valamit... Tessék, nézzék meg!

Kéttenyérnyi, gyűrött papírt húzott elő a szivarzsebéből, és Szepinek nyújtotta.

22.

Barátom homlokát ráncolva szemlélgette a papírlapot, majd rövid tanulmányozás után átadta nekem.

- Valami irkafirka csupán. Talán egy gyermekrajz. Majd a szakember megmondja.

A „szakember" természetesen én voltam, a magyar-történelem-rajz szakos tanár, és nyomban láttam, hogy az ábrákat nem gyerekkéz készítette, noha első pillantásra valóban gyermetegnek látszottak. A nehézkes, agyonkínzott vonalakból azonban hiányzott a gyermeki könnyedség. Egy kisgyermek, ha ceruzát kap a kezébe, sohasem törekszik rá, hogy élethűen ábrázolja, amit le akar rajzolni. Nem nagyon igyekszik a már egyszer meghúzott vonalon változtatni, hanem inkább belelátja művébe, amit ábrázolni akart. A felnőttben viszont él a vágy - akár hiúságból, akár pontosságra való törekvésből -, hogy a lehető legjobban hasonlítson a rajz, és ez számtalan javításra ösztönzi, ha nincs meg nála a szükséges rajztudás. A papíron lévő rajzok afrikai állatok agyongyötört, hitvány képmásai voltak, amelyeket a rajzoló ceruzájának mind erősebb rányomásával igyekezett minél élethűbben ábrázolni. Az egymásra huzigált vonalakkal aztán épp az ellenkező hatást érte el, és csak hosszas szemlélődés után tudtam felismerni őket. Az utolsó rajznál azonban megakadtam, mert sehogy sem jutott az eszembe olyan élőlény, amilyent a rajz mutatott Még a leginkább valami őshüllőre, növényevő brontoszauruszra vagy ilyesfélére hasonlított. A dinoszauruszok azonban kihaltak, így hát ennek az állatnak semmi keresnivalója sem lehetett a ma élő állatok képe közt. - Ezek egy felnőtt ember rajzai - közöltem vizsgálódásom eredményét. - Az első rajz orrszarvút ábrázol, a második elefántot, a harmadik gepárdot vagy leopárdot, a negyedik valószínűleg oroszlánt, s a többi is valamilyen is-

mert állat, zebra meg antilopok. Csak az utolsó rajz olyan, mintha egy régen kipusztult állat lenne.

- Milyen régen pusztult ki? - érdeklődött Ullmann. - Ha nem túl régen, akkor esetleg élhet még a népek emlékezetében.

- Sok millió éve - feleltem. - Akkor még nem is éltek emberek a földön ... A rajzokat egyébként valami fontos célzattal készítették, s hogy mennyire fontos, azt az a tény is bizonyítja, hogy a vandorobó a tegezébe rejtve hordozta magánál. Talán valami üzenetféle, egyfajta afrikai képírással ...

- Nem lehetetlen - mondta Szepi -, hogy a papír egy lista, amely az elejtésre szánt állatokat mutatja be a nyilvánvalóan írástudatlan vadorzóknak. Talán a felvásárlótól származik, aki csak szigorúan azt veszi át, amit tőle is átvesznek a megrendelők. Az a sok, fel nem használt állati tetem, amit találtunk, talán nem is azért feküdt haszontalanul, mert nem találták meg a vadorzók. Hiszen legtöbbjükön nem volt rajta a hurok, ami megölte. Valószínűleg nem szerepeltek ezen a listán, s így a pócserek sem foglalkoztak velük; csupán a hurkot vették le nyakukról, mert azt ismét felhasználhatták.

- Elképzelhető - bólogatott Ullmann. - De akkor hogyan kerül ide az ősállat?

- Nem ősállat! - hahotázott Szepi, visszanyerve szokásos jókedvét. - A barátomat kissé elragadta a művészi fantázia. A legvalószínűbbnek tartom, hogy zsiráf akar lenni, csak hát a rajzoló nem egészen ura a mesterségnek, így egy kicsit furcsára sikerült.

- Ez csakugyan lehetséges - láttam be én is elszontyolodva, hogy olyan hétköznapi állat, mint a jámbor zsiráf kedvéért le kell mondanom egy ősállatról. Az lett volna csak az igazi szenzáció, ha sikerül felfedeznünk egy már kihaltnak hitt állatfaj eleven példányát! Vagy egy eddig még teljesen ismeretlen új állatot!... Végtére ez nem is

olyan elképzelhetetlen, hisz Afrikában még ma is vannak feltáratlan részek: őserdők mélyén, járhatatlan mocsarakban, hozzáférhetetlen, sziklás hegyormokon. A törpe-vízilovat csak 1894-ben fedezték fel Libériában, a zsiráf küllemű okapit pedig még később, 1901-ben a Kongó erdeiben. Hej, ha én egy újfajta állatot lencsevégre kaphatnék!

Még egyszer gondosan megszemléltem az ábrákat, s egyre valószínűtlenebbnek tartottam, hogy az a bizonyos rajz: zsiráf. Volt egyébként még néhány érthetetlen vonal és pont is a papíron, de azok nem ábrázoltak semmit, és talán csak a ceruzahegy próbálgatásától eredtek. Visszaadtam Ullmann-nak a papírt, amit az hanyag mozdulattal gyűrt be a zsebébe, és már fel is tűntek előttünk a tábort szegélyező nyúlánk borasszuszpálmák.

Embereink hangos örömrivalgással üdvözöltek - nyilván annak örültek, hogy ismét együtt vagyunk mindnyájan -, csak a lórit hiányolták. Amikor aztán azt is megtudták, hová lett Jambuna, egyszeriben elment a jókedvük, és aznap már nem is tért vissza. Csendben folyt le a vacsora, a feketék halkan pusmogtak tüzüknél, és tétova mozdulatokkal rakták szájukba a közös tálból kimarkolt posót. Közbe-közbe felénk pillantottak, s az volt az érzésem, rólunk is szó esik.

Sokáig ültünk még az asztalnál, miután elvitték az edényeket, és Ullmann is bement a sátrába, ahová kisvártatva Mutinda és Elimu követték; nem tudtuk, miről tárgyalnak odabent, de nem is nagyon érdekelt bennünket, és Szepi különleges gonddal igazgatta el szipkájában a vacsora után elmaradhatatlan Kossuthot. Halk zúgással égett az Aladdinlámpa, s a kezünkben tartott leveles ágak szelíd zizegéssel hajtották el közelünkből a vérszomjas ,,dudu"-kat: legyeket, szúnyogokat.

- Nagyon leverte őket Jambuna halála - jegyeztem meg elviselhetetlenül hosszúnak tűnő hallgatás után. - Talán ezért is minket okolnak. Talán úgy vélik, a le nem köpött

kígyófej az oka társuk halálának ... Bár az is lehet, hogy egyszerűen csak félnek a vadorzóktól.

- Kellemetlen ügy — vélte gondterhelten a barátom, és nem lehetett tudni, a kígyóra vagy a vadorzókra érti; esetleg mindkettőre. - A pócserek sokkal veszélyesebb népség, mint gondolnánk ... Ezek nem olyanok, mint a hazai hegyekben mászkáló rabsicok, akik korommal felismerhetetlenné kent arccal kergetik a zergéket, őzeket, és a vadőr megpillantásakor eliszkolnak. Azt hiszem, itt csakugyan nem számíthatnánk kíméletre, ha összeakadnánk velük! Ezek az emberek olyan primitív körülmények között élnek, hogy számukra a vadászat talán az egyedüli megélhetési forrást jelenti.

- Úgy érted, éhen pusztulnának, ha nem foglalkoznának orvvadászattal? - hökkentem meg, mert ennyire még nem is gondoltam bele a dologba.

- Nincs kizárva - felelte lassan. - Ha az állatcsordák vagy a szárazság tönkreteszik a sambáikat, mehetnek gyűjtögetni az erdőbe, ha van mit. Errefelé óriási nagy a munkanélküliség, hisz kicsi az ipar, fejletlen a mezőgazdaság, és ha nem is vadásznának, hát nem tudom, miből vennének húst a nincstelenek.

- Ej, nem erről van szó itt! - világosítottam fel. - Az a pár vad, amit a megélhetésükért ejtenek el, nyilván töredékét sem teszi ki annak az óriási mennyiségnek, amit a szarváért, bőréért, agyaráért tesznek el láb alól.

- Az lehet, de ne felejtsd el, hogy nekik nincsenek jégszekrényeik, és nem tudják eltenni azt a rengeteg húst, amit egy elefánt szolgáltat. Ha azonban van pénzük, bármikor vehetnek a falusi vegyesboltban, a dukában meg a városi üzletekben. És azt is vedd figyelembe, hogy ők egy orrszarvú-pembéért csak töredékét kapják annak az összegnek, amit a kereskedő zsebel be érte!

- Ezek szerint te véded az orvvadászokat? – kérdeztem

hökkenten. - Talán jogos önvédelemből ölték meg Jam-hinát és lopták el a teherautónkat?

- Azt nem mondtam - felelte. - Csak próbálom megmagyarázni magamnak, mi lehet az oka tetteiknek. Végtére is a vadorzók mindnyájan vadászok, és a vadászok is emberek, nem igaz?

- De igaz - feleltem. - Csakhogy, aki embert öl, az nem vadász, hanem gyilkos!

- Ebben viszont neked van igazad - bólintott.

Ekkor hangos jajkiáltás szállt a levegőbe a feketék tábortüze felől, és rémülten pattantunk fel, mert azt hittük, baj történt. Az emberek azonban nyugodtan ültek a helyükön, s az első kiáltóhoz csatlakozott a második, harmadik, negyedik - míg végül kórusban jajgattak, kiáltoztak mind, elnyújtott, panaszos hangon.

- Jambunát gyászolják - lépett mellénk Ullmann valahonnan. - Ez a halotti ének, a kilió. Majd ha elfáradtak, abbahagyják. Good night, én megyek aludni! ... Holnap aztán megkeressük azt a vándorló kedvű szimbát, és szépen leterítjük. Ami pedig a pócsereket illeti, hát ... fehér emberre nem szívesen lőnek.

Megbökte ujjával a sapkaellenzőjét, és beballagott a sátrába.

Lefekvés előtt még „leápoltam" barátom szépen gyógyuló tüskesebeit, megújítottuk a kötéseket azon a pár felületes kutyaharapáson, amiket a közelharcban szereztünk, és reméltük, hogy nem mérgesednek el a sérülések. Aztán bevettük szokásos adagunkat a Resochin nevű, rendkívül keserű, malária elleni gyógyszerből; gyári utasítás szerint naponként kellett volna szedni, de mi jobban bíztunk idegenbe szakadt hazánkfia, az Arushában élő híres Sáska doktor orvostudományában, és csak egyet vettünk be hetenként. No, de nem is kaptuk meg a maláriát, és ebből is látszik, milyen ügyes orvos Laci bácsi.

A kilió hangjai végül álomba ringattak mindkettőnket,

és bizonyára aludtunk volna reggelig, ha az éjszaka közepén nem ébreszt fel valami rettentő sikítás, amelybe rémisztő morgás, állati bömbölés keveredett.

- Szimba! Szimba ya seitáni! - hallatszott a rémült kiáltozás. - Elviszi Mózest az oroszlán!

Kapkodva igyekeztem kikecmeregni a moszkitóháló alól, és amikor tapogató ujjaim ráakadtak végre a Hunter Lan-tern kapcsolójára, s a lámpa kigyulladt, elszörnyedve láttam, hogy a sátor bejárati része egy nagy testtől hirtelen benyomódik.

Ugyanakkor rémisztő bömbölés hallatszott odakint, és semmi kétség sem lehetett afelől, hogy egy oroszlán igyekszik behatolni hozzánk!

- Mein Gewehr! - motyogta Szepi, álmából riadva. -Hol van a fegyverem?

A puskák azonban Ullmann sátrában voltak - láncra fűzve.

23.

Már az első naptól kezdve minden este „eltulajdonították" Szepi puskáit, ám ezt olyan ügyesen csinálták, hogy három napba is beletelt, amíg barátom rájött a dologra. Esténként egy fekete szokta tisztogatni, gondozni puskáit a sátrunk mellé rakott ponyván, és rendszerint olyankor fejezte be a ténykedést, amikor nem ügyeltünk rá. Olykor még a sátrunkba is betért - azt a látszatot keltve, mintha puskát hozna, vinne -, de úgy látszik, inkább vitte, mint hozta őket. A véletlennek köszönhető, hogy Szepi egyik este meg akart nézni valamit a „mindent lövő", 375-ös winchesterén, de hiába keresett, kutatott, egyik puska sem volt a sátorban. Természetesen nyomban Ullmannhoz sietett, felrázta álmából, és fojtott hangon tudatta vele az esetet - attól tartva, hogy a feketék merényletet terveznek ellenünk. A fehér vadász azonban megnyugtatta, szó sincs ilyesmiről,

és mindjárt meg is mutatta a hiányzó puskákat - szépen láncra fűzve, lelakatolva az ágya alatt.

- Felsőbb utasítás! - közölte sajnálkozó mosollyal. - Lehetőség szerint kerülnünk kell mindent, ami kísértésbe hozhatná a boyainkat ... Kenyában páncélszekrényben kell tartani a puskákat, és ha valakinek pisztolya van, azt köteles mindig magával hordani, nehogy avatatlan kezekbe kerüljön ... Aludjon nyugodtan, Mr. Hidi, reggel épségben Visszakapja őket! A fegyverek azóta is minden este Ullmannhoz kerültek, és most védtelenül álltunk a sátrunknak feszülő oroszlánnal szemben.

„Mi a csudát keresek itt Afrikában?! - hasított belém a gondolat, mintha ez lett volna a legalkalmasabb időpont a kérdés megvitatására. - Kellett nekem idejönnöm néhány fotó miatt? Kellett nekem összeveszni ezért Ildikóval, a menyasszonyommal, hogy elhagyom a nyári szünidőben egy teljes hónapra? ... És vajon ki lesz helyettem a tanársegéd, ha én itt elpatkolok? ... Feleslegesen szenvedtem el a védőoltásokat is, hiszen úgy néz ki, sem tífuszt, sem sárgalázat nem kaphatok meg már..."

A befűzött sátorajtó már csaknem széjjelrepedt, és Szepire pillantva láttam, hogy ő is kimeredt szemekkel figyeli a közeledő halált. A szimba azonban egyre késlekedett, majd egyszerre csak megszűnt a sátornak feszülő nyomás, az állat dühös hörrenéssel elugrott, és néhány másodperccel később Ullmann tépte fel viharos gyorsasággal a bejáratot.

- Come on! - szólt, egy-egy puskát dobva felénk, azzal már el is tűnt előlünk.

A sűrű homályban mindenütt emberek mozogtak; többen a kihunyni készülő tüzet élesztgették, s a fellobbanó lángok holtra rémült, fekete arcokra estek.

- Gyerünk! - ordította Ullmann a bozótba rohanva. -*There he goes, the beast!* Ott megy a vadállat!

Gondolkozás nélkül rohantunk utána, kétségbeesetten ügyelve rá, hogy el ne veszítsük szem elől a holdfénytől ezüstös alakját.

- Esztelenség, amit Ullmann csinál! - zihálta Szepi, kikerülve egy ujjnyi tüskékkel ellátott bokrot. - Ebben a sötétségben minden előny az oroszlán mellett van!

A fehér vadász azonban futott, mint a szél, s mi kötelességünknek éreztük loholni mögötte, noha nem láttuk értelmét. Szerencsére nem tartott sokáig ez az őrült hajsza, mert egy bokor mögül kikanyarodva csaknem megbotlottunk a térdelő Ullmannban.

- Megállhatnak! - zihálta sípoló tüdővel. - Vége a fiúnak, hiába rohantunk utána ... Most vettem csak észre, hogy egy mozdulatlan test fekszik a földön - egy néger férfi teste, iszonyú sebekkel...

- Mózes, a segédfundi - szólt csendesen Ullmann. - Azt hittem, sikerül élve kimenteni a szimba karma közül, de sajnos tévedtem. Már akkor halott volt, amikor a táborból kihurcolta.

- De hát hogyan történhetett? - dadogtam, nehezen lökve ki a szavakat a számból. - A feketék egész éjjel táplálni szokták a tüzüket, s ha valaki felébred, az mindig vet rá néhány fadarabot. A végzet úgy akarta, hogy most erre a fiúra kerüljön a sor; amikor kibújt a sátorból, a szimba elkapta, és nyomban végzett vele. Csupán egyetlen kiáltásra futotta idejéből. Ha nem kiált, még most is nyugodtan aludnánk, és csak reggel szerzünk tudomást a történtekről.

Kurjantott egy nagyot a tábor felé, hogy jöjjenek, vigyék a holttestet, ám a boyainknak eszükbe sem jutott, hogy nekivágjanak a sötét bushnak, ahol lesben állhatott az oroszlán, és ebben tökéletesen igazuk is volt. Ezt rövidesen Ullmann is belátta, így hát nem maradt más hátra, mint megragadnunk a szerencsétlen néger végtagjait, és elindulni vele. Iszonyúan nehéz volt a halott, a moszkitók

pedig siettek kihasználni a lehetőséget, és valósággal ellepték meztelen testünket, ahonnan nem űzhettük el őket szabad kéz hiányában. De nemcsak a moszkitók figyeltek föl ránk, hanem a hiénák is, és néhányszor közvetlen közelünkben hangzott fel eszelős kacagásuk.

Egyszer pedig halk mordulás ért el a fülünkhöz, mire Ullmann még jobban igyekezett gyorsítani haladásunk ütemét. „Nem lenne jobb itthagyni a fiút a sötétben? - fordult meg bennem a gondolat. - Aztán kicsit később visszaóvakodnánk, és talán sikerülne lelőni a halotthoz visszatérő oroszlánt, hiszen biztos itt van a környéken, és azért ölte meg a négert, hogy megegye. Ha megfosztjuk vacsorájától, talán újabb támadással próbálkozik, és annak megint áldozatul esik valaki... Szegény Mózesnek már úgyis mindegy, mi történik vele..." Elismerem, nem éppen keresztényi gondolatok voltak ezek, de a józan ész diktálta, s ha volt is benne kivetnivaló, úgy véltem, ez a megoldás mindenkinek a javára szolgálna. Mindazonáltal tartottam tőle, hogy Szepi és Ullmann nem helyeselné, így hát bölcsen hallgattam, elkerülve az esetleges szemrehányásokat; azonkívül ők sokkal illetékesebbek voltak annak eldöntésében, mi a helyes cselekedet ilyen esetben ...

Mire a táborba érkeztünk, a feketék már óriássá növelték a tüzet, s olyan közel kuporogtak hozzá, hogy csaknem megégette ébenfekete bőrüket.

A bátor Mutinda puskával a kezében vigyázott rájuk, de azért ő is megörült, hogy visszajöttünk, öröme azonban lelohadt, mihelyt a halott Mózest megpillantotta.

- Sauri ya mungu! - motyogta. - Isten akarata!

Kimondhatatlanul jólesett most a hűtőszekrényből elővett Tembo sör, s miután az első üveggel elfogyasztottuk, és magunkra vettünk némi ruhaneműt, ismét a jövőre gondoltunk.

- Holnap lelövöm a szimbát! - fogadkozott Ullmann. –

A feketék szerint fekete sörényes, fehér tinccsel a homloka tájékán. Én azonban a tincset nem láttam oldalról...

- Az én oroszlánom! — pattant föl Szepi. — Szó sem lehet róla, hogy átengedjem másnak az első lövés jogát!

- All right! - mondta Ullmann rövid szünet után. - Az elsőt maga lövi, de a másodikat én, rögtön az első után.

Újabb üveg söröket bontottunk, majd letelepedtünk *az* ebédlősátorban lévő asztalhoz, ahol a mpisi időközban meggyújtotta az Aladdin-lámpát. Igazság szerint nem is volt szükség a lámpára, mert a tábortűz toronymagas lánggal égett, s rőt fényével messzire bevilágította a busht. A körötte kuporgó bennszülöttek borotvaéles pangákat, sarló formájú bambákat szorítva kezükben, tekintetükkel állhatatosan figyelték a környéket, nehogy észrevétlenül meglepjen bennünket az éhes oroszlán.

Szemek villogtak a bozótban is - hiénák szemei meg néhány kisebb szempár, közelebb a földhöz: nyilván sakáloké. Egyszer-egyszer mintha zöldesen foszforeszkáló, hatalmas szemeket is észrevettem volna, de az is lehet, hogy csupán a képzeletem űzött velem tréfát.

- Átkozott dögevők! - adtam a mérgeset, jót húzva a sörből. - Még szerencse, hogy ilyen borzasztóan gyávák, különben ugyancsak meggyűlne a bajunk velük! ... Ügy tudom, a hiénák állkapcsa erősebb, mint az oroszláné!

- Bizonyára így van - bólogatott Ullmann. - De korántsem mindig gyávák a fiszik. Talán az egyetlen ok, amiért nem támadják meg az embereket az, hogy azok nem félnek tőlük egy csöppet sem. - Ezt nem értem - feleltem őszintén, és Szepi is csodálkozva vonta fel a szemöldökét. - *Well, you know* - magyarázta Ullmann -, az állatok megérzik, ha valaki fél tőlük, de azt is megérzik, ha nem fél valaki. S ha az ember nem fél, úgy vélhetik, megvan rá az oka, vagyis erősebb őnáluk, ezért bölcs megfontolás-

ból félre is húzódnak az ember útjából. Gyermeket viszont már nemegyszer raboltak, és a gyermek igenis fél tőlük.

- Ez csak feltevés - legyintett Szepi. - Undok dögevők, örökös potyalesők ezek, s bár tagadhatatlan, hogy fontos szerepük van a környék tisztántartásában, azért mégis alávalóbbak, mint az oroszlán, a leopárd, a gepárd, a vadmacska ...

Ullmann gunyorosan elhúzta a száját.

- Maga úgy beszél most, mint a legtöbb ember, aki olvasott egyet-mást a hiénákról. Én azonban a saját szememmel láttam, hogy egy csapat hiéna kitartóan üldözött egy zebrát a Serengetin, és szabályosan elkapták, széttépték a végén ... És tudják, mi a dolog csattanója? Az, hogy nem ehettek meg nyugodtan jogos zsákmányukat, mert előkerült valahonnan két hatalmas hím oroszlán, és bősz ordítással nekik rohant. A szimbákkal persze nem vehették fel a harcot, így hát elhúzódtak kissé a zebrától, és a földre kuporodva nézték, hogyan eszik meg a magas uraságok a „dögöt", a mások tulajdonát. Egy *game warden* ismerősöm pedig azt állítja, hogy a fiszik szabályos falkákban vándorolnak, melyek ha szükséges, véres harcokban védik meg a saját vadászterületüket! ... Na, mit szólnak mindehhez? - A tudományos világ mit szól hozzá? - firtatta Szepi tamáskodva, én azonban úgy éreztem, igazat mond a white hunter, hiszen semmi oka sincs rá, hogy füllentsen.

- Fütyülök a tudományos világra! - felelt Ullmann vállat vonva, és szájához emelte a sörösüveget.

E pillanatban távoli kiáltás hasított az éjszakába!

A tűz körül kuporgó feketék úgy pattantak fel, mintha rugó lökné őket, és persze mi is felugrottunk; Ullmann-nak orrán, száján folyt kifelé a félrecsúszott ital, s fuldokló köhögés rázta egész testét.

- *Was ist das?* - hebegte Szepi. - Ein Mensch? Ember volt?

Én gépiesen ütögettem a fehér vadász hátát, hogy meg ne fulladjon, s amikor visszanyerte hangját, nagyot kiáltott:

- Mutinda! Elimu!... Hiányzik valaki az embereink közül?

- Senki, buana Néne! - felelte a vakamba, miután gyorsan számba vette az embereket. - Nem közülünk való ember van veszélyben.

- Akkor rendben . . . Halálsikoly volt szerinted is?

- Ndiyo, buana! Valakit elkapott a szimba, de nem közülünk valót...

- Most hét óra van - nézett órájára a fehér vadász. - Még egy jót alhattok, aztán tíz-harminckor szokás szerint kelünk, és megkeressük a szimbát meg az áldozat maradványait. Az emberért most már úgysem tehetnénk semmit, és a sötétben a szimbát se találnánk - tette hozzá magyarázólag felénk fordulva.

Én is az órámra néztem, melyet a helybeliek minden biztatása ellenére sem állítottam át a kelet-afrikai időszámításra, s emiatt néha vitáink támadtak Szepivel, aki lelkiismeretesen elcsavarta a mutatókat már megérkezésünk napján. Ennek következtében aztán nem is tudta soha, hány óra van, mihez tartsa magát. A helyzet ugyanis az, hogy itt - előttem ismeretlen okból - úgy mérik az időt, hogy reggel hatkor van éjfél, vagyis nulla óra, hétkor egy óra, délben pedig hat; este hatkor aztán tizenkettő és este hétkor: éjjeli egy óra ...

- Kit ölhetett meg a szimba? - találgatta Szepi. - Talán vándor járt a közelünkben, akit a tüzünk fénye csalogatott?

- Rendes ember nem mászkál éjszaka - közölte a fehér vadász hidegen. - Biztosra veszem, hogy pócser volt, aki nem éppen tisztességes szándékkal járt a közelünkben; talán éppen minket akart kikémlelni, csak elszámította a távolságot, és nem ért ide sötétedés előtt. Akárhogyan is van,

az embernek vége. Holnap majd körülnézünk azon a helyen, és igen csodálkoznék, ha nem sikerülne puskavégre kapni a szimbát a tetem közelében, miután telezabálta magát.

- Ne feledje: az elsőt én lövöm! - emelte fel mutatóujját figyelmeztetőleg a barátom, aztán sátrunkba mentünk, és aludtunk reggelig.

24.

Másnap reggel, napfelkelte előtt már útban voltunk a kocsival arrafelé, ahonnan tegnap a kiáltást hallottuk. A szerencsétlen Mózest ugyanúgy temettük el kicsivel korábban, mint tegnap Jambunát, s ezzel kettőre emelkedett a szafári halottainak száma.

„Remélhetőleg több áldozat nem lesz!" - sóhajtottam, miközben a valószínűtlenül sárga égbolt alatt zötykölődtünk a Land Roverban. A levegő még határozottan hűvös volt, amit csak fokozott a bevágódó szél, s kifejezetten jólesett, hogy egyik oldalról a mellettem ülő Yuma melegített. Nem sokat utaztunk, számításom szerint alig pár száz métert - akár gyalog is jöhettünk volna -, amikor a szokott helyén álló Mutinda megálljt parancsolt.

- Nagyjából itt történhetett - mondta a- vakamba, és fogalmam sem volt, miből következtet erre.

Kiszálltunk, és Mutinda minden képességét latba vetve igyekezett az emberevő nyomára találni. Nekem úgy tetszett, körbe-körbe járunk, pedig valójában koncentrikus köröket írva haladtunk a terepjáró körül. A nap fényesen világított már. mikor egyszerre Mutinda szorosabban markolta meg a puskáját.

- Szimba! - közölte, és lassan, óvatosan megindult a fellelt csapán.

Én ugyan nem láttam semmiféle nyomot, és biztosra veszem, hogy a többiek se; de azért követtük a kirongózit, s

egy helyen meg is győződhettünk igazáról, mert a puhább részen nagy mancsok lenyomata látszott.

Rövidesen találtunk néhány lerágott csontot is meg némi ruhafoszlányt - egy összeharapdált bőr tegez és egy jókora íj társaságában.

- Valahol itt történhetett a tragédia - nézett szét Ullmann komoran. - Amit az emberből az oroszlán meghagyott, azt persze a hiénák takarították el.

Miközben beszélt, aprólékosan megvizsgálta a nyilat és a tegezt, de nem mondott semmit, csak hümmögött. A tegez alján itt is talált egy kis bőrdarabba tekert papírlapot.

Ez a papír még aránylag újnak látszott. Rajzok voltak ezen is, akár a vandorobó orvvadásznál találton, s nyomban láttam, ugyanaz a kéz csinálta ezeket is. Ezúttal azonban két állat volt csak lerajzolva: egy zsiráf, négy vonallal körülvéve, meg a titokzatos hosszú nyakú állat. A két rajzot rövid, függőleges vonal választotta el egymástól. - Tviga na singo refu - mondta Bendzsamin, hátam mögül a papírra tekintve.

- Mit mondtál, mi ez? - kérdeztem felvillanyozódva, mert csak fél füllel hallottam, mit mondott. - Zsiráf és ... ?

- Nyama singo refu - ismételte engedelmesen. - Hosszú nyakú állat.

- Ismersz te ilyet?

- Hápána, buana! - vigyorgott. - Ilyen állat nem létezik!

Az én fülemben azonban ismerősen csengett a „singo refu" kifejezés, mintha már hallottam volna. Egyidejűleg úgy éreztem, ez a hosszú nyakú állat sem ismeretlen egészen előttem ... Talán olvastam vagy a rádióban hallottam róla valamikor? ... A dologban az volt a legfurcsább, hogy az előző rajz szemlélésekor még nem éreztem így ...

Kérésemre Ullmann odaadta az előző rajzos „levelet", s hosszasan tanulmányoztam mindkettőt. Furcsa módon az a lehetetlen gondolatom támadt, hogy egészen közel vagyok

egy titok nyitjához, bár fogalmam sem volt róla, milyen titokról van szó

- Megtarthatom ezeket? - kérdeztem a fehér vadászt. -Talán később még ki tudok hámozni valamit belőlük.

Készségesen beleegyezett, aztán követtük tovább az emberevő nyomát, hosszú órákon keresztül. A terepjárónk, Ullmann utasítására, pár száz méter távolságban jött utánunk, egészen addig, amíg a sziklás terephez érve elvesztettük a csapat, és határozatlanul megálltunk; itt a Land Rover utolért bennünket.

- Ravasz, vén dög! - szitkozódott Ullmann. - Sejti, hogy a sarkában vagyunk, és mindent megtesz, hogy a bőrét mentse! Más rendes oroszlán szépen lefekszik a kill közelében, nem üget hosszú mérföldeket tele pocakkal!

- Ez nem rendes oroszlán - magyarázta Bendzsinek mögöttem Yuma, a fiatal vameru, aki egy tartalék puskán és a vizestömlőn kívül a halott vadorzó íját és tegezét is vitte. - Jambunának igaza volt, amikor azt mondta, hogy ez a Szimba ya seitáni! Az ördög segít neki, hogy ne találhassunk rá. és ő akadályozza meg azt is, hogy a golyók kárt tegyenek benne . ..

- Most mit tegyünk? - fordult Szepi Ullmannhoz, tanácsra váróan. - Forduljunk vissza dolgunk végezetlen?

- Azt hiszem, az oroszlán itt van a környéken - felelt a white hunter, homlokát ráncolva. - Nyilván tudja, hogy itt elvesztjük a nyomát, s ezért innen már nem ment el messzire. Ha itt cserkészgetünk, megvan rá a lehetőség, hogy belebotlunk véletlenül, amint ez már többször is megtörtént, mikor nem kerestük. Az eredményért persze nem kezeskedhetem, így hát most két dolog között választhatunk; az egyik az, hogy próbáljuk megkeresni, a másik az, hogy felhagyunk a zaklatásával, és akkor egyik éjszaka megint ellátogat hozzánk.

- Megőrült?! - horkant fel a barátom. - Azt akarja, hogy ismét elkapjon valakit?

- Szó sincs róla! - szabadkozott Ullmann. - Mint mondtam, ez a szimba borzasztóan ravasznak látszik, s ha nagyon megszorítjuk, esetleg elmegy más vidékre, száz mérfölddel odébb. Akkor aztán bottal üthetjük a nyomát, arról nem is beszélve, hogy valószínűleg az új helyén is folytatja majd az emberölést, és ki tudja, hány embert fal fel, amíg sikerül eltenni láb alól. Ha viszont itt úgy érzi, biztonságban van, egyik éjjel visszajön a camhez, és ha csapdát állítunk neki, sikerül elejteni... Sajnos, azt hiszem, semmi értelme killeket helyezni ki a számára, mert a *man-eaterek* rendszerint nem mennek rá a dögre, amíg ember is van a közelükben ... Persze, ha nem sikerül egy-két napon belül puskavégre kapni, jelentenem kell az ügyet a Vadászati Hivatalnak, és ők majd kijelölnek valakit az állat elpusztítására...

- Ezt a szimbát én akarom elejteni! - mondta Szepi ellentmondást nem tűrően. - Az előzmények alapján ehhez jogom van!

- Egy-két napig feltétlenül. Ezért azt javaslom, hagyjuk most pihenni a szimbát, vadászgassunk másfelé, aztán este majd lesben állunk.

- Részben elfogadom a javaslatot - egyezett bele a barátom. - Az oroszlánt csakugyan nem érdemes keresni, ha nem látjuk a nyomát; olyan ez, mintha egy tűt akarnánk fellelni a szalmakazalban. Másrészt viszont az is igaz, hogyha beült az ember egy kazalba, amelyikben tű van, hát el lehet készülve rá, hogy a tű belebök. Szóval azt akarom mondani, hogy ne menjünk másfelé vadászni, mert ez a környék is megfelel. Ha csakugyan olyan ravasz az oroszlán, akkor éppen az a tény ringatja majd biztonságba, hogy mi a környéken nyugodtan vadászunk; ebből ugyanis levonhatja a következtetést, hogy nem őt akarjuk lelőni, mert hisz akkor igyekeznénk minél nagyobb csöndben maradni.

- Oké! - biccentett Ullmann némi töprengés után, szem-

mel láthatóan elkedvetlenedve. Talán attól félt, hogy sikerül lelőnünk a szimbát, mielőtt a jelentést leadja? Nem lehetetlen, hogy őt bíznák meg a kézre kerítésével, ha már egyszer úgyis itt van a közelben, és bizonyára jutalom is jár ilyen feladatért. - Mutinda! Figyelj minden vadra, ami elénk bukkan! ... De ha szimbát látsz, azt is jelentsd !... Kibara! Te itt maradsz a kocsival, és nyitva tartod a szemedet!

- Ebbe az irányba menjünk, mint eddig! - mondta a barátom. - Ha az oroszlán továbbra is megtartotta az irányt, akkor előbb-utóbb beérjük, és talán sikerül újra megpillantani a nyomait.

Mutinda már indulni akart, de Yuma a torkát köszörülve rászólt:

- Szimama! ... Buana Néne! - fordult Ullmannhoz. -Bendzsi és én úgy döntöttünk, nem megyünk tovább a szimba után.

Ullmann először azt hitte, rosszul hall, ezért megismételtette a mondatot. Aztán iszonyú méregre gyúlt.

- Megbolondultatok? ! - ordította. - Csak nem féltek egyetlen vacak oroszlántól? Hatan vagyunk, puskával a kezünkben, és ha ti mellé lőttök is, mi fehérek agyonlőjük, még ha százszor a sátánnal cimborál! Titeket pedig elbocsátlak, és mehettek, amerre a szemetek lát!

- A szimba ya seitánit nem fogja a golyó, buana! - állította Bendzsamin is határozottan.

A fehér vadász erre olyan méregbe jött, hogy elmondta őket mindennek ékes, szuahéli nyelven, sőt a végén már a puskájával hadonászott az orruk előtt, úgy, hogy attól lehetett tartani, beléjük lő. Láthatóan nem volt még példa ilyesmire a pályafutása alatt, hogy a feketék megtagadták volna a parancsát.

- Mondhatok valamit? - kérdezte Szepi, felemelve a hangját ügye védelmében. Majd összeszedte minden szuahéli nyelvtudását, és hosszas magyarázkodásba kezdett, a

hiányzó szavakat angollal pótolva. - Seltáni, vagyis ördög nincs is Afrikában. Az csak a keresztények világában fordul elő, és te, Yuma nem is vagy keresztény. Bendzsi ugyan az, de mint igaz embernek, őneki sincsen félnivalója az ördögtől, aki a pokolban lakik. Csak egészen kicsi gyermekek, vatotók félnek az ördögtől, de még ők sem fényes nappal, legfeljebb éjszaka. És persze, akkor is ok nélkül!

Nagyon szép beszéd volt, ám a feketéket nem lehetett ilyen egyszerűen meggyőzni.

- Nincs igazad, buana! - mondta alázattal Bendzsi. -A fehér hajú atya a misszióban világosan elmagyarázta, hogy a gonosz mindenütt jelen van, leselkedik az emberre, és csak az alkalmat várja, hogy lecsapjon, elragadja a vigyázatlant. A seitáni valóban idegen nekünk, afrikaiaknak, de ez egyáltalán nem jelenti azt, hogy nincs hatalma rajtunk. Ti, fehér vazunguk szintén idegenek vagytok, és mégis ti vagytok itt az urak. A seitánik együtt jöttek ide veletek, és éppúgy kell tartanunk tőlük, mint a többi szellemtől. Ezért a legjobb, ha békében hagyjuk, és nem megyünk utána.

- Nyavalyás vasenzik vagytok! - üvöltötte Ullmann hozzájuk lépve, és kikapva a puskát a kezükből. - Mehettek, amerre akartok! Mutinda, vedd át tőlük a löncsbokszot és a vizes tömlőt!

A vékámba tétova mozdulatot tett, s pillanatokig úgy látszott, bizonytalan benne, kinek a pártján áll, de aztán mégis Ullmann mellett foglalt állást, és nyújtotta kezét a nevezett tárgyakért.

A két lázongó néger erre lesütötte szemét, és megtörten egyezett bele, hogy velünk jön.

- Bászi! Jól van! - bólintott Ullmann a méregtől még mindig villogó szemekkel. - De puskát nem kaptok, hisz úgysem mernétek használni.

Aztán elindultunk, s én hallottam, ahogy Yuma odasúgta Bendzsaminnak:

- A vazunguk mind gőgösek. Pedig nekem azt súgták a szellemek ma éjjel, hogy eggyel megint kevesebben leszünk az élők sorában, mire lenyugszik a nap ... Csak nehogy éppen buana Nene legyen az áldozat!

Yuma a meru nép fia volt, s háromezer sorstársával együtt éppen tíz évvel ezelőtt űzték el a gyarmatosítók ősi lakhelyükről a Kilimandzsáró nyugati vidékén, hogy termékeny földjeiket feloszthassák tizenhárom fehér telepes közt. A meru nép tiltakozása egész az ENSZ-ig eljutott, ám ott sem segítettek rajtuk, s így érthető, hogy fellázadtak az elnyomás ellen, és a többi néppel együtt olyan vértelen harcba kezdtek, amelynek eredményeként az ország függetlenségének kikiáltása most már a küszöbön állt. Yuma a kitelepítés következtében lett szafáriboy, s nincs kizárva, hogy fehérek elleni haragjának adott kifejezést apró lázongásaival. Bár az is lehet, hogy csakugyan beszélt ősei szellemével, s azok „fülest" adtak neki. A későbbi események mindenesetre ezt a benyomást keltették ...

Szokatlanul kemény, helyenként sziklás talajon haladtunk. A fű néhol bokáig, máshol térdig ért, s ugyanolyan fakósárga színe volt, mint mindenhol. A bozótos részek ismét megnövekedtek, s velük együtt szaporodtak a cecelegyek is, melyeket lassan már kezdtünk megszokni, és oda sem figyelve, könnyed csapásokkal mázoltuk szét őket a magunk vagy az előttünk haladó testén. Meglepően kevés vad volt erre; csupán néhány oribit meg egy csapat lóantilopot láttunk, de Szepinek egyszer sem nyílt alkalma lövésre, s emiatt egyre mérgesebb lett. Aztán egy helyen páviánok gyülekezetére akadtunk, s mielőtt a meglepett nyanik felocsúdhattak volna, Ullmann és Szepi már valóságos pergőtűz alá vette őket. Néhány pillanattal később Mutinda is követte példájukat, s az örömteli vérengzés eredményeként valami tizenöt pávián maradt a helyszínen - hímek, nőstények vegyesen. A vadászok harsány nevetéssel derültek a fejvesztetten menekülő állatokon, és kérdésem-

re elmondták, hogy a *Game Office* kedvért cselekedtek így, amely felkért minden fehér és vendég vadászt, hogy irtsa a páviánokat, ahol éri; az állatok ugyanis nagyon elszaporodtak a vidéken - nem utolsósorban azért, mert nagyon megfogyatkozott ősi ellenségük, a leopárd -, s rengeteg kárt tettek a bennszülöttek sambáiban.

A váratlan esemény mindegyikünket felrázott abból a nyomott hangulatból, amelyben úgyszólván Jambuna halála óta voltunk; a puskák ropogása, öldöklő hatalmuk megnyilvánulása jó hatással volt a feketékre, s a fehérek ismét tudtak harsányan nevetni ... Csak én nem értettem egyet a mészárlással, s volt egy olyan érzésem, hogy néhány év múlva majd a páviánért is fizetniük kell a vadászoknak, de a véleményemmel senki sem törődött.

Mutinda. halkan dúdolgatva egy ősi bennszülött dallamot, haladt az élen, s egyszerre megtorpant, mintha orron csapták volna.

- Szimba! - mutatta a földet a lábával.

Ismét rábukkantunk hát egy oroszlán nyomára, csak az volt a kérdés, a man-eater nyoma ez vagy másiké. Rövid tanakodás után követtük a nyomot, ám rövidesen ezt is elvesztettük - amiből Yuma sietett levonni a következtetést, hogy megint csak a szimba ya seitání űzi velünk kisded játékait.

- Pedig érzem, hogy itt van a közelben! - forgatta fejét a vakamba kirongózi, és kijelentésétől ideges feszültség lett ismét úrrá rajtunk. Nyugtalanul jártatuk mi is a szemünket, és valósággal megkönnyebbültünk amikor Mutinda előremutatott ökölbe szorított kezével, és kinyögte:

- Huko! Ott!... A bokornál!

Tőlünk úgy százötven lépésnyire lapult az állat a bozótban. Homokszínű testéhez fekete sörényű fej kapcsolódott, ám az egészet csak homályosan láttuk az előtte lévő ágaktól. Szinte vezényszóra ugrottak arcunkhoz a puskák, de Ullmann szava józanságra intett

- Csak akkor lőjenek, ha tisztán látják a célt! Elsőnek Mr. Hidi, aztán én, Mutinda és ha akar, Mr. Szanduku is ...

Ügy tetszett, az oroszlán nagyon mélyen alszik, és még nem vett észre minket; így hát megpróbáltuk közelre belopni, és óvatosan, szinte a földig hajolva lopóztunk előre a térdig érő fűben. Már alig voltunk messzebb tőle harminc vagy negyven méternél, és - tekintve, hogy az oroszlán rövid távon hihetetlenül gyors - véleményem szerint a további közeledés egyenlő lett volna az öngyilkossággal.

Ullmann ekkor megállt, puskáját vállához emelve szemlélte a célt, majd intett Szepinek, hogy rajta a sor. Barátom hideg elszántsággal emelkedett fél térdre, és a winchestere csövét a fekvőre emelte. - Uszipiga! - mondta ekkor egy hang, közvetlen előttünk. - Mimi ni rafiki! Jó barát vagyok!

Miközben beszélt, a fekvő alak megmozdult, és lassan két lábra állt. Hatalmas, erőtől duzzadó négerre esett a tekintetünk.

Életkorát nem tudtam, hogy mire becsüljem, mert dús, fekete hajkoronát viselt, rövid szakálla és bajusza azonban hófehér volt, és ez különös ellentmondással ruházta fel a személyét. Válláról egyetlen homokszínű lepel függött, szabadon hagyva karját, lábát. Lábán sarut viselt, nyakában oroszlánkarmokból készült nyaklánc lógott néhány rézkarika társaságában, amelyekre színes gyöngyök voltak felfűzve; ugyancsak rézkarikák lógtak a hosszúra nyúlt fülcimpáiban is, néhány egyéb mütyürkével együtt. Jobb ke-

zében tekintélyes nagyságú buzogányát, a rungut tartotta, mellyel a négerek nagyszerűen tudnak célba dobni, és a menekülő antilopok lábait könnyedén eltörik; állítólag még az oroszlán fejét is beszakítja ez a vasfából készült fegyver, ha kellően erős kar méri az ütést. A homokszínű tóga alatt, ügy láttam, bőrtokba dugott panga is lapul a derekán.

- Jambó szána! - köszönt a fekete. Leengedtük a puskát, és felálltunk.

- Jambó! - vetette oda mogorván Ullmann, ezen az újabb felsülésen bosszankodva. - Ki vagy és honnan jössz?

- Lulumi vagyok a luók népéből, és látogatóba megyek az isszanszukhoz, akik a Kitangiri-tónál laknak. Erre vezetett az utam, és lefeküdtem pihenni ide a bokor alá. Arra ébredtem fel, hogy le akartok lőni, buana Mkubva! Mit vétettem nektek?

- Egy emberevő oroszlánt üldözünk - magyarázta Ullmann. - Errefelé vezettek a nyomok, s amikor megláttunk téged a bokorban, a fekete hajaddal, sárga ruháddal, azt hittük, te vagy az oroszlán.

A néger szája félelmes vigyorra húzódott; hegyesre reszelt fogai fehéren villantak a sötét ajkak között, s pillanatokra olyan érzésem lett, mintha egy oroszlán szájába néznék. Fogadni mertem volna bárkivel, hogy szemfogai jóval hosszabbak, mint a többi fog!

- Úgy nézek én ki, buana, mint az oroszlán? - kérdezte vidáman. - Régen volt az, amikor utoljára hasonlítottak össze engem a szimbával. Fiatalabb éveimben egyetlen csapással megöltem a nagy fejű urat, s a lánc, amit a nyakamon látsz, az általam megölt oroszlánok karmaiból való.

Kérkedve húzta ki magát, hogy jól lássuk a láncot, s ahogy a fejét félrefordította, furcsán ismerősnek tűnt a fülében lógó egyik tárgy. Közelebb akartam lépni hozzá, hogy megszemléljem, de a férfi sietve hátrább lépett, és dühösen rám mordult.

- A mzungu maradjon a helyén! Lulumi nem szereti, ha túlságosan közel mennek hozzá!

Tekintetéből néma fenyegetés áradt, és hökkenten álltam meg. A tárgyra azonban kíváncsi voltam, és segélykérőn néztem Ullmannra, aki Összevont szemöldökkel figyelte Lulumit. Hirtelen odalépett hozzá, s villámgyors mozdulattal félrehúzta a testére boruló leplet.

Dühös ordítás szakadt ki a fekete torkából, s a hátamon hideg borzongás futott végig, mert a sátrunk előtt bömbölő oroszlánt juttatta eszembe. A fekete kar olyan boszorkányos gyorsasággal kapott a ruha után, hogy alig lehetett szemmel követni; de mégis, mintha nem is a ruha után kapott volna előbb, hanem a fehér vadászt akarta volna arcul csapni - karomszerűen görbült ujjakkal. Nincs kizárva, hogy valóban ez volt Lulumi szándéka, de aztán uralkodott magán - tekintettel a várható következményekre ... A lepel alatt néhány helyen vértől ázott kötés tapadt fekete testére, karjára, combjára ...

- Hol szerezted a sebeidet, Lulumi? - kérdezte Ullmann szigorúan. - A mzungu nagyon kíváncsi! - felelt gyűlölködve a néger, és gyorsan helyére rántotta ruháját. - A kíváncsi ember pedig könnyen áldozatává válik kíváncsiságának!

Ez egészen úgy hangzott, mint egy fenyegetés! Lulumi korábbi barátságossága semmivé lett; valósággal fújt ránk dühében, akár egy vadállat...

- Segíteni akarok rajtad - magyarázta Ullmann türelemmel. - Van nálunk remek dava ilyen sebekre. Ha szükséges, kapsz egy nagy hatású dava ya szindánót, és rövidesen kutya bajod sem lesz.

- Nem kell nekem a vazunguk davája! - felelte gőgösen. - Tudd meg, hogy én mganga vagyok, és a sebeket elláttam. Néhány nap múlva nem lesz semmi bajom ... És most mennem kell, mert hosszú út áll még előttem.

- Senki sem akadályoz meg benne, hogy elmenj – szólt

csendesen a fehér vadász. - Mi csak jót akartunk neked ... Buana Szandukut azonban sok minden érdekli - bökött felém az ujjával. - Ha már itt vagy, mondd meg neki, hány omugát fognak a luó halászok egy szerencsés napon? Buana Szanduku szerint alig kettőt-hármat, de én azt állítom, hogy akár egy tucatot is.

- Neked van igazad, buana Mkubva! - felelte Lulumi. - Halászaink a Kavirondo-öbölben bizony gyakran még egy tucatnál is többet fognak!

Aztán köszönés nélkül eltávozott.

- Ügy hazudik a fickó, akár a vízfolyás! - jegyezte meg Ullmann, mikor Lulumi alakja eltűnt a bokrok között. -Egy szó sem igaz abból, hogy a luó törzs tagja ... Ami pedig a sebeit illeti...

- Feküdj! - ordított ekkor Mutinda, s fegyelmezett katonák módján vágtuk hasra magunkat. Csak én késlekedtem egy fél másodpercet, mert meg akartam óvni az ütődéstől a szett-táskát, és ez majdnem az életembe került.

Rémisztő surranással szállt el arcom előtt egy nyílvessző, és halk koppanással hullott a fű közé, pár méterrel odább!

Sietve nyúltam el én is a földön, s a további két-három nyílvessző már ártalmatlanul süvített el a fejem fölött.

- A pócserek! - csikorogta Ullmann. - Ne engedjétek el a puskát, és ha szólok: felugrani, aztán gyorsan előre.

Tompa suttyanással fúródott mellette egy nyílvessző a földbe. A white hunter igazi angol hidegvérrel kihúzta, és érdeklődve nézte a nyílhegyre kent ragacsos anyagot, amelyre rátapadt a vörös színű föld.

Ullmann lekapta fejéről a sapkát, és puskacsövére helyezve, óvatosan felemelte kissé, oldalvást tartva a fegyverét. Egy másodperccel később koppanva ütődött a sapkának egy újabb nyílvessző - tanúsítva, hogy a vadorzók még mindig lesnek ránk... Ki tudja, talán bennünk látták megtestesülni a gyarmati hatalmat, talán a rabszolgaságot juttattuk eszükbe, és talán a kísérő feketéinket nem is akarták bántani; ők csak egyszerűen kénytelenek lesznek osztozni sorsunkban, ha nem adják meg időben magukat. Úgy látszik, nem én voltam az egyetlen, akinek megfordult fejében ez a lehetőség, mert Yuma hirtelen felugrott, és nagyot kiáltott: - Ne lőjetek, pócserek! Mi ugyanolyan feketék vagyunk, mint ti! Mi nem akarunk bántani titeket! Mi csak ... Tovább azonban nem jutott, mert ekkor egy nyílvessző fúródott hasába, s a fiú rekedt nyögéssel arcra bukott. Fél percen belül halott volt.

- Átkozottak! - csikorgatta Ullmann a fogait. - Az utolsó szálig kiirtom őket, ha ezt a találkozást épp bőrrel megúszom! ... Óvatosan húzódjunk be ide a bokor mögé; ott legalább hátulról fedezve leszünk.

Tanácsát követve, laposkúszásban igyekeztünk a bokorhoz, el is értük szerencsésen, a verejték azonban szakadt rólunk, és Szepi állandóan törölgetni kényszerült a szemüvegét, mely a párától és a ráfolyt verejtéktől inkább rontott a látásán, mint javított.

- Elmentek már? - kérdezte a barátom vaksin hunyorgatva.

- Várunk még pár percet - válaszolta Ullmann. - Aztán újabb próbát teszek ...

Nem ez volt az első eset, hogy halálos veszélyben forogtam itt, Afrikában, de a vadállatok nyújtotta fenyegetést nem tudtam igazán komolyan venni. Mintha az állatok egy

idegen valóság, egy számomra felfoghatatlan világ részei lennének; ugyanis annyira távol álltak az általam megszokott európai létformától, hogy képtelen voltam elhinni, komolyan árthatnak nekem. A nyilazó emberek viszont furcsa módon a kézzelfogható valóságot jelentették. Nem mintha ilyenekkel gyakran lehetne találkozni magyar városokban, falvakban, ámde nálunk is akadnak csavargók, elvetemült gazemberek, akik pár forintért képesek megkéselni a békés járókelőket, magatehetetlen öregembert. Bizony én is voltam már úgy otthon, hogy nem szívesen mentem át egy sötét utcán, nem szívesen haladtam el egy-egy „gyanús” gyülekezet mellett... A szemem előtt elpusztult Yuma hatására újra és újra átéltem saját halálomat - surranó nyílvesszőt hallva minden levélrezdülésben, becsapódó nyílhegyet érezve minden testemnek nyomódó keményebb fűszálban. - Na, hát akkor nézzük! - mondta halkan a fehér vadász egy kis idő múlva, és ismét puskájára tette a sapkáját. Ezúttal nem csapott le rá nyílvessző, bár ez csel is lehetett a vadorzók részéről. Nem volt lehetetlen, hogy elhatározták, ezentúl csak biztos célra lőnek a maguknál hordott csekély számú nyíllal.

Talán azt akarták, hogy biztonságban érezve magunkat felálljunk, és akkor szándékoztak végezni velünk egyetlen jól irányzott „sorozattal".

- Nem biztos, hogy elmentek! - vélte Szepi is. - Talán éppen most kúsznak felénk!

- Természetesen szó sem lehet róla, hogy felálljunk - helyeselt Ullmann, kitartóan mozgatva a sapkát. - Jöjjenek utánam! Itt, bal kéz felé egy sűrűséget láttam, mielőtt elhasaltunk. Ha oda sikerül bevenni magunkat, megmenekültünk.

Méregtől ragacsos sapkáját ledobta a földre, aztán csúszni kezdett a jelölt irányba; mi pedig szorosan mögötte.

- Ne úgy tolja a puskát, Mr. Szanduku, hogy a cső elő-

renézzen! - szólt rám idegesen a fehér vadász. - Ha piszok kerül bele, a legközelebbi lövésnél felrobbanhat!

Ebben tökéletesen igaza volt, arról nem is beszélve, hogy a fegyver el is sülhetett mászás közben, s mivel előttem is voltak, balesetet okozhattam volna.

Néhány percnyi fárasztó kúszás után elértük célunkat, és Mutinda óvatosan körülnézett a terepen. Mivel nem észlelt semmi gyanúsat, felálltunk, bár a puskát továbbra is lövésre készen fogtuk a kezünkben.

- Azt hiszem, nyugodtak lehetünk tőlük egy darabig - mondta a fehér vadász. - Ha itt volnának a közelben, már kaptunk volna egy-két nyilat. Meggyőződésem, hogy csak ránk akartak ijeszteni a fickók.

- Yumát lelőtték! — emlékeztettem. — Talán az is ijesztés volt?

- Yumánál volt a halott vadorzó nyila, ezért talán azt hitték, ő ölte meg a társukat... Persze azt kétszer is meggondolják, hogy ránk, fehérekre lőjenek-e!

- Na és az a nyílvessző, ami maga mellett fúródott a földbe? Honnan tudták pontosan, hol fekszik, ha csak ijeszteni akartak?

- Talán igaza van - felelte kissé bosszúsan, hogy ellentmondok neki; talán önmagát igyekezett megnyugtatni azzal, hogy a veszélyt elmúltnak tüntette fel. - Lehet, hogy valóban nem bánták volna, ha egyikünk-másikunk otthagyja a fogát. .. Mindenesetre az a tény, hogy ránk nyilaztak, holott nem is fedeztük fel őket, arra mutat, hogy komoly veszélyt jelentünk a számukra.

- Miféle veszélyt jelenthetünk, ha egyszer észre sem vettük, hogy a bokorban lapulnak? - kérdeztem értetlenül.

- A legnagyobbat - mondta Ullmann a homlokát ráncolva. - Valószínűleg itt van a tanyájuk a környéken, és állandó őrszemek figyelnek minden közeledőt. Nyilván hallották, mit beszéltünk Lulumival, és nem hitték el, hogy

emberevő oroszlánt üldözünk. Úgy gondolták, az ő tanyájukat igyekszünk felkutatni, amire minden okunk megvan őszerintük, hisz megölték egy emberünket, és elrabolták a teherautónkat, a puskát, a trófeát. A véletlen pedig most idehozott minket, ahol a tábor egyik bejárata lehet. Mellesleg ennél ideálisabb búvóhelyet nehéz elképzelni a környéken, mert a vidék aránylag szegény vadakban, és csak a legritkább esetben tévednek erre vadászok... Most nyolc óra van - nézett órájára, és én tudtam, hogy az valójában délután kettőt jelent. - Innen két óra alatt kényelmesen visszaérhetünk a Land Roverhoz. Azt javaslom, óvatosan kezdjük meg a visszavonulást, hadd lássák a pócserek - ha még mindig figyelnek a bokrok mögül -, hogy nem érdekel a tanyájuk, szeretnénk mielőbb elkotródni innen, ahol mérgezett nyilak röpködnek ...

Mutinda és Bendzsi felnyalábolták szerencsétlenül járt társukat, és elsiettünk e balvégzetű helyről. Egy alkalmas tisztáson eltemettük a szegény vamerut, akinek ősei megsúgták, hogy a csapatunkból rövidesen átköltözik valaki hozzájuk ...

Aztán mentünk tovább, és Bendzsamin egyre sűrűbben kérdezte, mikor állunk meg ebédelni; a löncsbokszon kívül ugyanis ő cipelte most már a vizestömlőt is, amit eddig Yuma hozott. A vadorzó nyilát meg a nyílvesszőket összetörtük, így azokat nem kellett vinnie, s nem kellett tartania tőle, hogy őt is lelövik miattuk - ha csakugyan azok voltak az okai Yuma halálának. Bendzsi azonban még így Is borzasztóan félt, arcán páni félelem ült egész visszaütünk alatt, s amikor próbáltam lelket verni belé, szomorúan így szólt:

- Miránk nem élő emberek lőttek, buana Szanduku, hanem halottak. Azért akartak megölni bennünket, mert megsértettük az urukat, Lulumit.

- Hát ezt a badarságot honnan veszed? - förmedt rá Ullmann.

- Jól tudom, buana, mit mondok - felelt a fekete magabiztosan. - Lulumi korántsem jó mganga, amint állította, hanem mcsávi, gonosz varázsló! Amikor megfogtad, azt hittem, menten szimbává változik, és végez veled, ó, buana! Nem láttad, hogyan villogott a szeme? Nem láttad a hatalmas oroszlánfogakat szájában? Azok a sebek, amiket oly féltve takargatott, valójában a golyók nyomai, amelyek a ti puskáitokból repültek ki. Lulumi fehér szakálla pedig az a fehér tincs, ami annak az oroszlánnak a fejét díszíti, akit mi korábban a szimba ya seitáninak hittünk. Lulumi és az emberevő szimba egy és ugyanaz! - Életemben nem hallottam még ekkora sületlenséget! - fakadt ki Ullmann dühösen, ám a néger fiú rendületlenül folytatta: - Egyáltalán nem sületlenség ez, buana Néne! A mcsávik között mindig is gyakori volt, hogy éjszakára fiszivé vagy csuivá változnak, e vadállatok alakjában kószálnak, és ha csak tehetik, ártanak nekünk, embereknek. Lulumi is láthatóan gyűlöli a vazungukat, és minket is, akik a szolgálatotokba szegődtünk. Én láttam, hogy igazi oroszlán képében feküdt a bokor mögött, és csak akkor változott vissza emberré, amikor többen is ráfogtátok a bundukit. Azokat a nyílvesszőket a mcsávi szolgái, a zombik lőtték ki ránk, és biztos lehetsz benne, hogy meg is öltek volna, ha jobban tudnak lőni, és ha nem fogynak el a nyilaik.

- Zombik? - kérdezte Szepi kíváncsian. - Mik azok a zombik? Nem egy pigmeus törzs?

- A zombi az halott ember, buana Miváni! - világosította fel Bendzsamin készségesen a barátomat. - A gonosz mcsávi éjjel kiássa a halottat a földből, de az is lehet, hogy ő maga öl meg valakit; aztán mágikus hatalmával életre kelti, és ezek az élőhalottak híven szolgálják őt, készek teljesíteni minden parancsát. Mivel halottak, senki sem tudja már megölni őket, és ezért veszedelmes ellenfelek. Lulumi parancsára lőtték ki ránk a nyilakat, de csak a szegény Yu-

mát találták el, amint azt a fiúnak a szellemek megmondták. ..

Bendzsinek, az arusha nép e fogékony lelkületű fiának határozottan jólesett, hogy kibeszélhette magát, ősei csak a múlt század első felében váltak ki a nomád maszájok közül, és telepedtek le a Meru hegy délnyugati lejtőjén; kultúrájuk bizonyos elemeit megtartva más népek hagyományait is a magukévá tették, s mint az iménti eset bizonyította, korántsem zárkóztak el a helybeliek babonaságai elől. Őseihez hasonlóan Bendzsi is rendkívül öntudatos volt, ezért nagyon megsértődött, amikor Ullmann tömören hülyének nevezte, és megvetően köpött egyet a lába elé.

- Bendzsi nem hülye, buana! - húzta ki magát gőgösen. - Bendzsi jól tudja, mit beszél, és jusson majd eszedbe, ha a hold feljön ma éjjel, hogy Lulumi ismét vadászni fog, s valószínűleg te leszel a soron következő áldozata, amiért megsértetted!

- Hát csak jöjjön! - vigyorgott Ullmann a szemébe. - Majd téged teszünk ki csaléteknek, amiért ilyen okosan elmagyaráztad ezt az egészet.

- Bendzsi - szóltam, mert szerettem volna megbékíteni valahogy a fiút. - Láttál te már zombit?

- Még nem, de nem is akarok - felelte őszintén.

- És ha egy ilyen ránk támad, hogyan végezhetünk vele?

- Csak úgy, ha a mcsávit megölitek, aki életre keltette.

- Helyes! - vágott közbe mohón a barátom. - Tehát ha Lulumit sikerül eltennünk láb alól, akkor a zombiktól is megszabadulhatunk. Mivel azonban a mcsávi és a fehér tincses szimba ugyanaz, ezért a legegyszerűbb, ha felkutatjuk az oroszlánt. Mutinda! Nem is értem, miért késlekedsz! Találd meg ismét a szimba nyomait!

- A szemem nyitva van, buana Miváni! - felelte a vakamba, ám ezúttal úgy tetszett, mintha árnyalatnyi félelem vibrálna hangjában.

27.

Egy ideig szótlanul haladtunk, és éberen fürkésztük a tájat, nehogy váratlanul lepjenek meg bennünket vadorzók, zombik vagy egyebek. Vadat továbbra is csak keveset láttunk, pedig Szepi most már szeretett volna lőni valamit. Egyszer csak Mutinda megtorpant, és halkan felénk súgta:

- Oribi!

Előttünk, a bozót szélén pompás kis antilop állt. Rövid szarvú oribibak, talán hatvan centi magas, mint egy vékony lábú kutya; a súlyát tizenöt kilóra becsültem. - Elég jó! - jegyezte meg Ullmann, aki messzelátón át nézte az állatot. - Lője meg, ha tudja, aztán ezt is kipipálhatjuk!

Gondos célzás után nagyot pukkant Szepi kezében a winchester. A nagy kaliberű lövedék úgy csapta földhöz a kis antilopot, mint egy ágyúgolyó, ám alig tett benne kárt, simán átütötte: a kimeneti nyílás nem volt nagyobb a bemenetinél, mert a vékony csontokon nem robbant szét a lövedék.

- Kitűnő laplövés! - gratulált a fehér vadász. - Mutinda, menj, és vágd le a fejét! Mi pedig harapunk valamit; azt hiszem, már maguk is éhesek. Miután Szepit lefotóztam az agyonlőtt bakocska társaságában, alaposan fenekére néztünk a löncsboksznak. - Furcsa, hogy ezek a kis antilopok ilyen messze tanyáznak a víztől - jegyezte meg Szepi falatozás közben. — Csakugyan igaz, hogy nincs szükségük vízre?

- De van, csak nem úgy fedezik a szükségletüket, mint a többi állat - magyarázta Ullmann. - Az oribinek nincsen könnymirigye, és sokkal kevesebb nedvességet veszít, mint a többi antilop. így aztán beéri azzal a kevés vízzel, ami reggelre a növényeken képződik harmat formájában; és persze ehhez jönnek még a növényi nedvek is, amelyeket a levelekkel, hajtásokkal vesz magához.

A löncs után tovább folytattuk az utunkat.

A levágott oribifej Mutinda hátán himbálózott, nagy tömegben lepték el a legyek, s időnként lehullott róla egy vércsepp a talajra. A szafáriélet visszazökkent a rendes kerékvágásba: ismét a vadászok osztották a halált, és ez megnyugvással töltötte el a lelkünket.

- Lehet, hogy már megérkeztek a táborba a hivatal emberei - vélekedett Ullmann, mikor kissé hosszúra nyúlt a hallgatás. - Ennyi idő alatt bőségesen megfontolhatták már a dolgokat, csak az a kérdés, vannak-e szabad embereik, épp most. Számításom szerint húsz puskás legénnyel felszámolhatnánk a vadorzók tanyáit, ha elég gyorsak vagyunk. Az egyik tanyahelyük, alighanem a legnagyobb, ott lesz valamerre, ahol Yumát megölték. A másik pedig abban a nagy kiterjedésű bushban rejtőzik, ahol azt a fickót nyakon csíptem. Ezenkívül lehetnek még raktáraik különböző helyeken; hogy hol, azt kiszedjük majd a foglyokból. - Mondja, Mr. Ullmann - szóltam -, miből következtette ki, hogy Lulumi hazudott magának? És ha hazudott, akkor miért nem fogtuk el? - Well... - köszörülte meg a torkát a fehér vadász -, a luókat elég jól ismerem, és tudok egy keveset a nyelvükön is. Itt élnek „fölöttünk", Kenya délnyugati csücskében, a Viktória-Nyanza mentén. Valamikor a tizenhatodik században vándoroltak ide a szudáni mocsarakból; a nevük is „mocsár"-t jelent. Régen nomád állattenyésztők voltak, akár a maszájok, de a tó mellett letelepedve felhagytak korábbi mesterségükkel, és halászok lettek; egyes törzseik azonban továbbra is tenyésztik az állatokat, és földműveléssel is foglalkoznak a bantu szomszédaikhoz hasonlóan ... A lélekszámuk több mint kétmillió, és a ravasz Lulumi nyilván azzal a hátsó gondolattal adta ki magát luónak, hogy ennyi tengersok ember közt még akkor is elfogadhatjuk őt létezőnek, ha történetesen van pár tucat luó ismerősünk, és hallottunk néhány mgangáról is. Talán tud pár

szót is luó nyelven, ám az „omugá"-t, ami rinocéroszt jelent, nem ismerte. Az csak természetes, hogy a halászok nem foghatják tucatjával a farut a Viktória-tóban!... A sebesülései pedig valóban származhattak golyótól, ami azt is jelenthetné, hogy ugyancsak heves tűzharcba keveredett a fickó a közelmúltban! Márpedig tűzharcba csak a törvény képviselőivel keveredhet a magafajta ember, vagyis alighanem vadőrök sebezték meg. - Nem lett volna célszerűbb elfogni? - kérdeztem. - Sok mindent megtudhattunk volna tőle a vadorzókról! - Kétlem, hogy bármit is bevallott volna. A golyó ütötte seb önmagában még nem bizonyíték, a vadorzast pedig nem tudtuk volna rábizonyítani. .. Arra viszont én is kíváncsi vagyok, mi az ördögöt keres itt, és melyik népből való. De talán összeakadunk még vele, ha az érzésem nem csal. . .

Mintha erre várt volna csak, Mutinda megszólalt:

- Ott!

Kinyújtott karjával a távolba mutatott, ahol az akáciák közt egy árnyat láttunk elsuhanni. Lehetett vagy hatszáz méternyire tőlünk, s ebből a távolságból a hőségtől enyhén hullámzó levegőrétegen keresztül annyit láthattunk csak, hogy nagy alakról van szó. Először úgy láttam, két lábon ment, de amikor jobban odanéztem, már négy lábon járt - és biztosra vettem, hogy négylábú állat volt.

- Szimba! - szólt Mutinda tétován. Majd rövid szünet után hozzátette: - Fekete sörényes…

Fantasztikusan jó szeme volt a vakambának! Szepi még messzelátóval is csak nehezen ismerte fel rajta a fekete sörényszint, Ullmann viszont felfedezte a fehér tincset is a saját látcsövén át.

- Ő az! - jelentette szokatlan feszültséggel a hangjában, melyet hirtelen suttogóra fogott, mintha attól félne, hogy az oroszlán meghallja. - Óvatosan menjünk közelebb! Ebből a távolságból egészen reménytelen dolog elta-

lálni. Ez a dög már egy csomó lövést elvitt, és ha nem találjuk el halálosan, ismét megugrik előlünk!

Mélyen legörnyedve rohantunk előre; Ullmann félpercenként megállást vezényelt, s ilyenkor vigyázva megnézte, ott van-e még a vad, tartjuk-e az irányt, aztán futás tovább.

Amikor úgy kétszáz méternyire megközelítettük, Szepi kijelentette, hogy esztelenség továbbmenni, mert az oroszlán már egészen közel ért egy bokorcsoporthoz, és félő volt, hogy bevált oda, ha még közelebb futunk. Ezt Ullmann is belátta, így hát Szepi felállt, és megcélozta a fenevadat.

Az oroszlán ekkor felénk nézett; talán hatodik érzéke súgta meg, hogy nézzük, és pillantása találkozott a miénkkel ... Aztán már ugrott is, mint akit rugó lök előre, és hiába szólt két puska egyszerre, a golyók mögötte porzottak ... Még egy hatalmas méretű szökkenés, és az emberevő eltűnt-a sűrűben.

Ullmann dühében rövid, szőke frizuráját tépte, és szuahéli nyelven káromkodott. Mikor kidühöngte magát, intett, hogy kövessük, és futólépésben rohant oda, ahol az oroszlán megugrott.

Természetesen nem találtunk vérnyomokat, Mutindának azonban az állat lábnyomai is elegek voltak ahhoz, hogy követhesse, és mögötte mi is a bozótba hatoltunk. Ha az oroszlán megsebesült volna, eszünkbe sem jut a sűrűbe követni, de így várható volt, hogy szépen átfut rajta, mi pedig egy csomó időt nyerünk azzal, hogy a csapáján maradunk mindvégig, és nem vesztegetjük az időt azzal, hogy a nagy kiterjedésű bozótost körüljárva próbáljuk megkeresni a kivezető nyomot.

Reményünk fényesen beigazolódott, mert a nyomok rövidesen elhagyták a sűrűt, és pontosan abba az irányba vezettek, amerre Mutinda szerint amúgy is mennünk kellett volna, ha a kocsihoz akartunk visszatérni.

- A szimba fut! - mondta a vakamba a nyomra mutatva, melynek alakja furcsán megváltozott a puha talajon: az állat első talppárnáira helyezte testsúlyát.

- Gyorsabban! - vezényelt Ullmann, és mi is futni kezdtünk.

Ahogy haladtunk előre, a talaj jellege fokozatosan megváltozott; a puha föld ismét keményebbé vált, az oroszlán nyomait egyre nehezebb volt felismerni, és végül már csak Mutinda éles szeme bírta követni a csapat.

- Egyenest a kocsi felé vezet! - zihálta a néger.

- Átkozott bestia! - káromkodott Ullmann. - Ha észrevétlenül meglepi Kibarát, megölheti, mire odaérünk!

Hirtelen elhatározással a levegőbe lőtt, aztán ismételt és lőtt, ismételt és lőtt, amíg csak golyó volt a tárban. Majd a kilőtt golyók helyébe újakat tett, szemernyit sem lassítva futása iramán.

- Ha ezt meghallotta, tudja, hogy veszély van! - lihegte, helyére csapva a zárdugattyút. - Remélhetőleg nem alszik a fiú!

- Nem látom a nyomot, buana! - zihálta Mutinda.

- Nem baj, rohanj tovább! A szimba már biztosan szagot kapott a kocsiról, és egyenesen arrafelé szalad... Ha mégsem, akkor már úgysem találjuk meg.

- Buana! - szólt Mutinda aggódva. - Ha a szimba itt van a közelben, bárhol meglapulhat, és ránk vetheti magát!

- Bárcsak vetné! - csikorogta Ullmann, és úgy rohant előre, mint egy rinocérosz.

Már egészen közel lehettünk a Land Roverhoz, amikor rémült kiáltás hallatszott előttünk.

- Gyorsabban! - hörögte Ullmann vérben forgó szemmel. - Gyorsabban, Mutinda!

Mutinda azonban hirtelen lelassult, és arcára kiült a félelem.

- Buana! - nyögte alig hallhatóan. - A szimbából ember lett!

Azt hiszem, egyikünk sem fogta fel egészen Mutinda szavai értelmét, és Ullmann-nal együtt elrohantunk a megtorpanó kirongózi mellett.

Amikor megpillantottuk a bokor mögül kivillanó homokszínű árnyat, egyszerre rántottuk felé a puskacsövet; de mielőtt a ravaszt elhúzhattuk volna, Ullmann kiáltása megállított. - Stop! - ordított elkerekült szemmel, és mi döbbenten néztük a négykézláb kuporgó Lulumit, aki lassan felegyenesedett, és ránk emelte villogó szemét.

- Szimba! - mondta reszketegen. - Egy hatalmas oroszlán támadt rám, alig bírtam félreugrani előle. Szerencsére nem támadott újra, mert hallotta, hogy jöttök, ó, buana Mkubva!

- Hol a kocsi? - fordult Ullmann a mellénk lépő Mutindához, miután egy ideig szúrós szemekkel nézte Lulumit.

- Ott, a bokor mögött! - felelte Mutinda kissé vacogó fogakkal, és tekintetét le nem vette volna a négerről, aki szerinte éppen most változott oroszlánból emberré.

- Gyerünk oda! - parancsolta a fehér vadász, felsegítve vagy inkább felrántva a földről Lulumit.

- De jó, hogy jöttök, buana! - lelkendezett Kibara, amikor meglátott bennünket. - Már azt hittem, egyedül kell megküzdenem a szimba ya seitánival!

- Megtámadott az oroszlán? - kérdezte Ullmann.

- Nem, uram, csak nagyon morgott a közelben, és rázta a bokrokat. Aztán megszólalt a bundukid, és attól megijedt a szimba. Egy kicsit morgott még, aztán elkotródott. Tisztán láttam a fekete sörényét a fehér tinccsel...

Ekkor pillantása a mögöttünk álló Lulumira esett, éa döbbenten elhallgatott.

- Ez kicsoda? - kérdezte.

- Lulumi a neve - magyarázta Ullmann. - Egyszer már találkoztunk vele a nap folyamán. Mganga a luók népéből ... Igaz, Lulumi?

- Ndiyo, buana Mkubva! - felelt alázatosan a néger. -Mikor délben találkoztunk, azt hittem, az volt az első és utolsó találkozásunk egymással. A sors útjai azonban kifürkészhetetlenek, s ezért úgy adódott, hogy megmenthetted az életemet a szimbától.

- Reméljük, hálás leszel érte! - biccentett a fehér vadász, majd a vakambához fordult. - Menj és kutasd át a sűrűt! Jelentsd, ha sikerült megtalálnod az oroszlán nyomait!

Majd egészen közel lépve hozzá, halk hangon is mondott pár szót neki, de azt nem értettük. Mutinda szeme megrebbent, ijedt pillantást vetett Lulumira, hevesen bólintott néhányszor, és a puskáját szorítva máris eltűnt a bokrok közt.

- Veled megyek! - rikkantotta Szepi, észbe kapva, hogy a fiú esetleg találkozik az oroszlánnal, és egyszerűen lepuffantja az ő orra előtt. Gyorsan utánaszaladt hát, és pillanatnyi habozás után én is követtem.

Ami az emberevőt illeti, az volt a véleményem, hogy túl jár már hetedhét határon; bizonyára tudta, hogy üldözzük, s ha eleinte szándékában is állt megtámadni a kocsiban ülő feketét, közelségünk ebben megakadályozta. Lulumi akkor bukkanhatott fel előtte váratlanul, amikor előlünk menekült, hisz máskülönben bizonyára végzett volna vele... Érdekes lett volna rekonstruálni ezt a találkozást a meglévő nyomok alapján, és azt hiszem, Ullmann éppen ezért küldte a bozótba Mutindát. Természetesen a fehér vadász sem hitt az oroszlán emberré válásában, Mutinda azonban valamilyen okból ellenkező véleményen volt; így hát Ullmann őrá bízta, hogy a fellelhető nyomok alapján megállapíthassa, milyen képtelenség, amit mondott, és amit látni vélt.

A kirongózi sebesen haladt előre, jobbra-balra tekingetett, a gyanúsabb helyeket meg is szaglászta, vadászkutya módján, míg végül ahhoz a helyhez ért, ahol összetalálkoztunk Lulumival. Itt feltűnően sokáig vizsgálgatta a terepet, de azt hiszem, nem sok eredménnyel, mert a talaj az egész környéken sziklás volt. Végül azonban mégis találhatott valamit, mert az arcára ismét kiült a rémület, amely sehogy sem állt összhangban a bátor vakamba vadász jellemével; gyermekkortól beidegződött babonák, ősi félelmek működtek itt közre, s olyan dolgok, amik idegenek tőlünk, vazunguktól.

- Hápána mpya! Nem új! - szólt Mutinda kiegyenesedve, és gyorsan visszaindult a kocsihoz. Odaérve, hosszan magyarázott valamit Ullmann-nak, aki szemlátomást igyekezett megnyugtatni őt, de csekély eredménnyel.

- Mit szólsz hozzá? - súgtam Szepinek. - Mutinda babonás, akár egy kisgyerek!

- Az után - a kígyóeset után én már semmin sem csodálkozom - felelte homlokát ráncolva. Akart még mondani valamit, de a felénk forduló white hunter harsányan indulást vezényelt, majd Lulumihoz lépett, aki szerényen álldogált a kocsi közelében.

- Lulumi, ha akarod, szívesen elviszünk a táborunkba. Az isszanszuk felé úgyis erre vezet az út, és ily módon gyorsabban odaérsz hozzájuk.

Mindnyájunk meglepetésére a néger örömmel fogadta az ajánlatot.

- Aszante szána, buana Mkubva! - felelte vigyorogva. - Igazán nem is tudom, mivel érdemeltem ki a jóságodat...

A lassan sűrűbbé váló homályban különös vigyorra húzódott a szája, és elővillantak hegyesre reszelt fogai...

A már megszokott gyorsasággal tört ránk a trópusi alkonyat, s a lenyugvó nap után egy darabig még sárgán világító égbolt fokozatosan narancsvörössé vált, aztán bíbor,

majd lila árnyalatot öltött, s alig tettünk meg néhány száz métert a kocsival, már körül is vett a sötétség.

Reflektoraink fényénél zötyögtünk előre a nem is olyan messze lévő tábor felé, s mivel a hold még nem ment fel az égre, s a fénykévéken kívül jóformán nem láttunk semmit sem, felfoghatatlan volt a számomra, hogyan képes Mutinda az irányt tartani. A fekete szeme azonban talán még a föld alá is látott, s szüntelenül hallatszott a hangja a kocsitető fölött, amint utasításait adta. Négyen ültünk ismét a hátulsó ülésen; a jobb oldali ablaknál én, mellettem - a halott Yuma helyén - Lulumi, őmellette Kibara s a másik ablaknál Bendzsamin. Mutinda a lábán állt, Lulumi és Kibara előtt, középen.

Nagyokat zökkenve, mérsékelt tempóban haladtunk, s a mellettünk elfutó bokrok ágai időnként arcunkba csapódtak. A fény által odavonzott rovarok ezrei ragadtak rá a szélvédőnkre, de jutott belőlük bőven a kocsiba is; alig győztük lesöpörni őket magunkról. Egyszer egy puha reptű afrikai bagoly került fényszóróink sugárkévéjébe, és másodpercekig sután imbolyogva siklott előttünk a levegőben, mígnem hirtelen kanyarodással sikerült kitépnie magát a fény okozta bűvöletből... A mimózák szálkás kérgű, néha göcsörtös törzsei fantasztikus alakokká váltak a rájuk eső fénytől, s néha egy-egy kitört fa vagy elszáradt bokor csontvázra hasonlított.

Lulumi egész idő alatt mereven ült az ülésen, jobb kezével az első ülés támlájába, baljával a lába között tartott runguba kapaszkodva, és szemét a világért sem vette volna le a fénypászmákról. Láthatóan élvezte az utazást, amiből arra következtettem, nem most ül először autóban; ez persze semmit sem jelent a mai Afrikában, hisz a menetrend szerint közlekedő buszokon csaknem kizárólag feketék utaznak ... Szerettem volna megszemlélni azt a bizonyos tárgyat a fülében, amely már az első találkozásunkkor felkeltette az érdeklődésemet, de sajnos az a bal füléről ló-

gott, s ha már előbb elmulasztottam az alkalmat, amíg a kocsi mellett álltunk, akkor most várnom kellett, amíg kiszállunk újra.

Egyikünk sem szólt egy szót sem, mióta az autó elindult, Kibara számára azonban hosszúra nyúlt a hallgatás, mivel ő egész délután nem beszélhetett senkivel, s végül úgy döntött, megtöri a csendet.

- Hallom, hogy luó vagy, és az isszanszukhoz mész - fordult Lulumihoz. - A táborban van egy luó, a szakácsunk; biztosan örülni fog neked, és sokat beszélhettek majd egymással.

- Kusoto! Balra! - üvöltött le fentről hirtelen Mutinda, és Ullmann villámgyorsan balra tekerte a kormányt. Sikerült is elkerülnünk így egy alacsony termeszdombot, a sors azonban úgy akarta, hogy a másik oldalon meg éppen egy füvektől takart gödör legyen, s a bal oldali kerék belemenjen. A kocsi eleje hirtelen lezökkent, és mindnyájan előrebuktunk. Ullmann káromkodott, a feketék jajgattak. Aztán kikászálódtunk a ferdén álló kocsiból, és kárvallottan vettük számba sérüléseinket; szerencsére egyikünknek sem lett komoly baja.

A föld felé világító lámpák hangulatvilágítással árasztották el a környéket, s a fényüknél végre megnézhettem magamnak a Lulumi füléből lógó mütyürkét, amit már oly régen akartam. Jókora diónál nem nagyobb szobrocska volt, valamilyen fából, és olyan hosszú nyakú állatot ábrázolt, mint amilyet a vadorzóknál talált rajzok.

Felfedezésemet nyomban közölni akartam Ullmann-nal, aki már a többiekkel együtt a kocsi kiemelésén fáradozott, ezért sietve odaléptem hozzá.

- Ezzel egy tapodtat sem megyünk tovább - közölte, miután megvizsgálta a keletkezett kárt. - Mikor a kocsi eleje lebillent, az első kardántengely beleakadt az előttünk lévő alacsony termeszdombba, s a kőkemény anyag szépen kettétörte ... Gyalog mehetünk hazáig!

Dühösen rúgott a kerékbe, s mikor végre meghallgatta közlendőmet, nagyot kiáltott:

- Lulumi! Ndzsó hápa! Gyere ide!

Egyszeriben nagy lett a csönd körülöttünk, csak a távolból hallatszott egy zebra ugatása.

- Lulumi! - kiáltott újból a fehér vadász. Kisvártatva Mutinda szólalt meg:

- Lulumi nincs sehol, buana!

- Lulumi! - üvöltötte Ullmann torkaszakadtából.

- Indulunk.

- Lulumi! - kiáltottuk egyszerre Szepivel, és a hangunkat biztosan hallotta a néger, még ha futva távozott is, de persze eszébe sem jutott, hogy feleljen.

- Megszökött a fickó! - vonta le végre Ullmann a következtetést. - Jobban kellett volna ügyelnünk rá!

Ekkor megszólalt valahol egy hang; mély, gyomorból jövő mormogás, mintha a föld alól eredne, és egyszerre hangzott minden irányból - egy oroszlán nyögése!

Aztán ismét hallatszott a hang, ezúttal tisztábban, határozottabban, mintha az előbbi csak afféle próbálgatás lett volna:

- Üüüüüüuuuummmm! Üüüüüuuuummmm! - zengett mélyen, hullámzóan hosszú másodperceken át, majd furcsa csettintésben végződött, mintha a hang gazdája csettintett volna nyelvével, a rövidesen elfogyasztásra kerülő finom vacsora reményében.

A feketéken babonás rémület lett úrrá; még Mutinda is vacogott, mint a nyárfalevél!

- Ez a gonosz mcsávi! - jajdult fel Kibara, akit Ben-dzsamin sebtében tájékoztatott Lulumi „igazi" kilétéről.

- Szimbává változott, és most végezni fog velünk!

- Idióták! - förmedt rájuk Ullmann. - Nem hallottatok még oroszlánt nyögdécselni?! Ha minden szimba gonosz mcsávi lenne, amely éjjel hallatja a hangját, akkor nem is lenne rendes szimba Afrikában! A négerek azonban nem hallgattak rá, hanem sietve másztak vissza a kocsiba, és a tartalék fegyvereket markolva várták a szerintük biztosan visszatérő oroszlán Lulumit. - Kifelé! - csattant a fehér vadász hangja, és határozott mozdulatokkal egymás után elszedte tőlük a puskákat. - Még csak az hiányzik, hogy véletlenül belénk puffantsatok! Indulás hazafelé!

Lekapcsolta a kocsi lámpáit, és maga előtt lökdösve a vonakodó Mutindát, elindult. Szepi és én persze azonnal követtük, de nem maradtak el a feketéink sem, hanem fejvesztve siettek utánunk.

Mikor az oroszlán elhallgatott, s a baljóslatú, ám tagadhatatlanul fenséges hangok nem szálltak felénk a sötét éjszakában, mindegyikünk sóhajtott egy nagyot, mintha tehertől szabadultunk volna meg hirtelen. Ám a feszültség nem múlt el rólunk teljesen, s amikor egy fiszi váratlanul felröhögött a közelünkben, a boyaink kis híján levertek lábunkról, annyira iparkodtak mellénk. - Messze még a tábor, Mutinda? - kérdezte Ullmann, és határtalan örömünkre a vakamba azt mondta, hogy nem; alig félórai járás.

Hogy honnan tudta ezt ilyen pontosan, az ugyanolyan rejtély máig is előttem, mint az a csodálatos tájékozódóképesség, amelynek révén előbb az autónkat irányította a tábor felé, aztán a lábainkat... Talán minden embernek volt ilyen ösztöne valamikor, a legősibb időkben, ám az idők folyamán ugyanúgy elkorcsosult, mint a hallásunk, szaglásunk. Legalábbis ami a fehér embereket illeti, akik

bűzös és zajos városokban élnek, eltérően a végtelen sztyeppékét, szavannákat járó négerektől...

Mutinda néhány lépéssel előttünk ment, s noha fejét behúzta kissé a válla közé, és furcsán bicegett, azért úgy látszott, múlóban félelme.

- Mondja, Mr. Ullmann - súgtam angolul a fehér vadásznak -, mit olvasott ki Mutinda a nyomokból, amikor a kocsihoz visszaértünk? Láttuk a barátommal, hogy hevesen vitatkoztak.

- Kérem, ne nevessék ki a fiút! - felelte halkan, hogy a vakamba minél kevesebbet halljon és értsen szavaiból. - Ősei emlékére esküszik, hogy Lulumi lábnyomai sehonnan sem vezettek oda a kocsihoz; továbbá, hogy az oroszlán mancsának nyomai egyszerre csak emberi lábnyomokban folytatódtak ...

Bosszúsan hallgatott egy kicsit, majd ugyanolyan halkan folytatta:

- Nézzék! Ez itt Afrika. Itt sok minden másképp van, mint odaát, a józan Európában. Itt gyakran valósággá válik, amit hisznek az emberek, mert annyira hisznek benne, hogy a szó szoros értelmében „megteremtik" maguknak hiedelmük tárgyát... Nem tudom, értik-e, mit akarok ezzel mondani? . Mutinda remek kirongózi, bátor szívű, igen derék fiú; nincs hozzá még egy hasonló a boyaim közt. Ez a mcsávi -história azonban kétségkívül megártott neki.. . Természetesen ostobaság, amit mond, és ha nem is látta Lulumi oda vezető lábnyomát, azért még az egészen bizonyosan ott van, hiszen nem is lehet másként. Persze az is lehetetlen, hogy valaki oroszlánná váljon vagy fordítva... Szerintem az történt, hogy a szimba véletlenül éppen a fekete lábnyomára lépett, és azt szépen kitörölte a maga súlyosabb léptével; a fiú nyilván ebből vonta le a téves következtetést... Egyszóval azt vette csak észre, amit észre akart venni, miután gyermeteg néger gondolatain úrrá

lettek Yuma és Bendzsi megjegyzései az oroszlánemberről...

- De miért volt ott a kocsinál Lulumi? - firtatta Szepi. - És miért szökött most el? Hiszen örült annak, hogy kocsin jöhet velünk!

- Már én is gondolkoztam ezeken. A kocsinál tulajdonképpen több okból lehetett. Az egyik: véletlenül tévedt arra, ám ez alig valószínű. A másik ok: egyszerűen kedve támadt autózni kicsit, és úgy gondolta, lerövidíti az útját, ha felkéredzkedik hozzánk a kocsira. Tekintettel a sérüléseire, nyilván nem tagadjuk meg tőle a kegyet, gondolhatta. Ámde ez sem nagyon valószínű, mert azok után, ahogy velünk szemben viselkedett, nem sok jóra számíthatott tőlünk. Marad tehát a harmadik föltevés: az, hogy kapcsolatban áll a vadorzókkal, és a második találkozásunk nagyon is gyakorlati célokat szolgált. Érdekében Lulumi teljesen megváltoztatta irányunkban korábban tanúsított magatartását, s ehhez kapóra jött neki a rátámadó oroszlán is, mert így új keletű barátságosságát hálának tudhattuk be. Nagyon valószínű, hogy ő kéredzkedett volna fel az autóra, ha én nem hívom. Azt hiszem, a vadorzók tudják már, hogy jelentettem illetékes helyen a működésüket, és azt is sejtik, hogy rövidesen rájuk húzzák a vizes lepedőt. További részleteket azonban nem tudnak, pedig az rendkívül fontos volna a számukra. Valószínűleg nem fejezték még be teljesen a munkájukat, talán hiányzik egy-két állat a kollekcióból, amit külön kikötöttek a felvásárlók, és ezért fontos volna, hogy még maradhassanak pár napig- Azt egészen magától értetődőnek tartják, hogy a *Game Office* emberei minket keresnek fel először, ha ide érkeznek, és a tőlünk kapott információk alapján indítják meg a szükséges akciót ellenük. Ilyenformán, ha minket szemmel tartanak, idejében értesülhetnek az ellenség érkezéséről is. Persze az sem lenne utolsó dolog, ha minket megölnének, mert így nem lenne, aki tájékoztassa az ideérkezőket a tanyáik

körülbelüli helyéről. Ettől azonban, úgy látszik, mégiscsak elriadtak, bár amikor Yumát összeesni láttam, tartottam tőle, hogy mi is úgy végezzük... Szerencsére időben észretértek, talán éppen Lulumi javaslatára vagy éppen parancsára, s miután a Yumánál látott nyíl és tegez alapján már tudták, hogy lekapcsoltuk a társukat - aki talán a kémfeladattal volt megbízva -, Lulumi vállalta magára a kényes küldetést. Ezt ő minden veszély nélkül megtehette, hisz ő nyilvánvalóan nem látszott vadorzónak, fegyver hiányában, míg ha egy idegen feketével találkozunk, esetleg gyanúba keverjük, hogy azok közül való, akik nyilaztak ránk ... Itt, a táborban mi könnyen szemmel tarthattuk volna a fickót, ámde balszerencsénkre Kibara elfecsegte neki az autóban, hogy luó szakácsunk van, és ettől egyszeriben melege lehetett. így hát az első kínálkozó alkalommal, melynél jobbat nem is kívánhatott volna, szépen eloldalgott... A magam részéről biztos vagyok benne, hogy csekély távolságban követ most bennünket, és holnap, ha világos lesz, Mutinda majd meg fogja lelni a nyomait, erre mérget vehetnek!

A hold még mindig nem kelt fel, s a csillagok gyenge fényénél botladozva haladtunk előre. A bozótból itt is, ott is izzó szemek néztek felénk, s néha futó lábak dobogása hangzott.

- Vóóó-op! Vóóó-op! Vóóó-op - vonította egy hiéna valahol, s a hangja mély morgásba fulladt.

- Buana! A tábor! - szólalt meg előttünk Mutinda, és rövidesen mi is észrevettük a tűz rőt fényét a távolban.

Egyszerre csak a vakamba fájdalmasan felnyögött, és belekapaszkodott a melléje ugró Ullmannba.

- Nem bírom tovább, buana! - nyöszörögte elhalóan.

- Valamiben megsértettem a lábam, amikor a kocsi megállt, és azóta egyre jobban fáj. Már lépni sem tudok vele!

Öngyújtó fényénél láttuk, hogy a lába térdtől lefelé csúnyán megdagadt; csoda, hogy eddig tudott menni vele ...

Bendzsi és Kibara kétoldalról közrefogták, és az utolsó métereken már szinte vitték a vakambát.

Embereink kitörő örömmel fogadtak, de Ullmann leintette őket, és tüstént kezelésbe vette a szerencsétlenül járt kirongózit... A térd alatt, hátul jelentéktelen karcolás látszott csak a bőrön; a vér azonban friss volt még a seben, s mivel más sérülést nem találtunk, nyilvánvalóan az okozta jelenlegi állapotát. Természetesen méreg került a vérébe, és én nem tudtam szabadulni a gondolattól, hogy a lába mögött ülő Lulumi karcolta meg a fiút egy mérgezett nyílheggyel vagy mással, amit jó előre elkészített, és csak a kedvező pillanatra várt, hogy használhassa. Az ütközésnél aztán hidegvérrel használta is, Mutinda pedig talán nem is érezte a nagy felfordulásban ...

Később, amikor már kitandáinkon feküdtünk, és hallgattuk a rádióból szűrődő zenét, azon kaptam rajta magam, hogy a lehető legkomolyabb formában foglalkozom Lulumi oroszlánná változó képességével. Igaz, előtte tripla adag Johnnie Walker-t töltöttem magamba esti ital gyanánt, mert kissé megviseltek a napi események. Ennek következtében aztán álmodtam is olyan vadakat, hogy égnek állt a hajam, s ugyan vérfagyasztó küzdelemben tudtam csak legyőzni a rám törő fekete sörényű oroszlánembereket, akik fehér asztalkendővel az álluk alatt szerettek volna elkölteni engem uzsonnára.

- Jambó szána! - mondta az utolsó oroszlán, akit még pofon kellett csalnom, hogy elkotródjon a többi után, de szerencsére sikerült megállítani lendülő kezemet, mert az oroszlán váratlanul Tóbivá, a sátorfiúvá vált.

- Jambó! - feleltem álmosan, majd Szepihez fordultam, aki ugyanolyan kábán tekintett szét, mint jómagam.

- Megfejtettem álmomban a hosszú nyakú állatok rejtélyét! - hoztam a tudtára. - Alighanem azt is tudom, hol élnek, és ha sikerülne lefotóznom őket, híresek lennénk mindketten!

30.

Barátom felpattant az ágyról, ahol teljesen felöltözve feküdt, mivel Ullmann tanácsára egész éjjel várta az emberevő oroszlánt - mígnem elnyomta az álom -, és mérgesen nézett rám.

- Mit hülyéskedsz? - szólt. - Ügy aludtál, hogy zengett a sátor a horkolásodtól! Valószínűleg a szimbát is az riasztotta el, és most azt állítod, hogy megoldottad a rejtélyt, ami nem egyéb, mint a te fantazmagóriád! Szepi csakugyan dühös volt, s ebben bizonyára nagy szerepet játszott a kialvatlansága is, különös tekintettel a tényre, hogy én viszont remekül aludtam, sőt még végeztem is valamit - álmomban! - No de magad is tudod - feleltem komolyan -, hogy azért nem jött az oroszlán, mert Kidzsama valamilyen különleges port hintett a tűzbe oroszlánűzőül; ha jól emlékszem, egy teknősbéka porrá tört teknőjéből készült a szer ... Ami pedig a rejtélyt illeti, hát ide figyelj! Az álom néha az ébrenlét folytatása, és megesik, hogy az agy tovább foglalkozik egy problémával, amit ébren elkezdett az ember; az agy ugyanis nem alszik sohasem, kell hát foglalkoznia valamivel.

Felkaptam az asztalon heverő Hunter Lanternt, odaléptem a sátorfalhoz, és belevilágítottam az egyik falon lévő „zsebbe"; ugyanis semmi kedvem sem volt hozzá, hogy skorpiót markoljak meg, mikor belenyúlok, amint az egyszer már majdnem megtörtént. Ezúttal azonban nem volt benne élőlény, és megnyugodva húztam ki a viseltes térképet, amit a Safariland bocsátott a rendelkezésünkre, hogy könnyebben kiismerjük magunkat a vadászterületen.

- Mi most itt vagyunk - böktem a térképen a megfelelő helyre. - Ez pedig a Mara folyó. Mint látod, csaknem egész a torkolatig egyetlen mocsár a környéke, a Maszirori-mocsár. És itt a folyó hatalmas, nagyjából S alakú ívet ír le.

Az ív északi része megközelíti a Kitandu nevű helységet, a déli pedig Madzsi Motót. Az első vadorzónál talált papíron lévő jelek, amiket én ceruzapróbálgatásnak véltem, valójában térképjelek, s az egyik pontosan megfelel ennek az ívnek, amit a folyó leír. Mivel pedig ez a jel a hosszú nyakú állat képe mellett van, szilárd meggyőződésem, hogy ezen a tájékon él ez a tudomány előtt még ismeretlen lény!... Tudod, öregem, sok felfedezetlen kis terület van még ezen a fekete kontinensen, és azzal te is tisztában vagy, hogy egyes állatfajok csak bizonyos területen élnek, másutt nem fordulnak elő; hiába egyezik meg a két helyen látszólag minden. Gondolj csak rá, hogy a legutóbbi időkig fedeztek fel új meg új állatokat! Sokáig például még a gorillát is nagy termetű csimpánznak hitték a kutatók, ma pedig már tudjuk, hogy a csimpánz is többféle, sőt a gorillából is van „hegyi" és van „közönséges". Szerintem még több faj sem lehetetlen, hisz mindegyik csak kicsiny területen él... Egyes megfigyelők még egy titokzatos, medveszerű lényről is említést tesznek Kenyában; valahol a Kongó keleti részén pedig talán még egy primitív, fel nem fedezett emberi faj él... És most fogódzkodj meg jól! Éjjel jutott az eszembe, hogy olvastam valahol: a Bangweulu-mocsár keleti partjain nem élnek vízilovak, és a nyugatin is csak elenyésző számban. Ennek az Afrikában hihetetlen jelenségnek az az oka a bennszülöttek szerint, hogy ragadozó szörnyetegek laknak a tóban, s azok irtották ki őket. Ök ezt a lényt csimpekvének nevezik, és szobrokat is faragtak már róla; sajnos fehér ember még nem látott eleven vagy akár kimúlt csimpekvét sem, így hát a tudományos világ fütyül a mendemondára. És most jön a dolog csattanója: álmomban sikerült visszaemlékeznem a csimpekve leírására!... Állítólag fiatal orrszarvúra hasonlít, a testét szőr borítja, és a nyaka hosszú! Vagyis nagyjából olyan, mint a rajzokon ábrázolt élőlény! És pontosan ilyen faragvány van Lulumi fülében is!

Szepi csak hümmögött, nem tudta, mit mondjon.

- Szóval ez a helyzet - fejeztem be lelkesülten -, hogy valószínűleg itt tanyázik egy ugrásnyira tőlünk a jelenkor egyik legnagyobb állattani szenzációja, egy rejtélyes mocsári élőlény, csak a kezünket kell kinyújtani érte; mégpedig sürgősen, mert a rajzok szerint a vadorzók felvásárlója is szeretne szert tenni ilyen állatokra ... Talán valamely kényelmes, távoli tudóstól ered a megbízás, vagy gazdag tudománypártolótól, aki oly módon kívánja beírni nevét a tudomány könyvébe, hogy megismertet a világgal egy még nem ismert állatot, amit aztán őróla neveznek el, szokás szerint... Nem lehetetlen, hogy másnak is fülébe jutott a hír a legendás csimpekvéről, ámde az sem lehetetlen, hogy ez az állat nem azonos a Bangweulu-tónál élővel, csupán egyes bélyegeik hasonlóak. A lényegen azonban ez mit sem változtat: akár csimpekve, akár egyszerűen csak „hosszú nyakú", a felfedezés mindenképpen szenzáció lenne, és ha miénk lenne a dicsőség, ha sikerülne elfogni, illetve lefényképezni egy példányt, hát az összes szaklap és magazin átvenné tőlünk a fotókat és a felfedezés történetének leírását; bemutatnának minket a National Geographicban, címlap lenne a fotómból, és a dicsőségen kívül miénk lenne az érdem, hogy megmentünk az emberiség számára egy állatfajt, amelyet a vadorzók előbb-utóbb biztosan kipusztítanának!

Azonkívül rengeteg pénzt is kereshetnénk az üggyel, bár ez csak mellékes ... Utolsó mondatom megadta Szepinek a kegyelemdöfést! Már előbb is érdeklődve hallgatta, mit mondok, s elbeszélésem folyamán egyre jobban nőtt a lelkesedése. Az pedig, hogy még talán pénzt is lehet keresni vele - a dicsőségen kívül! -, szörnyen tetszett neki. - Halt! - kiáltott mámoros fényben úszó szemmel. - Egy szót se többet! Vigye el az ördög az oroszlán Lulumit meg a vadorzókat! A fekete sörényes úgysem jön el hozzánk nappal, és semmi baj sem történhet, ha az emberek vigyáz-

nak magukra. Közlöm Ullmann-nal, hogy ma csimpekve-vadászatra megyünk!

- Könnyen lehet, hogy a vadorzókkal éppen ott találkozunk, a mocsárban! - juttattam eszébe. - Mint tudjuk, rajta van a listájukon, és ha eddig még nem fogtak belőlük kellő darabot - márpedig a legutóbbi üzenet talán éppen ezt kifogásolja! -, akkor sürgősen kell cselekedniük, hisz tudják, hogy bármelyik órában megérkezhetnek a törvény emberei.

- Nos, ha ott lesznek, hát majd elbánunk a pócserek-kel! - fogadkozott a barátom. Megvárta, míg én is megmosdom és felöltözöm, aztán puskával a kézben mentünk reggelizni, mert hát „az ember nem lehet eléggé óvatos" ... Az emlékezetes éjjeli oroszlánkaland óta Ullmann nem vitette el többé éjszakára a puskáinkat, és azok csőre töltve pihentek ágyunknál, a kezünk ügyében.

- Hogy van Mutinda? - kérdeztem a ham and eggset falatozó, kialvatlan szemű Ullmanntól, aki az éjszaka folyamán néhány feketével kicserélte a Land Rover törött első tengelyét.

- Egész tűrhetően - felelte tele szájjal. - Vasszervezete van annak a fiúnak! A gaz Lulumi mérge nem fogott ki rajta! Két nap múlva kutya baja sem lesz!

- És addig ki lesz a kirongózink? - érdeklődött Szepi: - Úgy tudom, más nem nagyon ért itt a nyomolvasáshoz.

- Ó, a feketék mindegyikének kitűnő szeme van - válaszolta a white hunter. - Én legalábbis szívesen elcserélném az enyémet akármelyikével... Igaz, Mutindának valóban nincs párja, de arra a két napra, amíg beteg, megteszi Mazunga is, aki szintén a kamba nép gyermeke.

- Szeretnénk elmenni ma a Maszirori-mocsárhoz! - mondtam, egy oldalpillantást vetve Szepire, és nagyot haraptam a narancsdzsemmel vastagon megkent Ryvitából.

- Ach ja! - kapott észbe a barátom. - Ez csaknem ki-

ment a fejemből!... Mr. Ullmann, okvetlenül el kell mennünk oda ... A barátom elmagyarázza, hogy miért.

Röviden elmondtam, milyen következtetésekre jutottam a rajzokkal kapcsolatban, és a fehér vadász kezdetben komoly arca mind jobban földerült; végül már nem bírta tovább türtőztetni magát, és hangos hahotára fakadt:

- *Good, this chimpekwe, very good! U would be a fine story at home, in Nairobi, indeed!* Jó ez a csimpekve, nagyon jó! Remek történet lenne otthon, Nairobiban, igazán!... Természetesen elmehetünk a mocsárhoz, ha kívánják, de arról ne is álmodjanak, hogy ott tanyázik csimpekve! Arrafelé ugyanis szép számmal élnek vízilovak.

Úgy nevetett, hogy a könnye is kicsordult.

Dühített a dolog, de türtőztettem magam, hisz könnyen lehet, hogy neki van igaza, és az egész „hosszúnyak-ügy" nem egyéb, mint az én fantazmagóriám... Mint a villámcsapás, hasított belém egy újabb lehetőség a fantasztikus, állatrajzot illetően: talán nem is állatot akar jelölni, hanem egyszerűen „aláírás", amiről a vadorzók pontosan tudják, hogy ki a megbízó, illetve ami hitelessé teszi a rendelést! Ha így van, akkor persze csakugyan hülyének tarthatnak a végén ... Gyors elhatározással úgy döntöttem, nem hozom tudomásukra ezt az újabb lehetőséget, és ha nem sikerül „csimpekvét" találnunk, akkor azt betudhatjuk akár balszerencsének is, nem szükséges, hogy idiótának tűnjek fel előttük ...

- A Maszirori egyetlen nádrengeteg - közölte a fehér vadász, abbahagyva a nevetést. - Sűrű papiruszdzsungel, a széleken elefántfű, belül térdig, combig érő sár, nyakig érő víz helyenként, máshol híg iszap, amiben menthetetlenül elsüllyed, aki beletéved. Ha egyszer lecsapolnák, kiszárítanák, rengeteg elefántcsontot lehetne összeszedni ott; azt hiszem, ez az a hely, amit elefánttemetőnek lehetne nevezni, mivel az évszázadok során töméntelen vastagbőrű lelte benne a halálát.

Láttam, Szepit is bosszantja, ahogy Ullmann a hírünket fogadta, de azt is láttam rajta, nem szeretné, ha őt is gyengeelméjűnek tartaná a fehér vadász. Ezért egy sajnálkozó pillantást vetve rám, más irányból próbálkozott.

- Az elefántomat még úgysem lőttem ki - jegyezte meg egykedvűen. - Ha ott a mocsárban olyan sol. van belőlük, akkor egy okkal több, hogy odamenjünk, és kilőhessem a nekem járó öreg agyarast!

Ez a beszéd egy fokkal már jobban tetszett Ullmann-" nak.

- *Well!* - fordította komolyra a szót. - A tembó csak önre vár, hogy érte menjen, aztán lepuffantsa... Igaz, mostanában már nincsenek ott annyian, mint pár évtizede. Hajdanában hatalmas csordák lepték el a papiruszmocsarat! Még én is emlékszem rá, hogy volt idő, amikor ezernél több állat volt ott egy rakáson. Akkor még nappal is lehetett látni őket az ingovány menti akáciásban. Később aztán a számuk fogyatkozásával áttértek az éjszakai életmódra, és ma már csak napnyugta után járnak ki legelészni kicsit. Persze nem kímélik a bennszülöttek sambáit sem, de hát alig vannak többen pár tucatnál, és hol itt, hol ott bukkannak ki "a hatalmas mocsárból; sohasem lehet tudni előre, hogy hol. Hosszú, heteken át tartó megfigyelés kell ahhoz, hogy az ember tájékozódhasson pontos hollétükről... Szóval nem lesz könnyű összeakadni velük, és bizony egyre gyakrabban megesik, hogy elefánt nélkül megy haza a vadász, még ha a szafári egész idejében tembót keresnek is. Mi eredetileg tíz napot terveztünk tembóvadászatra, de én akkor is azt mondtam, szerencse kell hozzá, hogy elefántot lássunk, mégpedig olyat, amelyiknek az agyara negyven fontnál nehezebb. Az ennél kisebb agyarat ugyanis elkobozzák, és akkor fuccs a drága vadászjegynek meg az agyaraknak is. Nos, én úgy terveztem, hogy ha itt végeztünk, az utolsó tíz napra átköltözünk az ingovány közelébe, és ha a szerencse velünk lesz, akkor kísérletet te-

szünk egy jó agyaras lepuffantására... Ha rám hallgatnak, akkor ennél a tervnél maradunk. Szépen megvárjuk a *Game Office* embereit, akiket elvezetek a vadorzók búvóhelyeire, közben lelőjük az emberevő szimbát, és utána megyünk tembóra ... Nos, mit szólnak hozzá?

Igazság szerint teljesen logikus volt, amit mondott, és a vak is láthatta, hogy nekünk úgy lenne a legjobb. Engem azonban valami megmagyarázhatatlan türelmetlenség feszített ébredésem óta - mintha egy belső hang azt súgná, nem szabad tétováznunk, most kell elindulni, amíg nem késő... Ám a sietség ismeretlen fogalom Afrikában, és Ullmann-nal szemben a belső hangra hivatkozni egyenlő lett volna a nullával. Mégis, amikor Szepi tanácsot kérőén rám nézett, megkíséreltem a lehetetlent.

- Ne felejtsék - mondtam komoran -, hogy a vadorzók egy része alighanem éppen oda tart most! Ha nem sikerül megelőznünk őket, akkor lehet, hogy az összes elefántot leöldösik, aztán mehetünk utánuk másfelé. És az is könynyen lehet, hogy a titokzatos „hosszú nyakúakat" is kiirtják ... Persze, kockázatos dolog éppen ilyenkor odamenni, de én a magam részéről nem félek.

Lapos oldalpillantást vetettem Ullmannra, mintha kételkednék az ő bátorságában, és láttam, hogy elvörösödik a méregtől. De azért uralkodott magán, és szárazon csak annyit mondott: - Én sem félek a pócserektől. Valóban igaz lehet, hogy most azon a környéken dolgoznak, és ez egy okkal több, hogy ne vigyem oda magukat, kitéve a lenyilazás veszélyének. Végtére is én vagyok a felelős magukért.

Puff neki! Ezzel alaposan melléfogtam! Most azonban Szepi vette kezébe az ügyet.

- Minden felelősség alól felmentjük önt! - jelentette ki ünnepélyesen. - Még csak az kéne, hogy elterjedjen rólam a hír, miszerint a vadorzóktól való félelmemben nem mertem elefántok után menni! Ragaszkodom hozzá, hogy

elinduljunk, és este visszajöjjünk! Mutinds. nélkül úgysem hajthatjuk fel nappal az oroszlánt, éjjelre pedig valószínűleg megérkezik, és akkor majd vele is elbánok. Természetesen írásba adom, ha kívánja, hogy mindez az én kívánságomra történik, önt nem terheli felelősség a következményekért.

- Oké! - biccentett Ullmann lemondóan – írja meg a papírt, aztán reggeli után indulunk: csimpekvézni!

És újfent kirobbant a nevetés belőle.

31.

Újsütetű kirongózink, a vakamba Mazunga egyelőre kitűnően megállta a helyét - a szó legszorosabb értelmében -a felfordított ládán, amelyről Mutinda szokta a terepet figyelni.

Amint az ilyenkor lenni szokott, ha az ember siet valahová, szebbnél szebb vadakkal találkoztunk és alig győztük a fejünket kapkodni, ahogy Mazunga Szájából az állatok nevei hullottak. Ullmann szerint azonban most nem értünk rá mással „vacakolni", és még így is majdnem biztosra vehettük, hogy nem sikerül tembót lőnünk egyetlen nap alatt. Az általam „hosszú nyakú"-nak nevezett állatot - amit ő következetesen csimpekvének hívott - ezúttal még csak nem is említette. A fehér vadásznak persze igaza volt az időhiányt illetően, Szepit azonban egyre jobban bosszantotta, hogy sorra hagyjuk el a remek trófeákat, és amikor Mazunga halkan kiskudut jelentett, egyszerűen nem bírta tovább.

- Lassítson! - parancsolta Ullmann-nak. - Azon a pár percen nem múlik semmi sem, és ez az első és talán egyetlen kiskudu, ami Afrikában elém került. Ha már nagykudu nincs ezen a tájon, be kell érnem ezzel, és ha golyóérett, hát le is puffantom, biz' isten!

Ullmann dörmögve vette le a gázt, motorfékkel gurult még pár métert, majd benyomta a kuplungot, és üresbe tette a sebváltót; az egy helyben álló kocsi halkan remegett az alapjáraton működő motortól.

- Uápi? - szólt fel Mazungának. - Merre?

- Huko! Ott - felelt a néger, és ökölbe zárt kézzel mutatta az irányt. - Annál a baobabnál.

- Dumi? Hápána jika? Bak? Nem suta? - Dumi, buana.

Ullmann felmérte a távolságot, aztán döntött:

- Mzuri! Jól van! Buana Miváni, én és Mazunga kiszállunk, becserkésszük és meglőjük a kudut. A többiek maradjanak a kocsiban, amíg visszajövünk.

Aztán leállította a motort, és Mazunga vezetésével elindultak.

Négyen maradtunk a Land Roverban: Kidzsama, egy iraku férfi, aki azt a bizonyos oroszlánriasztó port szórta a tűzbe; Maszanja, egy szondzso törzsbeli ember és a kurta Hamiszi, a szerencsétlenül járt Aszáli rokona. Hamiszi volt a legélelmesebb hármuk közül, és - anélkül hogy engem megkérdezett volna - fürgén elfoglalta Mazunga szabadon maradt figyelőállását. A másik két fekete azonban barátságosan vigyorgott rám, így hát nem zavartam le a ládáról a szemtelen Hamiszit - hogy „téma" után nézzek odafentről -, hanem Társalogni kezdtem a kocsiban ülőkkel...

Természetesen szuahéliul folyt ez a társalgás - azon a nyelven, amit még az arab kereskedők honosítottak meg a partvidéken, ahonnan az elefántcsont- és rabszolga-kereskedők révén terjedt tovább a kontinens belsejébe. Segítségével több száz különböző nyelvet beszélő törzs teremthetett kapcsolatot egymással, és ez rendkívül nagy jelentőségű volt egy olyan „országban", melynek határait vonalzóval húzták meg a gyarmatosítók a térképeken, anélkül hogy az ott élő népeket megkérdezték volna. Az európai értelemben vett ország így valójában csak papíron léte-

zett, hiszen az évszázados törzsi összetartozások sokkal erősebb kapcsolatot jelentettek a feketék számára, mint a mesterséges „ország", melynek mibenlétét fel sem fogták nagyon. Az egyetlen összekötő kapocs a különféle népek közt a szuahéli nyelv volt, bár ez inkább a határok elmosására, mint megerősítésére szolgált, hiszen például Kenya középső és déli részén ugyanúgy használják, mint a vele délen szomszédos Tanganyikában ... Amikor annak idején Szepivel elhatároztuk, hogy Afrikába jövünk, nyomban nekiláttunk az afrikai „eszperantó" megtanulásának, s mivel aránylag könnyű nyelv, néhány hónap leforgása alatt egész tűrhetően elsajátítottuk; a végső csiszolásra azonban csak itt, a helyszínen kerülhetett sor, hisz addig csak könyvekből tanultunk. A nyelvtanulás során aztán fény derült olyan kérdésekre is, amelyek Afrikáról szóló könyvek olvasásakor merültek fel bennem: hogy teszem azt, mi különbség van a „kamba" és a „vakamba" közt, a „nyamvezi" és a „vanyamvezi" között, miért ír az egyik utazó „szuahéli nyelv"-ről, és miért emleget „kiszuahéli"-t a másik. A rejtély nyitja az, hogy a nyelv előképzők segítségével fejez ki sok olyan dolgot, amit mi esetleg több szóval mondanánk; tehát a kamba népnévhez tett *va-* előképző olyan embert jelent, aki a kamba nép tagja; a *ki-* előkép-zővel pedig a nyelvet jelöltük meg; tehát kikamba annyit tesz, mint a kamba nép, a vakambák nyelve. Magyarul persze mondhatunk egyszerűen kambákat is vakambák helyett hisz számunkra mindkettő ugyanazt a fogalmat takarja. A kiszuahéli szó ilyenformán szuahéli nyelvet jelent, s ma már ez a nemzeti nyelv a korábbi angol helyett, a Tanganyikából és Zanzibárból alakult új, független Tanzániában. Mint afféle mesterséges nyelv, ez is rohamosan fejlődik, s időközben még a nyelv neve is „szuahili"-re (swahili) változott a korábbi „szuahéli"-ről... Beszélgetésünket távoli csattanás, majd Hamiszi kiáltá-

sa szakította félbe, aki odafentről éberen figyelte az eseményeket.

- Anapiga! - rikkantott a kúria. - Eltalálta! Kufa ka-bisza! Meghalt egészen! Erre aztán mi is megmozdultunk, és bár Ullmann utasításához híven a kocsiban maradtunk, előreültem a volánhoz, és szépen odakocsiztam a zsákmány mellé. Szerencsére nem történt baleset az éjszaka folyamán nagy fáradsággal megjavított kocsival, és néhány perccel később már „udvari fényképészhez" illő buzgalommal fényképeztem a kimúlt, jámbor növényevőt meg a büszke elejtőjét. A háromszáz lépésről szíven lőtt, békésen legelésző bak tűzben rogyott össze, csupán egy utolsó, reflexszerű ugrásra futotta erejéből; még Ullmann is kénytelen volt elismerni, hogy ez *very nice shooting* volt, aminek Szepi különösen örült, s úgy ragyogott a képe, mint gyerekkorában, amikor egyszer sikerült legyőznie engem százméteres mellúszásban az eisenstadti uszodában rendezett szokásos évi visszavágón.

A levágott fej bekerült a kocsi hátuljába, és robogtunk tovább a mocsár felé. A hepehupás talajon csak mérsékelt sebességgel haladhattunk, és kaptunk egy defektet is, ami sürgős kerékcserét vont maga után. Egyszer láttunk egy szieszt́ázó oroszláncsaládot, de csak úgy távcsövön át szemlélgettük őket, amíg elhaladtunk mellettük, s így is megállapíthattuk, hogy jó, sörényes hím nincsen köztük. Szépít különben sem érdekelték már az oroszlánok - illetve csak egy, a fehér tincses -, így hát változatlan sebességgel hajtottunk előre, és tíz óra tájban meg is érkeztünk ahhoz az akáciás szavannához, amely mögött a hatalmas ingovány húzódott.

Ekkor jobb felé fordultunk, mert Ullmann szerint abban az irányban rövidesen rá kellett bukkannunk egy kopjéra - egy szigetszerű szikladombocskára -, amilyennel már találkoztunk párszor a vadászatok során. Ezek a nem túl magas sziklakupacok mindenkor remek kilátóhelynek bizo-

nyultak, noha csöppet sem volt veszélytelen mászkálni rajtuk; az egymásra halmozott kövek közti résekben a legkülönbözőbb növények tengették életüket, és társaságukban mindenféle mérges és csípős bogár, kígyó is tanyázott. A sziklaüregekben éltek a nyúl nagyságú, elefánttal rokon szirti borzok, itt szökelltek a „sziklaugró" antilopok, de állítólag hiénával, leopárddal, sőt oroszlánnal is találkozhatott ilyen helyen az ember.

Ullmann emlékezete nem csalt, és csakhamar egy kop-jéról vehettük szemügyre a párába burkolt, végtelen mocsárvidéket, melynek szélein széles övben nőtt a már eléggé elsárgult, négy-öt méter magas elefántfű. Beljebb azonban zöldebb volt a látvány; oda még nem ért el a száraz évszak forró, vízapasztó lehelete, s a papirusznád még zölden virított, bár a legyező formájú nádbugák egy része már kókadtan fehérlett.

- *This is the Masirori Swamp* - mondta Ullmann egész fölöslegesen. - Valahol ebben élnek a tembók, csak meg kell keresnünk őket.

Mialatt a többiek távcsöveikkel a tembókat kutatták, én készítettem néhány fotót a fenséges mocsárról, s titokban erősen reméltem, hogy ezek is belekerülnek majd a Geographic-ba, a szenzációs „hosszú nyakú" képe mellé ...

- Nézd, buana! - mutatott Mazunga egyszer csak jobb felé, ahol a sztyeppébe hajló szavannán valami furcsa dolog látszott

A párától homályos, hőségtől hullámzó levegőn át nem sokat tudtam kivenni belőle, de a messzelátók már többet mutattak.

Mazunga szeme azonban a távcsőnél is jobb volt, s mielőtt Ullmann véleményt mondhatott volna, ő már közölte, hogy mi az.

- Manyatta. Egy maszáj kunyhója... De alighanem több is van ott.

- Yes! - felelt a fehér vadász, leeresztve arca elől a

messzelátót. - Maszájok... Ezek a fickók összebarangolnak mindent, és úgy viselkednek, mintha az övék volna egész Kelet-Afrika. Ott a sztyeppén legeltetik nyomorult marháikat, elűzik a vadakat a területről, elpusztítják az összes füvet a környéken; ha aztán a zebuiknak már nincs mit legelniük, szépen odébbállnak, a manyattáikat felégetik, és vonulnak tovább másik helyre, sivárságot hagyva maguk után. Csekély vigasz, hogy ők maguk nem vadásznak, legfeljebb egy-egy oroszlánt ejtenek el néha, vagy egy jávorantilopot. De ha már itt vannak, hát odamegyünk hozzájuk, és megkérdezem, nem látták-e az elefántokat. Útközben Ullmann elmondta, hogy a maszáj kunyhó, a manyatta rendkívül egyszerű; nem kell hozzá más, mint néhány dorong, egypár marhabőr meg sok marhatrágya. Az utóbbiból sohasem szenvednek hiányt, a bőröket és a doboz formájú manyatta vázát képező nagyobb dorongokat pedig a szamaraik hátán viszik magukkal- Az építmény többi részét felégetik, hogy nyomuk se maradjon, s amikor a fű ismét zöldell, ahol legeltettek, akkor már csakugyan nincs nyomuk... A kunyhókat egyébként kör alakban szokták felállítani, és közéjük hajtják be az állataikat éjszakára, hogy védve legyenek a ragadozóktól. A kunyhó-együttest két méter magas sövénykerítéssel veszik körül, és ez az együttes a bóma vagyis a maszáj falu. Állítólag rendkívül rátarti nép a maszájok; a többi feketét lenézik, sőt magukat nem is tartják négernek. A valóság az, hogy csakugyan északról érkeztek jelenlegi élőhelyeikre - úgy 1500 körül, a Turkana-tó mellől, és a nyelvük is a Nílus mentén honos nilóta nyelvcsaládba tartozik, ősidőktől fogva nomád állattenyésztéssel foglalkoznak, és valószínűleg kis vándorló csoportok formájában vonultak dél felé, ahol a dús füvű sztyeppéken lakó népeket "beszorították a legeltetésre alkalmatlan erdőkbe, bozótos szavannába. Dél felé tartó harcias előrenyomulásukat csak a Tanganyika déli részén, az Iringa-fennsíkon élő hebe nép állította meg. Ez-

után a maszájok egy része letelepült, földművessé lett, és attól kezdve egymással harcoltak csoportjaik. A gyarmatosítókkal soha nem volt érdekellentétük, mert azok nem emeltek gátat nomád életük útjába, a civilizációból azonban csak az érdekelte őket, aminek közvetlenül hasznát vehették: a gyógyszerek, az autóbuszon való utazás, a turistáktól, utazóktól való pénzszerzés lehetősége. A pénznél csupán a marhákat becsülik többre, s ha sikerült annyi shillinget összegyűjteniük, amennyiért vehetnek egy ze-but, hát vesznek is azonnal. Tekintélyük mértékét a marháik száma jelenti, és hatalmas gulyáik egyre nagyobb részeken tarolják le a mbugák füvét az őshonos vadállatok elől - éhezésre, vándorlásra késztetve azokat...

A bómához közeledve már messziről szemünkbe tűnt a legelésző csorda, a rengeteg, kiálló bordájú zebu; aztán egyszerre csak autónk útjába lépett egy maszáj is. Lehetett vagy harminc méterre még tőlünk, miközben kényelmesen elhelyezkedett; ez abból állt, hogy rátámaszkodott földbe szúrt lándzsájára, jobb talpát pedig elhelyezte a bal térdén.

Ullmann alig fél méterre tőle állította meg a kocsit, majd kiszállt, és odalépett a „harcoshoz", akinek arcizma sem rándult a feléje robogó kocsitól.

- Szobaj! - köszönt rá a fehér vadász.
- Szobaj! - felelte a maszáj hűvösen,

Ullmann ekkor cigarettát vett elő zsebéből, egyet a maga szájába dugott, egyet adott a moránnak, majd öngyújtójával mindketten rágyújtottak, és csak álltak szótlanul, a füstöt eregetve, s a maszáj időről időre sercintett egy hatalmasat.

Szép szál legény volt a maszáj! A magassága két méter lehetett, és rozsdaszínű lepel borult a testére, a bal vállán hanyagul megkötve, le egészen a térdéig. Lilásbarna fején zsinórba voltak fonva a hajszálak, és a frizura úgy fedte koponyáját, mint egy gyümölcs héja. Színes gyöngyökből

álló lánc övezte a nyakát, meg néhány ujjnyi, vastag rézkarika, és a hosszúra nyújtott fülcimpáiban valóságos gyűjtemény lógott különféle karikákból, gyöngyökből meg egyebekből. Lábán nyitott papucsféle volt, és először nem tudtam megállapítani, milyen állat bőréből van, de alaposabb szemlélődésre kiderült, hogy az egy terepjáró külső gumija ... A férfi arca körül tucatnyi légy szállongott, s néhány az orrába, fülébe is bebújt, de ő nem törődött velük ... Időközben más maszájok is jöttek valahonnan - férfiak, nők és gyermekek, szintén rengeteg légy kíséretében; Ullmann pedig végre beszélni kezdett a harcossal, csak úgy huppogtak a h-k, ropogtak az r-ek az arabos hangzású maszáj szavakban. Mikor befejezték a társalgást, úgy látszott, mindketten elégedettek az eredménnyel, mert Uilmanri újabb cigarettákat adott a moránnak, amit az sietve dugott a fülében lévő „cigarettatartójába".

- Tudja, hol vannak a tembók! - ugrott vissza Ullmann a kocsiba. - Tíz shillingért sikerült rávennem, hogy megmutassa azt a helyet, ahol a mocsárba bementek. Sajnos, a mocsárba nem hajlandó bekísérni minket, de ha meglesznek a nyomok, akkor majd boldogulunk valahogy magunk is. Megadja neki a pénzt, Mr. Hidi? - Természetesen.

- Ha megvan a nyom, akkor én majd rávezetlek a nagy tembóra, buana Miváni! - szólt biztatóan Mazunga, mire Szepi közölte vele, hogy siker esetén nagy tiput, azaz borravalót kap majd.

Csigalassúsággal követtük a moránt, aki a világért sem akart az autóba ülni. Ezt egyébként csöppet sem bántuk, mert egyikünknek sem hiányoztak a legyek, amelyek hűen követték volna hozzánk a gazdájukat; az a szag pedig már távolról is bőven elég volt számunkra, amely a harcos testét ragyogóvá tevő avas zsírtól felénk lengedezett

Talán egy órát is mehettünk, amikor egy gyér mimózásnál a maszáj megállt, s a földre mutatott. **A** puha talaj-

ban lavór nagyságú mélyedés látszott: egy elefánt lábnyoma. A környező fákról itt is, ott is letörtek egy ágat a legelésző óriások, néhány kisebb fát pedig kitéptek gyökerestül.

- Itt éjszakáztak a tembók - közölte Ullmann, a kocsiból kiszállva, és átadta a tíz shillinget fémpénzben a ma-szájnak, aki elégedetten indult hazafelé.

- Ngodzsa kidógo, tafadháli! Várj egy kicsit, kérlek! -szóltam utána tegezve, mert a kiszuahéli nem tesz különbséget a „te" és az „ön" között. Aztán kiemeltem meglepett barátom zsebéből a cigarettatárcát, és leugrottam a kocsiból

A morán megfordult, majd fél lábra helyezkedve várta, hogy mit akarok tőle.

- Láttál már ilyen állatot? - kérdeztem tőle, orra elé tartva egy papírlapot, amire átmásoltam a „hosszú nyakút".

Érdeklődve tanulmányozta egy darabig a rajzot, majd szélesen elvigyorodott, és elém tartotta a markát. Már tudtam, ez mit jelent, így hát gondolkozás nélkül adtam neki párat Szepi cigarettáiból.

A maszáj elhelyezte fülében a Kossuthokat, aztán röviden válaszolt:

-Hápána! Nem!

- No és, vadorzók? - kérdeztem, lenyelve a mérgem, hogy semmiért adtam a fizetséget. - Vannak a környéken vadorzók?

- Pócseri nyingi! Sokan! - felelte nyomatékkal, és úgy mutatott körül a vidéken, mintha minden fűszál mögött egy vadorzó lapulna. - Határi kubva! - tette még hozzá, hogy jobb kedvre derítsen. - Nagy a veszély!

Aztán megfordult, és végérvényesen otthagyott bennünket.

Nekem pedig végigfutott a hátamon a hideg a veszély előérzetétől.

32.

Természetesen várható volt, hogy vannak a környéken pócserek, de titokban azért reméltem, hogy a maszáj azt mondja, „hápána". Ez a reményem most szertefoszlott, és már csak azt kellett volna tudni, igaz-e a harcos állítása, vagy csupán azért mondta, hogy ráijesszen kicsit a vazungukra... Az a tény, hogy nem ismerte a „hosszú nyakút", még semmit sem jelentett, hisz a nomád pásztornép nemigen járkál a mocsárban, ahol érzésem szerint az állat rejtőzhetett. Mivel dél már elmúlt, gyorsan bekaptunk néhány falatot, és ittunk rá pár kortyot, aztán Maszanját a kocsiban hagyva a mocsárba indultunk. A szondzso ugyan szívesebben jött volna velünk, mint hogy egyedül maradjon, kitéve a vadorzók nyilainak, de Ullmann megnyugtatta, mondván, ha velünk jön, ugyanúgy lelőhetik, sőt még az elefántoktól is tartania kéne. Így hát végül beletörődött sorsába, és azzal váltunk el, hogy ha vadorzókat lát, inkább adja meg magát, hagyja veszni az autót... A fehér vadász humánus ajánlata mögött persze az volt, hogy néhány vadorzó valószínűleg amúgy is elbánna Maszanjával, és akkor nemcsak a kocsi, hanem a fiú is odavan ... Nem volt nehéz követnünk a behemót állatok csapáját az elefántfű között. A széles talpak jól látható nyomokat hagytak mindenütt, és bőven találtunk hulladékhalmokat, melyek ugyan már teljesen kihűltek, tanúsítva, hogy több órája jártak erre a tembók. Az elefántfű persze csak az elefántnak „fű"; nekünk inkább sűrű nádas, amelyben csak fáradsággal lehet utat törni a magas szárak közt, s mivel azok már jórészt ki voltak száradva, haladásunk csöppet sem volt zajtalannak mondható, s mind gyakrabban ért el hozzám az előttem haladók szájából a figyelmeztető „pole-pole" ... Szinte hihetetlen, hogyan képes a hat-nyolc tonna testsúlyú elefánt halkan, csaknem zajtalanul közleked-

ni még a száraz évszakban is, amikor a talajt nem üde növények, hanem ropogva széttörő, száraz kórok fedik; a magyarázatot erre az állat lábát kipárnázó rugalmas, kocsonyaszerű anyag szolgáltatja. Kittenberger Kálmán szerint az elefántláb sajátos szerkezete teszi lehetővé a nagy állatok mocsárban történő járását is, mivel a lábfej szétnyomódik a ránehezedő súlytól, s a megnőtt talpfelület gátolja a lesüllyedést; az ingoványos talajból kiszakadó láb pedig ismét összehúzódik eredeti méretére, s ezáltal könnyedén siklik ki a lyukból, nem úgy, mint a miénk... A kiszáradt elefántfű-állomány után ugyanis papirusznád következett, s az egyre nedvesebbé váló talajon egyre nehezebb járás esett. Itt persze az elefántok is mélyebb nyomot hagytak, s ahogy haladtunk befelé, nemegyszer térdig, combig, sőt derékig merültünk az alattomosan megbúvó lyukakba. Minden lépésünk moszkitók ezreit riasztotta fel nappali álmából, s azok dühödten igyekeztek bosszút állni rajtunk a háborgatásért. Hála az Arushában vásárolt és a gyártó cég által agyondicsért Mbu vagyis Szúnyog nevű kenőcsnek, a vérszívók eleinte még csak óvatosan támadtak bennünket, ám ahogy az idő múlásával a kenőcs szaga gyengült, s már nem volt oly riasztó számukra, mind többen telepedtek ránk, míg végül tucatjával söpörtük le őket arcunkról, kezünkről. Természetesen újra és újra bekentük magunkat, amíg tartott a kenőcsből, de a tanulékony moszkitókat ez egyre kevésbé zavarta.

- Soká megyünk még? - súgtam az előttem haladó Kidzsamának, aki Szepi tartalék puskáját cipelte.

- Nem tudom, buana - felelte őszintén. - Minden attól függ, mikor állnak meg pihenni a tembók. Ha biztonságban érzik magukat, vagy ha már elértek a kedvenc tartózkodási helyükre, akkor talán máris egész közel vannak.

Szavai biztatón csengtek a fülemben, és éppen köszönetet akartam mondani értük, amikor nagy robajjal meglódult előttünk a nádas!

Először azt hittem, elefántok rontanak ránk, de azán megnyugodva láttam, hogy apróbb élőlényekről van szó. Mintegy szarvas nagyságú állatok viharzottak el mellettünk, hangosan füttyögetve; nem sokan lehettek, legfeljebb négyen-öten, s mire úgy igazából megijedtünk volna, már el is tűntek a sűrűben.

- *Reedbucks!* - felelte Ullmann Szepi kérdésére. - Nádi-antilopok!... Ha a tembók itt lettek volna a közelben, akkor a mai vadászatnak búcsút mondhattunk volna!

Megnyugodva indultunk tovább, de csak azért, hogy most meg az én riadt kiáltásom állítsa meg a menetet. Az egyik lépésemmel, mely kissé félrevitt az előttem járóktól, övig süppedtem valami kátyúba, és jó szerencse, hogy a fényképezőgép a szett-táskában lapult, mert így nem folyt tele bűzös mocsárlével. Miután kihúztak, indultunk tovább, én pedig fél szemmel a lábam elé figyelve, sietve meggyőződtem róla, hogy nem folyt-e be a víz a táskámba; kimondhatatlan örömömre a táska remekül záródott, s így még minden reményem megvolt a „hosszú nyakú" lefotózására... Persze mást is érdemes lett volna lencsevégre kapni; nem utolsósorban magát a nádrengeteget a legyező formájú papiruszbugákkal, melyek közül az élő zöldek kackiásan terültek szét a magasban, míg a halott fehérek kókadtan lógtak lefelé. Be kellett azonban látnom, hogy a tájfényképezést ráérek későbbre halasztani, mert - mint az előbbi eset bizonyította - a gépeknek a táskában volt a legjobb helyük, amíg mentünk. A kellemetlen csupán az lett volna, ha menet közben bukkan fel előttünk a rejtélyes élőlény, de hát ez egyáltalán nem volt biztos, és végül is elefánt vadászaton voltunk elsősorban, amint azt szomorúan megállapíthattam. Szepi lelkesedése ugyanis a megfoghatatlan „hosszú nyakú" után addig tartott csak, amíg az elefántok eleven valósággá váltak, és most először a maga tembóját akarta lelőni - a nagy felfedezés várhatott még kicsit.

Hirtelen tompa csattanások hallatszottak a nád közül, mintha fapapucsban, kőpadlón járkálna valaki, s egy pillanattal később megpillanthattam a mocsári madárkirályt, a papucscsőrű gólyát!

Fényképezésről persze szó sem lehetett, annál is inkább, mert a madár, amint észrevett bennünket, már el is illant a sűrűben, királyhoz egyáltalán nem illő fürgeséggel.

Nem tudom, hány órát mehettünk a cuppogó, émelyítő szagú ingoványban, és már egészen elkábultam a fülledt levegőtől, a rekkenő hőségtől meg a mocsár kipárolgásától, amikor a szemem sarkából barna árnyat láttam elsuhanni a nádak közt.

„Hosszú nyakú?!" - bizsergett át rajtam a reménység, és egyszerre eltűnt belőlem minden fáradtság. Nyomban megálltam, s a mögöttem lépkedő Hamiszi csaknem felborított, mert váratlanul érte a megtorpanásom.

- Láttad? - súgtam oda neki, megfogva a karját - Egy nagy, barna állat volt ott, kissé balra tőlünk!

- Én nem láttam semmit, buana Szanduku - felelte. -De alighanem szitutunga volt; azok járnak ilyen nesztelen árnyékként a papiruszmocsárban.

Szerintem a látott lény egyáltalán nem hasonlított a mocsári antilopra, de mert vitatkozni fölösleges lett volna, így hát siettünk a többiek után, nehogy lemaradjunk. Mostantól fogva azonban kettőzött éberséggel figyeltem a terepet, és csakhamar sikerült ismét észrevennem egy sötétbarna lényt, amint villámgyorsan a nád közé vágódik.

- Ott! - szóltam fojtottan. - Láttátok?

Sajnos rajtam kívül most sem látott senki semmit, így hát egyedül rágódhattam rajta, jól láttam-e, amit láttam, s valóban hosszú, lelógó nyaka volt-e a kétlábú, gnómszerű állatnak ott a sűrűségben?

Izgatottságom azonban a többiekre is átragadt, mindnyájan fokozott éberséggel tekingettünk széjjel, s talán ennek

köszönhető, hogy nem botlottunk bele az elefántokba -olyan váratlanul értük utol őket.

Az élen haladó Mazunga hirtelen megtorpant, és kezével megállást parancsolt. Aztán elszürkülő arccal fordult felénk, s ajkai hangtalanul formálták a szót: tembó!

Előttünk nagyot mordult most valami - mintha üres hordó gurult volna göröngyös lejtőn lefelé -, majd olyasféle zajt hallottunk, mintha forró lekvár pöfögne hatalmas fazékban.

- Tumbó ya tembó! - lehelte fülembe alig hallhatóan Hamiszi. - Az elefánt hasa!

Ez volt hát a jellegzetes elefántgyomorhang, amely a bekerülő roppant tömegű táplálék emésztésekor keletkezik, és amit - állítólag - az elefánt képes elhallgattatni, ha a helyzet úgy kívánja. A tembók itt álltak, szorosan előttünk néhány méternyire; a legkisebb nesz, amit okoznánk, az életünkbe kerülhetne, ha felbőszülve nekünk rontanának. Látni ugyan nem láttuk az óriásokat, csak a nád mozgásáról tudtuk, hogy hol vannak, s ez a mozgás mutatta azt is, hogy lassan vándorolnak. Mivel a hely teljesen alkalmatlan volt arra, hogy kiválasszuk és lelőjük valamelyiküket, mi is ballagtunk mögöttük, erősen remélve, hogy nem támad fel a szél, vagy ha fel is támad, a homlokunkat fújja, és nem a tarkónkat;

Talán félórát mehettünk a ballagó elefántok után, amikor a talaj ismét száraz lett alattunk, és a papiruszt felváltotta a száraz elefántfű. Később megtudtam, hogy hatalmas vargabetűt tettünk a mocsárban, s az elefántok visszakanyarodtak velünk a szélső elefántfűövbe.

A szél továbbra sem fújt, legalábbis mi nem érzékeltük a levegő áramlását; a nálunk sokkal finomabb szaglású elefántok azonban észrevehettek valamit, mert váratlanul hangosan szívta be a levegőt az egyik elefántormány.

Szoborrá merevedtünk, és visszafojtott lélegzettel vártuk a szimatolás eredményét. Nagy megnyugvásunkra a

tembó nem vett észre minket; talán nem is mi keltettük fel a figyelmét, hanem egy lopakodó állat - szituiunga vagy más ... Most már egyre jobban szétszéledtek; innen is, onnan is hallatszott a hatalmas gyomrok korgása, pöfögése, melybe hébe-hóba elefántbébik halk siráma vegyült, akik talán tejet szerettek volna kapni az anyjuktól, talán aludni akartak kicsit a földre heveredve. Az elefántmamák azonban, úgy látszik, nem engedték őket, mert a kicsik panaszos hangja csak nem hagyott alább, s mind gyakrabban hallatszott, amint egyik-másik felnőtt hangosan, szinte zokogva szívja a levegőt.

- Nyugtalanok - sziszegte Ullmann idegesen. - Vagy minket éreztek meg, vagy valami mást. Talán ösztönük figyelmezteti őket a veszélyre ... Nincs értelme tovább kullogni utánuk, mert lehet, hogy még nyugtalanabbak lesznek egy idő után. Mazunga! Vegyél a válladra! A fekete engedelmesen lehajolt, s Ullmann a vállára kapaszkodva, mintegy három méter magasságról szemügyre vette a terepet. A fű persze még jórészt így is elrejtette az állatokat, de a lényeget sikerült kiderítenie.

- Harmincan lehetnek - szólt, az eleven létráról lemászva. - Zömével borjak és tehenek, de akad pár fiatal bika is; bal kéz felé pedig - a csordától távolabb - egy nagy állatot látok; alighanem egy öregebb bika. Az kell nekünk!

Halálos csendben igyekeztünk belopni a többiektől külön álló tembót, s ezt a szándékunkat különösen megnehezítette, hogy az állatok szüntelen mozogtak, és roppantul kellett ügyelnünk rá, nehogy a hátunk mögé is kerüljön elefánt. A tembó látása szerencsére meglepően gyatra, így csak szaglásától és hallásától kellett tartanunk.

Talán tíz percet is igénybe vett a becserkészés, de végül odaértünk a magányos állathoz, s alig pár méterről hallhattuk létezésének békés hangjait. Egy helyben álldogált, hatalmas teste szürke tömegként tetszett át a sűrű fű között, s olyan mozdulatlan volt, akár egy sziklatömb; csak a

farka himbálózott, s egyszer jobbra, másszor balra suhant végig a hatalmas ülepen, melynek hullámos-göcsörtös bőréből itt-ott fekete szőrszálak meredeztek.

- Dumi! Bika! - lehelte Mazunga alig hallhatóan, majd végtelenül lassan igyekeztünk a fejéhez kerülni, hogy szemügyre vehessük agyarát. Természetesen a vakamba volt az első, akinek ez sikerült, és hangtalanul mozgó ajkakkal súgta, hogy „pembe ni kubva szána", vagyis az agyar nagyon nagy.

Szepi azonban maga is meg akart győződni a fekete állításának helyességéről, hiába biztatta Ullmann, hogy lőjön már, s hiába mutatta saját halántékát, hogy a golyót hová küldje. Barátom biztosra akart menni, nehogy félagyarút lövessenek vele csupa tévedésből, és tett még egypár lépést a tembó feje mellett. A lába alatt azonban megroppant valami, és a szürke tömeg egyszeriben megelevenedett. Az óriási fej hirtelen felénk lendült, s az addig lomhán legyezgető, lepedőnyi fülek széttárulva háromszor akkorának mutatták a fejét, mint a valóságban volt. Előreszökkenő ormánya vaskos gumicsőként tekergett a levegőben, annak két oldalán pedig hatalmas fehér agyarak íveltek előre.

Persze nyomban észrevett bennünket, s dühös fújással ránk rohant.

33.

Ullmann vállánál már rég ott volt a puska, és nyilván a helyet is kinézte, ahová golyóját küldheti. Az első lövés joga a barátomé, hiszen a kelet-afrikai vadásztörvények értelmében az a vadász tekintendő a vad elejtőjének, aki először megsebezte - legyen a sebesülés bármilyen kicsi, jelentéktelen. Ha tehát a fülét lyukasztaná is ki Szepi az elefántnak, az akkor is jogosan az övé, és ugyanúgy büsz-

kélkedhet vele odahaza, mintha ő ölte volna meg; feltéve persze, hogy utána csakugyan megöli valaki a tembót.

Ettől azonban pillanatnyilag még elég messze voltunk, és talán még sajnáltam volna is az elefántot, ha nem forog az életem halálos veszélyben. És most egyszeriben megértettem, miért hangsúlyozták úgy egyesek némely vad veszélyes voltát, s miért indokolják azzal a vad lelövését, hogy a saját életük veszélyben volt. Csak azt felejtik el hozzátenni, hogy ők hívták ki maguk ellen a sorsot, s valószínűleg akkor is meghúzzák a ravaszt - sokkal nyugodtabban -, ha az állat mit sem sejtve, gyanútlanul szendereg ...

A tembó már szinte rajtunk volt, amikor Szepi kezében végre eldörrent a fegyver. A busa, nagy fej megtorpant, mintha pofon csapták volna, és ekkor kapta a második golyót Ullmann puskájából.

Aztán ismét Szepin volt a sor, és amikor a tembó a harmadik golyót is megkapta, barátom villámgyorsan dobta oda Kidzsamának a kilőtt cordite-ot, és elkapta tőle az ismétlő 458-ast.

Az elefánt a nagy erejű lövésektől kábán imbolygott fölöttünk, és egészen olyan volt, mintha egy hegy készült volna eltaposni minket.

Aztán a fejét meglengetve lerázta kábaságát, és Ullmann második golyója valószínűleg messze elkerülte azt a kicsi helyet a félelmetes fejen, ahol a lövés halálos, mert az óriás szinte fel sem véve a becsapódást, máris felénk lendült.

Félig öntudatlanul kaptam ki a mögöttem álló, holtra rémült Hamiszi kezéből a billenőcsövű nehézpuskát, s az életösztöntől sarkallva kibiztosítottam, majd gyors egymásutánban két acélköpenyes lövedéket küldtem az óriás fejének abba a részébe, ahol az agyat sejtettem. Célomat sajnos nem értem el, de a lövések ereje iszonyú lehetett, mert a tembó megroggyant, s az ormányából kilövellő vér pirosra festette a füveket mellettünk.

Nehézkesen próbált felállni az állat, s ekkor kapta az első golyót Szepi winchesteréből, ám az csak arra volt jő, hogy növelje a dühét. Ormánya villámgyorsan szökkent előre, megragadta barátom kezében a puskát, egy rántással kitépte markából, és messze hajította.

„Bumm!" - szólalt meg ekkor Ullmann kezében a Mazungától átvett „nehéz" Holland, és a 9,5 mm-es lövedék[1] ezúttal nagyjából jó helyre mehetett, mert az óriás ismét megroggyant, és nagyot trombitált dühében, fájdalmában.

„Bumm!" - lőtt ismét a fehér vadász, s a tántorgó elefánt feléje mozdult; álmatag, dülöngélő ősállat, aki puszta tömegével akar széttaposni egy parányi férget, amely zavarni merte a nyugalmát.

„Bumm!" - hallatszott újra, de ezúttal rossz szögből ment a lövés, mert az elefánt már túlságosan közel volt az emberhez, s a felfelé tartó lövedék nem érhetett el az agyába... Az elefánt fejének csontozata rendkívül bonyolult; tele van apró kamrácskákkal, melyek úgy nyelik a golyót, mint a vizet a szivacs, és teljes egészükben az agyvelő védelmét szolgálják. A fejen lévő sebezhető pontok száma nagyon csekély, és nagyon jól kell céloznia annak, aki fejlövéssel akarja megölni az özönvíz előtti koloszszust... Bizonyos szögből ez már teljesen reménytelen, s bár tudta ezt Ullmann is, mégis kilőtte a Holland utolsó, negyedik golyóját - hátha a lövedék megállító ereje csodát tesz. És a csoda be is következett. A nehéz golyó egy vastag eret szakíthatott el az ormányban, s az állat kifújta az orrába folyó vért, hogy szaglásával találja meg ellenfelét, akit félig megvakítva, hasztalan keresett szemével.

Meleg, vörös zuhatag borította el tetőtől talpig a fehér vadászt, s az ennek köszönhette az életét, mert a következő pillanatban már elsiklott fölötte a szimatoló ormány; úgy látszik, a vérszag kellően elnyomta az emberszagot.

A tembó továbblódult, és halálos biztonsággal csapott le

Kidzsamára, aki egy másodperccel előbb adta át Szepinek az új rátöltött expresszt.

- Riszaszi! Töltényt! - nyújtottam én is fegyverem Hamiszi felé, ám az már nyargalt a fű között, messze eldobva magáról mindent, ami a futásban gátolná. Eszeveszett gyorsasággal szökkentem utána, és térdre hullva kezdtem kutatni a talajon, ahová a töltényeket láttam lepottyanni.

„Bumm!" - szólt ekkor Szepi kezében a nehézpuska, s felpillantva láttam, hogy az elefánt térdre rogy - rá egyenest a szerencsétlen irakura. Aztán még egy acélköpenyes lövedék fúródott agyába, s a kolosszus végérvényesen oldalra dőlt, maga alá temetve áldozatát - egyet azok közül, akik halálát okozták. Tüdejéből hangos sípolással tört ki az utolsó levegő, s a roppant gyomor szapora kordulásokkal még mindig dolgozott, mintha valamilyen lemaradást kéne behoznia…

Aztán a sűrűből trombitálás hangzott, nehéz testek alatt ropogva tört szét az elefántfű, és már meg is jelent egy tekergőző ormány a füvek fölött.

- Gyorsan! - krákogta Ullmann. - Utánam!

Amilyen sebesen csak tudtunk, rohantunk utána, s határtalan megkönnyebbülésünkre, egy-két perccel később elmaradt mögöttünk az üldözők zaja.

- Alighanem a lelőtt bika körül állnak, és próbálják talpra segíteni; vagy csupán gyászolják, ha már rájöttek, hogy halott - lihegte a fehér vadász. - Szerencsénkre még nem jutott eszükbe, hogy kövessék a nyomunkat, amit pedig könnyen megtehetnek remek szaglásukkal... Mindenesetre amilyen gyorsan lehet, el kell tűnnünk innen; a lelőtt tembóért majd később visszajövünk!

Indulni akart, de Mazunga beleszimatolt a levegőbe, és ijedt arccal szólt valamit neki. Ullmann máris mögéje állt, fölkapaszkodott a vállára, és gyorsan körülnézett.

- Ég az elefántfű! - mondta leugorva. - Valószínűleg a pócserek gyújtották meg. Az egész lángol körülöttünk,

csak a mocsár felé van egy kis szabad rés; remélhetőleg nem csapnak össze a lángok fölötte, mielőtt odaérnénk!

Őrült iramban rohantunk, gázoltunk és botladoztunk a magas fű között. Egyre erősebben éreztük a füstöt, és egyre közelebbről hallatszott az égő nád ropogása, mely olyan volt, mintha puskák ropognának.

Egyszerre csak trombitálás hangzott fel mögöttünk, és elszörnyedve tapasztaltuk, hogy a hang egyre erősödik - közelednek a trombitálók!... Az elefántok nyilván szintén tudták, merre nyílik az egyetlen kivezető út a halálos csapdából. Ha nem sikerül előttük kiérnünk a tűzből, alaktalan tömeggé taposnak bennünket, mielőtt a tűz kárt tehetne bennünk.

- Gyorsabban! - zihálta Ullmann a puskáját eldobva. -A lángok mindjárt elzárják az utat!

Ekkor közvetlen mögöttünk hangzott fel a támadó elefánt bömbölése, és elrémülten láttuk, hogy egy hatalmas tembó nyargal a nyomunkban! Mögötte pedig ott az egész csorda!...

Lábunk alatt hirtelen megsüppedt a talaj, s lépteinktől fröcsögött a víz.

- Kiértünk! - ordította Ullmann. - Jobbra, hogy a csordát is lerázzuk!

- Angalia! Vigyázz! - üvöltött Mazunga bal felé fordulva.

Figyelmeztetése azonban egy szempillantásai későbben jött a kelleténél, mert Szepi és én, Ullmannt követve, már bele is süllyedtünk valami kátyúba, s néhány másodperccel később hónaljunkig ért a híg iszap, amiből semmiképp sem szabadulhattunk ki a saját erőnkből.

„Ha Mazunga nem húz ki innen, egy percen belül elsüllyedünk!" - hasított belém a kegyetlen valóság, ám a reménység csalódássá vált, amikor tekintetem megtalálta a vakambát, akit szemfülessége az utolsó pillanatban megóvott attól, hogy osztozzon sorsunkban.

Az iszapos süppedek szélén, alig háromméternyire tőlünk egy hatalmas elefánt állt, és ormányával szorosan tartotta a rúgkapáló négert. Szemlátomást azon töprengett,' hogyan ölje meg Mazungát, s végül hanyag mozdulattal .- ahogy egy piszkos rongycsomót hajít el az ember - odadobta mellénk...

Most már négyen vergődtünk az iszap halálos ölelésében, és már abban sem bízhattunk, hogy a gyáva Hamiszi előkerül valahonnan, és kihúz a mocsárból, hisz mind a négyünket semmiképpen sem menthette meg, tekintettel az idő rövidségére...

Miközben az elefántcsorda eltűnt a biztonságot jelentő zöld papiruszrengetegben, mi lassan nyakig Süllyedtünk a sárba…

34.

A halál egyik megjelenési formája sem szívderítő, de mi különösen pocsék halálnak néztünk elébe; a kiirtás hogy másodperceken belül híg iszap tolul a szánkba és orrunkba, jeges félelemmel töltött el, ám egyúttal valami furcsa megnyugvás is szétáradt bennem: mégiscsak különb módja ez az életből való távozásnak, mintha hónapokig - évekig kéne sínylődnöm valamilyen gyógyíthatatlan nyavalyában! ... Jelenlegi helyzetünket egyébként jól megérdemelt büntetésnek is felfoghattuk, amit az elefántbika meggyilkolásáért mértek ránk a Kilimandzsárón lakozó istenek.

Sauri ya mungu!

Felemelt karommal még éppen el tudtam húzni a szám elől a sárt, és láttam, hogy a többiek sincsenek különb helyzetben. De nemcsak azt láttam, hanem az állatot is, amely a kátyú szélén nőtt nádak közül figyelte kezdődő haláltusánkat.

„A hosszú nyakú!" - ismertem fel nyomban, de hát tudatában voltam, milyen szenzációt jelent ez a felfedezés,

érthetően nem tudtam kellő örömmel fogadni. Utolsó pillanatban jelent meg előttem, a sors különleges ajándékaképpen, mintegy teljesítve a halálraítélt utolsó kívánságát ... Hosszúsága talán egy méter lehetett, inkább kevesebb, mint több, s egészében miniatűr brontosaurusra hasonlított a hosszú nyaka végén ülő aprócska fejével, hoszszú, vaskos farkával és feldomborodó törzsével, amely vastag és aránylag rövid lábakon nyugodott; a hosszú lábujjak között úszóhártya feszült, s az ujjak végén hegyes, görbe karmok meredeztek - arról tanúskodva, hogy az állat ragadozó. Apró fején aránytalanul nagy szemek ültek - talán éjszakai életmód jelei? -, és az állat egész testét rövid szálú, tömött, sárgászöld prém fedte. Kölyökállat-e vagy felnőtt, nem tudtam eldönteni, bár azt hiszem, mégiscsak felnőtt volt, mert hiányzott belőle az a sajátos, megfoghatatlan báj, amely általában jellemző a fiatal lényekre. Nagyon valószínű, hogy éppen kicsisége folytán kerülte el eddig a felfedezést...

Az állat hirtelen felnézett, majd szökkenve tűnt el a sűrűben, és a következő pillanatban valami az arcom elé zuhant ösztönösen megmarkoltam lassan erőtlenné váló kezemmel, s a magasba tekintve sárga színű helikoptert láttam, veszettül forgó rotorokkal, enyhén imbolygó törzzsel. Nyitott ajtajából fekete arcok néztek felénk, s fekete kezek tartották az elénk dobott köteleket. Az utolsó pillanatban mindegyikünknek sikerült görcsösen megfognia egyet, aztán a helikopter lassan emelkedni kezdett, s könnyedén emelkedtünk vele mi is, hiszen a híg iszap alig fejtett ki ellenállást. Amikor lábunk is kiszakadt a nedves elemből, kicsit odébb röppent velünk a gép, a papiruszbugák fölé, nehogy most meg füstmérgezést kapjunk, vagy a lángok elérjenek. A száraz elefántfüves rész ugyanis egyetlen lángtengerré változott időközben, s ha oda lepottyanunk, hát akkor csöbörből vödörbe kerülünk.

Aztán segítőkész kezek gyorsan feljebb húzták a kötele-

ket, s néhány másodperccel később berántottak minket a helikopterbe.

- Engedjék meg, hogy köszöntsem önöket a *Royal Navy* helikopterének a fedélzetén! - harsogta fülünkbe egy fiatal, kockás inges férfi. - Ha nem tévedek, az utolsó pillanatban bukkantunk önökre.

- Nem téved, Mr. Thomson! - nyögte Ullmann, erőtlenül elnyúlva a gép padlóján. - Ha egy perccel később jön, akkor már szóba sem állunk magával... Uraim! - fordult felénk. - Bemutatom önöknek Mr. Henry Thomsont, az arushai körzet vadászati felügyelőjét. Mr. Thomson, ez itt Mr. Hidi, ez pedig Mr. Szanduku ...

Kimerülten tette le fejét ismét a padlóra, Thomson pedig whiskyvel kedveskedett nekünk, amit mindnyájan hálásan fogadtunk - beleértve Mazungát is, noha feketéknek egyébként szigorúan tilos volt szeszes italt fogyasztani, a bennszülött sör, a pombe kivételével.

- Hogy az ördögbe találtak meg minket? - érdeklődött Ullmann felkönyökölve. - És hol szerezte ezt a helikoptert, hisz a *Game Office*-nek csak néhány rozzant lorija meg dzsipje van ..

- így igaz - felelt a game warden, aki nem lehetett idősebb harmincesztendősnél. - Amint már mondtam, ez a Királyi Haditengerészet gépe; egy hajójuk éppen ott állomásozik Dar es Salaamban, és amikor a főnökség megkapta üzenetemet, egyiküknek az a remek ötlete támadt, hogy segítséget kér a hadseregtől. Az egyik tiszt amúgy is Arushába készült, így hát könnyűszerrel teljesítették a kérést. Katonákat persze nem adhattak, ám a gépet a rendelkezésünkre bocsátották, amíg a tiszt Arushában tárgyal... De most bocsássanak meg, nekem még dolgom van, mert szeretnék néhányat elcsípni a pócserek közül, akik a füvet felgyújtották!

Mialatt lábadoztunk, a helikopter alacsonyan szállt a mocsár fölött, s a nyitott ajtóban kuporgó egyenruhás fe-

keték árgus szemekkel, kezükben puskát szorongatva 'figyelték az elsuhanó tájat, hogy azonnal jelezhessenek, ha gyanúsat látnak, vagy tüzet nyissanak, ha a vadorzó lőni akar rájuk... Először azt hittem, aszkárik, a gyarmati hadsereg tagjai, de később megtudtam, hogy vadőrök, *game rangerek* mindannyian - akiknek rendes körülmények között nem terjed túl hatáskörük a védett területek határain. A mostani helyzetet azonban kivételesnek ítélték illetékes helyen, és a Dar es Salaam-i főfelügyelőség kapcsolatba lépett a Serengeti Park igazgatójával, aminek következtében csakhamar mozgósították a fekete legényeket. A vadőrök khaki sortnadrágot, zöld színű pulóvert viseltek, hozzá drapp svájcisapkát, térdzoknit és félcipőt. Fegyverük régimódi, angol karabély volt ugyan, de bizonyára jó eredménnyel tudták használni, ha a helyzet kívánta.

Mikor kissé erőre kaptam, odavánszorogtam én is az ajtóhoz, s a négerek mögül figyeltem a rotorszárnyak szelétől veszettül imbolygó papiruszt, melyek között a vadorzók rejtőztek.

A felgyújtott, elefántfüves résznek már csupán a közepe égett lángolva; a széleken fekete, megszenesedett nádszálak és szürke, füstölgő hamukupacok mutatták a terület korábbi kiterjedését. A tűz lassan továbbterjedt a szavannára is, majd onnan a nyílt sztyeppe felé, de ott már nem jelentett veszélyt, hisz a gyorsan elhamvadó rövid szárú füvet könnyen átugorhatta a legelésző vad, ha a tűz keskeny sávja elért hozzá ... Nem tudom, hol szoktak pihenni máskor az elefántok, a papiruszmocsárban vagy itt, az ele-fántfű között, de a mai pihenőhely könnyen temetővé válhatott volna a számunkra, ha a vadorzók kicsit ügyesebbek, körültekintőbbek. Nyilván régebben készültek már az akcióra, de talán mégis későbbre tervezték, amikor már nagyobb a szárazság, amikor már a papirusz is tüzet foghat; hiszen éppen az volt a szerencsénk, hogy aránylag kis területet gyújthattak csak fel, s így volt időnk kimenekülni

a pusztító lángok közül. Kémeik révén azonban értesülhettek a törvény embereinek a közeledéséről, s jól tudva, hogy egy-két nap múlva itt befellegzett nekik, ma láttak dologhoz. Talán nem is tudták, hogy mi is a fűtengerben vagyunk, mikor meggyújtották, de képtelen voltam szabadulni a gondolattól, hogy mégiscsak tudhatták, és a mocsárban látott barna, lopakodó árnyak egyre inkább kétrét görnyedve osonó, lelógó kezű emberekké váltak emlékezetemben ... Különösen most, hogy már tudtam, miként fest egy „hosszú nyakú" ...

- Huko! Otti - kiáltottak egyszerre többen is, amikor a nádak közt kivillant valami barnaság. A pilóta is megláthatta a fölöttünk lévő fülkében, mert döccentett a gépen, és a kérdéses hely fölé lendültünk.

Most már csaknem az alsó bugákat érték a kerekek, és az egy helyben álló gép akkora szelet kavart, hogy a nádszálak könnyű fűszálként hajlongtak minden irányban. A szétnyomódó szálak közül elővillant a vadorzó, aki - látva, hogy felfedezték, és fél tucat bunduki mered rá - rémülten dobta el a nyilát, s emelte fel a kezét. Talán még sohasem látott helikoptert, és talán az egy helyben lebegő, dörgő hangú, forgó szárnyú „ndege" éppolyan rémületet keltett benne, mint a holtak szellemei, akik könyörtelenül megtorolják a rajtuk esett sérelmeket.

A helikopter még egy kicsit lejjebb ereszkedett; két vadőr leugrott a földre, megfogták a fickót, háta mögött össze-bilincselték a kezét, és bedobták a gépbe. Aztán a fegyvereit is fölszedték, behozták azokat is, és gondosan elhelyezték egy jókora ládában, aminek a kulcsa Mr. Thomsonnál volt.

Néhányan mindjárt vallatni kezdték a foglyot, de az egy szót sem szólt, hiába ü költöztek rája, mígnem Thomson véget vetett a mulatságnak, és későbbre halasztotta a vallatást.

A forgó szárnyú ndege közben haladt tovább, és fel-

riasztottunk néhány szitutungát, amelyek nagy ügyességgel szökkentek zsombékról zsombékra, és patáikkal ott is támasztékra leltek, ahol az ember lába biztosan elsüllyed.

Negyedórai hiábavaló cirkálás után végre terepjárónk felé vettük az útirányt, és közvetlen mellette szálltunk le a kiégett füvű sztyeppre. Komolyabb baja nem esett a kocsinak, de mind a négy kerekét kilyukasztották, és Maszanjának híre-hamva sem volt. Mazunga hiába próbált nyomokat keresni a füstölgő talajon, és hiába igyekeztünk ismét szóra bírni az elfogott pócsert is.

- Kipszigisz! - legyintett Ullmann dühösen, mikor az ember érthetetlen makogását hallotta. - Ezt a nyelvet én csak hallomásból ismerem.

Embereink közül sajnos egy sem értett kipszigiszül, így végül teljes bizonytalanságban maradtunk a szondzso fiú sorsát illetően. Tovább azonban nem időzhettünk itt, s a pilóta - Ullmann könyörgésének engedve - végül ráállt, hogy felkössük a Land Rovert a gépe hasa alá; szerinte ugyan ezzel túllépjük a megengedett felszállási súlyt, de végül is a ndegére bízta, bírja-e a kocsit, és az bírta. Húszpercnyi légi út után mindnyájan épségben értünk földet a táborunknál.

Itthon minden a legnagyobb rendben volt; sem vadorzók, sem vadállatok nem háborgatták az embereket. Az álnok Luluminak egyszerűen nyoma veszett, és az emberevő oroszlán sem hallatott magáról; talán áthelyezte máshová a vadászterületét, amit Szepin kívül, azt hiszem, egyikünk sem sajnált volna ... Miután lemostuk magunkról a mocskot, tiszta ruhát vettünk, és Szepit a lelőtt elefántért „megkabubiztatták" a feketék, az ebédlőasztalnál foglaltunk helyet, hogy a további teendőket megvitassuk.

Thomson röviden elmondta, hogy megmentésünk előtt félórával érkezett a táborba, ahol nem időzött sokat, hanem egyenesen utánunk szállt a mocsárhoz. A maszájoktól

tudta meg, pontosan hol vagyunk, s a tüzet látva mindjárt arra gondolt, mi vagyunk veszélyben ... Értesültünk róla, hogy néhány embere még útban van mifelénk; két teherautóval hozzák a szükséges felszerelést, és azokkal végzik majd a lefoglalt trófeák elfuvarozását. Érkezésüket holnap reggelre várta a game warden.

Ullmann azután mindent elmondott, amit lényegesnek tartott. Közölte elképzeléseit a vadorzók tanyájának pontos hollétét illetően, majd kifejtette, hogy a helikopter segítségével gyerekjáték lesz azokat megtalálni, hisz nem kell mást tenni, mint a gyanús helyek fölé szállni és tüzetesen szemügyre venni a terepet. A pócserek aligha számolnak egy ilyen felderítés lehetőségével, s ha álcázták is magukat kissé egy repülőgépre gondolva, azt nyilván inem is sejtik, hogy közvetlenül fölöttük megállhat egy ndege a levegőben.

- Ha sikerül meglepnünk őket - bizonygatta -, annyira meg lesznek rémülve, hogy ellenállás nélkül hagyják magukra rakni a bilincseket, elszedni a zsákmányt és a fegyvereket. Néhány óra alatt felszámolhatjuk a tanyáikat.

- Ön szerint milyen messze van a mai tűzeset színhelye a vadorzók feltételezett búvóhelyétől? - tudakolta Thomson homlokát ráncolva.

- Hát úgy húsz-huszonöt mérföldnyire lehet - vélte a fehér vadász, az asztalra tett térképet szemlélve.

- Ezeknek a négereknek bámulatos a hírszolgálatuk - fejtegette a felügyelő. - Nem tartom kizártnak, hogy valamilyen fondorlatos módon máris útban van az értesítés a -búvóhelyeken maradt társak felé; sőt talán már tudnak is mindenről... No és persze az egészen bizonyos, hogy az elmenekült gyújtogatok már lóhalálában nyargalnak hazafelé, s ahogy ezeket ismerem, legkésőbb napnyugtára biztosan hazaérnek ...

- Akkor pedig lőttek a meglepetésnek! - mondta ki Szepi mindnyájunk gondolatát. - Ha nem intézzük el a ban-

dát még ma, könnyen lehet, hogy éjszaka szépen odébbállnak, és reggel csak a hűlt helyüket találjuk majd!

- Ez nagyon is valószínű! - bólogatott Thomson. - Ha én az ő helyükben volnék, az éjjel fölpakolnék mindent a lopott teherautóra, és ha van még másik, hát arra is, aztán jkeresnék egy újabb búvóhelyet, olyant, ahol néhány napig biztonságban lehetek. Elgondolkozva nézte a térképet.

- Maguk szerint tehát itt van az egyik búvóhely, és valahol itt lehet a másik - bökött ujjával a kérdéses helyekre. - Ha sötétedéskor megkezdik a táborok felszámolását, hat órára végezhetnek vele, és reggelig akárhova is eljuthatnak az autóval; átmehetnek Kenyába, vagy elérhetnek a Viktória-tóhoz. Kenyában a fennálló rendelkezések értelmében nem üldözhetjük őket, a Viktória-tónál pedig elég átrakniuk a zsákmányt egy halászbárkára, és az örökre elveszett számunkra.

- Ezek szerint egyet tehetünk csak - vonta le Ull-mann a következtetést, feljebb húzva kissé a nadrágját. ~ Még ma le kell csapnunk a bandára!

- Yes - biccentett Thomson. - *You are perjectly right!* Magam is úgy vélem, az a leghelyesebb, ha folytatjuk a megkezdett akciót. Napnyugtáig még van másfél óránk, s noha ez az idő arra kevés, hogy felszámolhassuk a telepeiket, számba vegyük a zsákmányt, és elpusztítsuk a fegyvereket, arra talán elég, hogy a vadorzókat foglyul ejtsük egy meglepetésszerű támadással. Holnap reggel aztán már nem marad más hátra, mint befejezni a ma megkezdett munkát. Éjjel a foglyokból kiszedjük, hol rejtették el a trófeákat, és ha a teherautók is megérkeznek, akkor szépen velünk jönnek, összeszedünk mindent, és azzal készek vagyunk!... Gentlemen! - fordult az asztal végén üldögélő két pilótához, akik szótlanul iddogálták Coca-Colájukat. - Mennyi idő múlva tudnák újra elindítani a gépüket?

- Részemről márís indulhatunk - felelte egyikük, s

mindketten feltették fejükre sapkájukat, amellyel eddig a dudukat igyekeztek elhessegetni maguktól.

- *All right!* Mr. Ullmann, maga természetesen velünk jön, ha nem túlságosan fáradt, és mutatja az irányt. Önök, uraim - fordult hozzánk -, addig kipihenhetik magukat; azt hiszem, alaposan rászolgáltak erre a mai nap folyamán. Az elvesztegetett időért majd kárpótoljuk önöket valahogy, de remélem, megértik: a kialakult körülmények akaratunk ellenére jöttek létre, és az önök személyes biztonsága is azt diktálja, minél előbb számoljuk fel itt a pócserveszélyt... Mr. Ullmann! Elhozhatja néhány emberét is, felfegyverezve. Nem tudhatjuk, milyen erővel kell megküzdenünk, ezért jó, ha minél többen megyünk!

Azzal barátságosan biccentett, és indult a helikopter felé, amelybe éppen most másztak be a pilóták.

- *Moment! Warten Sie!* - szólt utána Szepi németül; majd észbe kapva angolra fordította a szót: - *Wait a mi-nute, Mr. Game Warden!* Szó sem lehet róla, hogy kihagyjon engem ebből a buliból! Azt hiszi, azért jöttem én Afrikába, hogy a fenekemen üljek, amíg maguk kergetik a vadorzókat? Azt hiszi, hogy megijedek tőlük?

Thomson azonban hajthatatlan maradt.

- Maga bátor ember, Mr. Hidi, ezt senki sem vonja kétségbe - közölte szelíden. - Pontosan tudom, milyen helyzeteket élt át eddig a szafárin, így nincs szükségem újabb bizonyítékokra. Arról azonban szó sem lehet, hogy újabb veszélynek tegyem ki magukat... Még ha írásba adnák is, hogy felmentenek a felelősség alól - tette hozzá mosolyogva, azzal búcsút intve a helikopterhez sietett, beugrott a zsibongó gyülekezet közé, s egy pillanattal később őrült zúgással kezdtek forogni a rotorszárnyak.

Iszonyú porfelhőt kavarva emelkedett fel a forgó szárnyú ndege, s egy kissé oldalra billenve őrült iramban szállt el nyugat felé.

- *Himmelherrgottsakrament!* — jegyezte meg Szepi a távozó helikopter után nézve, és nagyot sóhajtott. Volt egy olyan érzésem, titokban nem is nagyon bánja, hogy „kihagyták a buliból", hiszen mi vadászni, fényképezni jöttünk ide, nem pedig harcolni bennszülöttek ellen, kitéve magunkat mérgezett nyilaknak ...

- Akkor én most vacsoráig nem csinálok semmit! - jelentette ki elszántan, mintha tervét többen elleneznék. -Van egy jó könyvem, azt fogom olvasni.

- Nagyon helyes - mondtam. - A könyv az írott szó, a bölcsességek kiapadhatatlan forrása ... Mit olvasol?

- Természetesen vadászkalandokat.

Már indulni akart a sátorhoz, amikor mély lélegzetet véve kinyögtem: - Láttam a mocsárban a „hosszú nyakú"-t!

Barátom úgy nézett rám, mint aki nem tudja, komolyan beszélek-e vagy viccelek. De aztán mégis úgy láthatta, hogy komolyak szavaim, mert felvillanyozódva fogta meg a vállam.

- *Mensch! Ist das wahr?* Talán le is fényképezted?

- Sajnos nem állt módomban ... Akkor pillantottam meg, amikor már majdnem ellepett bennünket az iszap.

És részletesen leírtam neki a lényt.

Ámultán hallgatott, de aztán mégiscsak úgy vélte, valamiféle hallucináció áldozata lettem, s amit láttam, nem volt egyéb tulajdon vágyaim kivetített, testet öltött képénél.

- Az a helyzet - magyarázta -, hogy te olyan borzasztóan szerettél volna látni legalább egyetlen hosszú nyakút még az életedben, hogy érzékeid kegyes csalással lehetővé tették ezt számodra. Mivel közvetlenül a várható halálod előtt történt az esemény, nagyon valószínű, hogy már afféle révületben voltál, s amit láttál, tulajdonképpen vágy-

álom ... Mindenesetre furcsa, hogy senki más nem látta négyünk közül, csak te, aki annyira hitt a létezésében.

- Eleven állat volt, elhiheted! - jelentettem ki határozottan. - Ugyanolyan élő valóság, mint te vagy én! És ha ismét elmehetnék abba a mocsárba, hát kezeskedem érte, hogy le is fényképezném! - Természetesen elmegyünk még oda - sietett megnyugtatni. - Már csak a szitutungák kedvéért is, meg papucscsőrű gólyát is szeretnék lőni... Ha a fehér tincses szimbát lepuffantom, áthelyezzük a tábort a mocsárhoz, és a szafári végéig ott leszünk. Ha akarod, külön is járkálhatunk a nádrengetegben; kapsz egy puskát meg egy négert, aki vezet, aztán te fényképezőgéppel keresed majd a hosz-szú nyakút, én pedig puskával. Egy kézzelfogható példányra legalábbis szükségünk van, ha hitelt érdemlően akarjuk bizonyítani a létezését, mert különben még rád foghatnák, hogy valami bábut fényképeztél... így hát nem kell sajnálnod azt az egyet, amit majd lelövök - tette hozzá mosolyogva, látva arcomon a nemtetszés jeleit.

Barátom a témát ezzel lezártnak tekintette - én azonban még korántsem, és eltekintve attól, hogy szándékomban állt lencsevégre kapni egy hosszú nyakút, képtelen voltam szabadulni a gondolattól, hogy szauhéli nevét, a „singo refu"-t én igenis hallottam valahol; méghozzá olyan körülmények között, amikor egyáltalán nem keltette fel a figyelmemet, vagyis fel sem merült bennem a gondolat, hogy titokzatos állatot jelenthet. így utólag szemlélve a dolgot, egyre valószínűbbnek tetszett, hogy annak, aki mondta - vagy akinek mondták -, köze van a vadorzóknál talált rajzos levelekhez, vagyis kapcsolatban áll a pócserekkel; talán éppen ő az a gyalázatos orgazda, aki mozgásban tartja a vadorzás gépezetét!... Én persze rövid afrikai időzésem során nemigen forogtam olyan helyeken, ahol feltehetőleg vadorzók társalogtak a közelemben, így, hát az történhetett csak, hogy Arushában ütötte meg a fü-

lemet a két szó, az alatt a két nap alatt, amíg a szafárihoz szükséges papírokat, ruhákat meg egyebet beszereztük. Ám az is lehet, hogy még Nairobiban hallottam a repülőgépről leszállva; vagy még a repülőben; esetleg a Szafári adó hírei közt valamelyik este ... Talán az állat képe mégiscsak „aláírás”: a titokzatos orgazda cégére az írástudatlan orvvadászok számára? Talán mégsem eleven állatot láttam a mocsárban, hanem egy csalóka ábrándképet? ... Vagy aláírást is meg állatot is jelent?

Előhalásztam sátrunk „zsebéből" a kérdéses papírokat, és gondosan áttanulmányoztam őket még egyszer; ám egy fikarcnyival sem lettem okosabb, mint voltam, és kétségektől gyötörve láttam neki fotós holmim rendbe hozásának, hogy valamivel eltereljem gondolataimat a kínzó s megoldhatatlannak látszó problémákról.

Elsősorban a port kellett letörölnöm mindenről, mert bármilyen tökéletesen zárt is a szett-táska, s hiába volt még külön vászonba is bugyolálva minden, a finom vörös por nem ismert akadályt. Azonkívül nem ártott ellenőrizni a csavarokat sem, mivel a Land Roveron történt utazások alatt némelyik meglazulhatott, s ennek kellemetlen következményei lehettek a későbbiek során. Épp az elemekkel működő vakut próbáltam ki, amikor eszembe jutott, hogy közgyűrűs felvételt még nem is készítettem vakuval Afrikában, s erről meg az jutott eszembe, hogy talán már kinyíltak azok a rózsaszínű bimbók a tábor mögötti ligetben, amit ideérkezésünk napján láttam a szalámifa fényképezésekor.

Gyors pillantást vetve az órámra, meggyőződtem róla, hogy még jó fél órám van napnyugtáig, s mert ilyenkor lehet a legszebb színes fotókat készíteni - amikor a napfény nem olyan vakító, s a színek árnyalata „melegebb", mint máskor -, nyakamba vettem a szett-táskát, és odaszóltam Szepinek, hogy fényképezni megyek.

- *Gut, gut!* -dünnyögte, fel sem nézve könyvéből, amit a tábori széken ülve olvasott, miközben lábát elég illetlenül, bár a vérkeringésre és a szívre nagyon jó hatásúan az asztalon nyugtatta. - *Aber beeil' dich!*

„Ugyan miért siessek?" - akartam kérdezni, de aztán mégsem szóltam semmit, látva, hogy nem is figyel rám. Nyilván puszta megszokásból mondta, hisz a vadászatokon is mindig így szólt, ha sikerült rávennem, hogy pár percre hagyja abba a cserkészést, mert le szeretnék fotózni valamit.

Az utolsó sátor mögött úgy harminclépésnyire állt egy szalámifa, attól jobb kéz felé volt az a kis bokor, amelyre felkúsztak egy rózsaszín virágú növény indái. Már messziről láttam, hogy több bimbó is kinyílt, s élénken virít a zöld levelű ágak között

Kiválasztottam a legszebb virágot, felszereltem a Sixre a megfelelőnek vélt közgyűrűmennyiséget, rákapcsoltam az Olympia-telét, majd minimumra zárva a rekesznyílást különböző távolságokról a virágra villantva, több felvételt is készítettem. Ezt a módszert eddig még sohasem próbáltam, elutazásom előtti napokban mesélte valaki, s ha igaz, akkor csodálatos mélységélességet lehetett vele elérni; igaz, a háttér így teljesen fekete lesz a kis rekesznyílás miatt, de ezért bőven kárpótolhat a nagy mélységélesség, amelynek hiányát főleg azoknál a képeknél éreztem, amelyek készítésénél nem kapcsoltam a közgyűrűhöz teleobjektívot. Persze azért azok a képek is roppantul tetszettek, s nemegyszer éppen a közeli és távoli képrészletek életlenségéből adódó festői színfoltok tették igazán széppé a felvételt.

Annyira belemerültem a munkába, hogy egészen megfeledkeztem a hirtelen beálló trópusi alkonyról, s egyszerre csak bosszankodva állapítottam meg, hogy alig látok már valamit a gép matt üvegén át. „De hisz az előbb mág világos nappal volt!" - dühöngtem, ám amikor a sárga ég-

boltra esett a tekintetem, hökkenten láttam, hogy már lebukott a nap, és perceken belül rám tör a sötétség.

„Sebaj,, ennyi elég is volt mára!" - vigasztaltam magiam, beletörődve a megváltoztathatatlan afrikai napszakváltásokba, és indultam visszafelé.

Talán nyolc lépést mehettem, amikor a finom, vörös lateritporban élesen kirajzolódó nyomra esett a pillantásom. Jó tenyérnyi nyom volt, puha, párnás mancsnak a lenyomata, s keresztezte a cipőtalpam nyomát, csaknem teljesen kitörölve azt.

Egy oroszlán járt itt percekkel ezelőtt!...

Egyszeriben elfeledtem a fotóművészetet, és jeges zuhanyként tört rám a felismerés, hogy itt állok egy szál magam az afrikai bushban, talán alig pár lépésre egy fűcsomó mögött lapuló fenevadtól!...

Afelől a leghalványabb kétségem sem volt, hogy ez az oroszlán ugyanaz, amely megölte a Mózes nevű négert, s noha egy percig sem hittem Lulumi csodálatos átváltozásában - már csak azért sem, mert ha ő lett volna az emberevő, akkor nem falta volna fel a vadorzót is, egyet az ő embereik közül -. a man-eater létezéséhez kétség sem férhetett, s ez legalább olyan félelmetes volt, mint a földöntúli hatalommal rendelkező mcsávi.

„Talán még sincs a közelben!" - igyekeztem nyugtatgatni magam, miközben összerezzentem minden apró neszre, s a szívem oly hangosan vert, hogy azt hittem, a táborban is hallják.

Zsibbadó lábakkal léptem újra és újra előre, s úgy tartottam kezemben a vakut, mintha oroszlánölő golyós puska volna ... Aztán ismét roppant valahol valami, és az erősödő szürkületben úgy rémlett, hogy két fénylő pontot látok kivillanni a fű közül...

A tábor már egészen közel volt; alig néhány méter választott el a mellékhelyiség céljául szolgáló aprócska sátortól, és tisztán hallottam a feketék gondtalan hangjait,

amint társalognak. Fél szemmel azt is észrevettem, hogy a tűz vidáman pattog a kövek közt, s a fölötte lógó bográcsban buzgón kavargat valamit a mpisi. „Ha erre nézne, inthetnék neki" - gondoltam. Szalimo figyelmét azonban teljesen lekötötte a főzés; sejtelme sem volt róla, hogy pár lépésre tőle a halál készül kinyújtani kezét buana Szandukuért...

Még egy lépést teszek, aztán még egyet, és már a sátrak között állok — és az oroszlán még mindig nem rohan rám.

Az egyik ember most észrevesz, és nevetve mutat irányomba. A többiek is felém néznek, széles mosolyra húzódik a szájuk, és a széken ülő Mutinda int, hogy csak jöjjek bátran, nem kell félnem tőlük. Lefelé fordított tenyérrel int a fájós lábú kirongózi, s ez számomra, most ugyanolyan, természetes, mint az, hogy aki felém mutat, a kezét ökölbe szorítja.

Különös látványt nyújthatok, ahogy lassan vánszorgok előre, de most nem törődöm ezzel. Egyenesen őzepihez tartok, aki még mindig az ebédlősátornál üldögél, ütemesen hajtva magáról a dudukat egy zöld leveles ággal, fülig a könyvébe merülve.

- Itt az oroszlán! - nyögöm elfúlóan a vállába markolva. - Itt van a bozótban, láttam a nyomát és a szemét! Bármelyik pillanatban ránk törhet?

Nehezen szakadnak ki belőlem a szavak, lassan formálódnak mondatokká, s barátom úgy néz rám, mintha azt hinné, tréfálok. Arcomon azonban láthatja, ftogy halálos komolyan beszélek, s úgy ugrik fel menten, nuntha kígyó csípte volna.

- *Was?!* - horkan fel. - *Der Löwe? ... Wo…?*

- A közelben!.. Fogd a puskádat, de gyorsan!

- A puskák! - dadogja sápadtan - A puskáink nagy része a mocsárban maradt, a többit pedig magukkal vitték Ullmann emberei…

- Egyetlen puskánk sincs? - kérdezem döbbenten, és máris szeretnék futni, rohanni, el innen, minél messzebbre, lábam azonban mintha ólomból lenne. - Egy árva puska se?

- *Doch* - feleli. - Van kettő is; az egyik a flóbert, amivel legfeljebb verebet lőhetünk, a másik a Zbrojovka, amit Bindió éppen most tisztogat... Hep! - kiáltott fojtottan a négerre, aki a fundiasztalnál már befejezte a magnum pucolását, s az összeszerelésnél tartott. - Lete bunduki yan-gu! Hozd ide a puskámat! A szimba itt van a közelben!

Szavainak megerősítésére halk, nyögésszerű morgás hangzott a bozótból, mire Bindió kezéből kihullott a fegyver; a néger elszürkülő arccal ugrott a tűzhöz, és egész halom rőzsét dobott a lángokra. A tűz magasra felszökött, Szalimó rémülten ugrott hátrafelé, s úgy tartotta kezében a főzőkanalat, mintha azzal akarná az oroszlánt elverni. A harmadik fekete szinte sóbálvánnyá merevedve állt a helyén, a széken ülő Mutinda pedig kétségbeesetten forgatta szemét - talán ő is valami fegyvert keresett.

Szepi szélsebesen perdült az asztalon heverő puskához, és lázas gyorsasággal igyekezett helyére illeszteni a kihúzott zárdugattyút; reszkető ujjaival azonban ez sehogy sem akart sikerülni neki.

- *Patronen!* - lihegte németül, majd eszébe jutott, hogy hol vagyunk, és szuahéliul folytatta: - Riszaszi! Léte riszaszi! Hozzatok töltényt! Ullmann asztalán láttam egy egész dobozzal, de van a mi sátrunkban is! Upeszi, upeszi! Gyorsan!

A félelem hatására ismét mozdulni éreztem lábamat, s már indultam Ullmann sátra felé, amikor a sátor mellett felbukkant az oroszlán. Homokszínű bundájától élesen elütött fekete sörénye, s a homloka táján fehér tincs virított ... Amikor elbődült, boyaink hangos jajveszékeléssel izzó hasábokat hajigáltak felé. Az egyik éppen mellette

csapódott a földnek, s kisebb szikraesőt zúdított az állatra, amely visszahőkölt ugyan, de korántsem futott el.

Szepi remegő ujjai közt hangosan kocogott a fém, ahogy hasztalanul igyekezett helyére tenni a dugattyút, s a tűz fényénél láttam, hogy szemüvege teljesen bepárásodott a testéből kiáradó hőtől, s valószínűleg többet ront, mint javít a látásán. Erre nyilván ő is rájött, mert hirtelen lekapta orráról a hasznavehetetlen pápaszemet, és egészen közel hajolva kezéhez, végül sikerült a dugattyút betolnia.

- Riszaszi! - nézett széjjel vaksin hunyorogva. - Hol van riszaszi?

Ullmann sátrába lehetetlen volt bemenni az ott lévő állattól, így hát csak a mi sátrunk jöhetett számításba, s a vakut görcsösen szorítva, vállamon a nehéz szett-táskával,' elindultam arrafelé. A négerek még mindig dobálták az égő zsarátnokot az oroszlánra, s az vérfagyasztó bömbölés-sel kapkodta fejét a fahasábok elől; aztán az egyik hasáb a sörényére esett, és a felcsapódó lángok fényénél különös, oroszlánkarmokból álló lánc csillant meg a sörény szálai között.

- Lulumi! - ordítottak fel a feketék, s a dobálást abbahagyva, eszelős sikoltással rohantak bele a sűrűsödő sötétségbe.

- Riszaszi!!! - kiáltotta Szepi torkaszakadtából, és hasztalanul igyekezett megtalálni az imént levett szemüvegét.

A hangra az oroszlán feléje fordult és lekushadt. Tekin-; tétét mereven Szepire szegezte, farkával néhányszor felvágott, majd villámsebesen rárohant - figyelemre sem méltatva Mutindát, aki székéről lassan az asztal alá csúszott, s azt hiszem, inkább volt holt, mint eleven. Barátom életét mégis ő mentette meg, mert ahogy meglökte az asztalt, az felborult, s a meglepett oroszlán ember helyett hirtelen egy asztallappal találta magát szemben.

- Erre, Szepi! - kiáltottam a sátrunkhoz ugorva.

Barátom meghallotta a hangom, és felém rohant, de

máris utána lódult az oroszlán, és tudtam, hogy hiába a3-nám kezébe a töltényeket, semmiképp sem lenne már ideje akár egyet is betölteni. Hirtelen ötlettel rájuk villantottam hát a vakut, s a szimba az erős fénytől megzavartán csakugyan megtorpant. Sajnos Szepit is váratlanul érte a villanás, és a szeme elé kapott kezéből kiesett a puska. Ahogy utána nyúlt, megbotlott valamiben, és teljes hosz-szában elterült.

Közben a vadállat magához tért a meglepetéstől, és hangosan morogva a fekvőre rontott.

„Sauri ya mungu!" - ötlött az eszembe, és a sátorba ugrottam.

36.

Nem hinném, hogy két másodpercnél hosszabb ideig voltam a sátorban, ám ez alatt a rendkívül rövid idő alatt lepergett előttem mindaz, ami Szepit és engem barátokká tett: kezdve a nemes versengéssel - amelynek során két tinédzser nemcsak a jobb úszóeredményért, de egyesületi színeiért, sőt országa dicsőségére igyekezett lepipálni a másikat évenként két alkalommal - a baráti látogatásokon és közös „idétlenkedéseken" át, egészen a már-már felnőtt kori komoly együttlétekig, melynek végül is az vetett véget, hogy én az Eisenstadthoz közeli Sopronból hirtelen Szegedre kerültem a főiskola elvégzése után. Kapcsolatunk, barátságunk azonban nem szűnt meg, csak félbeszakadt, s amikor a helyzet úgy alakult - amikor a sors úgy akarta -, ismét találkoztunk; talán azért, hogy többször is megmenthessük egymás életét ezen a szafárin ...

A sátorba érve szempillantás alatt felkaptam a fal mellett heverő, öles maszáj lándzsát, és már kint is voltam ismét - éppen jókor, hogy láthassam, hogyan veti magát az oroszlán Szepire. Barátom kétségbeesetten próbált védekezni, s noha sikerült is egy-két másodpercig távol tarta-

ni magától a félelmes fogakat, melyek egyetlen harapással véget vethettek volna életének, a küzdelem kimenetele nem volt kétséges.

Rekedt ordítással rohantam előre, s azt hiszem, teljesen nyugodt voltam ekkor, s talán ugyanolyan hűvös elszántsággal fogtam kezemmel a gerely formájú lándzsát, mint hajdani tulajdonosa, aki talán még gyermekként ejtette el vele első szimbáját.

Az oroszlán elugrott Szepitől, és vadul nekem rontott.

Semmire sem gondolva fogadtam rohamát, s a teljes erővel tartott lándzsát mélyen a kitátott szájába döftem ... Fegyvert markoló kezem az oroszlán fogának ütközött, s a találkozás ereje papírként lökött fel, úgyhogy métereket csúsztam utána a porban ...

A halálra sebzett vad rémisztőn hörögve dobálta magát egy ideig, aztán kiszenvedett...

Próbáltam felállni, de csak arra tellett az erőmből, hogy felkönyököljek; minden porcikám reszketett, mellkasomban vadul dörömbölt a szívem, és hangosan zihálva szedtem a levegőt... Nem tudom, meddig feküdhettem így, kábán figyelve az oroszlánt s a mozdulatlan Szepit a tábortűz lassan kihunyó fényénél, amikor egyszer csak halk hangokat hallottam, s valaki nevemen szólított. - Élek - mondtam síri hangon. - De nem tudok felállni.

Embereink ekkor felszították a tűz lángját, majd miután meggyőződtek róla, hogy a szimba halott, közel merészkedtek, s kérésemre először Szepit vizsgálták meg. Végtelen örömömre csakhamar magához tért a rövid ájulásból, s kiderült, hogy néhány karmolástól eltekintve az ijedségen kívül más baja nem történt. Nagyjából ugyanez állt rám is, így hát a feketék szabad folyást engedhettek végre kitörő érzelmeiknek, s olyan rettenetes örömrivalgásba kezdtek, hogy ijesztőbb volt, mint az oroszlánordítás!... Percekig

tartott a rettentő zenebona, s fokozatosan átment szabályos „kabubiba", melynek során minden alkalmatos eszközzel zajt csaptak - kivéve a mellettem heverő szett-táskát. Én egész idő alatt reszketve feküdtem a földön, s láttam, hogy Szepi is ugyanúgy reszket, mint én, mígnem Mutindának eszébe jutott valami, gazdája sátrából kihozott egy üveg Johnnie Walkert, és megitatott minket... Felét én ittam meg, a másik felét Szepi, s mikor az ital ereje szétáradt testünkben, némi segítséggel ismét képesek voltunk a lábunkon megállni.

Engem aztán egy székbe ültettek, s a kabubi tovább folyt, és sejtelmem sincs róla, mikor szállt le a helikopter, de egyszerre csak nagyon sokan lettünk, és iszonyú hangerővel zengett a kabubi... A whisky hatására én akkor már a fellegekben jártam, és bambán vigyorogva tűrtem, hogy fekete kezek szorongassák a kezemet, paskolják hátamat, s magamban újra és újra ledöftem a támadó oroszlánt, és ismét éreztem az erős vad szagát, forró leheletét, mindez azonban most a legcsekélyebb mértékben sem hatott rám riasztóan, s hatalmas, erős valakinek láttam magamat, olyan felsőbbrendű lénynek, aki képes legyőzni párviadalban az állatok királyát…

Végül Ullmann vetett véget az ünneplésnek, és alaposan megvizsgálta a sérüléseimet.

- Semmi vész sincs, *old boy!* — jelentette a vizsgálat eredményét. - Ez a pár karcolás a karján, néhány hét múlva már csak szép emlék lesz. *You are a hero, now! Congra-tulalions!* Maga egy hős most! Gratulálok!

Ekkor döbbentem rá, hogy mindkét karomat alvadt vér borítja, és az oldalam is csúnyán sajog. Az oroszlánnal történt összecsapás tehát nem múlt el nyomok nélkül; a hegyes karmoknak maradt még idejük hozzám kapni kicsit, bár ezt akkor egyáltalán nem éreztem. Most viszont annál vadabbul kezdtek lüktetni - talán a kezelés hatására. A sebeket azonban okvetlenül fertőtlenítem kellett, mert a

karmok alatti hullaméreg a vérbe jutva halált okoz; így hát Szepi is meg én is kaptunk egy dava ya szindánót, aztán bekötöztek, és így már határozottan veszítettem hősi küllememből.

Szepi aztán ragaszkodott hozzá, hogy készítsen rólam egy felvételt, amint a kimúlt oroszlán mögött térdelek, kezemben a küzdelemtől elgörbült maszáj lándzsával, s én habozva bár, de bele is egyeztem. Aztán Ullmann kibogozta a szimba sörényéből Lulumi megmagyarázhatatlan módon odakerült nyakláncát, és nekilátott az állat nyúzásának, mivel a babonás feketék tartottak tőle, hogy az hirtelen visszaváltozik emberré a késük alatt, és csak akkor kapcsolódtak bele a munkába, amikor látták, hogy semmi ilyesmi nem történik.

Szalimó két másik feketével közben már a vacsora elkészítésén fáradozott, mi pedig addig is beültünk az „ebédlőbe", és Ullmann röviden elmondta, hogyan zajlott le az akció.

Ekkor derült csak ki. hogy tulajdonképpen három tanyahely volt; a harmadikról csupán Ullmann tudott, a két vadorzó beszélgetésének kihallgatásából, de azt még nekünk sem árulta el attól való félelmében, hogy elszóljuk magunkat a feketéink előtt; márpedig Ullmann szerint nem elképzelhetetlen, hogy a Safariland négerei között akad olyan,- aki rokonszenvez a vadorzókkal... A meglepetés egyébként mindhárom helyen sikerült, a feketék ellenállás nélkül megadták magukat, és vagy harminc embert ejtettek foglyul; azonkívül rengeteg tfófeát és vadorzó-felszerelést foglaltak le. Amit lehetett, a helyszínen elégettek a felszerelésből, a többit felpakolták a pócserek autóira, köztük a Safariland teherautójára, s azok már útban is vannak ide a foglyok egy részével. A többi foglyot a helikopteren hozták, s mialatt mi beszélgetünk. Thomson vezetésével már folyt a kihallgatásuk.

Ullmann aztán csatlakozott a felügyelőhöz, s helyette a

pilóták ültek az asztalhoz, velük társalogtunk egész vacsoráig.

Vacsora közben hirtelen ötlettel Thomsonnak szegeztem a kérdést: - Találtak valami magyarázatot arra nézve, hogy-mi az a hosszú nyakú állat, aminek a "képét a vadorzódnál talált papírokon láttuk? -*Well* - köszörülte meg a torkát a game warden -, erre nézve különbözők a vallomások. - Az emberek egy része szerint az egy olyan állat, amiért nagyon magas árat fizetne a felvásárlójuk, csak az a bökkenő, hogy az emberek egyike sem látott még hasonlót, és a megbízó sem tudja pontosan, hogy néz ki. Állítólag vérszomjas ragadozó, a mocsarakban lakik, és úgy öli meg áldozatait, hogy erős karmú lábával a hátukra ugrik, s miközben hosszú farkával is szorosan rátapad, hosszú nyakú fejével a torkukat harapja el... Szerintem azonban ez csak mendemonda; én inkább elhiszem, amit az egyik fekete állított, akinek büntetlenséget ígértünk, ha mindent elmond a társulatukról. Ö azt mondja, hogy a rajz egy bizonyos „Buana Singo Refu", vagyis Hosszúnyak úr nevét jelöli, és arról tudják, hogy őtőle ered az üzenet, ha ez a rajz szerepel a képes levél végén ... Sajnos, úgy néz ki, teljesen reménytelen, hogy megtaláljuk ezt a titokzatos személyt, aki talán maga a nagyfőnök, vagy legalábbis olyan kulcsember, akinek révén eljuthatnánk a legfőbb gonosztevőhöz, aki az egész kelet-afrikai orvvadászatot életben tartja ...

Töprengve elhívatott, majd egy hajtásra kiivott fél üveg Tembo sört, aztán evett tovább.

- öööööö ... - szólalt meg Szepi kissé zavartan -, az én oryxfejemet nem találták meg a teherautón?

- Több mint száz oryxfejet is találtunk - mosolygott a felügyelő. - Kiválaszthatja magának a legszebbet közülük ... Holnap vagy holnapután az elefánt agyarait is kivághatják, amit ma délután lőttek. Az a kis tűz meg se

kottyan a pembének. Ezt a munkát nyugodtan rábízhatják Mr. Ullmannra és az embereire ... Ugyanis szeretném, ha holnap, miután felszámoltuk a vadorzók raktárait, velem jönnének Arushába, ahol a kórházban szakszerűen ellátnák a sérüléseiket... Na, nem mintha kételkednék Mr. Ullmann orvosi tudományában, de az oroszlánsebekkel nem szabad tréfálni, és én hallottam már olyanról, hogy az egészségesnek hitt, könnyű sebesült váratlanul meghalt.

- Vissza is hoznak? - érdeklődött Szepi. - Tudja, rengeteg időt elpocsékoltunk már a vadorzók miatt, és nekem minden percért fizetnem kell, amit itt töltünk ...

- Megpróbálom elintézni - felelt udvariasan a game warden. - Bár szerintem az egészség minden pénznél előbbre való, és én a maga helyében akkor is elmennék a kórházba, ha az egész szafári rámenne...

Csak fél füllel hallgattam, miről folyik a szó, mert ceruzával gyorsan néhány sort vetettem a jegyzetfüzetem egyik lapjára.

- Azt hiszem, igaza van, sir - látta be végre a barátom, hogy a felügyelő a javát akarja. - Természetesen magukkal megyünk Arushába ... Őszintén szólva a hátam közepe sem kívánja a vérmérgezést.

Thomson mosolyogva nyugtázta a beleegyezést, de amikor átfutotta a jegyzetlapot, amit odaadtam neki, lehervadt a mosoly az arcáról.

Kimeredt szemekkel nézett rám, és látszott rajta, hogy csak nehezen tudja megőrizni azt a híres angol hidegvért, amiről annyit hallottam.

Aztán erőt vett magán mégiscsak, és inge zsebébe gyűrve a papirost, szó nélkül evett tovább.

Vacsora után magához intett, és a többiek nem kis csodálkozására közel félórán át beszéltünk suttogva a tábor közepén, ahol senki sem hallgathatott ki bennünket észrevétlenül.

37.

Reggel elmaradt a szokásos ébresztő, és már magasan járt a nap az égen, mikor felébredtem. Szepi még mindig húzta a lóbőrt, így hát csöndben felöltöztem, majd kifűztem a sátorajtót, és a szabadba léptem. - Jambó szána, buana Szimba! - köszöntött harsányan a már bot nélkül bicegő Mutinda, és fülig húzott szájjal vigyorgott rám. Pillanatokig nem tudtam, mire vélni a dolgot, de aztán egy csapásra felidéződtek bennem a tegnapi események, és a whiskytől még enyhén kótyagos mivoltom ellenére rendkívül jó érzés áradt széjjel bennem.

Tehát már nem Szanduku vagyok, hanem Szimba!... A bennszülöttek könnyen osztogatják a ragadványneveket, s előfordul, hogy egy szafári során négy-öt nevet is adnak az idegen fehérnek; mindig olyant, amely érzésük szerint a leghívebben tükrözi a mzungu legszembetűnőbb sajátosságát. A buana Szimba persze nem azt jelentette, hogy én olyan vad és szőrös vagyok, mint az oroszlán, hanem a jelen esetben azt, hogy bátorságom, erőm és ügyességem hasonló az állatok királya eme tulajdonságaihoz - sőt felül is múlja azokat, hiszen szabályos párharcban legyőztem őt! - Jambó, Mutinda! - köszöntem vissza jókedvűen, és valóban: egészen más embernek éreztem magam, mint egy buana Szanduku. Az a tény, hogy emberi erőm, ügyességem, párosulva az emberi ész termékével, a fegyverrel, megmérettetett és életrevalóbbnak találtatott, mint az állati erő, ügyesség és értelem, különös elégtétellel töltött el, büszkévé tett emberi mivoltomra; egyszeriben bátornak, erősnek éreztem magamat, és azt hiszem, ekkor értettem meg a vadászokat is, akik ezért az érzésért - nem a gyilkolás kedvéért! - képesek éjt nappallá téve róni az erdőkmezők úttalan útjait, s oroszlán helyett akár fácánnal, nyúllal is beérik, ha a helyzet azt teszi csak lehetővé ...

Gyorsan megmosakodtam a Tóbi által odahozott vízben, s mert közben Szepi is felébredt, a reggelihez már együtt ültünk le.

Ullmannék még napkelte előtt elmentek a helikopterrel a pócserek raktáraihoz, s utánuk mentek a teherautók is, mivel a gépbe nem férhetett be minden, amit esetleg találnak. Délnél előbb nem is vártuk őket, de még reggeliztünk csak, amikor nagy tülköléssel érkezett két lóri meg egy Land Rover. A teherautók a vadőrök felszerelését, sátrait meg egyebeket hozták, a dzsipből pedig egy szikár, csontos alak szállt ki, akit nyomban ellenszenvesnek találtunk. Az ellenszenv kölcsönös volt, s miután bemutatkoztunk egymásnak, és megtudtuk, hogy Blake Sandersnek hívják, és a Dar es Salaam-i vadászati főfelügyelőség tagja, ellenőrző körúton, Sanders hűvös biccentéssel elvonult a foglyul ejtett vadorzókhoz - akikre két fekete parkőr vigyázott -, mi pedig a reggelit befejezve egy kis sétára indultunk, kettesben.

Céltalanul ballagtunk a tábor melletti ritkás bozótban, s ez volt az első alkalom, hogy otthon hagytam a nehéz szett-táskát, és helyette a Zbrojovkát fogtam a kezemben.

Nem tudom, mekkora utat tehettünk meg szótlanul, de egyszer csak arra riadtunk, hogy hangos kurrogással kilódul egy fiszi a sűrűből, s a nyomában két degesz hasú mbueha is eliszkol. - Vigyázz? - mondta Szepi kibiztosítva a Steyr-Mannlichert. - Ahol dög van, ott ragadozó is lehet!

Óvatosan nyomultunk be a bozótba, de csak néhány agyonzabált keselyű szaladt el előlünk, amelyek nyitott csőrrel, lelógó szárnyakkal pihegtek, és szemlátomást túlságosan jóllakottak voltak ahhoz, hogy repülni tudjanak.

Egy kis tisztáson már teljesen letisztogatott emberi csontvázat találtunk; a koponya meg néhány csontdarab hiányzott.

- Lulumi! - dörmögte a barátom, észrevéve a varázsló

jellegzetes holmijait a földön szétszórva. Félig a földbe taposva ott volt a parányi faszobor is, amely egy hosszú nyakút ábrázolt, és hajszálra egyezett a mocsárban látott példánnyal.

- Semmi kétség - mondtam felvéve a szobrot. - Az emberevő azon az éjszakán kaphatta el, amikor velünk jött a kocsin. Azért is nem hallottunk éjjel a szimbáról, mert akkor már volt mit ennie ... A nyaklánc valahogy beleakadhatott a sörényébe, és nem tudta kiszedni, vagy talán nem is vette észre. Egyelőre ne áruljuk el senkinek, hogy Lulumi halott; megvan rá az okom. Még egy darabig mászkáltunk, és láttunk is egy erős szarvú lóantilopbakot, de Szepi elengedte, mert nem érzett magában kedvet a vadászathoz.

Déltájban hallottuk a visszatérő helikopter zúgását, és mi is hazafelé fordítottuk a kocsirudat. Ebből az alkalomból majdnem el is tévedtünk szerencsésen - mindkettőnk határtalan meglepetésére, hiszen úgy éreztük, alig távolodtunk el a camptől, s úgy véltük, eléggé ismerjük már a terepet. De végül mégis hazaértünk, s nagy örömmel láttuk a megkerült Maszanját, akit tegnap a vadorzók elfogtak, de később sikerült megszöknie tőlük a helikopter által keltett zűrzavarban. Hamiszi azonban nem került elő, és egyre inkább valószínű lett előttünk, hogy a lángok közt ivagy elefántok lába alatt lelte a halálát…

- Hallottam, hogy maga ölte meg a szimbát - lépett oda hozzám a szikár felügyelő. - Önvédelemnek fogom fel *az* esetet, így nem számít bele a vadászjegyükbe, és büntetést sem kell fizetniük érte. Fennálló rendelkezéseink értelmét ben ilyeakor az állat trófeája az államot illeti, de ha ön szeretné megtartani, joga van hozzá, ha kifizeti az oroszlán elejtéséért fizetendő összeget. A szokásos egyéb költségektől ebben az esetben eltekintünk ... És még van valami, amit mondani szeretnék: semmi szükség rá, hogy beleártsa magát a mi ügyeinkbe külföldi létére. Thomson elmond-

ta nekem a maga ... *képzelgését*, és én ezennel megtiltom, hogy további lépéseket tegyen. A végén még rajtunk nevetne mindenki, amiért évekig hiába fáradoztunk azon, ami önnek néhány nap alatt sikerült... De sikerről persze szó sincs, hiszen, mint mondtam, az egész csak képzelgés.

Azzal megbökte sapkája szélét, és elsétált az ebédlősátorba, ahol a pilóták már helyet foglaltak.

Döbbenten néztünk össze a barátommal!... Sanders szóözöne teljesen váratlanul zúdult ránk, de amíg az emberevő oroszlánnal kapcsolatos megjegyzései csupán bosszantottak, az ügyeikbe való beleavatkozásom megtiltása tökéletes értetlenségemmel találkozott. Tegnap, amikor Thomsonnal közöltem, hogy valószínűleg segítségükre lehetek a rejtélyes orgazda vagy legalábbis az egyik kulcsember felderítésében, úgy örült ajánlatomnak, mint - ahogy mondani szokás - majom a farkának ... Sanders mostani szavai viszont azt tükrözték, hogy a Game Office sértésnek tekintené, ha én, az idegen, segíteném hozzá őket ilyen nagy fogáshoz ...

- De hát miről van szó? - súgta Szepi a fülembe. Mind ez idáig semmit sem mondtam neiki titokban és elméletben végzett kis magánnyomozásomról, melynek célja a vadorzók felvásárlójának kiderítése volt - nem utolsósorban azért, mert egyáltalán nem voltam még biztos a dolgomban. Thomsonnal azért vitattam meg a „képzelgéseimet", mert őnélküle egyszerűen lehetetlen volt továbblépnem; ha ő ellenezte volna, akkor le is zárom az egészet, ám a game warden őszintén lelkesedett a tervért.

Miután meggyőződtem róla, hogy senki sem hallhatja beszédünket, röviden tájékoztattam Szepit a dolgok állásáról.

- Talán igazad van - felelte hümmögve. - De az is lehet, hogy egészen melléfogsz. Körülbelül ötven százalék az esély.

- Thomson szerint ez éppen ötven százalékkal több an-

nál a semminél, amivel a hatóságok rendelkeznek - mutattam rá. - Megpróbálok még egyszer beszélni vele négyszemközt, és attól teszem függővé a továbbiakat, amit ő mond. Most már csak azért is szeretnék lépéseket tenni az ügyben, hogy pukkadjon meg ez a nyavalyás Dar es Salaam-i főfelügyelő! ... Van képe büntetésről beszélni az oroszlánnal kapcsolatban!

- A szimba természetesen a tied - közölte Szepi. - Ráírom a vadászjegyemre, és azzal el van intézve. Viheted a bőrt magaddal, ahova akarod.

- De akkor te nem lőhetsz másik oroszlánt az idén!

- Egyáltalán nem is akarok oroszlánt lőni már - világosított fel. - Valahányszor ránéznék a bőrére, mindig az a másik jutna az eszembe, amit te lándzsával ejtettél el. Ügy érezném, hogy az én bőröm hazugság, hogy egyáltalán nem a bátorságomat tárja a világ elé, hanem éppen a gyávaságomat, hogy én csak puskával mertem szembeszállni vele...

- Csakula tayári! - kiáltott Szalimó, és mentünk ebédelni.

- Siessenek, kérem! - korholt bennünket „Szalámi" főfelügyelő az óráját nézve. - Ebéd után azonnal repülünk Arushába, és ha késlekednek, egyszerűen itthagyjuk magukat ... Egyébként is teljesen fölösleges velünk jönniük, hisz kutya bajuk sincsen; a vak is láthatja.

38.

Ebéd után Szepi bizalmas társalgásba kezdett a Szalámival, s jó néhány percig eltartott, amíg a szikár főfelügyelő végre lerázhatta magáról a tőkeerős, beszédes kedvű vendég vadászt. Ez alatt a néhány perc alatt én újra tárgyaltam Thomsonnal négyszemközt, aminek eredményeképpen a derék game warden ismét csak nehezen tudta megőrizni

közmondásos hidegvérét, én pedig úgy döntöttem, folytatom a megkezdett nyomozást. Aztán magamra öltve legnyájasabb ábrázatomat, szabályszerűen lerohantam a barátomtól éppen megszabaduló Szalámit, és azzal az ürügygyel, hogy valami rendkívül érdekes és fontos dolgot szándékozom mutatni neki, magammal cipeltem a sátrunkba, ahol kiteregettem elé a térképet, és hosszan magyaráztam neki a térkép jelei és a vadorzóknál talált papírokon lévő jelek közti különbségeket, amiket e percben találtam ki.

- Hol vannak azok a papírok? - kérdezte mogorván. -Nekem is látnom kell őket, hogy véleményt mondhassak a dologról!

„Majd épp neked mutatom meg őket!" - gondoltam magamban, és sajnálkozva közöltem vele, hogy a papírok teljesen eláztak tegnap a mocsárban, és este bedobtam mindkettőt a tűzbe.

- *Well!* - mondta hidegen. - Ez esetben nincs értelme tovább beszélgetni erről!

Azzal kirántva karját a karomból, szó nélkül kiment a sátorból - egyenesen a helikopterhez, ahol most fejezték be a lefoglalt agyarak, bőrök meg egyebek egy részének berakását.

- Ennyivel is kevesebbet kell a lóriknak vinniük - magyarázta Thomson. - A *captain* volt olyan szíves, és megengedte, hogy teherfuvarozásra is igénybe vegyük a gépét. Remélem, sir, nincs ellene kifogása, hogy éltem az alkalommal?

- Right! - felelte Szalámi röviden. - De most már induljunk, mert nekem is van egy-két elintéznivalóm Arushá-ban még a délután folyamán!

- Beszállás! - kiáltotta Thomson, és két percen belül mindnyájan a repülőben voltunk. Velünk jött Mutinda is, aki még mindig sántított egy kicsit, és mindenképpen érdemes volt az ő lábát is orvosnak megmutatni.

Dübörögve szállt fel velünk a forgó szárnyú ndege - kérésemre egy kissé eltérve a nyílegyenes útiránytól, hogy néhány felvételt csinálhassak a világhírű Ngorongoro-krá-terről. A kis kitérő alig három perccel növelte meg a menetidőt, és a kapitány szívesen beleegyezett - bármenynyire bosszantotta is ez az újabb időveszteség buana Szalámit, aki egészen úgy festett, mintha randevúra igyekezne, holott nyilvánvalóan csak a mi kedvünket akarta rontani az értelmetlen sietéssel. Ha teheti, biztosan gyorsabb haladásra ösztökéli a pilótákat is, hogy minél kevesebbet lássunk az alant elsuhanó tájból, ám a helikopter szigorúan megszabott utazósebességgel haladt, s ezen bizonyára az ő kedvéért sem változtattak volna.

Percek alatt elhagytuk Ikomát, ezt a nyomorúságos falucskát, agyagból épített nádfedeles kunyhóival és szegényes szatócsboltjával, a dukával, ahol a mindenütt szokásos hindu üzletember helyett fekete bőrű kereskedő várta a gyér számú vevőket, s a kereskedés mellett szabósággal is foglalkozott, hogy megéljen.

Egy pillantást vethettünk Ikoma erődjére is, amit még a német gyarmatosítók építettek, de már nagyon düledező állapotban volt; aztán csakhamar a Serengeti Nemzeti Park fölött repültünk.

A Serengeti Tanganyika legnagyobb parkja, óriási vadtömeg számára nyújt otthont, és ha nem működnének ott is a vadorzók, és nem jelennének meg időnként a maszájok nyájaikkal, csordáikkal, paradicsomi életük, lehetne benne a vadaknak. Jószerével egyetlen szavanna az egész, északi és középső részén azonban magasabbra nő a fű, mint délen, és mert a növényevők a rövid füvet jobbam szeretik a hosszúnál, évente kétszer vándorútra kelnek, egyik területről a másikra.

Egyik felvételt a másik után készítettem az alant hemzsegő vadakról, és csak azért nem csettegettem el rögtön az egész tekercset, hogy később is tudjak fényképezni.

A Seremgeti után a Ngorongoro-kráter volt a legérdekesebb látvány, ami szemünk elé tárult. A húsz kilométer átmérőjű, nagyjából kör alakú mélyedés a világon a második legnagyobb az észak-amerikai Mona Laké után, s roppant vadbősége, sajátos helyzete miatt a világ egyik természeti csodájának számít. Területén egész évben megmarad a víz, ezért innen nem vándorolnak el az állatok; egyetlen nagyobb erdő van benne mindössze, a többi terület sztyepp és szavanna, de vannak benn mocsarak is, tavak és folyócskák ... A maszájok azonban ebből a kis paradicsomból se hiányoztak, ott volt a bómájuk az erdő közelében, s szomorúan jutott eszembe a fiatal Michael Grzimek nevű tudós, aki életét áldozta Afrika vadállatainak megmentéséért, és nem utolsósorban azért, hogy a maszájok gulyáitól megmentse a vadak legelőit. A hős fiatalember két éve - 1959-ben - zuhant le gépével, s a kráter déli peremén kis emlékművet állítottak neki... A kráter fenekén apró cserebogarakként mozogtak a turistákat szállító autók, s a mélybe kanyarodó szerpentinen három terepjáró nyomában is kavargott vörös porfelhő.

Aztán ismét jellegzetes afrikai tájak fölött szálltunk, s Végül egy és háromnegyed órai út után érkeztünk Arushá-hoz.

- A kórház melletti füves parkban leszállhatunk! - közölte velünk Thomson ordítva, hogy túlharsogja a motorzajt, amitől már kis híján megsüketültünk a nyitott ajtó miatt. Csukott ajtónál azonban nehéz fényképezni, s így az út valóban áldozat volt a többiek részéről, amit az én kedvemért hoztak. Még Szalámi úr is csak az orra alatt morgott, de eltekintve attól a néhány mérges pillantástól, amit rám vetett, aránylag nyugodt maradt; nyilván erőt adott neki az a tudat, hogy rövidesen örökre megszabadul tőlünk, és én ünnepélyesen megígértem neki, hogy nem foglalkozom az „üggyel".

- Más dolguk úgysincs itt, mint megvizsgáltatni magukat! - kiabálta felénk a főfelügyelő. - Mi közben kirakatjuk a lefoglalt trófeákat, aztán valahol majd ismét találkozunk. Ha minden jól megy, vacsorára vissza is érünk a táborba.

A dolgok azonban nem egészen így történtek, mert alighogy földet értünk a parkbam, két szép szál fekete rendőr futott a helikopterhez, és egy papírlapról felolvasták mindegyikünk nevét - Mutinda és a pilóták kivételével.

- Kérem, jöjjenek velünk sürgősen a poliszire! - mondta' egyikük. - Lehet, hogy csak egyszerű formaságról van szó, de ragaszkodnunk kell hozzá, hogy azonnal jöjjenek. A dzsip itt vár ránk a sarkon.

- Micsoda marhaság ez? ! - dühöngött Szalámi úr, a rendőrök nyomában kocogva. - Legalább engedjék meg, hogy meglátogassam egy barátomat, mielőtt bevisznek bennünket!

- A barátja bizonyára megvárja, buana! - mondta az egyik rendőr, azzal már fel is toltak minket a kis dzsipre, és Mutindát faképnél hagyva elrobogtunk.

Két perccel később már az ügyeletes hadnagy előtt álltunk a rendőrségi épületben.

- Kérem, foglaljanak helyet! - mondta a fekete kifogástalan angolsággal. - A fegyverüket adják le az őrnek! Természetesen visszakapják őket, amikor távoznak. A magam részéről biztos vagyok benne, hogy tévedésről van szó, de mégis tisztáznunk kell, és ez, sajnos, pár percet igénybe vesz. Néhány egyszerű kérdésre kell felelniük, és ha jól felelnek, amiről meg vagyok győződve, félórán belül mehetr nek, ahová jólesik.

- Legalább azt mondja meg, mi a vád ellenünk! - mérgelődött Szalámi úr. - Ennyit csak elárulhat, vagy nem?

- Államellenes szervezkedés - felelte komoran a tiszt, és egy dossziét fölkapva átment a szomszédos szobába.

- Kacagnom kell! - jegyezte meg Szepi, mikor a had-

nagy után becsukódott az ajtó, és a két őr ránk szegezte a puskáját. - Még a végén kiderítik rólam, hogy titkos ügynök vagyok, és azért jöttem ide, hogy a kipszigiszeket szövetségre léptessen a hebékkel, lenyilaztassam velük a tanganyikai katonákat, és elfoglaljam az országot Ausztria számára...

39.

Barátom aggodalma fölöslegesnek bizonyult. Csekély két óna elegendő volt ahhoz, hogy kiderítsék rólunk: az ismeretlen feljelentő gyanúja valójában minden alapot nélkülöz. Egyenként hallgattak ki minket, s a legtovább Szalámi úrral csevegett a hadnagy. Így aztán nem is lehet csodálkozni rajta, hogy amikor napnyugtakor végre ismét szabad emberként állhattunk az utcán, a szikár felügyelő minden bajuszszála rezgett a méregtől.

- Nyavalyás niggerek! - dühöngött. - Lazulni érzik már a gyeplőt, így hát minden alkalmat megragadnak, hogy pokollá tegyék az angolok életét! Az a fekete egyenruhás majom csupa semmiségekről faggatott kilencven percen át!

Súlyos szitkokat mondott a hadnagyra, miközben ismét a kórház felé vettük az útirányt, majd hirtelen a homlokára csapott.

-*Egad!* A barátomról teljesen elfeledkeztem, Mr. Thomson! Maga kísérje el az urakat a kórházba, intézze el, hogy gyorsan megvizsgálják őket, és helyeztesse biztonságba a pócserektől lefoglalt javakat. Gondolom, két óra bőségesen elég lesz mindenre... Most tizenkettő múlt tíz perccel - nézett zsebórájára. - Tehát pontosan két óra múlva legyenek útrakész állapotban a helikopternél! Ugyanis nem szeretem, ha túl későn kell vacsoráznom ...

Azzal megpöccintette a sapkáját, és síelve elment valamerre. Megvártuk, amíg az első sarkon befordulva eltűnik

előlünk, aztán rohanni kezdtünk, mint a bolondok - homlokegyenest ellenkező irányban, egyre jobban távolodva a kórháztól.

- Azt hiszem, nem sejt semmit - lihegte Thomson. - Legalábbis nem adta semmi tanújelét.

- Szerintem is sikerült rászednünk - feleltem. - Ez a hadnagy egész ügyesen végezte a dolgát.

- Régi barátom - mondta a felügyelő. - Kérésemre átvette egyik társától a délutáni ügyeletet ... Remélhetőleg ő sem csalódik majd bennünk. Úgy értem az ... eredményben ...

- Ha Mutinda jól végezte a dolgát, egész biztosan lépre ment a fickó! - véltem. - Kár, hogy ön Lulumiról nem tudott többet kiszedni a foglyokból. De az is nagy szó, hogy legalább biztosan tudjuk, közéjük tartozott!

Most már egészen sötét volt, s amikor elrohantunk a New Arusha Hotel előtt, ahol öt utca torkollik egymásba a téren, hirtelen kigyulladtak a magas ostornyéllámpák, és narancsszínű fénnyel árasztották el az óratornyot és környékét. Állítólag azért narancssárga itt a lámpák színe, mert ezekre sokkal kevesebb éjszakai rovar száll, mint a fehérekre, és még órák után sem tompítják számottevően tömegükkel a fényt. A hotel teraszán iddogáló fehérek csodálkozva bámultak utánunk, de szerencsére senki sem kiáltott, hogy álljunk meg egy szóra. Elviharzottunk a posta előtt, a széles Boma Roadon, majd befordultunk balra egy szűk kis utcába, és innentől teljesen Thomsonra bíztuk a vezetést. Itt már nem jártak annyian, mint a szélesebb utcákon, ahol kirakatok voltak, s ahol a legkülönbözőbb öl-tözékű embereket láttuk rohanásunk során - kezdve az ágyékkötos, csaknem meztelen, lándzsás „vadembertől" az egyetlen lepedőbe csavart maszájon át, a rikító nyakkendős, télikabátot visoló négerig és a khakiruhás fehérekig ...

- Megérkeztünk - jelentette kifulladva Thomson az egyik sötét sikátor sarkánál, és szeméhez emelte óráját,

melynek számai enyhén világítottak a sötétben: - Még pontosan öt perc van a kocsi érkezéséig.

- Feltéve, ha pontosan jár Mutinda órája... Vagy ha nem jött közbe valami váratlan esemény ...

Ámde úgy látszott, egyelőre még minden a legnagyobb rendben van, mert három perc sem telt el, máris megérkezett az ütött-kopott lori, amit Thomson kapott kölcsön valakitől erre az alkalomra, és óvatosságból még a rendszámokat is kicseréltette rajta. Odagördült az egyik udvarrá nyíló kapuhoz, és dudált két rövidet, egy hosszút. Kisvártatva kitárult az ajtó, a kocsi begördült, és a kapu csöndesen bezárult mögötte.

- Nem feltűnő egy teherautó itt? - kérdeztem halkan a felügyelőt. - Arról volt szó, hogy valami kisebb kocsi lesz.

- Egyáltalán nem feltűnő. Abdió széles körű kereskedést folytat, gyakran jönnek hozzá teherkocsik ... Most már persze azt is tudom, hogy némelyik egészen mást hoz, mint eddig gondoltuk.

- Én féltem Mutindát - jegyezte meg halkan a barátom. - Olyan érzésem van, mintha bement volna az oroszlán barlangjába ... Ha csakugyan igaz a feltevésed, akkor ez a szomáli nemcsak minden hájjal megkent, de mindenre elszánt gazember is, akinek egy emberélet, egy fekete élete nem sokat számíthat, ha a saját bőréről van szó!

- Ha Mutinda nem árulja el magát semmivel, akkor be kell vennie a mesét; az pedig, hogy a kocsi bemehetett, pontosan ezt bizonyítja.

- De ha ezután fog gyanút? ... Akkor nyomban megöli Mutindát!

- Ez korántsem bizonyos. Ne feledd, hogy meg kell várniuk Lulumit! Azonkívül pedig a vítkamba is tud vigyázni magára, ha szükséges ... Engem sokkal inkább aggaszt, hogy...

- Pszt! - súgta Thomson a karomat megfogva. - Azt hiszem, ott jön az emberünk!

Sietős léptek hallatszottak: egy sötét alak fordult be a túlsó sarkon, határozottan odament a kapuhoz, és egész különlegesen kopogtatott rajta. Az ajtó most is csaknem azonnal kinyílott, tanúsítva, hogy az ajtó közelében volt valaki. Abdió azonban Thomson tudomása szerint egyedül élt, s valószínűtlen volt, hogy az éppen most érkezetten kívül hívott volna valakit magához. így hát kézenfekvő volt a feltevés, hogy a kis udvarban a teherautó mellett állnak Mutindával, és valószínűleg mindent tüzetesen szemügyre vesz a szomáli, mielőtt sort kerítene a fizetésre. Vártunk még egy keserves öt percet, s amikor Thomson végre kijelentette, hogy már egészen biztosan megérkezett Lawe hadnagy embereivel az első kijárathoz, az ajtóhoz mentem, és bekopogtam.

- Ki az? - kérdezte csaknem azonnal egy szuahéli hang a kapu túloldalán.

- Lulumi - válaszoltam halkan, igyekezve utánozni a holt varázsló hangját, amennyire tudtam.

Abdió szerencsére nem fogott gyanút, és hallottam, hogy félrehúzza a reteszt. Az ajtószárny megmozdult - s a következő pillanatban hárman ugrottunk neki, és betaszítottuk.

A szomáli hanyatt esett, és dühösen szitkozódva próbált felállni, de Thomson máris mellette termett, és boszorkányos ügyességgel csatolta kezére a zsebéből előhúzott bilincset.

- Gratulálok, gentleman! - mondta egy hang a lóri fara mellől, ahol ketten álltak. - Sajnos mégis igaza volt Mr. Szandukunak, amint arról én is meggyőződtem. Régóta ismerem Abdiót, és balgán a bizalmamba fogadtam, mert tudtam, hogy vannak kapcsolatai az itteni alvilággal, de most kiderült, hogy nem nekem dolgozott, egyáltalán nem igyekezett fényt deríteni a pócserek kilétére, hanem a hátam mögött összejátszott velük, s a tőlem kapott pénzből fizette ki a lemészárolt vadállatok trófeáit … Nem szé-

gyelled magad, te nyomorult! - lépett a földön ülő szomálihoz, és keményen az oldalába rúgott. - Megérdemelnéd, hogy kitapossam a beleidet!

Hirtelen előrántotta revolverét, és a holtra rémült Abdióra szegezte a csövét.

- Egy módon mentheted meg a bőrödet, te msenzi, ha elárulod, ki az a titokzatos Singo Refu, aki a vadorzókkal közvetlenül kapcsolatban áll!

Abdió homlokán verejtékcseppek csillogtak a kis udvari lámpa halovány fényében, *s* hamuszürke arccal nyöszörögte:

- Nem tudom, buana! Esküszöm, hogy sohasem hallottam még róla!

- Hallanod kellett, hisz ott a bizonyíték a kezedben, az a kis szobrocska, amiről azt mondtad az előbb, hogy Lulumié. Az egy „nyama singo refu". Ilyen állatról sem hallottál még soha?

- De igen, buana ... Ez Lulumi jele ... Talán ő a Singo Refu?

- Azt te nálam sokkal jobban tudod! ... Tulajdonképpen nem haragszom magukra, hogy a hátam mögött szervezkedtek - fordult felénk Szalámi úr. - De bevallom, magam akartam végére járni a dolognak ... Azonban, ha már így alakult, az sem tragédia. Ez a fickó vallani fog, akár a vízfolyás, csak az az egyetlen kár, hogy Mr. Szanduku elégette azokat a papírokat, amelyeken ujjlenyomatok is lehettek, s amelyek okvetlenül szükségesek lettek volna a rejtélyes Singo Refu azonosításához.

- Mr. Szanduku megtréfálta önt, sir - jegyezte meg mosolyogva Thomson. - Azok a papírok itt vannak nálam, a zsebemben, és természetesen nem mulasztjuk el a daktiloszkópiai vizsgálatukat. Ami pedig Abdió barátunkat illeti, törvénytől rám ruházott hatalmamnál fogva kijelenthetem, hogy csaknem teljes büntetlenséget kap, ha most rögtön elárulja, ki a Singo Refu, s felhasználhatjuk koronatanú-

ként a tárgyaláson. Az ujjlenyomatok alapján úgyis kiderül, ki írta a leveleket, s így Abdió valójában nem is követ el árulást, csupán meggyorsítja kissé a dolgok menetét, ha beszél. Ezzel, mint mondottam, csaknem teljes büntetlenséget nyer, míg ellenkező esetben valószínűleg harminc évet kell börtönben töltenie.

- Megmondom! - jajdult fel Abdió, mintha máris a börtönben sínylődne. - Buana Singo Refu nem más, mint...

E pillanatban Szalámi feléje rántotta a fegyvert, s az nagyot pukkanva sült el a kezében ... Gondolom, a felügyelő később azt vallotta volna, hogy a pisztolya véletlenül sült el, és sajnálatos baleset történt csak, de határtalan megdöbbenésére a közelről leadott lövés célt tévesztett, és a szomáli befejezhette a megkezdett mondatot:

- ... Buana Blake Sanders!

Szalámi úr esztelen dühében újra és újra Abdióra lőtt, ám annak csodálatos módon meg se kottyantak a golyók, csak a föld lett kissé vizes alatta már az első lövés után ...

- Ne fárassza magát, Buana Singo Refu! - lépett hozzá Thomson, ráemelve a maga pisztolyát. - A poliszin vaktölténye cserélték ki a golyókat... Nyújtsa előre a kezét, hogy megbilincselhessem! - De ... itt ... valami ... tévedés van! - nyögte Mr. Hosszúnyakú holtsápadtan. - Maguk teljesen félreértenek valamit! - Nincsen semmi félreértés, mister! - lépett ki most a házba vezető ajtóból Lawe hadnagy, öt fekete rendőr társaságában. - A daktiloszkópiai vizsgálatot már el is végeztük, és tulajdonképpen már a rendőrségen letartóztathattam volna. A teljesség kedvéért azonban eljátszottuk még ezt a kis komédiát, és most már emberölés kísérlete címén is megindíthatjuk az eljárást ön ellen; kétlem, hogy a legszelídebb bíró is felmenthetné magái ezek után ... No és persze ily módon Abdió bűnössége is fényes bizonyítást nyert... Kérem, mutassa meg az óráját!

- Ha ezzel boldoggá teszlek, te egyenruhás majom, akkor szívesen megmutatom neked! - felelte gúnyosan. -Legalább egyszer életedben látsz egy igazi mesterművet!

Erőlködve nyúlt a zubbonya zsebébe összebilincselt kezével, és finom mívű, antik zsebórát húzott elő, melynek fedelén szakasztott olyan állat domborműve díszlett, amilyent a mocsárban láttam - vagy csak látni véltem. Singo Refu úr egész sajátosan tartotta az órát: a mutató- s a kisujj közé fogva, a kissé behajlított gyűrűs ujjal alulról megtámasztotta, középső ujját mereven eltartotta a többitől, s a hüvelykujjal felfelé pöckölve nyitotta ki a fedelét.

40.

A szomáli kereskedő házától rendőrségi autó szállított vissza a poliszire, ahol gyorsan megtettük vallomásunkat, és most már tényleg a kórházba indultunk - ezúttal már dzsipen, amit Lawe hadnagy bocsátott a rendelkezésünkre, sofőrrel együtt. A kórházban már vártak bennünket, lebontották a kötéseinket, babráltak kicsit a sebekkel, majd új kötéssel láttak el, és megnyutattak, hogy szépen javul mindhármunk állapota. Mutinda még egy dava ya szindá-nót is kapott, aztán robogtunk a laktanyába, ahol a helikopter várt ránk.

Ittialálkoztunk ismét a Tanganyikában élő Nagy Endrével, aki most még a fehér vadász nehéz mesterségét űzte, de már azon fáradozott, hogy létrehozzon egy kis állatkertet Arusha melletti tanyáján. Ö volt az, aki tavaly sokat segített az itt járt magyar vadászexpedíciónak, amely a Nemzeti Múzeum elpusztult Afrika-kiállításának anyagát igyekezett újabbal pótolni. Nagy Endrével már előző arushai tartózkodásunkkor összeakadtunk, s amikor megtudta, hogy magyar vagyok, Szepi pedig beszél egy keveset magyarul, borzasztóan megörült nekünk ... Most fájó

szívvel búcsúzott el tőlünk, és szigorú titoktartásra kötelezve minket elárulta dédelgetett tervét: egyszer majd szeretné magyar közkinccsé tenni nagyszerű trófeagyűjteményét, szeretne múzeumot alapítani valahol a Balatonnál, s ha lehet, ugyanott egy kis miniatűr „afrikai” vadasparkot is, oroszlánokkal.

- Csak akkor beszéljetek róla, ha eljön az ideje! -kiáltott utánunk, mikor beszálltunk a gépbe, és mi hallgattunk is, egész mostanáig.*

A helikopterben ezúttal aránylag tűrhető volt a zaj, mivel most becsukott ajtóval utaztunk, s így végre kielégíthettem Szepi kíváncsiságát, aki már borzasztóan szerette volna tudni, hogyan is bukkantam nyomára mindannak, ami az ő figyelmét elkerülte, holott együtt voltunk Arushában csaknem minden percben első ittlétünkkor.

- Azt hiszem, azzal kezdődött az egész nyomozás, hogy jó a vizuális emlékezőképességem - fogtam bele a magyarázatba. - Ez nálam egyenes következménye annak, hogy rajztanár, festő és fotós vagyok, de persze nem állítom, hogy csak így lehet ilyen képességhez jutni... Amikor annak idején Arushában intéztük ügyeinket, többek között sétálgattunk is a városban, s egy ízben bementünk Abdió boltjába, ahol mindenféle egzotikus holmit árultak - a strucctojás héjából készült gyöngyöktől kezdve, a szépen rovátkáit lopótök kalebasszokon át a kerek isszanszu pajzsokig, hosszú turkána lándzsákig, makonde szobrokig. A szomáli természetesen mézesmázas udvariassággal fogadott bennünket, s nem győzött a kedvünkben járni egészen odáig, amíg ki nem gyulladt egy kis jelzőlámpaféle az ajtó fölött. Szepi ezt nem vette észre, mivel éppen egy maszáj bivalybőr pajzsot szemlélt, én azonban igen, s elsősorban azon csodálkoztam, miért kapcsolja le Abdió oly gyorsan a

* A múzeum és a szafari park Kialakítása most van folyamatban, Balatongyörökön

lámpát; mintha nem akarta volna, hogy idegen szem lássa a villanást ... Kisvártatva elnézést kért tőlünk, hogy egy percre magunkra hagy - gondolom, a legszívesebben kitessékelt volna az utcára, nehogy elemeljünk valamit az árukészletéből -, aztán már el is tűnt a hátsó helyiségbe vezető függöny mögött ... Mint mondtam, furcsának találtam a dolgot, hogy egy kereskedő csak úgy egyszerűen faképnél hagyja a „nagypénzű" fehér turistákat, s a kíváncsiságtól hajtva bekukkantottam a függöny mögé. Sötét átjáró volt mögötte, s gyors elhatározássá léptem előre vagy kettőt, mivel halk hangok ütötték ínég a fülemet. Szuahéli nyelven folyt a beszélgetés, de annyira halkan, hogy jóformán semmit sem értettem belőle; persze nem is érdekelt a szöveg különösen, elég volt az, hogy megtudtam, miért sietett hátra a szomáli. Aztán egy másik függöny lebbent az átjáró végén, s a pár másodpercig meglévő résen át napbarnított kezet láttam, mely egészen sajátos módon tartott egy antik jellegű zsebórát, díszes fedéllel. Csak egy pillanatig láttam az órát meg a kezet, s az ujjak helyzetét valahogy úgy rögzítette az agyam, mint a fényképezőgép a látványt: értelem nélkül - anélkül hogy tudatosult volna bennem, amit láttam. Ugyanekkor tisztán hallottam, hogy Abdió azt mondja: „Buana Singo Refu". Mivel tudtam, hogy a négerek gyakran maguk nevezik el a fehéreket, akikkel kapcsolatban állnak, úgy gondoltóm, a fehérnek biztosan hosszú a nyaka, s ezen feltűnő jellegzetessége miatt kapta ezt a nevet. Persze mindez a legkevésbé sem érdekelt még akkor, s amikor gyorsan visszahúzódtam a boltba, azt hiszem, már a szuahéli név is lesüllyedt a tudatalattimba a sajátos ujjtartás mellé ... Szepi még mindig elmerülten vizsgálgatta a pajzs díszítményét, s észre sem vette, hogy néhány másodpercig nem álltam mögötte. Amikor Mr. Ullmann megmutatta az első rajzos papírt, mindez még egyáltalán nem jutott eszembe, csak az ismeretlen állat gyújtotta lángra a képzeletem. Amikor azon-

ban a második papirt megtaláltuk, Bendzsamin „singo refu"-nak nevezte az állatot, s ettől egyszeriben olyan érzésem támadt, hogy én már hallottam ezt a kifejezést... Tulajdonképpen itt kezdtem el kérődzni a dolgon, de változatlanul abban a hiszemben, hogy csak egy ismeretlen lényről van szó. A sors akaratából aztán meg is pillantottam később, és ha megölnek, se tudnám megmondani, élő valóság volt-e, vagy csupán ábrándkép. így utólag nézve, nem lehetetlen, hogy Szepinek van igaza, és csakugyan „ábránd" volt; ugyanis amikor a löncsnél megpillantottam Sanders kezében az órát, hasonló, bár nem ugyanolyan állatot láttam a fedelén. Ha csakugyan hallucinációnak estem áldozatul a mocsárban, akkor Lulumi szobrocskája ludas a dologban, és ez jól megmagyarázza, miért egyezik az általam látott kép hajszálra a kis faszoborral; a színeket persze a képzeletem alkotta már hozzá ... A hosszú nyakú meselényt ábrázoló óracímernek - amit Sanders aláírásul választott, elég meggondolatlanul, a vadorzókhoz intézett üzeneteinél - valójában semmi köze sincs Lulumi szobrához, mely egy makonde faragóművész fantáziáját dicséri, és véletlenül nagyon hasonlít az antik címerhez. Valószínűleg Sanders vette a kis szobrot Lulumi részére, hogy papírnál időállóbb ismertetőjellel lássa el „fekete jobbkezét” - arra az esetre, ha az nem személy szerint őneki hozza az üzenetet. ..

-*Well!* - köszörülte meg a torkát Mr. Thomson. - Az ön megfigyelőképessége valóban rendkívüli ... Csakhogy ön már jóval előbb kijelentette nekem, még tegnap este, vacsora után, hogy Abdió valószínűleg kapcsolatban áll a vadorzókkal, és alighanem egy Singo Refu becenevű fehér lehet a közvetítő a szabad piac felé ... Szerencsére a különleges ujjtartást elfelejtette említeni, s így erről a különleges ismertetőjelről én sem szólhattam a gazember Sandersnak. Ennek következtében aztán a nyomorult nem is gyaníthatta, hogy ön tudja, ki a Singo Refu.

- Vacsorakor ezt én sem tudtam. Akkor csak annyit tudtam még, hogy Abdió szájából hallottam a nevet. A barátom ugyanis előzőleg mindenáron el akarta hitetni velem, hogy nem igazi élőlényt láttam, s ezen addig köszörültem az agyamat, míg „beugrott" végre a szomáli kereskedő boltja, s újra hallottam ezt a kifejezést. Az órafedél képe és az ujjak helyzete azonban ekkor még lent szunynyadt a tudatalattimban ... Csak másnap délben, az ebédnél ismertem fel Sanderst a jellegzetes módról, ahogy az óráját tartotta… Hát az bizony nem kis dolog volt, ami azután következett, és nem irigylem magát azért a pár percért, amely alatt el kellett érnie a helikopter rádióján át Lawe hadnagyot, aki aztán kezébe vette az ügyünket… A bátor Mutinda nélkül persze mindez nem sikerülhetett volna! - csaptam barátilag a mellettünk szerényen üldögélő vakamba liátára. A fiú sebesült lábát hosszú szárú farmernadrág takarta, felső testén rikító ing feszült, arcára széles karimájú szalmakalap vetett árnyékot. E szükségesnek tartott álöltözék beszerzésére Szepi adott pénzt neki, még a táborból történt indulásunk előtt - hogy Sanders lehetőleg ne ismerje fel majd Abdió házában, az alatt a rövid idő alatt, amíg akcióba lépünk.

- Könnyen elhitte a mesét a szomáli?

- Könnyen, buana! - vigyorgott a kirongózi. - Akkor mentem be a boltjába, amikor egyedül volt benn. Megmutattam neki a kis faragott szobrot, ami Lulumi fülében lógott, amíg élt, és közöltem vele, hogy egy rakomány trófeát hoztam a számára Lulumival együtt, aki most a rakományra vigyáz- Az is mondtam, hogy óvatosnak kell lennünk, mert ti, fehérek, alighanem terveztek ellenünk valamit, és ezzel végképp eloszlattam minden gyanúját, ha volt neki egyáltalán- Megállapodtunk, hogy sötétedés után érkezünk, és az udvarba hozzuk be az árut. Ő ezt egészen természetesnek tartotta, és a többi már könnyen ment ... Csak akkor aggódtam egy kicsit, amikor a fehér buana

megérkezett, de szerencsére nem törődött velem, csak futó pillantást vetett rám, és máris a pembéket meg a bőröket kezdte vizsgálgatni, amit elvettünk a pócserektől ... Eeeeh! - tette hozzá a szuahéli „izé"-t. - Buana Miváni, megtarthatom ezt a szép karórát is, amit azért kellett vennem, hogy percre pontosan érhessek Abdió házához?

- Természetesen - felelt a barátom.

- Maguk pedig megtarthatják a fekete sörényes szimba bundáját, amit Mr. Szanduku önvédelemből ölt meg, és nem kell semmit fizetniük érte ... És azt hiszem, jutalmat is kapnak, amiért a segítségünkre voltak az orgazda s a felbujtó elfogásában ... Egyébként pedig őszintén remélem, hogy jövőre vagy bármikor még vendégül láthatjuk önöket a vadászterületeinken; ha ugyan nem fúj el bennünket az „Uhuru" szele...

41.

Szafárink hátralévő napjai aránylag eseménytelenül teltek az előzőkhöz képest. Sok vadállatot láttunk, és a filmkészletem az utolsó kockáig elfogyott, bár a titokzatos hosszú nyakú állatot nem sikerült lencsevégre kapnunk, vagy akár csak meg is pillantanunk; így hát ma sem tudom, igazi állatot láttam-e valóban ... A fényképezésben mellesleg Szepi is segített, és mind gyakrabban támadt kedve „lekapni" valamit.

Többek között fényképen örökítette meg azt az oroszlánt is, amit joga lett volna lelőni... Ugyancsak lövés nélkül engedett el egy sereg más vadat is - köztük a törékeny szépségű, karcsú gerenukot, amely két lábon állva eszegette egy cserje leveleit - és emiatt Ullmann váltig bosszankodott.

- Azt fogják hinni Nairobiban, hogy nem vezettem rá a vadakra! - bosszankodott. - Teljesen elromlik majd a hírnevem!

- Maga remek vadász, Mr. Ullmann! - nyugtatta meg a barátom. - Ha akarja, írásba adom, hogy kitűnően viselkedett! ... Tudja mit? Pipálja ki azokat a vadakat, amelyeket sikerült lefotóznom, és majd azt mondjuk, hogy elajándékoztam a trófeákat!

Ullmann, vérbeli vadász módján, dörmögött valami érthetetlent, de végül elfogadta a javaslatot, és attól kezdve szorgalmasan feljegyezte a fényképezőgéppel „elejtett" állatok adatait; persze csak úgy hasból állapítva meg a jellemző méreteket.

- A zsiráf érdekli még? - kérdezte újjáéledő reménnyel egy nap. - Azt mondta, szívesen lőne egyet, törvényesen.

- Meggondoltam magam ... De ha elmondja, hogyan lőhettem volna, kap tőlem egy üveg whiskyt ráadásképpen.

- *Well* - magyarázta Ullmann -, a helyzet a következő: az egyik barátom farmján gyakran megfordulnak tvigák ... Némi fizetségért az illető írásba adta volna, hogy az ő kérésére ejtettünk el egy zsiráfot, mert az rászokott az ültetvényén lévő gyümölcsfák leveleire ... - Oké! - felelte Szepi. - Öné a whisky; amint egy bolt közelébe jutunk, ahol lehet kapni.

- Tudja mit? - kérdezte a fehér vadász váratlan fordulattal. - Eltekintek a whiskytől, ha elárulja, miért unta meg a vadászatot, és miért fényképez helyette. - Áll az alku! - mosolygott rá a barátom, és kihozta sátrunkból a könyvet, amit olyan elmerülten olvasott a minap. - Ezt az egyik legnagyobb német vadász és felfedező írta, aki rengeteg állatot ölt meg, amíg ezekig a sorokig eljutott. Hallgassa csak: „Városi tartózkodásom alatt változás ment bennem végbe. Számos európait figyeltem meg munkája közben. Láttam, hogy munkájukkal értéket termelnek, s arra a rám nézve leverő meggyőződésre jutottam, hogy én mint elefántvadász ezzel szemben értéket pusztítok." Másutt meg ezt írja: „Évekkel ezelőtt, rövid »állj« szavamra a puskát nyújtották nekem Afrikában, s

a természet szabad gyermeke hamarosan búcsút mondott az életnek. Most a filmfelvevőgép lépett működésbe, hogy vértelenül szerezzen vadászzsákmányt." Hans Schömburgk írta ezt *A vadon érverése* című könyvében, és el kell fogadnom az ő véleményét ... Persze - tette hozzá gyorsan, látva, hogy Ullmann ugyancsak mogorván néz e sorok hallatán, de kissé a maga igazolására is - a vadászokra, a vadászatra valóban szükség van. Egyes állatfajok mérhetetlenül elszaporodnának, veszélyesek lehetnének a mezőgazdaságra, sőt magára az emberre is. Azonkívül ott, ahol nincsenek ragadozók, nagy szükség van a szelektálásra is! Nálunk, odahaza csak azok a vadak lőhetők, amelyek a fenti módon kártevők lehetnek, vagy amelyek gyengék, selejtesek. Ereje teljében lévő, kapitális szarvast, dámvadat, őzbakot nem lövünk, csak azt, amelyik selejtes vagy már hanyatló korban van, tehát pusztulása a faj érdekét szolgálja ... Itt, Afrikában azonban sajnos még rablógazdálkodás folyik ebben a tekintetben, s a legszebb állatok kilövése az állomány elkorcsosulásához vezet rövidesen.

- Ebben igaza van - bólogatott Ullmann -, de mi, white hunterek azt már itt nem érjük meg ...

Rosszkedvűen ment be a sátrába, és bánatában egy egész kis üveg Johnnie Walkert eliszogatott vacsoráig... No de Szepi nem rossz fiú, és vacsora közben megsúgta Ullmann-nak, hogy mégiscsak megveszi ám neki a zsiráfinformációért ígért whiskyt.

- Johnnie Walkert; egygallonos üveggel! Ullmannal persze madarat lehetett volna fogatni azontúl!

- *Thank you*, Mr. Hidi! Ön igazi *gentleman!* És hogy lássák, nem vagyok hálátlan, elmondom, hogyan lőhettek struccot szimba helyett, amikor a szegény Jambunával voltak ... Valójában ott egyáltalán nem is volt oroszlán; vagy ha volt is a közelben, az elbújt maguk elől, és nagyon valószínű, hogy nem volt a sörénye fekete, és nem hordott

benne fehér tincset sem ... A helyzet úgy áll, hogy a strucckakasok néha valóban úgy morognak, mint az oroszlánok. Ilyenkor a levegőt a nyelőcsövükből a szájukba nyomják, majd a csőrüket becsukva visszapréselik a levegőt a nyelőcsőbe, s az ettől rettentőn kitágul. Az összehúzódott gyomorszájon át azonban nem megy lejjebb a levegő, s ennek következtében a hosszú nyak léggömbszerűen felduzzad, majd sajátságos, morgó bőgés árad ki belőle ... No, most én nem állítom teljes bizonyossággal, hogy Jambuna szántszándékkal vezette félre magukat, bár ahogy én a szegényt ismertem, ez is könnyen kitelhetett tőle. Talán számított rá, hogy nem érkezem vissza másnap sem a táborba, s úgy akarta biztosítani magának a másnapi vezetést, hogy este feltálalta a többieknek a szimba ya seitáni- ról szóló mesét, azt állítva, hogy ő igenis látta az oroszlánt, amely húsz mérföldet futott azért, hogy elkaphassa a fehér buanákat ... Mesterkedésével el is érte, hogy ő lett megint a kirongózi, ami aztán egyben a halálát okozta ... Erről azért hallgattam idáig, mert nem akartam Jambunát rossz színben feltüntetni; de végül is ez most már nem számít, és jobb, ha tudják az igazat... Az a szimba egyébként csakugyan szívesen kóborolt, de nem összevissza, hanem csak a tanyahelye körül, és korántsem tett meg akkora távokat, amint azt Jambuna meséje alapján gondolhattuk volna. Hogy miért lett emberevő, azt viszont nem tudom ... Talán vadorzók irtották ki a családját...

Így hát a sátán oroszlánjának rejtélye is megoldódott, s azzal a megnyugtató érzéssel utazhattunk haza Afrikából, hogy az ördög már ott sem bújik bele állatok bőrébe, s a gonosz mcsávik már ott is csak mesékben léteznek ...

Szepi csupán egyetlen trófeát tartott meg magának, a mocsárban agyonlőtt tembó agyarait, a többit egy osztrák múzeumnak adta.-

- Tudod, ez az egyetlen állat, amellyel valóban meg kellett küzdenem, s amellyel szemben nem éreztem, hogy túl-

ságosan nagy előnyt jelentett a puska ... Habár némelyik bennszülött ezt is el tudná ejteni lándzsával, ebben biztos vagyok.

... Mellesleg a két orgazda elfogatásáért ígért jutalomról megfeledkeztek ott, Tanganyikában, amint később megtudtam, mindössze harminc font pénzbüntetésre ítélték a szomáli kereskedőt; Szalámi urat meg szépen felmentette az angol bíróság, mind az orgazdaság, mind az emberölési kísérlet vádja alól, s egyes hírek szerint még ma is folytatja sötét üzelmeit, bár az állásából távozni kényszerült.

Az oroszlán bőrét azonban nagylelkűen nekem adták; haza is hoztam, fel is tettem a szobám falára, s azóta már százszor is elmeséltem az ámultan hallgató Ildikónak, micsoda hős voltam azon az éjszakán, és hogy milyen volt az egész *veszélyes szafári.*